

**THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEBATES.**

OFFICIAL REPORT

Hundred and fourteenth day of the First Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Thursday, the 18th July, 1968.

The House met at Half-Past Eight of the Clock.

(Mr. Speaker in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS.

AID TO THE HARIJAN FAMILY OF KANCHIKACHERLA

2741—

*6087 Q.—Smt. J. Eswari Bai (Yellareddy):— Will the hon. Chief Minister be pleased to state :

(a) whether the Prime Minister Mrs. Indira Gandhi had sent a sum of Rs. 5,000 to the bereaved family of the Harijan boy of Kanchikacherla village, Krishna district in March, 1968; if so, through whom the money routed and to whom it was paid; and

(b) whether any amount was paid by the State Government in this regard?

The Chief Minister (Sri K. Brahmananda Reddy):— (a) Yes, Sir. The amount of Rs. 5,000 sent by Prime Minister is kept in fixed deposit by the Collector, Krishna as desired by the mother of the deceased Harijan boy, to be withdrawn as and when she could purchase some land.

(b) No, Sir.

శ్రీ యస్. వేమయ్య (నర్సేపల్లి):—ఇది ఏదై నా పొలము కొనుక్కొనుటకా, లేక ఇల్లు కట్టుకొనుటకా? దేనికి యివ్వాలనుకొన్నారు?

Sri K. Brahmananda Reddy:—The cheque was forwarded to the Collector, Krishna for encashment and arranging the amount to be delivered to the family of the deceased boy. It was reported by the Collector that the deceased boy left behind his aged mother and two sisters and that he made arrangements to keep the amount of Rs. 5,000/- sent by the Prime Minister in fixed deposit as desired by

the mother of the deceased boy, to be withdrawn as and when she could purchase some land. The Government has approved the Collector's action.

శ్రీ వి. సి. కేశవరావు (సంతనూశలపాడు):—ప్రైమ్ మినిస్టరుగారు యిచ్చిన ర్ వేలతో బాటు స్టేటు గవర్నమెంటు కూడ భూమి గాని యిల్లుగాని యివ్వడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారా? లేక ఏమైనా యిచ్చారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—లేదు. For instance డిప్యూటీ మినిస్టర్ ముత్యాలరావు—రు వెళ్ళి కొంత అమౌంటుకు ఇల్లు arrange చేశారు. లోకల్ గా కూడ కొంత యిచ్చారు.

శ్రీ డి. వెంకటేశం (కుప్పం):—ప్రధాన మంత్రి, డిప్యూటీ మినిస్టరు యిచ్చినప్పుడు, స్టేటు ప్రభుత్వం కూడా కొంతయిస్తే బాగుంటుంది కాబట్టి ముఖ్యమంత్రిగారు ఆ bereaved family కి యివ్వడానికి యోచిస్తారా?

Sri K. Brahmananda Reddy:—The question is as the Prime Minister has sent the money and some other moneys have been made available, there was no need; but if there is any need, certainly the State Government will consider.

శ్రీ పి. గున్నయ్య (పాతపట్టణం):—ఆ ప్రాంతంలో 10 ఎకరాలు బంజరు భూమి అయినా ఆకుటుంబానికి యివ్వడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

Sri K. Brahmananda Reddy:—I cannot say just now, Sir; we will see.

శ్రీ బి. నిరంజనరావు (మల్లేశ్వరం):—ఇటువంటి సంఘటనే మాని కొండలో జరిగింది. వారికి కూడ ప్రధాన మంత్రి ఏమైనా పంపారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—నాకు ఏమీ పంపలేదు.

శ్రీ కె. అంజనరెడ్డి (హిందూపూర్):—ప్రధాన మంత్రి 5 వేలు యిచ్చారని చెప్పారు. దానిని wet land, ఏదైనా గవర్నమెంటుడి అంతుగాని లేక రాజకీయ శాధితులకు కేటాయించిందిగాని, లేక Land Reforms లో acquire చేసి తీసుకొన్నదిగాని, wet land యివ్వడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—చెప్పలేను. వారు అనుకొన్న ప్రకారం wet అంటే wet 'dry' అంటే dry, యివ్వడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము—వారి యిష్టప్రకారం.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు (కాకినాడ):—ప్రభుత్వ ప్రతినిధులెవరైనా ఆకుటుంబాన్ని సరామర్థ చేయడానికి వెళ్లారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—జ్ఞాపకం లేదు, నేను వెళ్ళలేదు. కాని కలెక్టరు, కదమా ఆఫీసర్లు వెళ్లారు.

శ్రీ సి. పోచ్. రాజేశ్వరరావు (సిరిసిల్ల):—కంచీకర్ల ఘటన చరిత్రాత్మక ఘటనగా కూడా మారింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ నాగరికత, సంస్కృతికి

మూలమలుపుగా తయారయినది. ఇది ఒక ముసలగా ప్రజలలో వచ్చిన అభిప్రాయం చేసేలో ప్రజాస్వామ్య వాదులు తీసుకొన్న గురు పాఠాలు, దాని విలువలు గుర్తించే ఘటనగా చిత్రించి వచ్చే యువతరానికి నేర్పడానికి ప్రయత్నిస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— ఏమిటానేర్పేది ?

శ్రీ సి. పాచ్. రాజేశ్వరరావు :—కంచెకచర్ల ఘటన నైతిక, రాజకీయ పాఠాలు, జీవితములో ముఖ్య మూల మలుపుగా వచ్చింది ప్రజాస్వామిక వాదులు దానివల్ల చూపిన వైఖరి, తీసిన గురు పాఠాలు మంచివిగా కనబడుతున్నవి కాబట్టి అవిధంగా చిత్రించి యువతరానికి బోధించడానికి ఉపయోగిస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—అంత ఉపయోగంగా ఉండదని నేను అనుకుంటున్నాను.

శ్రీ యస్. వేమయ్య :—ఆకుటుంబంలో చనిపోయిన అబ్బాయికి తల్లి యిద్దరు చెల్లెళ్ళు ఉన్నారన్నారు. ఆకుటుంబంలో సంపాదించేవారున్నారు. వారికి ఇళ్ళ స్థలంగాని, యింకేమైనాగాని ఉన్నదా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—వాకు information లేదు. After all the boy who died was a young boy of about 17 or 18 or 19 years age. వారికి ఇల్లు పాతది ఒకటి ఉన్నదని తెలుస్తోంది.

ఒక గౌరవసభ్యుడు :—మేము వెళ్లి చూసి వచ్చాము చచ్చిపోయిన తనకి యింకొక తమ్ముడు, చెల్లెలుకూడ ఉన్నారు. వారు చదువుకొనుటకు గవర్నమెంటు ఏర్పాదు చేస్తారా? అటువంటి ఆలోచన ఏమైనా ఉన్నదా?

Sri K. Brahmananda Reddy :—There are facilities already available. Certainly they can read. ఉచితంగానే చదువుకోవచ్చు.

MURDER OF YUSUF NAWAB

2742—

* 6086Q.—Smt. J. Eshwari Bai :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

whether the culprits responsible for murdering Mr. Yusuf Nawab near King Kothi Palace in April, 1968 have been traced and arrested and if not, why such an inordinate delay?

Sri K. Brahmananda Reddy :—Despite vigorous investigation the culprits in this murder case have not yet been traced. Special efforts are being made to trace the persons involved in this crime.

శ్రీ యస్. వేమయ్య :—Trace out చేయడానికి యింకా ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నవా? ఏ మాత్రమూ evidence చొరకలేదా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—The Crime Branch C. I. D. are conducting the investigation, Sir. కొంతమందిని suspect చేసి interrogate

చేశారు. కొంతమందిని ప్రాదరాబాదులో, కొంతమందిని పొంబాయిలో interrogate చేశారు. ఒకతనిని, suspect చేసినతనిని 29-6-68 న trace చేశారుగాని examine చేసినతరువాత అతని complicity లేదని అభిప్రాయ పడ్డారు. Investigation proceed అవుతోంది. Crime Branch C. I. D. are conducting the investigation.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు:—ప్రాదరాబాదు సికింద్రాబాదు సిటీస్ లో మర్దర్స్ జోరుగా జరుగుతున్నవా? ఇవి ఆపుదల చేయడానికి ప్రభుత్వం ఎటువంటి చర్యలు తీసుకొంటున్నార?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—ఇటువంటివి దేశం మొత్తం పైననే జరుగుతున్నవి.

SMALL CAR PROJECT

2743—

* 5715 Q.—Sarvasri P. O. Satyanarayana Raju (Yemmiganur) A. Eswara Reddy (Tirupathi) and B. Niranjana Rao : Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether there are any applications for the Small Car Project from our State?

(b) if so, the number and names of the firms that have applied for licence; and

(c) the stage at which the matter now stands?

Sri K. Brahmananda Reddy :—(a) No applications have been received from private parties for setting up the Small Car Project in Andhra Pradesh. The Government of India have however been addressed to locate the proposed Small Car Project in Public Sector in Andhra Pradesh.

(b) and (c): Do not arise.

శ్రీ ఎ. ఈశ్వరరెడ్డి:—అధ్యక్షా, ఇది Small Car Project అనడం అంటే Low cost project అనడం మంచిది. దీనిని శ్రీ జి. డి. నాయుడు కొన్ని ప్రపోజల్స్ వంపారు. అది గవర్నమెంటులో వున్నవా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—మావద్ద ఉంది లేవు. కాని మేము సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు చెబుతూ వ్రాశాము. ఇక్కడ H. M. T., special purpose tools చేస్తున్నందువల్లనూ, Republic forge plant—public sector plant ఉండటంవల్ల అది for various types of forgings supply చేయగలదని Andhra Foundry and Machinery Company, Secunderabad, multiple callings చేస్తున్నారని కాబట్టి దానికి ఉపయోగపడే ప్రాజెక్టు యిక్కడ ఉన్నదనీ Ball bearings project పబ్లిక్ సెక్టార్ లో నిర్మించబోతున్నామనీ, ప్రాదరాబాద్ ఆల్బిన్ మెటల్స్—almost ప్రభుత్వ కంపెనీ, Body buildings చెప్తోందని—ఇది centrally strategic location అనీ land, water, power availability ఉందని ఏవిధంగా చూసినా Small Car project యిక్కడ locate చేయాలని వ్రాశాము. వారి రిప్లయ వ్రాశారు—డిప్టెడ్ చేయలేదని, Small

car project—public sector లో తీసుకునే విషయం, అది తీసుకొన్నప్పుడు యే తర places తోబాటు యిక్కడ consider చేస్తామని వ్రాశారు.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య :—ముఖ్యమంత్రిగారు ఆ ప్రాజెక్టుకు సదుపాయాలు కూడ ఉన్నట్లుగా చెప్పారు. మరల Government of India ను impress చేసి public sector లోనే దీనిని సాధించుకొనే దానికి అతిత్వరగా ప్రయత్నం చేస్తారా?

Sri K. Brahmananda Reddy :—Sir, we will make strenuous efforts to the best of our ability.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య (చీరాల) :—Project తాలూకు estimated cost ఏ మాత్రం ఉంటుంది? ఒక వేళ public sector undertaking లో కాకపోతే మన industries budget లో state sector క్రింద ఏదైనా take up చేయడానికి సావకాశం ఉన్నదా?

Sri K. Brahmananda Reddy :—It requires a huge investment.

శ్రీ టి. సి. రాజన్ (పరిమనేరు) :—Small car project గురించి మైసూరు ప్రభుత్వం చాలా తీవ్రంగా కేంద్రప్రభుత్వంతో పోరాడుతూ యున్నది. వారికే permission ఇవ్వడానికి వీలులేదు అంటున్నారు. ననము ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఇద్దరికిగాని, ఎవరికిగాని ఇచ్చేదానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం సుముఖంగా లేనట్లుగా యున్నది. మీరు ఎట్లా ఒప్పించగలరో చెబుతారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—తమరు పత్రికలు చూచినట్లయితే—Probably no other project was more canvassed in papers యీ small project పార్లమెంటులో questions రావడం, యింకా ప్రాజెక్టు చేసిన Public sector లో Fourth Plan లో పెట్టేది వాళ్ళు యింకా నిర్ణయం చేయలేదు.

శ్రీ బి. నిరంజనరావు :—ఇక్కడ చాలా అనువైన ప్రదేశమని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. అట్లాంటిప్పుడు ప్రయివేటువాళ్ళకు ఇచ్చేదానికి ప్రతిబంధకం ఏమిటి?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ప్రయివేటువాళ్ళు ఫలాని వాళ్ళు వచ్చి యిది పెడతామని చెప్పలేదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య (నల్లెనపల్లి) :—ఈ మధ్య మొరార్జీ దేశాయ్ గారు చిన్న కార్లప్రాజెక్టు అవసరమనే అభిప్రాయం ఒకటే దురదృష్టవశాత్తు చెప్పారు. అసలు ఈ చిన్న కార్ల ప్రాజెక్టు అని 10, 15 సంవత్సరాలుగా eternal గా వస్తున్నది. అది గవర్నమెంటు చేయాలి అనుకుంటున్నదా? మన National Development Council లో తప్పకుండా చేయాలనే పట్టుదలతో మన ప్రభుత్వం ఏమైనా కృషి చేస్తున్నదా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—మేము చేయవలసింది చేస్తున్నాము. ఇక్కడ advantages చెప్పినాము. Central Government కు ప్రాసినాము అని, ఇంకా వాళ్ళు decision తీసుకోలేదని చెప్పినాము. He has further

observed that before a decision is taken on the proposal, the policy question as to whether the small car project is to be taken up for consideration in the near future or not has to be decided. అసలు small car project 4th plan లో వస్తుందా లేదా అనేది decide చేస్తే తరువాత location విషయం arise అవుతుంది

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— నేను అడిగింది కూడ అదే. అసలు small car project ఉంటుందా లేదా అనే దాని మీద National Development Council లో మన State Government చాలా effort చేసి ఒప్పించేందుకు ప్రయత్నిస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— చేస్తున్నాము గదా. ఈమధ్య మీరు చూడారో లేదో Andhra Pradesh Development Corporation వారు మంచి brochure కూడా ఇచ్చినారు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— Car పంపించలేదు గాని కారు పంపువాగానే పంపించారు.

TRACTOR PROJECT

2744—

* 5788 Q.—Jarvasri A. Madhava Rao (Nellore) and P. O. Satyanarayana Raju :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether the Government are aware of the fact that Government of India is considering the setting up of a Tractor Project in Public Sector to meet the demand for small Tractors of below 20 H.P.;

(b) if so, whether the State Government represented the need to locate the same in Andhra Pradesh as it is a predominantly an agricultural State besides being industrially backward ; and

(c) if so, with what result ?

Sri K. Brahmananda Reddy :—(a) Yes, Sir.

(b) Yes, Sir.

(c) The Government of India have stated that having regard to the already existing plants in southern, Western and Northern regions of the country, it is tentatively proposed to establish this plant in the Eastern region of the Plain at Ramanagar in Varanasi District (U.P.) State Government has however taken up the matter again with Government of India at the highest level

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య :—మన రాష్ట్రం వ్యవసాయక రాష్ట్రం కాబట్టి మన రాష్ట్రంలోనే దానిని పెట్టడం అవసరం. ఆ ఉన్నవాటిని నా సరిగా నడుపుకోవాలంటే spare parts లేవు. ఆ spare parts కు సంబంధించినటువంటివి కూడా immediateగా చేసుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది. వ్యవసాయాభివృద్ధి దృష్ట్యా ఇది చాలా అవసరం కాబట్టి మన గవర్నమెంటు త్వరగా impress చేసి మనకు ఈ సదుపాయాన్ని ఏర్పాటుచేసేదానికి కృషిచేస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— Proposition యిక్కడ ఒకటి పెట్టాలని. Eastern region లో ఒకటి పెట్టనలచుకొన్నప్పటికీ there is scope for another project here అని మా అభిప్రాయము. అలా ఏటే వేల tractors, every year దేశంలో కావలసియుంటుందని చెప్పారు. ఈ Tractor Unit Hyderabadలో పెట్టేటట్లుగా ఉంటే కొన్ని advantages ఉండడమే గాకుండా capital investment లో మూడున్నర కోట్ల రూపాయలు తగ్గుతుందని కూడా వారికి చెప్పడం జరిగింది.

శ్రీ ఎస్. పి. నాగిరెడ్డి (అనంతపురం) :— మన ప్రభుత్వం భూమి తనఖా బ్యాంకు ద్వారా డబ్బు దండిగా అప్పులు యిస్తున్నారు. Tractors రైతులు తెస్తున్నారు. పర్మోషన్, డెటర్ అని ఏవో రెండు మూడు tractors ఉన్నాయి. విపరీతంగా ధరలు పెంచారు. అరైతుకు tractor యిచ్చిన తరువాత సామాను కూడ supply చేయడం లేదు. రైతులు చాలా బాధపడుతున్నారు. Horse power తక్కువగా ఉన్న ట్రాక్టర్ల పైన ప్రభుత్వం తీసుకుంటే చాలా బాగా ఉంటుంది. మనది విశాలమైన వ్యవసాయ దేశం. కాబట్టి ప్రభుత్వం చిన్న tractors విషయం ఆలోచిస్తుందా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— నేను చెబుతున్నది అదే. Agriculture State యిక్కడ చాలా అవసరం ఉన్నది. ఈ advantages పైనే తే ఉన్నాయో అవన్నీ వారికి మనవి చేయడం జరిగింది.

శ్రీ పి. నుబ్యయ్య (ఎర్రగొండిపాలెం) :— మనది వ్యవసాయక రాష్ట్రం U. P. లో పెడతామని వాళ్ళు అంటున్నారు. మన రాష్ట్రంలో పెట్టడానికి ప్రభుత్వం ఏమాత్రం కృషిచేసింది? పైగా spare parts లేవు Spare parts లేకుండా ఏ ప్రాజెక్టు తీసుకున్నా సఫలీకృతం కాదు. Spare parts కు ఏ విధంగా ప్రభుత్వం ఆలోచన చేస్తున్నది?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— Tractor plant పెట్టారంటే spare parts అన్నీ దానిలోనే వస్తాయి. ఇదివరకు దేశంలో Southern, Western, Eastern regions లో ఉన్నాయి. Northern region లో ఒకటి పెట్టాలి అని చెప్పారు. ఆ పెట్టేది యిక్కడ advantageous అని చెప్పడమే గాకుండా ఒకవేళ northern region లో పెట్టినప్పటికీ there is need for another unit అని మేము చెబుతూ ఉన్నాము. There is need for another unit considering the needs of the entire country.

శ్రీ సి.పె.ఎస్. రాజేశ్వరరావు :— ఆ వాదనకు వచ్చినా, Southern, Western Eastern regionsకు ఉండి Northern regionకు అవసరం ఉన్నా Hyderabad Centre గా భావించి Centreలో పెట్టించే వాదన చేస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— నేను ఎవని చేశాను గదా! ఇక్కడ మనకు ఉన్నటువంటి acreage of land ను బట్టి అవసరమని, ఈ location అయితే ఈ advantages ఉన్నాయని యిక్కడ పెడితే capital investment లోనే కొత్త కోట్ల రూపాయలు యితర చోట్ల కంటే తక్కువ అవుతుందని కూడా మనవి చేయడం జరిగింది.

శ్రీ బి. రత్న సభాపతి (రాజుపేట) :—Public sector లో Tractor project గురించి ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. Private sector లో పెట్టడానికి ఎవరైనా ముందుకు వస్తున్నారా? Government of India వారికి లైసెన్సు యివ్వడానికి ఆలోచనలో ఉన్నదా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి :—ఇవ్వడానికి ఆశ్చర్యంలేదు. Private sector లో ఎవరూ రాలేదు. For instance this Government has got a feasibility report prepared by the Andhra Pradesh Industrial Development Corporation and moved the Government of India once again to reconsider the matter. It was stressed that the Southern unit mentioned in the Ministry's letter, presumably Madras unit which has a capacity for tractors of 30 H. P. will not be able to satisfy the demand for the manufacture of tractors of and below 20 H. P. range.

శ్రీ జి. శివయ్య (పుట్టూరు) :—మనకు ఆర్థిక పరిస్థితి లేదు. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు డబ్బులేదని చెబుతున్నారు. ఇక్కడ Hindustan Machine Tools లో Work లేకుండా చాలా stand stillలో ఉన్నటువంటి విషయం ప్రభుత్వానికి తెలిసి ఉంటుంది. దాని work affect కాకుండా tractors తయారు చేసుకోడానికి తగిన machinery సిబ్బంది అంతా ఉన్నది. దానివైతా సరే ఈ tractors ఉత్పత్తి చేయడానికి Central Government ను direction యిమ్మనమని చెప్పి ప్రభుత్వం steps తీసుకుంటుందా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి :—అలోచిద్దాము.

REST HOUSE AT FARAHABAD

2745—

* 4827 Q.—Sri Dhanenkula Narasimham (Udayagiri) :—Will the hon. Janasambandha Shramika Mantri be pleased to state :

(a) whether the Government have started the construction of Rest House in May, 1960 at Farahabad, Mahabubnagar District under the scheme for the Development of Tourism ;

(b) the amount of expenditure incurred on it and

(c) whether the construction of the same has been completed?

The Janasambandha Shramika Mantri (Sri Konda Lakshman Bapuji) :— (a) Yes, Sir. The work was taken up in June, 1960.

(b) Rs. 16,664.

(c) No, Sir.

(ఎ). (బి) అవును. 1960 జూన్ మాసములో ఆ పని ప్రారంభించబడ్డది. మొత్తం 16,664 రూపాయలు ఖర్చు అయినాయి.

(సి) లేదు.

శ్రీ ధనేంకుల నరసింహం :— ఆ పథకం యొక్క మొత్తం అంచనా ఎంత? ఇంతవరకు ఎందుకు ఆ పని పూర్తి కాలేదో మంత్రిగారు తెలియజేస్తారా?

శ్రీ కొండాలక్ష్మణ్ బాపూజీ :— 50 వేల రూపాయలు అంచనా. పరవో బాక్కు $1\frac{1}{2}$ మైలు రోడ్డు వేయవలసిన అవసరం ఉన్నదని అనుకోబడ్డది. దీని విషయంలో P. W. D. వారు estimates తయారు చేసి మొదలు ఆ రోడ్డు construct చేసిన తరువాతనే ఆ building పూర్తి చేస్తే బాగా ఉంటుంది. లేకపోతే తయారు చేసిన building కూడ చెడిపోవడం నే అభిప్రాయం కలిగినందున P. W. D. వారికి ఆ విషయం అప్పగించడం జరిగింది.

JOINT VENTURE WITH THE COLLABORATION OF U. S. S. R.

2746—

* 5827 Q.—Sri T. S. Murthy (Warangal) :—Will the hon. Minister for Industries be pleased to state :

(a) whether the Government are aware of the fact that a Soviet Delegation headed by the Deputy Chairman of U.S.S.R. Planning Board is holding talks (April, 1968) with Indian Officials to discuss the possibilities of establishing in India, ventures for the manufacture of Footwear, canned fruit juice, etc. to be exported to the Soviet Union ; and

(b) whether Government have urged the Government of India to establish such a Joint venture in A. P. in view of the fact that the State occupies an important place in hides and skin industry and fruit industry ?

The Minister for Industries (Sri B. V. Gurumurthy) :—(a) No Sir.

(b) No, Sir.

డాక్టర్ టి. ఎస్. మూర్తి :— సోవియట్ డెలిగేషను ఇండియాకు వచ్చి రెడర్ ఇండస్ట్రీ గురించి మాట్లాడుతున్నట్లు మన ప్రభుత్వానికి తెలియనే తెలియదా ? బి. వి. గురుమూర్తి :— ఉయ్ ఆర్ వాట్ ఆవేర్ ఆనేమాట వున్నది. అటువంటిది వున్నట్లయితే తప్పకుండా యిక్కడ స్థాపించడానికి మేము కూడ అప్రూవ్ చేస్తాము.

డాక్టర్ టి. ఎస్. మూర్తి :— ప్రపంచానికంతటికీ తెలిసేటట్లుగా రోజూ పేపర్లో—ఆరడజను రిపోర్టులు వచ్చాయి. మన కమిషనరు వున్నాడు ఢిల్లీలో. ఇంతమాత్రం కూడ తెలియదని చెబితే ఏమి చెప్పాలి? ట్రాక్టరు ఫ్యాక్టరీ యు. పి. కి. పోయింది. ఏదో కొరతంవల్ల నార్దరన్ రీజియనులో కాన్పూరులో రెడర్ ఇండస్ట్రీ ప్రత్యేకంగా డెవలప్ అయింది. సదరన్ రీజియనులో అటువంటి ఫ్యాక్టరీ లేదు. మళ్ళా కాన్పూరులోనే పెడతారని వార్త వచ్చింది. బవలక వారికి అదికూడ తెలియకపోవచ్చు.

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి :— పేపరులో వచ్చిన వార్త తప్ప ప్రత్యేకంగా డిపార్టుమెంటుకు ఏమీ తెలియదు. మేముకూడ ఇది టేకప్ చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను.

డాక్టర్ టి. ఎస్. మూర్తి :— సోవియట్ డెలిగేషనువారు వస్తారని మొదట వచ్చింది. తరువాత, వచ్చారు, మాట్లాడారు, కాన్పూరులో పెడతారు

అని కూడ వచ్చింది. ఢిల్లీలో మన రిప్రజెంటేటివ్ వున్నాడు కదా, అయినను కుంభకర్ణుని నిర్దనుంచి లేపినా బాగుండును కదా ?

Sri B. V. Gurumurthy :—We will take up with the Central Government as soon as we know more details.

శ్రీ సి.పె.ఎం. రాజేశ్వరరావు :— సోవియట్ డెలిగేషను వచ్చి మనదేశం యొక్క సరకులను చాల సరసమైన ధరలకు కాని విదేశమారకానికి తోడ్పడడానికి, వ్యాపారానికి తోడ్పడడానికి అనేక పథకాలు వేసి వున్నారు. దానిని గురించి పత్రికల వార్తలపైన ఆధారపడి మన ప్రభుత్వ లెవెలుతో సెంట్రలు గవర్నమెంటుతో పూర్తి చేసినట్లయితే—అనేక ఐటమ్స్ దొరుకుతాయి. పారిశ్రామిక మంత్రిగారి. ఎక్స్‌పోర్టు ప్రమోషను కాఖవారుగాని వెంటనే తగు చర్యలు తీసుకొని ఆ కార్యక్రమానికి నుకుంటారా ?

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి :— అటువంటి చర్యలు పాసిబుల్ గా వుంటే తప్పకుండా తీసుకుంటారు. టు బి ఎక్స్‌పోర్ట్స్ టు ది సోవియట్ యూనియన్ అనేమాట కూడ వారు అన్నారు మన రాష్ట్రంలో స్థాపించి ఎక్స్‌పోర్టు చేయడానికి బిలున్నటువంటివి వుంటే తప్పకుండా చూస్తాము.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :— సోవియట్ వారికి మన ఫుట్ వేర్ అన్నా మాంగో ఫ్రూట్ అన్నా, బనానా అన్నా యిష్టం. అయితే, వాటిని ఎక్స్‌పోర్టు చేయడానికి ఏయే పాసిబిలిటీస్ ఎక్స్‌ప్లోర్ చేస్తున్నారు ? చేయకపోతే ఎందుకు చేయడం లేదు ?

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి :— మాంగోస్, బనానా వారికి చాల యిష్టమనే సంగతి గౌరవ సభ్యులు చెబుతున్నారు.....

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :— నేను చెప్పడమే కాదు. వారు వచ్చినప్పుడు వీటి గురించి చర్చలు జరిగాయి.

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి :— మాంగో ఫ్రూట్ గాని, బనానా గాని కానింగ్ చేసినతరువాత ఎక్స్‌పోర్టు చేయడమా లేక రా బనానా, రా మాంగో ఎక్స్‌పోర్టు చేయాలా అనేది కూడ ఒక సమస్య వుంది. వాటికి కోల్డ్ డ్రైస్ వంటి వన్నీ కావాలి. కాన్స్ పంపడానికి బిలులేదు, ఇతరత్రా సాధ్యంగా వుంటే అలోచిస్తాము.

MISAPPROPRIATION OF FUNDS IN SRIKAKULAM MUNICIPALITY 247—

* 5357 M) Q.—Sri Thangi Satyanarayana (Srikakulam) :—Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state :

(a) whether it is a fact that a sum of Rs. 20,000 of Srikakulam Municipality was misappropriated by the Staff of the office ;

(c) if so, what is the action taken against the concerned staff; and

(e) whether this matter was brought to the notice of the Director of Municipal Administration by the Councillors ?

The Minister for Municipal Administration (Sri N. Chenchu-ama Naidu) (a) There are two different cases of misappropriation

in Sriiakulam Municipality one relating to electricity bills amounting to Rs. 4,158-05 ps. by the Lighting Superintendent, and the Shroff and another relating to property and other taxes amounting to Rs. 10,994-2 ps. by a Bill Collector, amounting to Rs. 15,152-67 ps in all.

(b) The persons responsible for the misappropriation of the amounts have been placed under suspension. The matter relating to the misappropriation of the electricity bills is still under investigation by the Police. Investigation in the case of property and other taxes has been completed by the Police and they have filed a charge sheet against Sri Y. Satyanarayana, Bill Collector. Disciplinary proceedings against the Revenue Inspectors and the clerks concerned have been initiated by the executive committee.

(c) No, Sir.

శ్రీ టి. సత్యనారాయణ :— ఎలక్ట్రిసిటీకి సంబంధించి ఇన్వెస్టిగేషనులో వుంది అంటున్నారు. ఏమి యాక్షను తీసుకోబోతున్నారు? ఎప్పటికీ పూర్తి చేయిస్తారు?

శ్రీ ఎన్. చెంచురామనాయుడు :— ఇన్వెస్టిగేషను చేసి కేసులు పెడతారు. ఆ కేసులు రిజల్ట్స్ కోసం వెయిట్ చేయాలి.

NATIONALISATION OF BUS TRANSPORT

2748—

* 5691 Q—Sri P. O. Satyanarayana Raju:—Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether there are any proposals before the Government to extend nationalisation of bus transport during the year 1968-69 in other districts;

(b) if so, the districts selected for implementing the nationalisation programme; and

(c) the approximate expenditure the Government is likely to incur by the nationalisation?

Sri K. Brahmananda Reddy :—(a) No, Sir

(b) Does not arise.

(c) Does not arise.

శ్రీ ఎన్. వేమయ్య :—ఆ పాలసీ అకౌండ్స్ చేశారా? అసలే లేదంటే ఒక ఫేజ్ ప్రోగ్రాం గా పేషనలైజు చేస్తామనేది పాలసీగా ఇప్పుడు ఆ పాలసీ అకౌండ్స్ చేసినట్లు అనుకోవచ్చా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి :— అకౌండ్స్ చేయలేదు. డిస్ట్రిక్ట్ వైజ్ గా తీసుకోవడమనేది లేదు. మొత్తం డిస్ట్రిక్టును ఒకసారి, Several routes are being taken. For instance, routes of more than 120 Kilometers and 80 kilometers.

శ్రీ వి. సి. కేశవరావు :—ఇంటర్ డిస్ట్రిక్ట్ రూట్స్ కొన్ని వున్నాయి. ఇంకా ప్రయివేటు పర్సన్స్ ఆపరేట్ చేస్తున్నారు. ఇంటర్ డిస్ట్రిక్ట్ రూట్స్ చేపనలైజ్ చేయడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తుందా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—చేస్తున్నారు. లాంగ్ రూట్స్ అన్నీ కూడ ప్రైవేటునుబట్టి చేస్తున్నారు.

POWER REQUIREMENTS IN IV PLAN

2749—

* 3765 Q.—Sri P. Subbiah :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state ;

(a) the power requirements of the State during the Fourth Plan period ;

(b) the extent to which Machkund, upper Siluru and other Thermal Power Schemes would meet the needs of the State ; and

(c) whether any other alternative schemes are under contemplation ?

Sri K. Brahmananda Reddy :—(a) The peak demand for power during the years 1966-67 to 1970-71 is furnished below :

Year		M. W.
1966-67	—	290 (Actuals)
1967-68	..	386 (Actuals)
1968-69	..	560 (Anticipated)
1969-70	.	655 (Anticipated)
1970-71	..	780 (Anticipated)

(b) The anticipated demand of 780 M. W. will be met to the extent of 500 M. W. by the end of 1970-71.

(c) Two schemes, viz., Lower Sileru Hydro Electric Scheme and Kothagudem, Stage III are under execution and these will add to the installed capacity by 200 M. W. and 220 M. W. respectively. In addition, there are four other schemes under contemplation.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—1970-71 నాటికి 780 మెగావాట్స్ కావాలి. ఇప్పుడు వుండే స్కీములు చేయాలంటే డబ్బు లేదుకదా, నై వేలే ప్రాజెక్టునుంచి మనకు రావలసిన ఖాగం గురించి ఆలోచిస్తున్నారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—మన డిమాండు వుండనే వున్నది. వారుకూడ ఒక ఆగ్రిమెంటుకు రావలసిన అవసరం ఏర్పడుతుంది. అది అట్లా పెండింగుగానే వున్నది.

శ్రీ సిహెచ్. సుబ్బరాయుడు (తాడిపత్రి) :—తుంగభద్ర ఎగువ కాలవ నుంచి పెన్నలోకి నీరు పడేటప్పుడు 250 ఫీట్ ఫాల్ వున్నది ఎలక్ట్రిసిటీ డిపార్టు మెంటువారు అక్కడ పవరు జనరేషనుకు ఇన్వెస్టిగేషను చేసే వుంటారనుకుంటాను. తొందరగా పవర్ జనరేట్ చేయడానికి చర్యలు తీసుకుంటారా?

Sri K. Brahmananda Reddy :—I have, at present, no information Sir. Certainly another question may be put or I will also find out.

శ్రీ కె. గోవిందరావు (అనకాపల్లి) :—పవర్ రిక్వయిర్ మెంట్స్ ఆ విధంగా వున్నప్పుడు ఎక్స్ క్యూషనులో వున్న లోయరు సీలేరు ప్రాజెక్టును ఎందుకు స్టాడౌన్ చేస్తున్నారు?

Sri K. Brahmananda Reddy :—It has been slowed down because of plan ceiling and financial restrictions. But it is our desire Sir, that as soon as Fourth Plan begins, we want to take active steps to allot as much money as possible to get the project completed quickly

శ్రీ జె. మల్లారెడ్డి (పెద్దపల్లి) :—ఎలక్ట్రిసిటీ ఉత్పత్తికి నాలుగవ ప్రణాళికలో పోసిన పథకం బాగానే వున్నది. కాని డిస్ట్రిబ్యూషనుకు సంబంధించి రాష్ట్రమంతటా సబ్ స్టేషన్లు ఎక్కడ పెట్టాలనే ఏర్పాట్లు ఇంతవరకు కాలేదు. మైనూరు స్టేటుకు కూడా యిదే పరిస్థితి కలిగింది. వారు విద్యుచ్ఛక్తిని చాలా ఉత్పత్తి చేశారు కాని డిస్ట్రిబ్యూషనుకు డబ్బులేక అవస్థ పడుతున్నారు. మనకు వై మల్టినెయిన్ గా యీ రెండు పథకాలు నడుపుతారా?

Sri K. Brahmananda Reddy :—Simultaneously that generation transmission on also is being taken care of. ఈమధ్య నాగార్జునసాగరు, శ్రీశైలము—అవన్నీ ట్రాన్స్మిషను అయిపోయినాయి. అప్పర్ సీలేరునుంచి గాజుపాక కూడ కనెక్టు చేయడం అయిపోయింది. We are paying sufficient attention to transmission also.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి (పరమారు) :—నాలుగు స్కీములు కాంటెంప్టేషనులో వున్నాయి అన్నారు. అవి ఏ స్కీములు? ఆ స్కీముల వల్ల ఎన్ని మెగావాట్స్ విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పత్తి అవుతుంది?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—లోయరు సీలేరు 200 మెగావాట్స్—కొత్త గూడెం స్టేజీ (9) 220 మెగావాట్స్ అని చెప్పాను. దానితోపాటు 70-71 కి కంప్లీట్ డెనిఫిట్స్ రాకపోయినప్పటికి శ్రీశైలం ప్రాజా ఎలక్ట్రిక్ స్కీము ఉన్నది. అది 4:00 మెగావాట్స్ వచ్చే పని జరుగుతున్న పంగతి తెలుసు. లోయరు సీలేరు ప్రాజెక్ట్ ఎలక్ట్రిసిటీ స్కీము 400 మెగావాట్స్ కు పెంచేది ఉంది.

శ్రీ సి.పెచ్. రాజేశ్వరరావు :—విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పత్తి కార్యక్రమానికి పథకం చేస్తున్నారు. ఉత్పత్తి రెమ్యూనరేటివ్ గా వుండాలంటే వెంట వెంటనే ట్రాన్స్మిషన్ తో పాటు గ్రామాలకు—రూరల్ ఎలక్ట్రిఫికేషను కూడా దీనికి అనుగుణంగా జరగాలి, ఇంకా ఎక్కువగా కూడా వుండాలి. ఇప్పుడు యీ రెండింటికీ అగాధం ఉన్నదా? ఉంటే ఎప్పుడు పూర్తి చేస్తారు?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—లేదు. ఆ ప్లాన్స్ కూడా జరుగుతున్నాయి. యు మస్ట్ ఆలోస్ అప్లై యేట్—రూరల్ ఎలక్ట్రిఫికేషను మనం ఎంత విస్తృతం చేసినా ఇది చాల తక్కువ భాగం మాత్రమే consume చేస్తుంది.

శ్రీ వి. సి. కేశవరావు :—మన రాష్ట్రం చుట్టూ వున్న రాష్ట్రాలలో సెంట్రల్ గవర్నమెంటు అసిస్టెంట్లతో పవర్ జనరేషన్ జరిగే ప్రాజెక్టులు ఉన్నాయి. నాలుగవ ప్లానులో మనకు వాటిలో నుంచి భాగం వచ్చే మార్గం ఉన్నదా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—మాకు తెలిసినంతవరకు పవర్ జనరేషన్కు సంబంధించి మదరాసులోని సెవేప్రొజెక్టు తప్ప సెంట్రల్ గవర్నమెంటు వారం తట వారు ఉపత్తి చేస్తున్నది లేవు.

డాక్టర్ టి. ఎన్. మూర్తి :—ఇప్పుడు అనేక స్కీములు చెప్పారు. అటామిక్ పవర్ స్టేషను ఆంధ్రప్రదేశ్ లో కట్టాలంటే చాల అనువైన స్థలాలు వున్నాయి. మదరాసులో కట్టిన దానికంటే చాల మంచి అనువైన స్థలాలు వున్నాయని ఎవరో రిపోర్టు కూడ యిచ్చారు. అటామిక్ ఎనర్జీతో కూడ పవర్ మన రాష్ట్రంలో తయారు చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—చేస్తున్నాము. సోమశిల దగ్గర పెట్టాలని మళ్ళా చెప్పాము.

శ్రీ కె. మునుస్వామి (సత్యవేడు) :—ఈనాడు మనకు కావలసిన ఎలక్ట్రిసిటీ లేనప్పుడు బార్దర్ విలేజ్ న్కు మదరాసు నుంచి ఇరువు తెచ్చుకునే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి వున్నదా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఇప్పుడు ఎలక్ట్రిసిటీ వున్నది. ఇప్పటికి ఏమీ యిబ్బంది లేదు. ఇప్పుడు ఎంత కన్సూమ్ చేసినా వున్నది. 70-71 కి ఏమీ అనేది ప్రపోజిషన్. తరువాత, మైసూరుతో ఒక అగ్రిమెంటుకు వచ్చాము. అవసరమైనప్పుడు కొంత పవరు తీసుకోడానికి అగ్రిమెంటు జరిగింది. హిందూ పూర్ ప్రాంతంలో తీసుకునే ప్రయత్నం కూడ—ట్రాన్సిమిషను ఏర్పాట్లు కూడ జరుగుతున్నాయి.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—సెంట్రల్ తెలెలులో పవర్ జనరేట్ చేస్తున్నది ఒక్క మదరాసు రాష్ట్రములోనే అని చెప్పారు. ఆ పవరు అవసరమైన ఇతర స్టేట్సుకు కూడ యివ్వాలని కేంద్ర ప్రభుత్వం అనొన్ను చేసింది. ఆ పాలిసిమీద ఏమైనా జరిగిందా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—క రెస్పాండెన్సులో వున్నది. మేము కోరుకున్నాము. నాలుగు రాష్ట్రాలకు కావాలని, అందులో మాకు కావాలని—ఇది కేంద్ర ప్రభుత్వ రాలలో వున్నదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—గ్రిడ్ సిస్టం పెడతామన్నారు. ఎలక్ట్రిసిటీని కన్సర్వ్ చేయడానికి—మదరాసు, మైసూరు—గ్రిడ్ స్కీము పెడతాము అన్నారు. అది మనకు ఉపకరిస్తుంది కదా, అది ఏ దశలో ఉన్నది?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—మనకు ఉపకరిస్తుంది. మన దగ్గర వుంటే ఇతరులకు ఉపకరిస్తుంది. ఐడియా అదే కదా.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :— మైసూరు ప్రభుత్వంతో మన ప్రభుత్వం అగ్రిమెంటు తీసుకుంది అన్నారు. ఆ అగ్రిమెంటుకు కాల పరిమితి ఉన్నదా? మనకు ఉత్పత్తి శక్తుల అయినా కూడా ఆ అగ్రిమెంటు ప్రకారం వారి దగ్గర నుంచి తీసుకోవాలా? మనం తీసుకోవాలంటే వర్చుజింగ్ లేదు ఏమిటి?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— అగ్రిమెంటు— అవసరం వచ్చినప్పుడు తీసుకుంటాము. తీసుకున్నప్పుడు అగ్రిమెంటు ప్రకారం డబ్బు యిస్తాము.

AGREEMENT BETWEEN MYSORE AND ANDHRA PRADESH
FOR SUPPLY OF ELECTRICITY

2750—

* 5420 Q.—Sri K. Anjana Reddy :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Chairman of Electricity Boards of Andhra Pradesh and Mysore State have come to an agreement for Supply of 100 M. W. power from Mysore to Andhra Pradesh ; and

(b) if so, whether the Government consider to give priority to the famine stricken border areas of Anantapur district to save delay and cost of supply ?

Sri K. Brahmananda Reddy :—(a) The Chairmen of the Electricity Boards of Andhra Pradesh and Mysore State have come to an agreement for supply of 20 M. W. power from Mysore to Andhra Pradesh.

(b) The power will be fed into the Andhra Pradesh grid and utilised mainly in the Rayalaseema Districts.

శ్రీ కె. అంజనరెడ్డి :—దానిని అక్కడే ఉపయోగిస్తాము అంటున్నారు. జార్జులలో మైసూరు ప్రాంతంలో కూడా భూములు వుంటున్నాయి. దగ్గరనే పోస్తుంటే పరిస్థితి వుంది. మనం 8-10 మైళ్లు తీసుకుపోవాలి. ఆ స్టేటు నుంచి తీసుకోని అల్లె ఉపయోగించుకొని, వారు కలెక్షన్లు చేసుకోడానికి అవకాశం యిస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—వారు తీసుకోడానికి అవకాశం యెట్లా యిస్తారు? వారు యిచ్చిన పవరుకు అనుకున్న ప్రకారం డబ్బు యిస్తాము?

Sri A. Eswara Reddy :— Mr. Speaker Sir, the Govern nent of Madras is able to purchase power quite cheaper than the Andhra from Mysore State. Why is this discrimiaation Sir ?

Sri K. Brahmananda Reddy :— I do not know. According to the negotiations, the Mysore State Electricity Board will supply power to Madras State at 5 Paise per unit for the first hundred million units and at 4.5 paise per unit for the excess consumption. The Madras State Electricity Board will draw power at 220 K. V. The Mysore State Electricity Board agreed to treat the Andhra Pradesh State Electricity Board on par with the Madras State Electricity Board provided that the supply is drawn from 220 K. V line. But the supply to Andhra Pradesh State Electricity Board is at 66 V. K. line, naturally as 220 K. V. lines are not available at Hindupur.

శ్రీ జగ్గివిశాల్ పిట్టి (మహారాష్ట్ర గవర్నర్) :— ఈ ఆగ్రీ మంటుకు చరతు ఏమి వున్నది?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి :— ఇదే ఒకట I have not got the draft agreement here.

LOSS OF CEMENT IN LOWER SILERU PROJECT

2751—

* 4100 Q.— Sarvasri K. Govinda Rao and K. Ramanatham (Mudinepalli) :— Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether Cement worth many lakhs has been damaged or lost in Lower Sileru Project, Visakhapatnam District in the years 1966 and 1967; and

(b) if so, whether the matter was enquired into ?

Sri K. Brahmananda Reddy :— (a) Cement worth about Rs. 1.35 lakhs of Rupees was damage or lost during the years 1966 and 1967.

(b) Yes, Sir.

క్లాడింగ్ వల్ల కొన్ని bags నష్టమైనాయి. దానికి కొందరిపై యాక్షను తీసుకొన్నారు.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :— తడిసిపోవడంవల్ల పాడైనప్పటికీ అక్కడకు వచ్చిన సిమెంటులో ఎక్కువ భాగం పాడై పోయిందని చెప్పి స్టేషనులోని కైల్స్ అఫీసర్లు, ప్రాజెక్టు అఫీసర్లు కలిసి సీలేరు సిమెంటు అని అమ్ముకున్నట్లు ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చిందా? దానిని serious గా తీసుకున్నారా; అట్లా అట్లా వదలి వేసారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి :— సీరియస్ గా తీసుకోకుండా అట్లా అట్లా వదలి వేయడం ఉండదు. The police have investigated the above case and arrested the Driver and the Cleaner. The driver and the cleaner of the lorry were charge-sheeted and they were also kept under suspension. The second consignment of cement of 100 bags was reported to have been recovered. The accused in that case are taking trial in the Munsif Magistrate Court.

Sri K. Govinda Rao :— What about the big officers who are involved in this? What action has been taken ?

Sri K. Brahmananda Reddy :— Charges have been framed against the Executive Engineer and the Assistant Engineer in charge of Stores and Transport.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :— దానికి సంబంధించిన సిమెంటు అమ్మకాలలో సత్యనారాయణగారు అనే ఎస్.ఇ. involve అయి ఉన్నారా? వారిపై యాక్షన్ తీసుకున్నారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి :— చెవిటి ఆయనేనా— He is a very good Engineer Sir.

Sri K. Govinda Rao :— May be—I do not deny that.

శ్రీ కె. బ్రహ్మనందరెడ్డి :—దానిని చూచిన తరువాత E. E. A. E. ఛార్జెస్ ఫ్రామ్ చేసారు అనుకోండి Theft వల్ల పోయింది 100 bags out of which something is recovered. రైల్వేలవల్ల damage అయినదానికి 50 వేలు మరకు యివ్వడం జరిగింది. ఇంకా కొంత claim pendingగా ఉన్నది. కొంత సరుకు వచ్చి కొన్ని నెలల తరబడి నర్సీపట్నం రైల్వే స్టేషన్ వద్ద సరియైన storage లేకుండా క్లాడింగ్ వల్ల నష్టమైనది. అందులోనే enquiry చేశారు. అవసరం ఎంత, తెప్పించింది ఎంత అన్నది ఆ సందర్భంలోనే.

TRAINNING CENTRE FOR SMALL SCALE INDUSTRIES

2752—

* 3308 Q.— Sri Badrivishal Pitti :— Will the hon. Janasam-bandha Shramika Mantri be pleased to state :

(a) when and where the district training centre ' for the Small Scale Industries have been established; and

(b) the amount of expenditure incurred on the said centres so far from the date of starting ?

Sri Konda Lakshman Bapuji :— (a) The District Level Training Centres were started on 15-5-1966 at the following places:

1. Srikakulam
2. Eluru
3. Guntur
4. Gudur (Nellore District)
5. Cuddapah
6. Kurnool
7. Vikarabad (Hyderabad District)
- *8. Shadnagar (Mahabubnagar District)
9. Warangal
10. Hyderabad

* Since transferred to Mahaboobnagar from 1-8-1967.

(b) 1965-'66	4,41,353-95
1966-'67	7,43,970-35
1967-'68	4,31,821-46

Total Rs. 16,16,645-76

श्री बद्रि विशाल पित्ती :—इन ट्रेनिंग सेंटरों में किस तरह की ट्रेनिंग दी जा रही है। कितने लोगों को ट्रेनिंग दी गई और ट्रेनिंग के बाद इन लोगों को क्या किया गया।

Sri K.onda Lakshman Bapuji :—Training-in Carpentry, Black-smithy, Coir and Leather goods, Scientific glass, Glass Apprentice and Neon-signs, Carpet weaving, hand-made paper, Weaving and printing, knitting and Dyeing, Typewriting and Shorthand. In these because there was no good response for certain trades, certain

trades have been given up. Carpentary Black-smithy, Typewriting etc., are being given preference by the candidates. Therefore, in these training is being given to them. The total number of the trainees-the information is not readily available and fresh notice is required.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు: —1965-66లో 4 లక్షలకు పైగాను 1966-67 లో 7 లక్షలకు పైగాను 1967-68 లో 4 లక్షలు ఖర్చు అయినదని అన్నారు. 1966-67 లో సుమారు double ఖర్చు అవడానికి కారణం ఏమిటి? Progressive గా increase అయినదనుకుంటే 1967-68 లో అందుకు అనుగుణంగా ఎందుకు ఎక్కువ ఖర్చు చేయలేదు?

శ్రీ కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీ: —ఆ భోగట్టా నావద్దలేదు. Machinery add చేయడమో, construction of the building కో అయి ఉండవచ్చును.

శ్రీ వి. పాలవెల్లి (చోడవరం): —శిక్షణ గరపే విద్యార్థులకు కనీస అర్హతలు ఏమిటో తెలియజేస్తారా?

శ్రీ కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీ: —టైప్ రైటింగ్ చదివేవారికి minimum qualification మెట్రిక్యులేషన్. ఇతర వాటికి non-matriculates can be admitted.

శ్రీ ఆర్. మహానంద (దర్శి): —శిక్షణ కేంద్రాలలో artisan families కు సంబంధించిన వారికి మాత్రమే ఇస్తారా? ఇతరులకు కూడా ఇస్తారా? ఇన్ స్ట్రెయిఫండ్ వద్దతి ఉన్నదా?

శ్రీ కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీ: —I. T. I. లో స్ట్రెయిఫండ్ వద్దతి ఉన్నది. ఇక్కడ స్ట్రెయిఫండ్ విషయంలో నావద్ద సోట్ లేదు. Financial difficulties వల్ల అవడం జరిగిందని intimation Correct information పిసుకుని చెబుతాను. Hereditary families కు ప్రయోగిటి అనేది రూలులేదు; practice ఉన్నది

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీరాయ: —ట్రయినింగ్ సెంటర్స్ లో ఎవరైనా ladies ఉన్నారా? ఉంటే వారికి ఎన్ని సంవత్సరాల course?

శ్రీ కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీ: —నావద్ద ఆ information లేదు.

శ్రీ బి. పాసిరెడ్డి (జలూరు): —ట్రయినింగ్ అయినవారు ఎంతమంది ఏమేమి చేస్తున్నారు?

శ్రీ కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీ: —ఆది employment కు సంబంధించి కాదు. crafts లో వారికి ట్రయినింగ్ ఇచ్చారు. స్వయంగా rehabilitate అవుతారని లేకపోతే employment exchange కి వెడతారని ఉద్దేశం.

AIR COMPRESSORS

2753—

*5318 Q.—Sri T. C. Rajan:—Will the hon. Minister for Industries be pleased state:

(a) whether it is a fact that 3 Air Compressors were purchased at the cost of Rs. 46,800 each ignoring the lowest tender for

Rs. 32,500 in the year 1962 by the Central Stores Purchase Department :

(b) what are the reasons for this extra expenditure of Rs. 42,900 ;

(c) what are the steps that are taken by the Government on the Officer who committed this error ?

Sri B. V. Gurumurthy :—(a) Yes, Sir.

(b) & (c) This is one of the items in the Audit Report for 1965, which is under the consideration of the Government.

శ్రీ టి. సి. రాజన్ :— వారి సరుకులు మన standards సరిగా లేవని specification సరిగా లేవని higher rates నుంచి choose చేస్తుంటారు. దానిని అరికట్టడానికి ఏదైనా చర్యలు తీసుకున్నారా?

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి :— దీనిని పోచంపాడు ప్రాజెక్టువారు కావాలని కోరారు, Central Store Purchase వారు ఖరీదు చేసి ఇవ్వడం జరిగింది. 10, 12 లెండర్ల నుంచి lowest tender కాని వారికి ఇవ్వడం జరిగింది. ఇంకా lower tender ఇచ్చిన వారికి import license కావాలంటే ఆలస్యం అవుతుంది; అందువల్ల లార్సెన్ టర్బో కంపెనీకి ఇచ్చారు. వేరే కారణాలు కూడా ఉన్నాయి అని డైరెక్టరుగారు చెప్పారు. కావాలంటే అదికూడా చెబుతాను.

CULTIVATION OF FOREST LANDS

2754—

*5907 Q.—Sri P. Pitchaiah (Palwancha):—Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Forest Department is preventing the Harijans of Kakarala village, Kothagudem taluk, Khammam district from cultivating the land bearing S. No. 217 assigned to them in 1953 on patta ;

(b) if so, what is the use of the pattas issued ; and

(c) the policy of the Government in this respect ?

Sri N. Chenchurama Naidu :—(a) As the area in question is presently considered to be within the reserve forest, the Forest Department does not allow cultivation in that area.

(b) As the exact location of the patta lands assigned to the Harijans is in dispute, the matter is being jointly examined by the Forest, Revenue, and Settlement Departments.

(c) If these lands are proved to fall within the R. F., the pattas will have to be cancelled and alternate areas assigned elsewhere.

శ్రీ పి. పిచ్చయ్య :— పట్టాలు ఇచ్చి ఇంతకాలమైనది. దానిని పరిష్కరించే మార్గం ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ ఎన్. చెంచురామానాయుడు :— 1953 లో పట్టాలు ఇచ్చారు. 1964 లో వారికి రివెన్యూవారు possession ఇచ్చారు. తరువాత ఫారెస్టు

డిపార్టుమెంటు location లో ఉందని వీరు. ఒక గ్రామం సర్వే వెంబరుగా ఉందని రివెన్యూ డిపార్టుమెంటువారు అనడం వల్ల జాయింట్ ఇన్‌స్పెక్షను చేసి తీర్మానం చేస్తారు.

శ్రీ పి. పిచ్చయ్య: — తొందరగా చేస్తారా?

శ్రీ ఎన్. చెంచరామానాయుడు: — తొందరగా చేస్తారు.

శ్రీమతి కె. ఈశ్వరీకాయ: — ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటు ఉద్యోగులు చాలా harass చేస్తున్నారు. గవర్నమెంటు పోరంబోకు వెంబర్లను పది, 20 సంవత్సరాలు కాస్ చేస్తూంటే boundary lines వేయడానికి evict చేస్తున్నారు. అది మంత్రిగారికి తెలుసునా? వారికి అన్యాయం జరుగకుండా చర్య తీసుకుంటారా?

శ్రీ ఎన్. చెంచరామానాయుడు: — క్రొత్తగా boundary lines వేయడం లేదు. అవి అన్నీ పాతవే.

MORATORIUM ON THE PAYMENT OF INTEREST BY ELECTRICITY BOARD

2755—

* 4511 Q.—Sri Dhanenkula Narasimham:—Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether moratorium has been given by the Government pertaining to the payment of interest due to the Government by the Board on the assets handed-over to it by the Government;

(b) if so, the reasons therefor and for what period and

(c) the rate of interest payable to the Government by the Board on these assets?

Sri K. Brahmananda Reddy:—(a) Yes Sir; Moratorium has been given by the Government in respect of interest due on the value of the capital assets transferred by the Government to the Electricity Board on 1-4-1959 on its formation and deed to be a loan advanced by the Government to the Board.

(b) Moratorium was granted for a period of 10 years from 1-4-1959 on account of the financial difficulties of the Electricity Board.

(c) Half a percent above the Government's borrowing rate.

ఎ. అవునండీ.

బి. గవర్నమెంటువారు యెప్పుడైతే యెలక్ట్రిసిటీ బోర్డుకు కాపిటలు అనెట్టు ట్రాన్సుమిషన్ వేళారో వాటి వాల్యూపైన వచ్చే వడ్డీకి మారోటోరియము యిచ్చారు. మారుటోరియము 10 సంవత్సరాలకి యిచ్చారు. 1-4-59 నుంచి 10 సంవత్సరాలకు యెలక్ట్రిసిటీ బోర్డుకు ఉన్నటువంటి ఆర్థిక యిబ్బందులవల్ల.

సి. గవర్నమెంటు యెట్లా అయితే జారో చేస్తున్నదో దానికంటే అర్థ పర్సంటు యెక్కువతో యిచ్చారు.

శ్రీ ధనేంకుల నరసింహం :—విద్యుత్ మండలి ప్రభుత్వంవారి విశ్వా మిత్ర సృష్టికదా వడ్డీ వాయిదా వేయడంలో వింత యేమిటో శలవిస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—విశ్వామిత్ర సృష్టి చేసిన తరువాత క్రింద పడకుండా యివ్వవద్దూ.

శ్రీ బి. రత్నసఖావతి :—గవర్నమెంటువారు ఎ లక్రీ సీ టీ బోర్డుకు ట్రాన్సుమిషన్ చేసినటువంటి కాపీలు అసెట్సు యెంత? మారోటోరియం యిచ్చి నటువంటి వడ్డీ మొత్తం యెంతో చెప్పగలరా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—అప్పటికి అనగా 1-4-59 తేదీకి capital outlay on Assets Transferred to State Electricity Board Rs. 28,83,19,598. దాని తరువాత కూడా కొన్నిసార్లు ట్రాన్సుమిషన్ చేయడం జరిగింది కదా. మళ్ళా 1961 లో ఫర్ యిస్టెన్స్ అసెట్సు ట్రాన్స్ఫర్డ్ టు ఎలక్ట్రీసిటీ బోర్డు ఆన్ 1-4-1962 అది ఒక 28,54,64,225. మళ్ళా అసెట్స్ ట్రాన్స్ఫర్డ్ టు ఎలక్ట్రీసిటీ బోర్డు ఆన్ 1-4-63 2,50,2,389. ఇదికాక క్యాప్ లోన్స్ యిచ్చాము; ప్రం టైమ్ టు టైమ్. 60-61 నుంచి కూడా యిచ్చాము. కొన్ని 31-3-68 తారీఖు వరకు అంటే పైది కాక 76,95,14,400 క్యాప్ లోన్స్ యివ్వడం జరిగింది. ఈ క్యాప్ లోన్స్ శాంక్ష్లను అయిన తరు వాత 5 సంవత్సరాలలో రీ పే చేయవలసినదిగా 31-3-68 తారీఖు వరకు 2,09,76,445 రూపాయలు యివ్వవలసి వచ్చింది. దానిలో బోర్డు 1,17,61,700 తిరిగి యిచ్చారు. 12 కోట్ల 94 లక్షల రూపాయలు, 79,653 60 నయాపైసలు యింటరెస్టు రావలసి ఉంటే బోర్డువారు 8,11,00,055.40 నయాపైసలు తిరిగి యిచ్చారు. బోర్డువారు యేమి అన్నారంటే 17-12-65 తారీఖున.....

Mr. Speaker :—If he wants I will have it placed on the Table of the House.

Sri K. Brahmananda Reddy :—It will take five to ten minutes. And I won't be able to complete cover the entire thing.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—సస్టి మెంటరీలు వేయడానికి ఆర్థం చేసుకొనడానికి వీలవుతుంది తేబిలుమీదపెడితే. విశ్వామిత్రదృష్టి అంటున్నారు. పడకుండా నిలపెడతామంటున్నారు. జనమీద యెక్కువ పన్ను వేస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—వారు యేదో విశ్వామిత్రసృష్టి అంటే సృష్టించినది పడిపోకుండా చేయాలికదా అన్నాను. మన ఒక రాష్ట్రం చేసే వినికాదు. ప్రతి రాష్ట్రం చేసే పని. అప్పుచేసినదానికి యింటరెస్టు యిచ్చి నారు. 8 కోట్లు పైచిల్లర తిరిగి యిచ్చినారు. ఇంకా ఒక సంవత్సరం ఓవీక పడితే మాంచి సొండు పొజిషనులో ఉంటుంది.

SHIFTING OF TRANSFORMER

2756—

* 1492 (Q) Q.—Sri P. Venkata Subbalah Sullurpet :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state ;

(a) The reasons for shifting of a transformer from the electric sub-station at Goginenipuram near Gudur to some other place in June, 1967;

(b) Whether it is a fact that damage has been caused to second crop and orchards in Gudur and Rapur taluks due to the said shifting of the transformer; and

(c) the action taken on the officers responsible for it ?

Sri K. Brahmananda Reddy :—The matter relates to the Andhra Pradesh State Electricity Board.

(a) The two transformers at Kavali sub-station failed on 12-5-1967. In order to avoid complete blackout and to restore at least partial supply to essential loads in Kavali area, it had become inevitable for the Board to shift one of the transformers from the electric sub-station at Goginenipuram near Gudur to Kavali sub-station.

(b) As electric supply had been maintained for 8 hours a day in both Gudur and Kavali areas, and for 16 hours for a day in Kota Samithi area, no damage to the crops occurred due to the shifting of the transformer.

(c) Does not arise.

ELECTRICITY TO ANNASAMUDRAM DARGA

2757—

* 5430 Q.—Sri A. Madhava Rao :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) Whether the Government propose to give electricity to “Annasamudram Darga” which is a famous one in Andhra and situated at Annasamudrampet village, Atmakur taluk, Nellore district before the ensuing Urusu as the village is situated at a place very near (two miles) to the tower lines; and

(b) If not, the reasons therefor ?

Sri K. Brahmananda Reddy :—(a) & (b) : A 11 K. V. line runs at a distance of about 11 K. Ms. from the village. The question of connecting the village from that line is under investigation. It is, however not possible to include the village in the current years' programme due to lack of funds.

TRANSFORMER ALARAM PANELS

2758—

* 3927 Q.—Sri K. Ramanatham :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) Whether it is a fact that an order has been placed with a Madras firm for the purchase of Transformer Alaram Panels at a cost

of Rs. 9,906 each, inspite of the fact that Bharath Heavy Electricals, Bhopal Company the lowest tender quoted a price of Rs. 4,960 each; and

(b) If so, the officers responsible for the same and the action taken against the said officers?

Sri K. Brahmananda Reddy:—The matter relates to the Andhra Pradesh State Electricity Board.

(a) & (b):—An order was placed on a Madras firm for 11 transformer alarm panels at a cost of Rs. 9306 each which was higher than the cost of Rs. 4960 each quoted by M/s Heavy Electricals Ltd. Bhopal. As the delivery period quoted by M/s Heavy Electricals Ltd., Bhopal, 26 to 30 months from the date of placing of the order was much longer than the period of 5 to 6 months quoted by the Madras firm and as panels were expected to be needed much earlier an order was placed on the Madras firm whose rate was the next lowest. The question of taking any action against any officer does not therefore arise.

శ్రీ కె. రామనాథం :—దరఖాస్తు రెట్టింపు తేడా ఉన్నప్పుడు సెక్స్ టు లోయెస్టు పెండరుకు యిచ్చేదానికంటే మరొకసారి కొనేషన్లు కాల్యం చేస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఇది 5 వేలు అది 9 వేలు అన్నారు. తేడా ఉండని మనవిచేస్తున్నాను. వారు 26 నుంచి 30 నెలలవరకు కావాలన్నారు. వీరు 5, 6 నెలలలో యిస్తామన్నారు. The next lowest is the Madras firm. After all there are only 11 transformers. The total cost probably may be a lakh of Rupees. ఈ ప్రకారం అయితే 55,000 అవుతుంది.

శ్రీ కె. రామనాథం :—ఇందులో కుంభకోణం లేదంటారా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—చూస్తే అట్లాగే కనిపిస్తున్నది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—కుంభకోణం ఉన్నట్లు కనిపిస్తున్నదా, లేనట్లు కనిపిస్తున్నదా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—లేనట్లు కనిపిస్తున్నది.

INCENTIVES TO SMALL SCALE INDUSTRIES

2759—

*2847 Q.—Sri Ch. Rajeswara Rao :—Will the hon. Minister for Industries be pleased to state :

(a) whether it is a fact that our State Government have formulated some schemes of incentive to Small Scale Industries ; and

(b) if so, what are the details of such schemes ?

Sri B. V. Gurumurthy :—(a) and (b) The following are the incentives or concessions now allowed to Small Scale Industries :—

- (i) The Government are granting 10% price preference to Cottage and Small Scale Industries products purchased by them and also 2% price preference for the products of this State with Indian Standard Institution mark over other products which do not conform to I. S. I. Standards, in addition to the above 10% price preference ;
- (ii) In order to encourage Small Scale Industries, Govt. have also reserved 58 items to be purchased by all Departments of Government exclusively from Small Scale Industries Sector.
- (iii) Subsidized rates of rent is being charged for first five years to Small Scale Industrialists who occupy the units at the Industrial Estates.
- (iv) Supply of power at subsidized rate to small Scale industries having connected load upto 20 H. P.

The questions of allowing following concessions to Small Scale Industries are under consideration of Govt.

- (i) Allowing concessions in respect of sales tax for raw materials purchased and finished products sold.
- (ii) Exemption from payment of ground rent for developed plots in certain assisted Private Industrial Estates.
- (iii) Exemption from payment of rent for factory sheds in certain conventional type of Industrial Estates.
- (iv) Supply of power at concessional rates upto 50 H. P.
- (v) Advancing of loans under State Aid to Industries Act at concessional rate of interest.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :—అధ్యక్షా, ఈ సౌకర్యాలు ఇస్తామని ప్రభుత్వము నిర్ణయానికి వచ్చిన తరువాత ఏమైన పరిశ్రమలు ముందుకు వచ్చినవా ?

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి :—పోయిన సంవత్సరము recessionary period అని అందరికీ తెలుసు. అన్ని రాష్ట్రాలు ఇచ్చిన సౌకర్యాలు మనము కూడ ఇవ్వాలనే ఉద్దేశ్యముతో ఈ ప్రోత్సాహకరమైన పథకాన్ని అవలంబించాము. ఇంకొక లక్ష్యాన్ని సాధించడానికి ప్రభుత్వము నిర్ణయించినది. ప్రతి డిపార్టుమెంటుకు వున్న అవసరాలు local industries నుంచి ఖరీదుచేయాలని, బయటనుంచి ఖరీదు చేయకూడదని, అదే చాచేస్తే ప్రభుత్వ పర్మిషను తీసుకొని చేయాలని ఒక ఆదేశము ఇవ్వడము జరిగింది. ఈ నిర్ణయము తీసుకొన్న తరువాత మనరాష్ట్రములోనే ఒక మార్కెటును కల్పించినట్లుగావుంది. పరిశ్రమలు జాగా అభివృద్ధి చెందుతున్నవి. ఈ అర్థరు issue అయిన తరువాత చాలా మరుకుగా కొనసాగుతున్నది.

TANNING CENTRE

2760—

*2907 Q.—Sri K. Muniswamy :—Will the hon. Minister for Industries be pleased to state :

(a) whether there is any proposal to open a tanning Centre at Sullurpet of Nellore District and at Satyavedu of Chittoor District ;

(b) if so, when ; and

(c) if not, the reasons therefor ?

Sri B. V. Gurumurthy :— (a) and (b) There is no proposal to open permanent Tanning centres either at Sullurpet or Satyavedu.

A Peripatic Tanning Demonstration centre is working at Buchi-reddipalem, Nellore District from 1-10-1967. After completion of training here the centre will be shifted to Sullurpet from August 1968. As regards Satyavedu of Chittoor District there are no such proposals under consideration.

(c) Due to paucity of funds under leather development programme and Rural Arts & Crafts of the Panchayat Samithis no new centres could be started.

శ్రీ కె. మునిస్వామి :— అధ్యక్షా, ఈ పరిశ్రమలకు సంబంధించిన శిక్షణా కేంద్రాలు ఇతర ప్రాంతాలలో ఉన్నవి. వ్యవసాయానికి యోగ్యము కాకుండా వ్యర్థమవుతున్నట్టి సత్యవేడువంటి పరియాస్ లో ఇలాంటి శిక్షణా కేంద్రాలు పెట్టి పరిశ్రమలను ప్రోత్సహించే ప్రయత్నం చేయాలి. తీరదానికి అవకాశము ఉంటుంది. అది ప్రయత్నించాలి.

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి :— ఇదివరకు ఏదేవల్లి, చిత్తూరు జాకు, కాళహస్తిలో, సామలూ, సింగనమలలో ఈ కార్యక్రమము నిర్వహించబడినది. ఇది mobile training centre. ప్రత్యేకముగా ఒక పరిశ్రమ ఉంది.

QUANTITY OF TIMBER EXTRACTED FROM THE FOREST

2761—

*5920 Q.—Sri P. O. Satyanarayana Raju :—Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state :

(a) the total quantity of timber extracted from forest in our State during the year 1967-68 ;

(b) the total revenue derived out of it ;

(c) whether any export was made to any foreign countries during the year 1967-68 ; and

(d) if so, the foreign exchange earned ?

Sri N. Chenchurama Naidu :— (a) 4,46,320.00 Cubic Meters of timber. 8,820 Poles 7.42 Metric tonnes of Red Sandal wood ; and 8.18 Metric tonnes of Sandal wood.

(b) Rs. 2,96,27,961-00.

(c) Yes Sir. 35 368 Metric tonnes of Red Sanders wood was exported to foreign countries.

(d) Rs. 2,48,600 70 paise worth of foreign exchange was earned.

NON-COMPLETION OF ELECTRICITY WORKS

2762

* 1559 Q.—Sri V. Muniswamiappa (Vepanjeri):—Will the hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) the reasons for non-completion of work even though electric poles have been erected from Gangadhara Nellore under Vavilthota Scheme during 1965 ;

(b) the reasons for not drawing wires even though electric poles were erected from Paturu under Kotharamapuram Scheme during 1965 ; and

(c) when the work of the above schemes will be completed ?

Sri K. Brahmananda Reddy :— (a) & (b) Due to paucity of funds.

(c) Vavilthota Schemes :— Out of the 10 villages included in this scheme, only Gangadhara Nellore, Peddakalva, Velakuru, Muthireval and Vavilthota were taken up for execution and declared electrified. At the end of 1967 ₹8 balance of works to be completed was less than 40% of the total value of works. This will be completed during 1968-69. The other five villages namely, Kaljavedu, Nandamuru, Kotrakona, Mukkalatur and Voddipalli have not been included in the Rural Electrification programme for 1968-69 for want of funds.

Kotharamapuram Schemes :— Under this scheme only Kotharamapuram village was included and this village was declared electrified on 27-10-67 and the work completed in all respects, except for 5 spans left over, due to growth of sugar-cane and paddy fields.

(ఎ) పేరియ (బి) డబ్బు తక్కువ అయినందువల్ల.

(సి) వావిలితోట స్కీము: ఈ స్కీములో 10 గ్రామాలు include అయినవి. దానిలో గంగాధర నెల్లూరు, పెద్దకాల్వా, వెలకూరు, ముత్తిరెవాల్ మరియు వావిలితోట తీసుకొని electrified చేశారు. 1967-68 కి వుండ వలసిన balance 4.0% లోపుగా వున్నది. అది ఈ శంసత్సరములో complete చేస్తాము. మిగిలినవి 5 గ్రామాలున్నవి. కలిజవేడు, నందమూరు, కోట్రకోన, ముక్కలాతూరు. ఒకవలి 1968-69 లో తీసుకొనడములేదు.

కోతరామాపురము స్కీము: ఈ స్కీములో Kotharamapuram గ్రామాన్ని తీసుకొన్నారు. 27-10-67 న electrification పూర్తి అయినది. Sugar cane and Paddy fields వుండడము వల్ల 5 spans చేయలేదు.

శ్రీ వి. మునిస్వామిప్ప :—అధ్యక్షా, కొత్తరామాపురం గురించి చెప్పారు. పాటూరునంచి తోటవారిపల్లికి అది ఈ స్కిములో include అయినది. ఆ గ్రామాన్ని delete చేశారు. ఆ గ్రామానికి కూడా connection ఇస్తే రైతులు సంతృప్తిపడతారు. అది ఎప్పుడు చేస్తారు ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—వారిని satisfy చేద్దాము.

REDUCTION OF RETURN ON ELECTRICITY SCHEMES IN FAMINE AREAS 2763—

* 4179.—Q. —Sri Dhanenkula Narasimham :— Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether the Government propose to reduce the return expected by implementing the Electricity schemes in famine areas to 8% ; and

(b) if so, when the said reduction will come into force ?

Sri K. Brahmananda Reddy :—The matter relates to the Andhra Pradesh State Electricity Board.

(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

ఇది Electricity Board కి సంబంధించిన విషయము.

(ఎ) లేదు. (బి) ఉత్పన్నముకాదు.

శ్రీ ధనేంకుల నరసింహం :—అధ్యక్షా, కరువుప్రాంతాలకు ఏయే ప్రాంతాలను గుర్తించాలో తెలియజేస్తారా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఈ ప్రశ్నకు కరువుప్రాంతాలకు సంబంధము లేదు.

MURDERS IN KURNOOL TALUK

2764—

* 5617 Q.—Sarvasri A. Eswara Reddy and T.C. Rajan :— Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) the number of murders that took place in Kurnool taluk during 1967-68 ; and

(b) whether the number is high when compared to other taluks and if so, the reasons for the high incidence ?

Sri K. Brahmananda Reddy :—(a) During 1967-68 twelve murders took place in Kurnool taluk.

(b) When compared with other taluks, the number of murders that took place in Kurnool taluk during 1967-68 is some what high. This is because it includes five murders committed in Kurnool town.

శ్రీ ఎ. ఈశ్వరరెడ్డి :—అధ్యక్షా, మూర్కము, జమ్మలమడుగు, పులిచెందల తాలూకాలలో murders ఎక్కువగా వుండేవి. ఇది కర్నూలుకు

shift అయినది. దీనినిబట్టి law and order తోడించినదని చెప్పాలి. ముఖ్య మంత్రిగారికి కార్యభారము ఎక్కువ అయిపోవడమువల్ల ఇది జరుగుతున్నదేమో అనిపిస్తున్నది. దానిని శగ్గించుకోడానికి ఇతర మంత్రులను appoint చేస్తారా? Portfolios ని మారుస్తారా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—మంత్రులకు, murders కి ఏమి సంబంధము?

శ్రీ టి. సి. రాజన్ :—అధ్యక్షా, కడప, కర్నూలు చూస్తే ఈ murders తో ఎవరికి వైచేయి?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఒకరు ఒకసారి పైకివస్తే ఇంకొక సంవత్సరము ఇంకొకరు పైకివస్తారు.

శ్రీ టి. వి. అప్పారావు (జామి) :—అధ్యక్షా, కర్నూలు కాలూకాలో జరిగిన murders గురించి అక్కడవున్న స్థానిక పోలీసువారికి ప్రమాదము ఏమైనా ఇచ్చారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—తమకు తెలియనిది ఏమీవుంది. Murders జరుగుతూవుంటాయి తగాదాలవల్ల; అనేక కారణాలవలన అనుకోండి. 12 cases తోను 2 cases తో conviction అయినారు. 3 cases తో acquit అయినారు. 2 cases trial తో వున్నవి. 3 cases Crime Branch C. I. D. వారు investigate చేస్తున్నారు. ఇంకొక 2 cases తో both the accused died అని information వుంది. Accused చనిపోయారు కాబట్టి ఈ 2 cases పోయినవి.

PRIVATE INDUSTRIAL ESTATES

2765—

* 4941 [Q.—Sri Dhanenkula Narasimham :—Will the hon. Minister for Industries be pleased to state:

(a) the number of private industrial estate in the State; and

(b) whether the Government are rendering any aid to them and if so, the nature of the same?

Sri B. V. Gurusamy :—(a) There are no private industrial estates as such. But there are 15 assisted private industrial estates.

(b) Yes Sir. Under the scheme developed plots with all common facilities like water, power, roads and other services etc, are being allotted to entrepreneurs on long lease. During the first five years of lease subsidized rent is being collected at 1½ pise per Sq. Yard per month as against the economic rent of 3 to 4 pise per Sq. Yard per month. The occupiers are also eligible to become owners of plots under the hire purchase scheme approved by Government. Besides the Department renders assistance to the entrepreneurs.

(i) in securing loan assistance for construction of factory sheds and obtaining machinery from financing agencies.

(ii) Recommending the applications of tenants to National Small Industries Corporation Ltd., New Delhi for supply of machinery on hire purchase basis.

పై వేటు ఇండస్ట్రియల్ ఎస్టేట్స్ అనేవి తేవు. కాని 158 అసిస్టెంట్ పై వేటు ఇండస్ట్రియల్ ఎస్టేట్స్ నిర్మాణం చేయబడ్డాయి B అవును. ఈ పథకం క్రింద స్లాట్స్ డెవలప్ చేసి వృద్ధి చేసి నీరు, విద్యుచ్ఛక్తి రోడ్లు వగైరా సౌకర్యాలన్నీ ఏర్పాటుచేసి ఇండస్ట్రియల్స్ ఇవ్వటం జరిగింది. మొట్టమొదట 5 సంవత్సరాలు $1\frac{1}{2}$ న పై స్క్వేర్ యార్డు చొప్పున ఇవ్వటం జరిగింది. రి. 4 పైసలు స్క్వేర్ యార్డుకు వున్నప్పటికీ ఈ సౌకర్యం ఇవ్వటం జరిగింది. పోగా వారికి ప్రైయర్ పర్మిట్ పథకంవల్ల ప్రభుత్వం సహాయం చేస్తున్నది. అంతేగాక అప్పులు వగైరా కావాలంటే ఫ్లాట్టర్ మెన్సుకు. మిషనరీ ఫంక్షనింగ్ను banks నుండి కాని, ప్రైవేట్ బ్యాంక్ కార్పొరేషన్ నుండి అప్పుల సౌకర్యం ఏర్పాటుచేయటానికి అవకాశం వుంది. పోగా ప్రైయర్ పర్మిట్ కింద మిషనరీ టీసిటీటానికి కూడా ప్రభుత్వం సహాయంస్తుంది.

శ్రీ ధనేంకుల నరసింహం :—ప్రభుత్వాన్ని సంతృప్తి పరచే పారిశ్రామిక వాడల పేర్లు చెబుతారా? నెల్లూరు జిల్లాలో ప్రభుత్వ బహుమతులు పొందిన పరిశ్రమలు వున్నాయా?

శ్రీ బి.వి. గురుమూర్తి :—బహుమతుల పథకం అనేది లేదు. ప్రభుత్వం ఇంతవరకు ఎవరికీ ఇవ్వలేదు. నెల్లూరులో ఈ మధ్య చురుకైన పనిజరుగుతున్నది. నీన్న వే డిరెక్టరుగారు చెప్పారు. అక్కడి కలెక్టరుగారు చాలా శ్రద్ధతీసికొని 810 ఇండస్ట్రియల్ ఏర్పాటు చేయటానికి ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు.

SHORT NOTICE QUESTION AND ANSWER

AGE LIMIT FOR SUPERANNUATION OF TEACHERS

S. No. 2725-B :

S. N. Q. 6532-W : Q.—Sri K. Govinda Rao :—Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) whether the Government have taken any decision on the age-limit for superannuation of teachers in our State;

(b) if so, what is that decision; and

(c) whether the Government propose to bring any legislation on this question?

The Minister for Education (Sri T. V. Raghavulu) :—(a) Yes, Sir.

(b) The age of superannuation which was raised to 58 years in 1964 and to 60 years in 1965 has been reduced to 55 years, with effect from 30-11-1967.

(c) There is no such proposal at present. It is decided to take an appeal against the recent judgement of the High Court.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :— ఇంతకుముందు extensions ఇచ్చిన teachers అందరినీ ఆ ఆర్డర్ ప్రకారం continue చేస్తారా లేక with immediate effect ఆపుచేయదలచుకొన్నారా ?

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు :— అప్పీలు తేలేవరకు వారిని service లో వుంచుతున్నాము. కేవలం పార్టీని వారికే కాకుండా extensions లో వున్న వారందరకూ a benefit ఇవ్వటం జరిగింది.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :— కొంతమందికి 50 సంవత్సరాలు దాటిన తరువాత work చేస్తున్నవారికి D. E. O. extension ఇవ్వని మాట నిజమా ? నిజమే అయితే వారివిషయం ఏమి చేయదలచు కొన్నారు ?

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు :— 50 సంవత్సరాలు దాటిన తర్వాత extension అనే ప్రశ్న దీనిలో లేదు. 50 తరువాత 55 చేసి కాని 55 తరువాత 60 చేసిన వారి విషయం ఈ రిట్ అప్పీలులో వ్యవహరించటం జరిగింది.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య :— ఈ రిట్ దాఖలు చేసుకొన్నవారికి ఈ బెనిఫిట్ వున్నదా ? అప్పీలు యొక్క ground ఏమిటి ? వయోపరిమితి strict గా implement చేస్తే ఎంతమంది ఉపాధ్యాయులకు ఉద్యోగంలేకుండా పోతుంది ?

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు :— వయోపరిమితి—పరమణ వయస్సు 50 సం॥లు చేస్తే మిగిలిన ఉద్యోగాలలో సమానమైనట్లుగా వుంటుందని, క్రింది లెవెల్ లో నిరుద్యోగ సమస్య పరిష్కరించటానికి విలపుతుందని ప్రభుత్వ ఉద్దేశం.

శ్రీ సి. హెచ్. వెంకయ్య (మార్కాఫూర్) :— హైకోర్టువారు జడ్జిమెంట్ లో ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆర్డర్ ద్వారా ఈ విధంగా G. O ఇవ్వకూడదని అన్నారు కాబట్టి ప్రభుత్వం వెంటనే లెజిస్లేషన్ చేయటానికి యోచిస్తుందా ?

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు :— 50 సంవత్సరాల వయోపరిమితి అనేది ఫండమెంటల్ రూల్ 50 క్రింద ప్రభుత్వోద్యోగులందరకూ వుంది. కాక షిఫ్ట్ extension ఇస్తూ వచ్చాము subject to full fillment of certain conditions. అది మళ్ళీ తీసివేయటం— అది executive order ద్వారా తీయటం అందులో రెట్రాస్పెక్టివ్ ఎఫెక్ట్ ఇవ్వటం ఎంతవరకు భావ్యం అనేది హైకోర్టువారు అన్నారు. చాటి ప్రక్క యింకో ఉద్దేశం కూడా వుంది. అందుచేత అప్పీలు చేస్తున్నామని మనవిచేస్తున్నాము.

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ వ. వేంకటేశ్వరరావు :— ఇదేకాదు అప్పుడు రోజు కొత్త మంత్రులను తీసికొంటున్నారనే వార్తవింటున్నాము. వారెవరో మాకు చెబితే గోరొత్తిస్తాము.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— ఇదే వదు అనను. తిమ్మా రెడ్డిగారు అంటున్నారట్లు ముఖ్యమంత్రిగారికి నేజూర్ నవాబుకు ఎంత మంది

Point of Information :

18th July, 1968.

513

re : Interview with the Minister for Janasambandha Sramika Sakha by a representative of 'Patriot' and 'Link.'

భార్యలున్నారో అన్ని భోజనానికి వెళ్తుంటారు అన్నామని, బరువు తగ్గించుకొంటే మంచిది.

Mr Speaker :—I will find out what the Chief Minister has got to say. I know Members are very anxious about that whether there is any expansion of the Cabinet.

Sri K. Brahmananda Reddy :—I suppose I am not obliged to answer.

Mr. Speaker :—If you are pleased to answer they will be very happy.

POINT OF INFORMATION

re :—INTERVIEW WITH THE MINISTER FOR JANASAMBANDHA SRAMIKA SAKHA BY A REPRESENTATIVE OF 'PATRIOT' AND 'LINK'.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు :— మేన్ను ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక ప్రకటన చేస్తూ ఇన్ఫర్మేషన్ మినిస్టరు కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీగారు 'పేట్రీయట్', 'లింక్' కమ్యూనల్ కావు అని కేటగారికల్ గా వారి ప్రతినిధికి చెప్పారని స్పష్టంగా చెప్పారు. ఈ రోజు 'పేట్రీయట్' పత్రిక అది వాస్తవం కారని దాని వివరాలన్నీ చెప్పారు అలాంటి అవాస్తవమైన విషయం ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. దానిని స్పష్టం చేయాలని కోరుకున్నాను.

శ్రీ బి. జగ్గయ్య శర్మ :— 'పేట్రీయట్', 'లింక్' పత్రికలకు సంబంధించి రాజేశ్వరరావుగారు చెప్పారు. 'ఆంధ్ర జ్యోతి'కి సంబంధించి కొంత మంది దానికి ప్రాతినిధ్యం వహించి కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీగారితో మాట్లాడారని ముఖ్యమంత్రిగారు Statement ఇచ్చారు. దానిపై 'ఆంధ్ర జ్యోతి' ఎడిటోరియల్ వ్రాసింది. "మా ఆంధ్ర జ్యోతికి సంబంధించినంతవరకు కమ్యూనిజం శక్తులకు ప్రోత్సహిస్తున్నదిన్న కారణాలపై దానిపై చర్యకై కొనలేదని మా పక్షాన ఎవరో కొందరు తమను కలుసుకోగా తాము తెలియ చేసినట్లు ముఖ్యమంత్రి నిన్న చెప్పారు. వారు ఎవరో మాకు తెలియదు. అంటే ఆంధ్ర జ్యోతి తరపున కాని పేట్రీయట్ తరపున కాని, లింక్ తరపున కాని ఎవరైనా వచ్చారేమో మాకు తెలియదు. ఆంధ్ర జ్యోతి తరపున మాత్రం ఎవరూ రాలేదని" వారు స్పష్టం చేశారు. లింక్, పేట్రీయట్ తరపున వచ్చింది నిజమే. అక్కడ జరిగిన విషయాలు ఇక్కడ తెలియ చేశారు. కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీగారు ఇవి కమ్యూనల్ అని చెప్పినట్లు స్పష్టంగా చెప్పారు. ముఖ్యమంత్రిగారు కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీగారిని అడిగితే ఈ పేషన్ కమ్యూనల్ కావు, గవర్నమెంట్ కమ్యూనల్ పేషర్స్ అని పరిగణిస్తే బలమైనది అని కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీగారు వారికి చెప్పినట్లు ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు ఈ రెండూ విరుద్ధంగా ఉన్నాయి.

re : Interview with the Minister for Janasambandha Sramika Sakha by a representative of 'Patriot' and 'Link'.

Mr. Speaker :—I suppose they are questioning the correctness of the statement made by the Minister for Public Relations and Information.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :—మొన్న 'ముఖ్యమంత్రిగారు Statement లో చెబుతూ చెప్పారు.

Mr. Speaker :—Those Papers' Editors are questioning the correctness of the statements made on the floor of the House by the Chief Minister as well as the Minister for Public Relations.

Sri B. Ratnasabhapathi :—The Statements are contradicting each other.

Mr. Speaker :—Are you agreeing that the statement made by the Chief Minister is differing from the statement made by the Public Relations Minister.

Sri K. Brahmananda Reddy :—No, Sir, I said in my statement that somebody on behalf of Patriot, Link and Andhra Jyoti met the Minister for Information and he told them it is not so and so, so and so అని నేను చెప్పాను యిక్కడ.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :—అది Patriot కు సంబంధించినది. Information Minister గారు యివి communal అని చెప్పినప్పుడు వారు Objection చెప్పకున్నారు. అది తెలుసా? I've branded these two papers as communal.

Mr. Speaker :—Let us try to understand the position.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి :—దీనిలో నేను విశేషించి చెప్పేదీ ఏమీలేవరది. statement చదివినాను I have read out here a Statement which was prepared by the Information Ministry and I said, 'When a representative so and so, not by name, of Patriot met the Minister for Jana Sambandh Sakha, he told him that, they were not branded as communal' or some such thing. అనేది చెప్పడం జరిగింది. It is a matter which has transpired between the Jana Sambandha Sakha Minister and a representative of those papers. What they are saying is what transpired at that meeting between that representative and the Minister. The 'Patriot' seems to have given a different version. Now it is for us to find out from Janasambandh Sakha Minister.

Mr. Speaker :—They are all issues of today.

Sri B. Ratnasabhapathi :—Of yesterday.... .Atleast I will read one sentence, Sir.

Mr. Speaker :—He may please pass on that to the Chief Minister. If he can give me also a copy of those papers, I will also get them verified in comparison with the statement made by the Chief Minister and the Minister for Information and see what action should be taken afterwards. It is not possible to go through the whole thing.

Sri K. Brahmananda Reddy :—No, no. The point is this Sir, పేపర్లో ఏదో వచ్చిందనుకోండి. వారి స్వంత పేపర్లో ఏదో వచ్చి వుంటుంది. I will find out what has actually transpired. దాంట్లో వాళ్లు చెప్పిందే కాదు. We cannot proceed on any assumption, assuming that that is true or that this is untrue.

Sri B. Ratnasabhapathi :—I will read the sentence. The special representative is supposed to have met Mr. Lakshman Bapuji. "In what was supposed to be off-the-record interview because of which his remarks have not been reported so far Minister Lakshman blandly asserted that it was very clear that this paper that means Patriot and LINK were communal." తమరికి pass on చేస్తున్నాను.

Mr. Speaker :— Please pass them on.

BUSINESS OF THE HOUSE

Sri T. V. Raghavulu :— I have got to answer Call Attention Notice Nos. 6 and 7 and I have business in the Council.

Mr. Speaker :— He can come by about 10.45 A. M. by which time he can finish his work in the Council.

Sri K. Brahmananda Reddy :— I have already submitted to you about the call attention notice standing in my name and you were good enough to agree to my request.

Mr. Speaker :— Yes, I will take up your subject.

శ్రీమతి జె ఈశ్వరీబాయి :— మొన్న Back ward Classe Commission పైన చర్చ సందర్భంలో మాట్లాడుతూ నేను హరిజనుల విషయముల గురించి మాట్లాడాను. దానికి Chief Minister reply ఇచ్చే time లో నేను వేరేపనివుండి వెళ్లి అప్పుడు లేకుండితాను అప్పుడు Chief Minister గారు ఒక statement ఇచ్చారు. Sir, this is a very damaging statement. When the Chief Minister began his reply to the discussion Srimati Eswaribai is absent from the House and observed, 'that speeches and attitude like those of Srimati J. Eswaribai were responsible for the backwardness of Harijans. అన్నారట. This is an allegation. నేను చెప్పినదాంట్లో అంతావున్న facts కు సంబంధించే వున్నది. ఏదైతే ఈనాడు ఒరుగుతున్నదో ఆ facts నే చెప్పినాను. మా ఆడవాళ్లను గుడ్డలు యిప్పేసి తిప్పుతున్నారు. దానిపైన మాట్లాడ కూడరా? This is a very damaging statement. ఈ విషయాల గురించి మరి యింకెవరు చెప్పాలని తెలుపవలెనని మిమ్ములను వేడుకుంటున్నాను అధ్యక్షా.

Mr. Speaker :— One thing I must tell her. The Chief Minister is not questioning her freedom of speech or her right to speak whatever you want to say in this House. The only thing is, having made very serious allegations and when the Chief Minister was replying, she was not present in the House. That was the only thing which he pointed out. The Member having made very serious allegations against the Government, must try to know what the Chief

Minister's reply is going to be. At that time she was not present. He said that it was rather indiscreet on her part to be absent. He has not questioned her right to speak whatever she wants to say or her freedom of speech.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—నాకు మాట్లాడడానికి rights వున్నాయా లేవా అని అడుగుతున్నాను. This is an allegation.

Mr. Speaker :— Before acting upon the press statement, if she wants to make any allegation in the House kindly ask for the proceedings of the House and I will see that they are supplied to the Member. Please go through the proceedings.

శ్రీమతి టి. ఎన్. అనసూయచేవి (తంబళ్ళపల్లె :—ముందు 13 వ తేదీకి ఈ drought condition మీద చర్చ వేసినప్పుడు Chief Minister గారు ఢిల్లీలో ఉన్నారు. మళ్ళీ 16 వ తేదీకి వేసుకుంటామన్నారు. 18 వ తేదీకి వేశామన్నారండి. ఇప్పుడు కూడా వారికి ఎంకేడో appointment వుండి వెళ్ళి పోతుంటున్నారు. Drought conditions పైన చర్చ జరిగేటప్పుడు Chief Minister గారు సభలో వుండాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— తప్పకుండా వుంటానండి. Government of India engagement, ఏదో జరుగుతోంది అది శ్రీఘంగా ముగించుకొని మీ Call Attention Motion అ మ్యేషన్ కి కల్లా మళ్ళీ వచ్చి తప్పకుండా యిక్కడ వుండామనే ప్రయత్నమండి.

Mr. Speaker :— I would not be able to do the business in the agenda, if all the Members get up one after another. Unless the Members co-operate with me, I would not be able to go through the agenda. There are 13 call attention notices and nearly as many as 15 Members want to speak on Drought conditions, and we are going to disperse at 1.30 p. m.

శ్రీ కె. మునుస్వామి :— అధ్యక్షా, సూక్ష్మారు పేటలోని అభిరామా కాటన్ మిల్స్ ను close చేసి ఉద్యోగస్థులందరినీ dismiss చేసినట్లుగా నిన్న నేను Adjournment motion యిచ్చాను.

Mr. Speaker :—The Jana Sambhanja Sakha Mantri may please take note of it and see that immediate action is taken in the matter.

శ్రీ ఎన్. వేమయ్య :—అధ్యక్షా, దీనిలో ఒక చిన్న విషయం కూడా చెప్పాల్సివున్నది. మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువచ్చాము. కాగితాలు కూడా యిచ్చాం అధ్యక్షా. Telegraphic orders కూడా పంపి ఏదో చేస్తామన్నారు ఒక కోటిశ్వరుడు ఆ మిల్లు పెట్టాడండి. అందులో పనిచేసే ఒకతను Labour Officer కు అదివారం కూడా పనిచేయమంటున్నారు. అని ఒక అర్రీని పెట్టుకున్నాడు. ఆ కారణంపై 11 మందిని తీసేశారు. 11 మందిని తీసివేసినందు వల్ల వాళ్ళు నిరాహారదీక్ష పూనితే 200 మందిని immediate గా ఏమీ notice లేకుండా తీసి close down చేశారు. ఈ విధంగా 200 ల మందిని jobless చేయడం ఏమిటి అనంలే. “నాకు 9 లక్షలు వస్తుంది వడ్డీ అని అన్నాడు. ఆ 200 మందికి తిరిగి ఉద్యోగాలివ్వాలని, తగిన చర్యతీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

POINTS OF INFORMATION

re :—Arrest of Sri B. Narasimha Reddy, M. L. A. on 27-3-68

శ్రీ ఆర్. సత్యనారాయణరాజు :—అధ్యక్షా, మార్చి నెల 27, 28 తేదీలలో ఢిల్లీలో నరసింహారెడ్డిగారిని అరెస్టు చేసినటువంటి సందర్భంలో ఆ వివరాలు అడిగితే సభ ముగిసేలోపల సభకు తెలియచేస్తానని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. ఈ వేళ చివరిరోజు కాబట్టి దానికి సంబంధించిన సమాచారం ముఖ్యమంత్రిగారు తెలియజేయాలని చెప్పాలండి.

Mr. Speaker :—I don't think he is ready.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఇప్పుడు కొంత ఎంక్వయరీ చేశామంటే 7, 8 సాక్షులను కూడా యిప్పటి వరకు విచారణ చేయడం జరిగింది. గౌరవ సభ్యులను కూడా ఒకరిద్దరిని చేసినాను. ఇంకా మరొక యిద్దరు ముగ్గురు గౌరవ సభ్యులను, శివయ్యగారిని, మరి నరసింహారెడ్డిగారిని అంటే మరి ఎవరు మద్దతు వస్తారో తెలియమకాని వారిని విచారణ చేయవలసివస్తుందండి. నేను House కి మనవిచేసిన తరువాతనే యిందులో మూడు భాగాలై పోయిందండి.

Mr. Speaker :—Enquiry has not yet been completed ?

Sri K. Brahmananda Reddy .—Yes, Sir.

శ్రీ ఆర్. సత్యనారాయణరాజు :—ఇంతవరకు వారు ఎవరెవరిని enquiry చేశారో ఏమిటో చెప్పమనండి. ఇంతవరకు జరిగిన enquiry ఎలాగ జరిగిందో ఏమిటో అవి కూడా చెప్పమనండి.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—అరెస్టు చేసిన సబ్-ఇన్ స్పెక్టరు, వచ్చినటువంటివాళ్లు, కారు డ్రైవరు, క్లీనరు, అక్కడ గేటు దగ్గర వున్నటువంటి పోలీసులు, యింకా ఎవరైతే ఉన్నారో.

శ్రీ జి. శివయ్య :—మేమున్నాకారు డ్రైవరు నెండుకు చేస్తారు ? మేమున్నాం అందులో మమ్మల్నడగలేదే ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—వారేనడుపుతున్నారా ? కారు మిమ్మల్ని అడుగుతాం. మీకోసమే అగివుంది అది.

శ్రీ ఆర్. సత్యనారాయణ రాజు :—ఇంతవరకు ఎవరెవరిని అడిగారో వారేమి చెప్పారో చెప్పండి.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—అడిగినమాట వాస్తవమే, 8 మందో 9 మందో అయ్యారు.

శ్రీ ఆర్. సత్యనారాయణ రాజు :—ఆ ఎనమండుగురూ ఎవరు ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—దానికి సంబంధించిన వాళ్ళు.

Mr. Speaker :—It is not as though you can put questions. The enquiry is not completed.

శ్రీ సి హెచ్. రాజేశ్వరరావు :—Enquiry కాదు కానీండి—ముఖ్య మంత్రిగారు చేస్తున్నారు. క్షణాల దారుణమండి. శాసనసభ్యుల గురించి తమరి ఆధ్వర్యం క్రింద జరిగిన ప్రశ్నకు enquiry ఏదో చెకా చెకా 4 రోజులలో చేసి వేయవచ్చును. గత సమావేశం అయిపోయింది. నవంబరు సమావేశంలో, మళ్ళీ అసెంబ్లీలో పెట్టాలేమో యిది తమరికెంత అగౌరవమూ, శాసనసభకెంత అగౌరవమండి ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—అగౌరవం కాదుగాని ఆలస్యం జరిగింది.

re : Conviction of certain persons who partook in the agitation for V Steel Plant.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—అధ్యక్షా ! ఉర్కు factory ఉద్యమంలో పాల్గొన్న కారణంగా case లో విజయవాడలో 28 మందికి డిర్టుకాల్నిక శిక్షలు వేసారు. ఆ ఉద్యమం అయిపోయింది. ఆ పరిస్థితి అయిపోయింది. అప్పుడు అడిగితే ఆ case లో ఏమి తేలుతుందో చూద్దాం అన్నారు. Court లో ఉన్నందువల్ల withdraw చేసే పరిస్థితిలేదు. శిక్షలుకూడా వేసారు. ఇప్పుడు ఆ ఉద్యమం అయిపోయింది అది ఒక విధమైన ఆంధ్ర ఉద్యమంగా జరిగింది. అందు వల్ల నేను ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరేది ఏమంటే ఈ శిక్షలు పడినవారిని విడుదల చేయించాలి అని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—అధ్యక్షా ! నాకు జ్ఞాపకం ఉన్నంత వరకు ఉద్యమంగా తీసుకొని ఏదైనా కార్యక్రమంలో జరిగినటువంటివి అవి cases పెట్ట లేదు. అసలు కొన్ని withdraw చేసారు. కాని ఉద్యమాన్ని నెపంగా తీసు కుని వేరే విధమైనటువంటి crimes, theft వగైరా వగైరా చేసినటువంటి వారి వై సే ఈ cases అని మనవిచేస్తున్నాను.

re : Missing of waggons carrying coal from Singareni.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—ముఖ్యమంత్రిగారు మరచిపోయారేమో ! సింగరేణి కాలరీస్ నుంచి విజయవాడ వరకు అటువేగ్ల బొగ్గువంపితే అవి ఎక్కడ ఉన్నాయో తెలియలేదు అన్నారు. ఈ session ముగిసే లోపల ఆ సమాచారం, బొగ్గు సేకరించి తప్పకుండా House కు తెలియజేస్తామన్నారు. ఆ వేగ్ల బొగ్గు ఎక్కడకు పోయింది ? ఆ సమాచారం ఏమి అయింది ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—అధ్యక్షా ! ఆ సమాచారం తెప్పించాను. Answer చేస్తానని మనవిచేస్తాను. తమరు అన్నారు బల్లవైన పెట్టమన్నారు.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—ఎక్కడ పెట్టారండి ? ఏ బల్లవైన పెట్టారు ?

Sri K. Brahmananda Reddy :—No Sir, I got the answer.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—చెప్పండి.

Sri K. Brahmananda Reddy :—I also asked whether it could be replied here. It was said that the information can be given.

Mr. Speaker :—Please see that it is placed on the table of the Secretary, Legislature Department.

Sri K. Brahmananda Reddy :—Today?

Mr. Speaker :—If it is available, you can place it today, or in the evening.

Sri K. Brahmananda Reddy :—All right.

re : FORMATION OF NEW DISTRICTS

శ్రీ సి. హెచ్. వెంగయ్య :—ఈ drought conditions పైన 1 1/2 వరకు time చాలదు. కనుక దయయించి evening కూడా రెండు గంటలో, మూడు గంటలో వ్యవధి యివ్వాలి. రెండవది ఇటీవల ముఖ్యమంత్రి గారు కర్నూలు, గుంటూరు, నెల్లూరు జిల్లాల్లో కొంత భాగముతో కొత్త జిల్లా యేర్పాటు చేస్తామని ప్రకటించారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—మొన్న దానిగురించి ఏదో సమాధానము చెప్పారు. Statement యిచ్చారు.

శ్రీ సి. హెచ్. వెంగయ్య :—Revenue మంత్రిగారు ఏదో చెప్పారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—మంత్రిగారు వెంగయ్యగారు చెప్పేదానికి సమాధానం చెప్పవచ్చు. గుంటూరు, కర్నూలు, నెల్లూరు జిల్లాల్లో కొంతభాగము చిలిపి ప్రత్యేకంగా ఒక కొత్తజిల్లా ఏర్పాటుచేసే proposals ఏమైనా ఉన్నదా?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—ఇది short notice question నా?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఏ question కాదు. సమాధానం చెప్పడానికి మీరు తయారుగా ఉన్నారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి :—ఇది short notice question కాదండి, shortened notice question. ఏమైనప్పటికీ proposals ప్రభుత్వము ముందు definite గా లేదుగాని ఆలోచనలో ఉన్నదని మనవిచేస్తున్నాను.

re : COLLECTION OF LAND REVENUE ARREARS ETC.

శ్రీ కె. సి. శ్రీరంగయ్యశెట్టి (సింగనమల) :—నా area లో కొన్ని గ్రామాల్లో వంటలు లేనందువల్ల శిస్తు remission యిచ్చారు. ఇచ్చిన తరువాత కూడా దొర్లనయ్యంగా గుత్తలు బకాయిలు వసూలు చేస్తున్నారు. మొన్న 4 వ తేదీన నేను ఆ గ్రామం పోతే దొర్లనయ్యంగా ఒక రైతును నానా బాధా పెట్టి, హింసచేసి, arrest చేసేవరకు తీసుకొనివచ్చారు. వంటలు లేనందువల్ల శిస్తు remission యిచ్చి కూడా అక్కడ వసూలు చేస్తున్నారు. చాలా ఇబ్బందిగా ఉన్నది. కాబట్టి అటు వంటి గ్రామాల్లో వసూలు చేయడానికి నిల్పుదల చేయడానికి మంత్రిగారు తక్షణం ఉత్తర్వులు యివ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వి. బి. రాజు :—అధ్యక్షా ! ఇదివరకే ప్రభుత్వం ఉత్తర్వులు యిచ్చింది. Remission యిచ్చినచోట cess కూడా వసూలు చేయవద్దు. Postpone చేయమని.

Short discussion on a matter of
urgent public importance:
re: Conduct of Sub-Inspector of Police,
Yellanur, Tadpatri Taluk.

పోకొని అప్పులుకూడా postpone చేయమని చెప్పింది. ఎక్కడైనా stray case^s
వుంటే శాసనభ్యులు నాకు తెలియవనిపై Collector కు వ్రాస్తాం.

Sri K. Brahmanana Reddy :—I am requesting you to take
the call attention notice to which I have to reply.

Mr. Speaker :—Having allowed some Members on this side to
put questions, it will be unfair if I do not allow on the other side.

Sri K. Brahmananda Reddy :—You can kindly ask after the list
is over.

CONSTITUTION OF COMMITTEE ON SUBORDINATE LEGISLATION FOR 1968-69.

Mr. Speaker :— I have to announce to the House that the
following candidates have been nominated for election to the Com-
mittee on Subordinate Legislature for the year 1968-69, for period of
one year.

1. Sri B. Niranjana Rao
2. Sri J. Joji
3. Sri D. Venkatesam
4. Sri C.V.K. Rao
5. Sri G. Satyanarayana Rao
6. Sri P. Mahendranath
7. Sri K. Sudarsana Reddi
8. Sri A. Vasudeva Rao
9. Sri G. Venkata Reddy
10. Sri Ramasubba Reddy
11. Sri K. Prabhakara Rao
12. Sri K. V. Vema Reddy.

As the number of candidates validly nominated is equal to the
number of vacancies to be filled, namely, twelve (12), I hereby declare
them to have been duly elected to the Subordinate Legislation Com-
mittee for the year 1968-69.

Under Rule 193 of the Assembly Rules, I hereby nominate
Sri K. V. Vema Reddy to be the Chairman of the Committee.

SHORT DISCUSSION ON A MATTER OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

re: Conduct of Sub-Inspector of Police, Yellanur, Tadpatri Taluk

Mr. Speaker :—Sarvasri Challa Subbarayudu. K. Sreerangiah
Chetty, Vavilala Gopalakrishnayya, P. Rajaratna Rao, T.C. Mareppa,
Ramachandra Reddy, V.C. Kesava Rao, Jagannatha Rao, Krishnam
Naidu, Ram Reddy, Subbarami Reddy, P. Govardana Reddy,
A. Punna Reddy, R. Ramasubba Reddy, P.O. Satyanarayana Raju and
G.C. Venkanna, have given notice under Rule 70 for short discussion
on a matter of urgent public importance for two hours, regarding the

Short-discussion on a matter of
urgent public importance :

18th July, 1968.

521

Topic : Conduct of Sub-Inspector of Police,
Yellanur, Tadpatri taluk.

- conduct of Sub-Inspector of Police, Yellanur, Tadpatri Taluk, Anantapur District, in connection with the Mohurrum procession taken out by the public of Yellanur on 9-4-68.

శ్రీ సి. పావ్. సుబ్బారాయుడు :—అధ్యక్షా, మొన్న ఈ సంగతి న గురించి, 12వ తారీఖున call attention notice లో revenue మంత్రిగారు జవాబుచెబుతూ వారు ఏమిచెప్పారో ఈ S. I. గారు కొంత ఒకటి తో, చాతుర్యంతో వ్యవహారంచేసినట్లు తీ firing అంత అవసరం వుండేకాదు అని అన్నారు. ఇంకోటికూడా చెప్పారు, procession ను నిషేధిస్తూ ఏకత్తరువులు వేపు అనిచెప్పారు. ఒకటిమాత్రం చెప్ప వలసి వుంది. ఆ Sub Divisional Magistrate report సంపూర్ణంగా చదివినట్లయితే complete గా సభ్యులకు అందజేసినట్లయితే ఆ firing ఏరకంగావుచ్చారు అనేది ఆ రంగం అవుతుంది. దానిపైన జిల్లా Magistrate గారిదృష్టికి ఎందుకు తీసుకురాబడింది. Sub Divisional Magistrate పైన బ్రహ్మాండమైన వత్తిడి ఎండుకువచ్చింది, ఆ District Magistrate గారు ఏమి report యిచ్చారు? 13 మంది శాసన సభ్యులం Judicial enquiry పెట్టమని ముఖ్యమంత్రిగారికి యిచ్చినప్పుడు వారు ఏమిచెప్పారో అవసరంవచ్చినప్పుడు విచారిస్తామన్నారు. కాని దురదృష్టవశాత్తు నాకు వ్యవధిలేనికారణంచేత విచారించలేదు. తిరిగి వారికి మైదరాబాదులోచెప్పాం. దానిపైన ఏచర్య తీసుకోకుండా 20 మందిమీద case పెట్టారు. ఎందుకంటే పోలీసులను చంపడానికి ప్రయత్నముచేసారని, police station పైన దాడిచేశారని 20 మందిపైన cases పెట్టడంజరిగింది. 13 మంది శాసనసభ్యులం Judicial Enquiry ని వేయాలని demand చేస్తే ఏమిచేయగలిగారు? దీనిపైన ముఖ్యమంత్రిగారికి ఒక్కటి మనవిచేస్తున్నాను. ఇది పోలీసురాజ్యంగా మేము జిల్లాలో భావిస్తున్నాము. అంతేకాదు peaceful గా procession చేసుకుంటూవుంటే జోక్యంచేసుకోవలసిన అవసరం లేని సందర్భంలో, ఆ S. I. జోక్యంచేసుకోవడం లాతి చార్జి చేయడం, నల్లరికి గుండుచెబ్బలు తగలడం, ఒకరు చావడం, 20 మంది మీద cases పెట్టడం జరిగిందని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఈపరిస్థితుల్లో జిల్లా లో వ్యవహారం సాగినట్లయితే మేము police రాజ్యంఅని అనుకోరాదా, కాంగ్రెసురాజ్యం అనుకోవాలా? శాసనసభ్యునికి ఉన్నవిలువ ఏమిటి? ప్రభుత్వం తీసుకున్న టువంటిచర్య ఏమిటి? ఇప్పుడైనా నేను మనవిచేసేది ఏమిటంటే Judicial enquiry పెట్టించడం లేదంటారా జిల్లా Magistrate ను enquiry చేయమనండి నిజంగా వారు police station పైన దాడిచేశారా? పోలీసులకు కొట్టడానికి మారణాయుధాలు ఉన్నాయో అనేది తెలుకొని చర్యతీసుకోవాలని, police పైన వుండే అభిప్రాయాన్ని తొలగించాలని మనవిచేస్తున్నాను.

Mr. Speaker :—May I know what the Chief Minister has got to say about it? Now the notice is they want two hours discussion. We are dispersing today at 1-30 p.m. I don't think I can comply with the request of the members to allow two hours discussion nor is there time for me to allow every member who has signed this notice

Short discussion on a matter of
urgent public importance :
re : Conduct of Sub-Inspector of Police,
Yeilanur, Tadpatri taluk.

to speak on this occasion. The member who has spoken has very vehemently brought to the notice of the Chief Minister as to what action should be taken. If you are all very particular of speaking, I am going to allow everybody.

Several hon. members rose.

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న (ఉరవకొండ) :—దీనిమీద action తీసుకోవాలా లేదా అనేది ముఖ్యమంత్రిగారు రిపోర్ట్‌లను బట్టి చూసివుంటారు. వారిని సేను ప్రత్యేకంగా కోరేది ఏమిటంటే అక్కడ వాస్తవంగా ఏమి జరిగిందో re-enquiry చేయించి న్యాయం కలుగజేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—మొన్న చెప్పిన statements లో collector గారు enquiry చేశారన్నారు. అది మనదగ్గరకు రాలేదు. కాని Deputy Collector గారు ఇచ్చిన finding మనకు ఇచ్చారు. పోలీసు సైపను ఎదుట మేళం వాయిస్తూంటే ఆపమన్నామనీ వాళ్లు చెప్పారు, డిప్యూటీ కలెక్టరుగారు “అంత తొందర పడకుండా వుంటే ఆసలు ఈ పరిస్థితి వచ్చేది కాదని” చాలా mild గా చెప్పారు. ఆ పూర్వంలో కులతత్వాలుగాని మత తత్వాలుగాని political విభేదాలుగాని లేవు. కనుక దీనికి కారణం Police high handedness వాళ్ళ దురహంకారం తప్ప మరొకటి కాదు అని మనవి చేస్తూ, అన్యాయానికి గురైన వాళ్లను రక్షించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. సి. శ్రీరంగయ్యశెట్టి :—ఈ సబ్-ఇన్స్పెక్టరు కొంతాయన కాదు. పోయిన సారి పామిడిలో జరిగిన సంఘటనలో ఈయన్ని గురించి చర్చించాం. అప్పుడు Action తీసుకోని దానివల్లే ఇప్పుడు ఈ పరిణామం వచ్చింది. అప్పుడే Action తీసుకుంటే ఇంతవరకూ వచ్చేది కాదు. మనల్ని ఎమి చేస్తారంటే అనే భావం వాళ్లలో ఏర్పడిపోయింది.

శ్రీ కె. బహ్మనందరెడ్డి :—అధ్యక్షా ! ఇప్పుడే గోపాలకృష్ణయ్యగారు చెప్పినట్లు అక్కడ ఏ రకమైన factions వున్నట్లు కనబడలేదు. రివిన్యూ మంత్రి గారు మొన్న ఏమి చెప్పారో నాకు తెలియదు. ఒక మాట మాత్రం నిజమే. The Sub divisional Magistrate has, however, held that opening of fire by the police could have been avoided if they had exhibited some patience and tact. అన్నమాట మాత్రం నిజమే. దానివల్లనే ఇప్పుడు ఏమి మాటలు అనడానికై నా కొంతబలం వస్తున్నది ఏమైనప్పటికీ మళ్ళీ recovering చేసినందువల్ల ప్రయోజనం ఏమీ లేదు. ఏదో కొంతమంది పైన పోలీసులు కేసు పెట్టినారని సుబ్బరాయుడుగారు చెప్పినారు I will get that report, look into it and see that case can be withdrawn

Sri G. Siviah :—This is not the way Sir. The police have exceeded their powers than what is necessary. You may continue the case against the criminal. There is absolutely no objection. You can prosecute them if necessary.

(Several hon. members rose)

Short discussion on a matter of
urgent public importance :
re : Conduct of Sub-Inspector of Police,
Yellanur, Tadpatri taluk:

18th July, 1968

523

Sri K. Brahmananda Reddy :—Sir, instructions have been issued in memo dated 15-6-1968 requesting the Inspector General of Police to take severe departmental action against the Sub-Inspector of Police, Elanoor. In his report dated 17-7-1968, the I.G.P. has stated that departmental action is being taken. Local గా వుండి, విషయం తెలిసినవారు చెబితే బాగుంటుందిగాని పుత్తూరులో వున్న శివయ్యగారు, పెంగుళూరులో వున్న అంటే వారు అనకూడదు అని కాదు సుమా! వారు మూర్ఖుడే దానికి సర్వాధికారాలు వున్నాయి.

Sri G. Siviah :— We have demanded that a judicial probe be made into the matter. You have said you are trying to see that the case is withdrawn, but you have not said anything about the Sub-Inspector. That is wrong. We are here to judge the matter, Sir, and not merely to keep quiet silently.

Sri K. Brahmananda Reddy :— I know he is a legislator (Laughter) ఇప్పుడు చెప్పిన విషయాలు అన్ని విన్నారు. Sub-Judicial Magistrate దానిపైన యిచ్చిన అభిప్రాయం కూడ విన్నారు. దానిపైన Departmental Actions తీసుకోమని చెప్పడం. తీసుకుంటున్నామని వారు చెప్పడం కూడా జరిగింది. ఇవన్నీ మనస్సులో పెట్టుకుంటారని మరచివేస్తున్నాను.

Several hon. members rose—

Mr. Speaker —I would request you to please resume your seats. There is no point in member after member getting up and putting queries. It is not that. Every member says "I am going to put a question; I am not going to make a speech" and all that and then goes on making a speech. (Laughter) I would request the members to kindly observe some order in this House. If it is a question of allowing everybody to put questions, one after the other, I have got to allow everybody and if the House wants that I should adopt this kind of practice I have absolutely no objection. Either you must obey me or I must obey the House. These are the only two alternatives. I am so sorry I am not going to allow anybody.

శ్రీ సి. హెచ్. సుబ్బారావు :— అధ్యక్షా! Sub-Judicial Magistrate గురించి ముఖ్యమంత్రిగారు సెలవిచ్చారు. కాని ఆ రిపోర్టు ప్రకారం ప్రజలు పోయి Police Station పై దాడిచేశారా? పోలీసులు మారణాయుధాలతో ప్రజలను చంపడానికి ప్రయత్నం చేశారా? ఆ విషయాలగురించి Sub-Judicial Magistrate గారు ఏమిచెప్పారో ముఖ్యమంత్రిగారు శలవు యివ్వలేదు. జిల్లా Magistrate గారు ప్రభుత్వానికి ఏమి రిపోర్టు యిచ్చారో కూడా చెప్పమని మనవి చేస్తున్నాను.

Mr. Speaker :—The notice under Rule 74 was admitted. You made a statement. The Chief Minister made a statement. Now, you want two hours discussion on this. I would like to know whether it is possible to allow two hours discussion. Now, it is not possible under the circumstances to allow two hours discussion. You have made the statement and the Chief Minister has replied and if

Short discussion on a matter of
urgent public importance
re : Conduct of Sub-Inspector of Police,
Yellanur, Tadpatri taluk.

every member wants to put a question I don't know what I should do.

Sri Ch. Subbarayudu :— I shall obey your orders.

Sri P. Basi Reddy (Pulivendala) :— Mr. Speaker, Sir, the following facts emerge from the statement which the hon. Minister for Revenue made the other day. Firstly, there was no ban on procession on that day. There was no order under Sec. 144 and then there was no communal tension in the village. In fact, the procession was being taken by members of both the communities. So, there was absolutely no justifiable ground for the Sub-Inspector to object to the procession being taken in front of the police station. Obviously, the Sub-Inspector was at fault and the processionists did not constitute unlawful assembly and so they had a right to remove the objection using whatever force was necessary and so in using the force the processionists did not commit any offence. It was the Sub-Inspector that was at fault and it was the Sub-Inspector and his men that constituted an unlawful assembly and they caused the death and injuries to as many as four persons. So, under the circumstances, there is a case against the Sub-Inspector and his men rather than any case against the processionists. So, I suggest that the Government will not only withdraw the case against the processionists but launch a case against the Sub-Inspector and his staff. There is a prima facie case. The facts admitted by the hon. Minister for Revenue the other day clearly show that there is a case against the police men rather than against the processionists.

Sri T. Nagi Reddy :— After the hon. member has given a very clear and categorical statement both of facts and Law and as the situation stands today, I entirely agree with him and it is important, Sir, that immediately the case on the people should be withdrawn because there has been no unlawful assembly and there has been nothing untoward that had happened because of them. The Sub-Inspector who had already a black record in the past in various other places should immediately be taken to task by instituting a case against him.

శ్రీ కె. సి. శ్రీరంగయ్య శెట్టి :— నేనుకోరేది ఏమిటంటే, దీనిపై ఎక్కువ చర్చించడానికి ఏమీలేదు. ఈ చర్య తీసుకొనేదాంట్లో late అవుతున్నది. కాబట్టి దీనిమీద సరియైన చర్యతీసుకొని ప్రభుత్వంలో ప్రజలకు మరి శాసన సభ్యులకు భద్రత ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి (పర్కాల) :— అవ్వతా. అయితే ఈ మధ్య Sub-Inspectors మనుష్యులను తినేవారు తయారై నారండి. మా దగ్గర ఒక Sub-Inspector ఉన్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారికి I. G. P. గారికి ఎన్నిసార్లు చెప్పినా జరగలేదు. 12-4-1968 న police firing జరిగింది. ఒక చిన్న పల్లెటూర్లో అక్కడ 500 జనాభా ఉంటుంది అక్కడ ఇద్దరు చచ్చిపోతారు. తరువాత next day పోలీసు మద్దతున ఒక murder కూడా జరిగింది. ఆ S. I. గురించి చెప్పి ఆరు మాసాలు అయినా, ఇంతవరకు అతనికి transfer లేదు

Short discussion on a matter of
urgent public importance :
re.: Conduct of Sub-Inspector of Police,
Yellanur, Tadpatri taluk.

18th July, 1968.

525

ఏమీలేదు. ఈ విధంగా ప్రభుత్వంవారు పోలీసువాళ్ళను encourage చేస్తారు అని ఆ సంఘటన బట్టి తెలుస్తున్నది. మరి Cabinet మంత్రిగారు కూడా అక్కడి situation చూచినారు. రిజార్చర్ల మాదిరిగా తయారైంది ఆ పోలీసు స్టేషన్. పోలీసులు ఈ విధంగా ప్రవర్తిస్తూ ఉంటే ప్రభుత్వము police వాళ్ళను encourage చేస్తుంది. మేము అనుకొన్నాము, ఏదో జనసభ వాళ్ళను opposition వాళ్ళను ఈ విధంగా harassment బరువుతుంచి అనుకొన్నాము. కాని ప్రభుత్వ పక్షము వాళ్ళను కూడా జబ్బుతున్నది ఇలాంటి చివరినట్లయితే ప్రభుత్వమువాళ్ళు ప్రభుత్వ పక్షములోనే కాకుండా, పోలీసువాళ్ళను మద్దతు ఇస్తున్నట్లు తెలుస్తున్నది. మేము కొంతమంది M. L. As కలిసి judicial enquiry చేయమని చెప్పాము. Police firing విషయంలో, కాని ఇంతవరకు ఏమీ action తీసుకోలేదు. Sub-Inspectors ఈ విధంగా మనుష్యులను తినివేసే పుల.లులాగా తయారవున్నారు కాబట్టి ఈ పోలీసు వాళ్ళపైన దయచేసి two hours discussion allow చేసి సాయంత్రం పూట తీసుకోవడం అయితే చాలా సమజసంగంగా వుంటుందని కోరుతున్నాను.

శ్రీ అహ్మద్ హుసేన్ (సీతారాంబాగ్) :— నేను చెప్పినది ఏమిటంటే, ఇప్పుడు గవర్నమెంటు చరపున Chief Minister గారు సమాధానము ఇవ్వడానికి లేకుండా లేచి వెళ్ళిపోతున్నారు. ఎవరు సమాధానం ఇస్తారని అడుగుతున్నాను Chief Minister గారు ఏదో కోవపడి వెళ్ళిపోయినట్లు ఉన్నది. ఎవరు సమాధానము ఇస్తారు ప్రభుత్వం తరపున అని?

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—అధ్యక్షా, ఇది చిన్న విషయం కాదండి.

Mr. Speaker :—I suppose you take it that two hours discussion has been allowed.

Sri P. Subiah : —Not that way, Sir.

Mr. Speaker :—Please sit down. If the House has no objection I would like to allow two hours discussion. Now, am I to put it to the vote of the House. What else is this? I am not able to understand.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి :—ఇట్లాంటి వాటిని ఓటుకు పెడితే జరిగేది ఏమీలేదు.

The only thing is we have made the point, the Ministers have heard and let us expect they would do justice.

Mr. Speaker :—What is the point in member after member getting up and making speeches.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—ముఖ్యమంత్రిగారు దానిని చాలా light గా తీసుకున్నారు.

Mr. Speaker :—It is enough. Every member who is in the know of these things as what had taken place has brought it to the notice of the Government.

Short discussion on a matter of
urgent public importance :
re : Conduct of Sub-Inspector of Police,
Yellanur, Tadpatri taluk.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—ముఖ్యమంత్రిగారు దానిని చాలా light గా తీసు
కొన్నారు. ఎందుకంటే పోలీసులు ఎక్కడైతే fire చేస్తారో అక్కడ judicial
probe ఉండాలని దానివల్లనే న్యాయం తేలుతుంది, వారు చచ్చిన దాన్నిబట్టి.

Mr. Speaker :—Anybody on behalf of the Government has to
say anything?

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—Restraint గనుక exercise చేసినట్లయితే, ఇది
avoid చేసి ఉండేవారు. అప్పుడు పోలీసు excess ఉన్నట్లే ఉదా. అటువం
టప్పుడు ఆయనమీద ఎలాంటి చర్య తీసుకోకుండా, judicial probe లేకుండా
విడిచిపెట్టినట్లయితే మనము ఏమి న్యాయం చేసినవాళ్లము అవుతామండ!

శ్రీ వి. బి. రాజు :—అధ్యక్షా, నేను మొన్న ముఖ్యమంత్రిగారు లేనప్పుడు
దానికి సమాధానము చెప్పితిని, 12 వ తారీఖున ఇందులో Sub-divisional
Magistrate, Anantapur, వారు దానిని enquiry చేసారు.

Mr. Speaker : One thing I would like to bring to your notice.
The very fact that so many members in this House are very much
agitated about this shows there is something behind it. It looks as
though it is very necessary for the Government to probe into the
matter further. That is what I feel. Otherwise there is no need for mem-
bers from this side as well as the other side to get agitated about it.
There were a number of police firings in the past. It is not as though
they were agitated in every case about these police firings.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి :—Agitation లేకపోతే human element ఉండదు.

Mr Speaker :—In this particular case, members from both the
sides feel that the police have acted in a very arbitrary manner. I
would put it very mildly. The government will please consider about
it and see what should be done. That is all. Beyond that I am not
prepared to say anything.

శ్రీ వి. బి. రాజు :—ఉన్న fact నేను చెప్పాను. fact విషయంలో
ఎక్కడా dispute లేదు. ఎందుకంటే గోపాలక్రిష్ణయ్య గారు కూడా అడిగారు
whether there is a ban for taking a procession or playing music before
a police station" అని There is no such thing. Sub divisional Magistrate
enquiry చేసి కూడా వారి findings కూడా ప్రాసినది, తెలియజేశాను.
"If they had exercised patience and if they had behaved with tact,
this could have been avoided." That is the finding. ఈ రెండు విష-
యాలు ఉన్నాయి, దీంతో మళ్ళీ ఏ enquiry పెట్టినా కూడా ఇదే కదా వచ్చేది.

(Some hon. members rose)

Sri V. B. Raju :—Let me complete, Sir. I have heard all the
hon. Members speak. Just they can bear with me for half a minute.
They wanted some reply from the Government, is it not?

Sri C. Janga Reddy :—We want some action.

శ్రీ వి. బి. రాజు :—ఇందులో సుబ్బరాయుడు గారు ఇప్పుడు కొత్తగా చెప్పింది ఏమిటంటే, కొంత మంది మీద కేసులు కూడా పెట్టారు, అని గౌరవ నీయ సభ్యులు ఇచ్చినటువంటి notice లో (1) Sub Inspector ఎవరైతే కారణం అయి ఉన్నారో, అతని మీద action తీసుకోవడం (2) ఎవరి మీద కేసులు పెట్టారో వారి మీద కేసులు ఉపసంహరించుకోవడం. నాకు తెలిసినంతవరకు, these are the two demands ఈ two demands లో ముఖ్య మంత్రిగారు ఇప్పుడే చెప్పారు. ఈ కేసులు ఉపసంహరించుకొనే విషయంలో report తెప్పించుకొని ఆలోచిస్తుందని చెప్పారు. Then the Government must be given an opportunity for it. Action విషయంలో నేను మొన్ననే చెప్పాను. Sub Divisional Magistrate report మీద ఆధారపడి, I. G. P. ని పెంటనే departmental action, severe action తీసుకోమని చెప్పి.....

Sri Ch. Rajeswara Rao :—The hon. Minister may kindly give his opinion.

Sri V. B. Raju : He may kindly take the facts and then form the conclusion. Government has acted or the Government has promised to act in this matter. The only impression I gather, Sir, is that the members are not satisfied with the magnitude or the size of the action or the weight of the action or whatever it is. That is all it boils down to. Let us come to grips. About withdrawing the cases, it has been advised and the Government will certainly get a report and examine, as the Chief Minister said. About taking action against the Sub-Inspector, if departmental action is not sufficient and if more severe action has to be taken, Sir, leave it to the Government. When the House said the Government might go into the matter, as you have suggested, Sir, the Government will certainly go into the matter.

PAPER LAID ON THE TABLE

re: AMENDMENTS TO THE SCHEDULE TO THE ANDHRA PRADESH SUGARCANE (REGULATION OF SUPPLY AND PURCHASE) ACT, 1961.

Sri P. Thimma Reddy :—Sir, I beg to lay on the Table of the House a copy of the amendments to the Schedule to the Andhra Pradesh Sugarcane (Regulation of Supply and Purchase) Act, 1961 made in exercise of the powers conferred by Section 16 (3) of the said Act and published in Rules Supplement to Part II Extraordinary of Andhra Pradesh Gazette No. 21 dated the 15th July, 1968.

Mr. Speaker :—Paper laid.

BUSINESS OF THE HOUSE.

శ్రీ అహమ్మద్ హుస్సేన్ :—జహీరాబాదు విషయంలో అరెస్టు చేయ లేదని చెప్పారు. మంత్రిగారు assurance ఇచ్చారు. ఇంతవరకు ఏమీ చర్చలేదు.

Mr. Speaker :—Mr. Ahmad Hussain, there is no point in every member getting up and asking questions as he pleases. Who gave the assurance—which Minister and what is the assurance that he has given?

శ్రీ అహమ్మద్ హుస్సేన్ :—రాజుగారు assurance ఇచ్చారు.

528 18th July, 1968. Calling attention to a matters of urgent public importance :
re : Goondaism in certain villages in Khammam District.

శ్రీ వి. బి. రాజు :— చీఫ్ మినిస్టరుగారు ఆ రోజున లేరు, జహీరాబాద్ లో జరిగిన విషయంలో hushup చేస్తున్నారా అంటే Government will keep vigilance and be alert. It is equally my responsibility as it is the responsibility of the hon. Member అని చెప్పాను.

Mr. Speaker :—Now we have got 3 hours. The 13 call-attention motions may take 2 hours and we will be left with only one hour for discussion on drought conditions in the State. If the House is agreeable we will dispense with all the 13 notices and I will simply ask the concerned Ministers to read the statements.

Sri C. V. K. Rao :—We have got to explain the position. We will do it briefly.

Mr. Speaker :—In that case, I will ask Mr. Vasudev Naik to cover all these things.

An hon. Member :—What about drought conditions ?

Mr. Speaker :—Drought conditions will take care of themselves.

An hon. Member :—What about the short notice question that I have given.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

Mr. Deputy Speaker :—What is the decision of the House? Shall we have the statements read out because otherwise for drought conditions there will be no time left for discussion for the members.

Sri C. V. K. Rao :—On call-attention motions we call the attention of the Minister to a particular matter. Without calling his attention, how can he in response make a statement?

Mr. Deputy Speaker :—Equally the drought conditions are important for discussion.

Sri C. V. K. Rao :—That is true, let us extend the time. My only point is, I want everybody should be given an opportunity.

Mr. Deputy Speaker :—We must take the consent of the Leader of the House and leader of the Opposition, etc., To sit in the evening whether it is convenient or not, how can I say? That is why the Speaker wanted a little adjustment for the statements to be read by the concerned Ministers. If member after member wants to speak and then only if the Minister has to make the statement then that would leave no time for us to have the discussion on drought conditions.

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

re : GOONDAISM IN CERTAIN VILLAGES IN KHAMMAM DISTRICT

శ్రీ మహమ్మద్ రజబీ (ఖమ్మం) :—అధ్యక్షా, మా జిల్లాలో జరుగుతున్నటువంటి అనేక అరాచకాల గురించి యీ సభలో ఒక వర్షాయం నేను తమ దృష్టికి తీసుకురావడం జరిగింది. మరల యిప్పుడు కొంత చెప్పవలసిన

Calling attention to a matter of urgent
public importance :
re : Gondais in certain villages in
Khammam district.

18th July, 1968.

529

అవసరం వుందని అభిప్రాయపడుతున్నాను. ఖమ్మం జిల్లాలో ముఖ్యంగా ఖమ్మం
తాలూకా ప్రాంతంలో గత రెండు మూడు సంవత్సరాల నుంచి యిప్పటికి
కాంగ్రెసు వారిచేత అయిదు హత్యలవరకు ముఖ్యంగా కమ్యూనిస్టు కార్యకర్త
లను హత్య చేశారు. (interruptions)

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—వారిని చెప్పనివ్వండి, తరువాత
నివర్న మొట్టమొదట స్టేట్ మెంట్లు వస్తారు. తమకెందుకు జోక్యం? Don't
you want him to make a statement.

(శ్రీ) మహమ్మద్ రజబ్ లీ :—నా పై ములో నేను మాట్లాడటానికి సభ్యులు
interrupt చేయకుండా అదృశ్యములు రక్షించాలని కోరుతున్నాను.

Sri T. Nagi Reddy :—I would like to tell the member that it
has been our charge that the Congress men have been responsible for
the murders in Khammam District. Is the Government prepared
now or at any time for a proper investigation. It has been our charge
and again I make it that the Congress-men have been responsible
for it; and I make that charge categorically. If they have got any-
thing to say for that, let them say. The whole country knows it.
Even the bourgeois press has got it and the Ministers are charged.
Are they prepared to stand by it?

(Mr. Speaker in the Chair)

(శ్రీ) మహమ్మద్ రజబ్ లీ :—అటువైపువారు అసలు సమస్యను మరుగు
పరచడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. మాకు రక్షణ కల్పించాలి అసలు విషయం
చెప్పనివ్వకుండా చేస్తున్నారు.

An hon. Member :—Previously, when we were discussing the
same subject, Mr. Nagi Reddy and others wanted to intervene and
they were not prepared to hear it.

Sri T. Nagi Reddy :—We got up and did it after his speech
was over, not in the midst of his speech. He is not prepared to hear
it because the whole crime was on his head.

(శ్రీ) మహమ్మద్ రజబ్ లీ :—ఖమ్మం తాలూకాలో నేను
మనవిచేసినట్లు అనేక హత్యలు చేయడం వారిపాలు, దానికి గురికావడం
మా పాలు. యిది ఎలా తయారయినదంటే 60, 70, మంచి దోపిడీ గుండ్రాలుగా
బంధిపోతు దొంగలుగా తయారయి గ్రామాలమీద విచ్చలవిడిగా దాడిచేయడం
ప్రారంభించారు. అది కనీసం యీ 75 రోజులలో 15 గ్రామాలు అయి
ఉంటాయి. స్థానికంగా ఉన్న సబ్-ఇన్స్ పెక్టర్ దానికి పూర్తిగా మద్దతు
యిస్తూ పోలీసులతో సహా వారివెంట తిరుగుతూ గ్రామాలమీద దౌర్జన్యాలు
చేయడానికి పూనుకొంటున్నారు ఇక్కడ దొరబడి సెర్ప్ వారంట్ లేకుండా
ఇక్కడ సొమ్ము దోచుకోవడం యిట్లాంటి కార్యక్రమాలకు దిగుతూంటే
ఆ సబ్ ఇన్స్ పెక్టర్ ఆ రకంగా ఎందుకు తయారయినారో తెలియడంలేదు.

ఆంధ్రదేశంలో సబ్ ఇన్స్పెక్టర్లు మంత్రివర్గంలో వారికి బంధువులు అయినంత మాత్రాన యిలాంటి కార్యక్రమాలు యధేచ్ఛగా జరుగుతుంటే శాంతి భద్రతల పరిరక్షణ దేముడే రక్షించాలి తప్ప యీ మంత్రివర్గం రక్షించదని అభిప్రాయ పడుచున్నాను. (Interruptions)

Mr. Speaker: I would request everybody to resume his seat. If this is the attitude of the members, I am afraid it is difficult for me to get on with the proceedings in the House. If this is the attitude of the hon. members in this House, you can imagine what will be the state of conditions in the villages themselves. I would request every one of you to realise your responsibility. Kindly take your seats. When a member is on his legs and is speaking, I would request other members not to interrupt him. If you want an opportunity, if you have got any doubt, you will have an opportunity. If everybody gets up and goes on speaking as he pleases, it is impossible for me . . . . .

[Sri P. Govardhan Reddy rose in his seat]

Mr. Speaker:—Mr. Govardhan Reddy, will you kindly take your seat? When I am on my legs, there is no point in your getting up and saying something. I would only request you not to get excited but try to be cool and calm and say what you have got to say. It is very clear not only you, here, but people there can imagine how on account of your activities here in the House they too will get encouraged to resort to all kinds of violent activities. Not only to yourself, but to members on this side also, I would appeal. If responsible members here in this House cannot get on properly and behave in an orderly manner, naturally you can imagine what can happen in villages. Please try to finish within 2 minutes. I am not going to give you more than two minutes. ఆనందమైనవి ఉండే మైనవి. రెచ్చగొట్టే విషయాలు చెప్పకద్దు. ఆనందమైన విషయాలే చెప్పండి.

శ్రీ మహమ్మద్ రజబ్‌లీ :—అలాంటి ఉద్రేకమైన విషయాలను చెప్పడం కాదు వాస్తవమైన విషయాలను చెప్పడమేనా ఉద్దేశ్యం. అయితే వారి అగడాలను తట్టుకోలేని కొన్ని ఘటనలను మీ ముందు ఉంచకపోతే యధార్థాలను కొన్ని అర్థం చేసుకోక పోయినట్లయితే చాల ప్రమాదానికి దారి తీస్తాయనేదే నా అభిప్రాయం. ఎమ్. వెంటాయపాలెం గ్రామంలో మొన్న ఏదో జరిగిందనే ఉద్దేశ్యంగా వారు చెప్పారు. ఆ గ్రామంలో వీరి అగడాలను, వీరి దౌర్జన్యాలను వీరి చిత్రహింసలను వీరి యొక్క గుండాయిజాన్ని తట్టుకోలేక 50 కుటుంబాలు నిర్వాసితులై యిట్లలేక అడవులలో చెట్ల క్రింద పడుకోవలసివస్తువంటి పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఈ విషయాన్ని ఐ. జి. గారు చూశారు. ఆయిళ్ళు పట్టలు వదలి పెట్టిన గూళ్ళు లాగా తయారైనాయి. కొంపల మీద కప్పు లేదు దర్వాజాలులేవు. తలుపులులేవు. ఇళ్ళన్నీ నేలమట్టం చేయబడి శిథిలావస్థలో ఉన్నటువంటి దేవాలయాలలాగా పడి ఉన్నాయనే సంగతి సభ్యులకు తెలియనటువంటిది కాదు. దానిని మరుగున పరచి వారు ఎక్కడినో రహస్యానికి వెళ్ళారని

Calling attention to a matter of urgent
public importance :
re : Death of a person due to clashes in
Secunderabad on 14-7-68.

18. 7. 1968

531

చిత్రించి కమ్యూనిస్టు పార్టీమీద బండలు వేయడం అనేది వారు ఈనాడు తల
పెట్టినటువంటి కార్యక్రమం ఆ గ్రామంలోనే కాకుండా వి. వెంకటాయపాలెంలో
80 కుటుంబాలు నిర్వాసితులై ఉన్నారు. ఆ రకంగా వారిని తయారు చేసినది.
వీరి దౌర్జన్యం, వీరి ఆగడాలు, వీరి ఉన్నత విధానాలే దానికి కారణం అయినాయి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—చాలు, This is enough The Minister will make
a statement.

[At this stage, several other members rose in their seats]

Mr. Speaker :—They have no right to make a statement They
have not given notice under Rule 74. I cannot allow them to make
statements. 74 క్రింద notice ఇచ్చినవారు ఎంతమంది ఉన్నారో వారిలో
ఒక్కరు మాట్లాడడానికి వీలు ఉంటుంది. దానికి మినిష్టర్ గారు ఎదో సమా
ధానం చెప్పతారు. మినిష్టర్ మీ పార్టీకి చెందినవారే. మీరు వారు ఒక
పార్టీకి చెందినవారు కాబట్టి మీ తరపున మినిష్టర్ గారు Statement
చెప్పతారు.

శ్రీ వి. బి. రాజు :—మినిష్టర్ ఏ పార్టీకి చెందినా న్యాయంగా
చెప్పతాడు

Mr. Speaker :—That is what I expect of you.

Sri V. B. Raju :—It is reported that on the complaint of one
Sri Tirupatayya that his hut and another hut belonging to one Pati
Antayya of Palligudem village was set on fire on 2-7-68 by some
persons belonging to Venkatayapalem a case under S. 435 I P C was
registered at Khammam Rural Police Station and investigation is
taken up. The Dy. Superintendent of Police, Khammamet, is perso
nally supervising investigation. The allegations that the villages
were raided and properties of the villagers were looted by some
unsocial elements is not correct. Pickets are stationed in these two
villages in the area and prompt action against the law-breakers is
being taken.

re : DEATH OF A PERSON DUE TO CLASHES IN SECUNDERABAD
ON 14-7-1968

శ్రీ కె. యస్. నారాయణ (సికింద్రాబాదు) :—4 రోజుల క్రితం 14-వ
తేదీన సికింద్రాబాదులో కొన్ని కొట్లాటలు జరగడం between two groups of
people దానివల్ల ఒక యువకుడు చనిపోవడం, ఇంకో అతను ఆస్పత్రిలో చాల
ప్రమాదమైన పరిస్థితిలో ఉండడం వ్యతిరేకంగా మనం చూసినాము. క్రిందటి
budget సమావేశంలో కూడ యిట్లాంటిదే ఒక incident జరిగింది. సికింద్రా
బాదులో కొట్లాటవల్ల ఒకమనిషి చనిపోవడం జరిగింది. మళ్ళీ యిప్పుడు ఈ
సెషన్ లో యిటువంటి సంఘటన జరిగింది. నేను ప్రభుత్వ దృష్టికి ఒక మాట
జిసుకురావలసింది ఏమిటంటే హైదరాబాద్ సికింద్రాబాద్ పట్టణాలలో అరాచక
మైనటువంటి శక్తులు చాలప్రబలంగా ఉన్నాయి. గుడుంబాబనే వ్యవహారం,
illicit liquor వ్యాపారం gambling జూదం అనేది చాలపెద్ద industry గా

Calling attention to a matter of urgent public importance :
 re : Death of a person due to clashes in Secunderabad on 14-7-68.

Hyderabad లో నడుస్తూ ఉన్నది. దానివల్ల చాలమంది యువకులు చదువుకోడానికి అవకాశం లేకుండా, ఉద్యోగాలు సంపాదించుకోలేకుండా Lower middle class కు చెందిన యువకులు వారియొక్క influence క్రిందరావడం, యిటువంటి దురలవాట్లతో వారు ఉండడం అనేది సంభవిస్తున్నది. దానిలో ప్రత్యేకమైన కక్షలు ఏర్పడి వారు కోట్లాడు కోవడం జరుగుతోంది. ఒకమనిషి కూడ చనిపోయినా. అమ్మవారి పండగ రోజు వస్తున్నది. హోలీ, ముహరం అనే పండగలు వచ్చినప్పుడు unsocial elements కొంత మందిని detain చేయడం వంటి చర్యలు తీసుకోవలసి యున్నది. ఈ రోజు అటువంటి చర్యలు తీసుకోవడం వల్ల organized groups గా రావడం. తగాదాలు పడడం మనుష్యుల ప్రాణాలు పోవడం సంభవిస్తూ ఉన్నది. Police administration కు సంబంధించి వ్యవహారం సవ్యంగా లేదు. There is some thing wrong with the Police administration in the city and it needs to be toned up. అనేమాట నేను ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—అదృష్టా, ప్రతి సంవత్సరం మా దగ్గర మాతాపూజ అని అమ్మవారి పండుగ అవుతూ ఉంటుంది అటువంటప్పుడు మొత్తం Telangana Districts నుంచి ప్రజలందరు వస్తూ ఉంటారు. ఎక్కడా మనుష్యులు కదలడానికి స్థలం లేనట్లుగా ఉంటుంది. రెండు groups ఉన్నాయి. ఈ రెండూకూడ కాంగ్రెసు గ్రూప్స్. ఈ groups లో అమానుకుల ప్రాణాలు యిట్లా ఎగిరిపోతున్నాయి. ఇంతకుముందుకూడ యిట్లాగే జరిగింది. ఇంతకు పూర్వం అమ్మవారి ఎదురుగా ఏ విధంగా మేకలను బలియిస్తేవారో అదేవిధంగా గొడ్డక్కు తీసుకొని నరికిపారేశారు ఒక అభ్యాయిని. వాడిపేరు కృష్ణ. Paper లో announce అయింది. ఆ time లో Police అక్కడ ఉన్నది. ఎందుకు పోలీసు చర్య తీసుకోలేదు. Police station అక్కడనుంచి $\frac{1}{2}$ ఫర్లాంగు కూడ లేదు. ఎక్కడాకూడ సారాకొట్టుగాని ఏవి ఉండకూడదని Paper లో announce చేశారు. అన్నీ ఆనాడు open గా ఉన్నాయి. దానిని ఎందుకు అమలులోకి తీసుకురాలేదు. నిన్నటి పేపరులో ఉన్నది ఇంకో మనిషి, గొల్ల రాములు అతను చంపేస్తున్నారని పరుగెత్తడం మొదలుపెడితే అతనిని రోడ్డు మీద పట్టుకొని iron box తో కొట్టారు. Station ఎదురుగా, ఆ మనిషిని iron box తో కొడితే ఆ మనిషి క్రింద పడిపోతే వాడిని చంపడం అన్యాయం This is too much. మాకు ప్రాణానికి ఎంత భయం అంటే—జైటికి పోయి మళ్ళీ యింటికి వస్తామా లేదా అన్నంత భయంగా ఉన్నది. ఎక్కడ Law ఉన్నది, ఎక్కడ order ఉన్నది అని అడుగుతున్నాను. సప్రీమ్ కెలలో యిది జరిగింది మనోహర్ టాక్స్ లో ఖూని జరిగింది.

శ్రీ జె. ఎస్. నారాయణ :—Congress groups అనేది న్యాయం కాదు. ఆ విధంగా చెప్పకూడదు.

Sri V.B. Raju :—There are two rival groups in Rezimental Bazaar, one headed by Golla Ramulu and the other by Pandu alias

Calling attention to a matter of urgent public importance : 18th July, 1968. 533

Fire accident in Siragapalli village, Narsapur taluk in the last week of June, 1968

Langada Pandu. On 28-10-1967 one Laakshminarasaiyah along with Ramulu was assaulted by Pandu and others. On a complaint by Laxminarsaiyah, a case was registered in Cr No. 229/67 under Ss. 147 and 307 of I.P.-C. Since then, both the parties were at loggerheads. On 14-7-1968 there was clash between these two parties again in which they freely used knives, lathis, iron bars, soda bottles. On receipt of information the police rushed to the spot. On seeing the police, both the parties ran away except the three injured, namely Golla Ramulu, Krishna Murthy and Krishna Prasad. The police chased and apprehended Pandu and Nagulu and removed the injured to the hospital. The Duty Medical Officer at Gandhi Hospital examined Krishna Prasad and declared him dead.

The dying declaration of the other two injured persons were recorded by the 5th City Magistrate. One more person involved in the incident was arrested on 16-7-1968. Efforts are being made to apprehend the remaining accused persons.

re: Fire accident in Siragapalli, Narsapur Taluk in the last week of June, 1968.

శ్రీ ఆర్. సత్యనారాయణరాజు : — అధ్యక్షా, పశ్చిమగోదావరి జిల్లా పరసాపురం తాలూకా సిరగపల్లి అనే గ్రామంలో ఆరు దఫాలుగా ఈ మధ్య అగ్నిప్రమాదాలు జరిగినవి. ఇందులో నష్టం సమస్య ఎట్లా ఉన్నప్పటికీ, 4-6-68 వ తేదీన సుమారు రెండు వేల రూపాయల విలువగల గడ్డివాములు తగలబడ్డాయి. 18-6-68 న హరిజనపేటలో కొన్ని యిళ్లు తగలబడ్డాయి. 23-6-68 న హరిజనపేటలో మళ్ళీ కొన్ని యిళ్లు తగలబడ్డాయి. 22 యిళ్ళవరకూ ఆ రోజున తగులబడ్డాయి. 24-6-68 న తిరిగి ఏడు ఇళ్లు వరసనే తగులబడ్డాయి. మూడు రోజులు వరసనే తగులబడేప్పటికీ, గ్రామస్తులలో భయాందోళనలు బయలుదేరి, అనుమానం కలిగి, పోలీసుస్టేషనుకు వెళ్ళి గ్రామంలో ఉన్న కుట్రదారులు కొంతమంది బుద్ధిపూర్వకంగా చెస్తున్నట్లుగా తమకు అనుమానం వున్నదని, తక్షణమే సహాయం చేయమని పాలకొల్లు పోలీసుస్టేషన్ కు వెళ్ళి సబ్-ఇన్స్పెక్టరు దృష్టికి తీసుకువస్తే ఆయన నిర్లక్ష్యంగా కదలేదు. దానివలన, మరో రెండు దఫాలు అగ్ని ప్రమాదం జరిగినది. అప్పుడు డి. వై. యస్. పి. దృష్టికి తీసుకువస్తే, అప్పుడు మాత్రం యిద్దరు కానిస్టేబుల్స్ ను పంపించడం జరిగింది. ఇద్దరు ముగ్గురు గ్రామస్తుల పేర్లు చెప్పి, వారిపై తమకు అనుమానం ఉన్నదని చెప్పడం జరిగింది. వారిని పోలీసుస్టేషనుకు తీసుకువెళ్ళడం జరిగింది. వారిని తీసుకువెళ్ళినప్పటికీ, వారిపై ఋజువు అయినప్పటికీ, వారికి పాలకొల్లు యస్. ఐ కి వున్న స్నేహసంబంధం రీత్యా వారిపై సరియైన యాక్షన్ తీసుకోలేదని కంప్లెయింట్స్ వచ్చాయి. నేను ఇక్కడ ఉండగానే ఆ సంఘటన జరిగింది. గ్రామస్తులు చాలా భయపడుతున్నారు. దీనిపై ఏమి చర్య తీసుకున్నారో తెలియజేయవలసినదిగా ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

Sri V. B. Raju.—Mr. Speaker, Sir. Fire accidents occurred at Siragaripalli, Harijanpeta, Narsapur taluk, West Godavari District

Calling attention to a matter of urgent public importance :
re : Results of the M.B.B.S., Examination

on 4-6-1968, 18-6-1968, 20-6-1968, 23-6-1968 and 27-6-1968. The Collector, West Godavari reported that the total loss involved in the accidents is to the tune of Rs. 10,531. There was no loss of life. The Collector has also reported that two persons are suspected in connection with these fire accidents. A sum of Rs. 650 was sanctioned towards monetary relief to deserving victims. The Collector has stated that he will send a detailed report shortly after investigation.

Mr. Speaker:— Call attention Nos. 9 and 12 will now be taken up.

The Minister for Public Health has got some work and he wants to go away.

re : RESULTS OF THE M. B. B. S. EXAMINATION.

శ్రీ వి. పాలవెల్లి :—అధ్యక్షా, వృత్తివిద్యాలయాలలో కొంతమంది ఆచార్యులు, అధ్యాపకులు విద్యార్థుల భవిష్యత్తుతో చెలగాటమాడటం పరిపాటి అయిపోయింది. కేవలం వారి అగ్రహానుగ్రహాలపై విద్యార్థుల భవిష్యత్తు ఆధార పడివుండడం చాలా భయాందోళన కలిగిస్తున్నది. ఇప్పుడు పరీక్షాధికారుల మండలికి అధ్యక్షులుగావున్న రఘునాథన్ గారు వారికి ఉన్న విచక్షణాపూర్వకమైన విశేషాధికారాలను దుర్వినియోగం చేసి, ఒక గీతగీసి, కొంతమంది విద్యార్థులకు ఏతల్లాభాన్ని కలుగజేసి, మిగతా వారికి కలగకుండా, విశ్వవిద్యాలయంలో ఉన్నటువంటి రూల్స్ వారు సరిగా వినియోగించలేదని నేను వారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. “The Chairman is empowered to add upto a maximum of 10 marks to a candidate in one subject only, provided the candidate is eligible to get the degree.” ఈ రకంగా వున్న రూలును ఒక సెక్షన్ వారికి వినియోగించి, మిగతావారికి లేకుండా చేయడం మూలంగా సుమారు పదకొండు మంది విద్యార్థులు డిగ్రీని తీసుకునే అత్తత కోల్పోయినట్లుగా ఉన్నది కాబట్టి ఈ అధికారాన్ని వారు దుర్వినియోగం చేశారు కాబట్టి, యీ డిస్క్రిషన్ యీ విద్యార్థులకు కూడా లభించేట్లు, వారికి న్యాయం చేయవలసినదిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—అధ్యక్షా, ఇది ప్రభుత్వం చేయదగినది, అందుచేత నేను ఆరోగ్యశాఖామంత్రిగారికి నేను ప్రత్యేకంగా అప్పీలు చేస్తున్నాను. ఈమధ్య జరిగిన ఫైనలియర్ యం బి.బి.యస్ ఎగ్జామినేషన్ లో పదేసి మార్కులు వెయిడానికి రూలు వున్నది. కొంతమందికి వేశారు. మిగతావారికి వెయ్యలేదు. వారి చదువే దానివలనవృధా అవుతుంది. అందుచేత, యీ విషయాలన్నింటిలో న్యాయం కలగజేయమని నేను కోరుతున్నాను.

The Minister for Health & Medical (Sri P. V. Narasimha Rao) :— Sir, since the matter pertains to University, there has been no time to obtain full information in this matter. Further, the notice also does not specify which University the matter relates to. Only from the speech, now, I gather that it relates to the Andhra University. So, I shall get the information, examine it and see that suitable replies are sent to the hon. members and action, if any, is taken.

Calling attention to a matter of urgent
public importance :
re : Retrenchment of staff in the Revenue
Department.

18th July, 1968. 535

Sri C. V. K. Rao :— and justice is done.

Mr. Speaker :— He is also saying that immediate action will be taken.

re:—THREATENED STRIKE BY THE ANDHRA PRADESH MEDICAL
EMPLOYEES UNION AT VISAKHAPATNAM

Mr. Speaker :— Now, call attention No. 12 will be taken up. None of the members who have given notice, is present. The hon. Minister can just read the statement.

Sri P. V. Narasimha Rao :— Sir, the Andhra Pradesh Medical Employees Union has stated in its letter dated 8-7-1968 that there will be a hunger strike for 3 days opposite the office of the D.M.H.S. Hyderabad, on 21-7-1968 and that there will be a strike on 29th and 30th July to protest against the victimisation of certain office-bearers of the Union by transferring them from their present stations. Certain telegrams have also been received from Sangareddy, Narsipatnam and Mahbubnagar from the Andhra Pradesh Medical Employees Union requesting cancellation of the transfer order of office-bearers. A report has been called from the D. M. & H. S. on the above and after the report is received, we shall take action. The threatened strike and hunger strike would not be justified. We will see what should be done in the matter.

RETRENCHMENT OF STAFF IN THE REVENUE DEPARTMENT

శ్రీ టి.సి.రాజన్ :—అధ్యక్షా, చిత్తూరు జిల్లాలోనే కాకుండా, రాష్ట్రం మొత్తంపైన యీ మధ్య రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వారు. ముఖ్యంగా రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటు వారు అధిక దౌర్బల్యం వల్ల చాలామందిని రిట్రైంచి చేశారు. ఇందులో పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్ వారి చే ఎన్నో కోరికలు వారు, దాదాపు 14 సంవత్సరాలు సర్వీసు గలిగినవారు కూడా రిట్రైంచి చేయబడినారు. రెండు సంవత్సరాల సర్వీసు తరువాత, వారి సర్వీస్ రెగ్యులరైజ్ చేయడం ప్రభుత్వం యొక్క విధి. 14 సంవత్సరాలు సర్వీసు చేసి, డిపార్టుమెంటల్ టెస్ట్స్ పాసయి, ఇంక్రిమెంట్స్ తీసుకుని, ప్రమోషన్ పొందినవారు, ఉద్యోగంలో స్థిరపడినవారని రిట్రైంచి చేయడం వలన వారి బ్రతుకులు బజారులో పడినవి. ఎక్కడికిపోయి శవపట్టికి, వారికి యితర ఉద్యోగాలేమీ దొరకడం లేదు. రెవిన్యూ మంత్రిగారు యీ విషయాన్ని చాలా తీవ్రంగా దృష్టిలోకి తీసుకుని, వారికి పూర్తి సదుపాయాలు కల్పించవలసినదిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—అధ్యక్షా, రాష్ట్ర మంతలా కూడా యీ రిట్రైంచి మెంటు ప్రపోజల్స్ తో కొంతమందిని తొలగించడం జరిగింది. అయితే ప్రత్యేకంగా రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటులో జరిగిందేమిటంటే—పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్ నుంచి సెలెక్టు అయినవారు, ప్రమోషన్స్ పొందినవారు, టెస్ట్స్ పాస్ అయినవారు, పది పన్నెండేళ్ల సర్వీస్ వున్నవారు—యీ రోజున వారి బ్రతుకులను పాల్ ఫారం మీదికి నెట్టి వేయడం జరిగింది. చిత్తూరు జిల్లాలో 40 మందిని యీ విధంగా రిట్రైంచి చేయడం జరిగింది. వారి పరిస్థితి ఎట్లావున్నదో ఊహించ

18th July, 1968.

Calling attention to a matter of urgent public importance.

re : Allotment of lands to rich ryots even though the Harijans, Yerukulas, etc., are cultivating those lands in Garikapadu village, Vinukonda taluk.

లేము. వారిని, యిన్ని సంవత్సరాల నర్వీసు పున్నవారిని, సర్వీస్ మెంబర్ నుంచి సెలెక్ట్ అయి వచ్చినవారిని, డిపార్ట్ మెంట్ ల్ టెస్ట్స్ కూడా పాసయి ప్రమోషన్స్ పొందినవారైన వారిని మరొకరికీ యిప్పుడు ఎందుకు రిట్రైబుట్ చేయ వలసివచ్చిందో మాకు బోధపడడంలేదు. వెంటనే వారికి తగు నివాసములు కలుగజేస్తే తప్ప యిబ్బందులు కలుగజేసినవారమవుతాము. కాబట్టి దీనిని గురించి మంత్రిగారు తెలియజేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

Sri V. B. Raju :— Mr. Speaker, Sir. The Collector of Chittoor District has stated that consequent on the winding up of settlement party, withdrawal of revenue personnel working in Panchayat Samithis and the disbandment of special staff sanctioned for the assignment work and the disbandment of the special staff sanctioned in connection with the working of the Land Revenue Act 1967, the situation in the district became difficult throwing out of employment about 40 clerks. The Collector has also reported that 16 of the se employees who were ousted with effect from 30-4-1968.

Mr. Speaker :— Have since been absorbed?

Sri V. B. Raju :— No, Sir. I have approached the High Court for stay of the proceedings of the Collector and the High Court in its telegram dated 3-7-1968 suspended the operation of the Collector's proceedings ousting the 16 employees. The Collector further stated that the High Court in its telegram dated 5-7-1968 further suspended the operation of the Collector's order ousting another batch of 34 out of these 40. Now they are continuing in service because the Collector has intimated the Government that he is implementing the court orders and he has sent the court orders to Government and the Government asked the Revenue Board to send its remarks. There is no question of age bar disqualification coming to the Service Commission personnel who were retrenched. But the others are temporary employees. Anyhow after the Revenue Board's report comes, Government will go into it. I think the employees are there. The Collector has already implemented the orders of the court.

Mr. Speaker :— Please consider their cases sympathetically.

Sri V. B. Raju :— Sir, many of these schemes which I have read are temporary schemes. They have recruited so many people. We will see that even if they are removed, they alone will have first priority to be absorbed.

Sri D. Venkatesham :— At least let us be informed of the names of the people whether they are temporary candidates or permanent candidates.

re: Allotment of lands to rich ryots even though the Harijans, Yerukulas, etc., are cultivating those lands in Garikapadu Village, Vinukonda Taluk.

Sri B. Ratnasabhapathi :— I will just read the notice, Sir. 'Landless poor harijans, Yerukulas, Gouda and other Backward

Calling attention to a matter of urgent
public importance:

18th July 1968.

537

re : Allotment of lands to rich ryots even
though the Harijans, Yerukulas etc.,
are cultivating those lands in Garika-
padu village, Vinukonda taluk.

Communities of 102 families and 14 families of Ex-Military people of Garikapadu village, Vinukonda taluk, Guntur district, have encroached upon the waste land of Edula Badava, Dakshina badava and tungs badava about 165 acres of the same village some two years back and they are enjoying the same. But the big and rich ryots with the help of the village Karnam have got encroachments booked in their names, even though they are not actually in possession of these lands. The poor encroachers have put in a petition to the Collector on 4-6-1968 and even gave telegrams and petitions to the Chief Minister, Revenue Minister and Labour Minister and to the Inspector-General of Police stating that breach of peace is imminent if the big ryots interfere with their occupation of the said waste lands. Time has come for the sowing season and if the Government will not come to their rescue of these landless poor families of 116, breach of peace is imminent. Hence an urgent matter of public importance

అధ్యక్షా, చాలాకాలంనుంచి యీ పోరంబోకు భూములను పేదవాను అనుభవిస్తున్నారు, వారి ఆక్రమణలోనే యీ భూములు వున్నాయి. కాని. కరణం, రెవిన్యూ ఇన్ స్పెక్టరు, తహశీల్దార్లు— సీరంతా ఏ మై లెక్కలలో వట్టుకు వీరిపేర్లు లేకుండా చేసి కాస్ట్ హిందూస్ పేరులు వ్రాసి స్వవహారం చేస్తున్నారు. ఒక వైశ్యుడు వుంటే అతని పేరు వ్రాశారు భూమి అతని అనుభవములో వున్నట్లు. కాని వాస్తవంగా అట్లా లేదు. అతనికి హరిజను అని పేరు పెట్టారు. అఫీషియల్ ఫ్రాంట్ ఎంతవరకు వెళ్లిందంటే— అతనికులము వైశ్య అయితే భూమి అతని అనుభవంలో లేకపోగా కూడ హరిజనుడు అనేది సృష్టించి, పేరు పెట్టి కొత్తకులం యిచ్చే దుర్మార్గంగా ఆఫీసరులు చేస్తున్నారు. కాని నిజంగా చాలాకాలంనుంచి యీ భూములు హరిజనుల అనుభవంలో వున్నాయి. ఇప్పుడు సోయింగ్ సీజను వచ్చింది. ఇప్పుడు అక్కడ పారు చొరబడితే చాల ప్రమాదాలు అవుతాయని, కనుక సత్వర చర్యలు మంత్రిగారు తీసుకుంటారని ఆశిస్తున్నాను.

Sri V. B. Raju :—The Collector, Guntur, has reported that the rich ryots have been evicted and that the land has been made available to the poor. His report is that those rich landlords who have been given possession have been evicted and the poor people have been restored to their possession, that there is no trouble at all, that no untoward incident has come to his notice and that the situation in Garikapadu Village is calm. It has been further reported that on receipt of telegram alleging that there was ryoting and bloodshed in Garikapadu village as a result of occupation by rich landlords of some lands given to the landless poor. The Revenue Divisional Officer, Narasaraopet, camped in Garikapadu Village 5-5-1968 and also the next day along with the Tahsildar. Vinukonda and he found that there were some complaints in respect of 12 cases out of 206 cases in which the Tahsildar has assigned lands to the poor people. He enquired into the matter then and there and revised the

re : Alleged wrongful appropriation of distress taccavi loans by the Tahsildar S. Kota.

orders of the Tahsildar, Vinukonda, in all these 12 cases where it was complained that rich landlords have been given possession. On that the villagers promised to keep peace and the situation is reported to be normal. Except the 12 cases, there was no dispute in the remaining 194 cases which were put forth before him. The R. D. O. has again reported that there has been no trouble at all ever since he visited the village on 5-5-1968 and the situation is calm. Any how the R. D. O. is reported to be camping again at Vinukonda and watching the situation to arrest or prevent any further trouble.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :—చారి పొడవనుకు యిచ్చేశాము, వీరిని ఎవ్విచ్చేశాము అంటున్నారు కాబట్టి ఇప్పుడు ప్రమాదం వుండదు.

Mr. Speaker :—That is what he says. He has also given assurance that nothing will happen hereafter.

re : ALLEGED WRONGFUL APPROPRIATION OF DISTRESS TACCAVI LOANS BY THE TAHSILDAR, S. KOTA.

శ్రీ జి. బి. అప్పారావు :—అధ్యక్షా, గత సంవత్సరం విశాఖపట్టణం జిల్లాలో వచ్చిన కరువు సమస్యపై, ప్రజలు చేసిన ఆందోళనపై మన రెవిన్యూ శాఖామూల్యం ఆ జిల్లాలో పర్యటించడం, తరువాత స్థానిక ప్రజల పట్ల సానుభూతి చిహ్నంగా పంటలు పోయిన ప్రాంతాలలో రైతులు విత్తనాలు, ఎరువులు కొనుక్కోడానికి ఒక్కొక్క ఆసామీకి 500 రూ. చొప్పున రుణం మంజూరు చేయవలసిందిగా ఒక ఆర్డరు పంపించారు. దానిపైన, విశాఖపట్టణం జిల్లా శృంగవరపు కోట తాలూకాలో ఒక విచిత్రమైన సంఘటన జరిగింది. అక్కడ తహశీల్దారుకు యీ ప్రభుత్వంతోగాని, ప్రజలతోగాని ప్రవంచంతోగాని సంబంధంవున్నట్లు కనబడటంలేదు. ఆయన కలెక్టరుగారి ఆర్డరుకు వ్యతిరేకంగా వ్యవహరించడం—చాలా విచారకరమైన సంఘటన జరుగుతోంది. ఈ సందర్భంలో నే కలెక్టరుగారు ఒక సర్క్యులరుకూడ జారీ చేశారు.

“The Deputy Director of Agriculture, Visakhapatnam has suggested that in order to recover the amount from the ryots towards the cost of seed and fertilizers he supplied on credit basis, the Tahsildar while sanctioning the distress taccavi should give first preference to sanction loans to those persons who were supplied seed by the B. D. O. and to intimate the B. D. O. about the date and place of disbursement of the loan to enable the B. D. O. to be present at the time of disbursement and recover the cost of seed from the persons concerned.” అవిధంగా బి.డి.ఒ. లు విత్తనాలు, ఫర్టిలైజర్లు కూడ యివ్వడం జరుపుతూ వుంటే తహశీల్దారు మాత్రం ఎంతమాత్రం ఇట్లా చేయకుండా, రైతులను పిలిచి తోడ్కొని కాష్ రూపంగా తయారుచేసి బకాయీలు వసూలుచేసుకొని ఒకటి, అర్ధ షిగిలితో యివ్వడం లేకపోతే వెళ్లమనడం జరుగుతోంది. ఇది తప్పు ప్రాసీజరు అని బి.డి.ఒ. చెప్పినప్పటికీకూడ తహశీల్దారుగారు రెఫ్యూజ్ చేశారు. దానిపై ఫిర్యాది ప్రసేదెంటుపోయి ఇది రైతులకు విత్తనాలు కొనుక్కోడానికి మాత్రమే

Calling attention to a matter of urgent public importance: 18th July, 1968. 539
 re : Non-payment of salaries to the operators of Audio Visual Equipment working in Blocks from 1-8-67.

మంజూరు చేయబడింది; ఇటువంటివి ఉల్లంఘిస్తున్నారని చెబితే దానికూడా తహసిల్దారుగారు మంజూరుచేయలేదు. ఈ విషయం నాకు తెలిసిన తరువాత నేనుకూడా కబురు పంపాను. ఇది పొరపాటు పని; గవర్నమెంటు ఉత్తరువును ఉల్లంఘిస్తున్నారు; తక్షణమే రైతులకు ఇవ్వవలసిన డబ్బు సంపూర్ణంగా ఇవ్వండి; రెవిన్యూ బకాయిలక్రింద తీసుకోడం పొరపాటు అని చెప్పి ఉన్నాను. వారు యాక్షన్ తీసుకున్నట్లు కనబడలేదు. దీనిపై తహసిల్దారుకు సరియైన instructions ఇవ్వాలని మనవి చేస్తున్నాను.

Sri V. B. Raju :—Sir, I could get only a report on this by telephone from the Joint Collector because there was not much time and he could not send a report in writing. So on the telephone what exactly he said was like this. The Sub-Collector Vizianagaram was deputed on 16-7-68 to enquire into these allegations. The report of the Sub-Collector says that no coercion was used to recover arrears of land revenue and loan amounts by the Tahsildar. The Tahsildar disbursed distress taccavi loans on 11, 12, 13th July, 1968. There was no wrongful appropriation of loan amounts disbursed and no pressure was brought upon the loanees to pay the loan amounts towards the arrear of land revenue and loans. In fact no demand notice was also served to collect the arrears of land revenue and loans. The amounts collected towards arrears of land revenue and loans during 11, 12 and 13th July are very negligible compared to the disbursement of taccavi. The taccavi loans distributed are: on 11th July Rs. 5,000; 12th July Rs. 4,500; 13th July.. Rs. 10,318. The Sub-Collector says against these amounts when actually the loan realisations are gone through on those days they are very negligible amounts. The Sub-Collector also scrutinised the relevant records and he has found that no such thing had happened. But if the hon. Member still feels that he has got information to say or to prove - I don't say prove - to convince him that the Tahsildar has misbehaved, then I will write to the Collector.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—సబ్ కలెక్టర్ గారు ఇటువంటి అక్రమాలు జరుగలేదని ప్రాకారుట. మీరు instances quote చేస్తే యాక్షన్ తీసుకొని instructions ఇస్తాము అంటున్నారు. మీరు పంపండి. యాక్షన్ తీసుకుంటాము అంటున్నారు.

Sri V. B. Raju :—Let the hon. Member send with a covering letter and I will certainly get it examined direct by the Collector.

re : NON-PAYMENT OF SALARIES TO THE OPERATORS OF AUDIO VISUAL EQUIPMENT WORKING IN BLOCK FROM 1-8-67.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—పంచాయితీరాజ్ institutions లో audio visual equipment ఉంది. S. E. O. అను వాటి ఆపరేటర్లను 1-8-1967 నుంచి పంచాయితీరాజ్ సెక్టర్ నుంచి పబ్లిక్ రిలేషన్సుకు తరలించారు. ఎస్.ఇ.వో.లను ఆపరేటర్లను పబ్లిక్ రిలేషన్సుకు తరలించినప్పటినుంచి ఒక సంవత్సరం అయినప్పటికి

Calling attention to a matter of urgent public importance :
re : Retrenchment of 650 workers by the Azamjahi Mills, Warangal.

టికి పంచాయతీరాజ్ డిపార్టుమెంటు వారు కాని పబ్లిక్ రిలేషన్సు వారు కాని ఆపరేటర్లకు జీతభత్యాలు ఇంతవరకు అందజేయలేదు. బి.డి.వోలు కాని పబ్లిక్ రిలేషన్ ఆఫీసర్లు కాని అడిగితే ప్రభుత్వం నుంచి ఎలాంటి instructions రాలేదని వారి జీతాలు పబ్లిక్ రిలేషన్సు వారు ఇవ్వలేదు; పంచాయతీ రాజ్ వారు ఇవ్వలేదు. జీతాలు ఇవ్వడానికి వీలులేకుండా ఉందని చెబుతున్నారు. ఈ మధ్య చిత్తూరులో కలెక్టరుగారు కొందరు ఆపరేటర్లను oust చేస్తామని చెప్పినట్లు వార్తలు వచ్చాయి. జిల్లాలో 9, 10 నెట్టు ఉంటాయి జిల్లా మొత్తంలో ప్రచారానికి use చేసుకోడానికి ఆ ఆపరేటర్లు చాలా అవసరం. వారికి సరిగా జీతాలు ఇవ్వకపోవడమే కాకుండా oust చేస్తామని బెదిరించడంవల్ల యూనిట్లు ఎట్లా పని చేయాలో ఆర్థం కాకుండా ఉంది. వారికి జీతాలు ఇచ్చే విషయమై మంత్రి గారు చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కొండ లక్ష్మణ్ బాగూడీ :—వారు చెప్పినట్లు య దార్జ్ మే. అలస్యమైనమాటనిజం, instructions clear గా లేనందువలన payment ఎవరు చేయాలనే సమస్య వచ్చింది. బడ్జెటు ప్రావిజన్లు మాడిపార్టుమెంటుకు transfer చేయనందున పంచాయతీరాజ్ వారే pay చేయవలసి ఉంటుంది. పంచాయతీరాజ్ డిపార్టుమెంటు వారిని instructions issue చేయాలని కోరాము. పై తె వ లు సమావేశములో నిర్ణయం అయినది. ఆ నిర్ణయం ప్రకారం పంచాయతీరాజ్ సెక్రటేరియటు నుంచి instructions బహుళా ఇంతవరకే issue అయిఉంటాయి. There will be no confusion hereafter.

Mr. Speaker :—Please see that the salaries are paid.

Sri D. Venkatesham :—Sir, I want to know whether the services of the operators in future will be considered as under Panchayat Raj or under Public Relations.

Sri Konda Lakshman Bapuji :—For the time being they are on the rolls of the Panchayat Samithi but are at the service of the Jana Sambandha Sakha.

re : RETRENCHMENT OF 650 WORKERS BY THE AZAMJAH MILLS, WARANGAL

శ్రీ సి.జంగారెడ్డి :—ఆజంజాహిమిల్సు ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని పెద్దపరిశ్రమలలో ఒకటి, 1962 లో ప్రభుత్వం దీనిని hand over చేసుకున్నది. అంతకు ముందు పూర్తిగా నైజాంకంట్రోలులో ఉన్నది. దాదాపు 30 సంవత్సరాలుగా నడుస్తున్న మిల్లు, 1962 లో ప్రభుత్వం తీసుకున్నప్పటినుంచి కా.ర్మి కు ల కు మానేజీమెంటుకు మధ్య గొడవలవల్ల నష్టం వస్తున్నట్లు ఉంది. నష్టం రావడానికి కార్మిక నాయకులు కొన్ని సూచనలు ఇచ్చారు. కారణం ఏమిటంటే—మాది కొనడంలో కమిషన్, బట్టలు అమ్మడంలో కమిషన్ అవసరంగా కొంతమంది లేబర్ లీడర్లు కొంతమందికి అవరిమితమైన ఉద్యోగాలు ఇస్తూ పనినిలేకుండా మానేజీమెంటు వర్కర్లను పోషించడంవల్ల సంవత్సరానికి కొన్ని లక్షల

Calling attention to a matter of urgent
public importance :
re : Retrenchment of 650 workers by the
Azamjahi Mills, Warangal.

18th July, 1963.

541

రూపాయలు నష్టం వస్తోంది. గతసెషన్ లో నేను ఒక call attention notice ఇచ్చాను, అందులో నేను clear గా చెప్పాను మానేజిమెంటు త్వరలోనే మిల్లును lock out చేయబడుతోంది, దీనినిగురించి ప్రభుత్వం చర్యతీసుకోవాలని మనవిచేసాను, ఆసందర్భంలో action తీసుకోబడలేదు, తరతరాలుగా ఉగాది పండుగకు allowance అడ్వాన్సుగా ఇచ్చేవద్దతి ఉన్నది. గతసంవత్సరం ఉగాది పండుగకు అవివయమై ధర్నాచేయగా వెంటనే lock out ప్రకటించారు. దానిని ప్రకటించేముందు సంక్రమణ కే.వి. నారాయణరెడ్డి, గురుమూర్తి, లక్ష్మణ్ బాపూజీగార్లు అక్కడకు వెళ్లారు. ఒక ప్రోగ్రాం ప్రకారం lockout చేసేట్లు భావించబడుతోంది clear గా లేబర్ నాయకులతో కార్మికులతో మూట్లడిన విషయాలు ఏమిటంటే-మిల్లునకు నష్టం వస్తోంది, తరతరాలుగా ఎచ్చేవాళ్ళు కోల్పోకపోతే మిల్లు మూసివేయవలసి వస్తుందని మీటింగులో జరిగింది కార్మికులలో లేనిపోని ఆందోళన లేవనెత్తిన సందర్భంలో ధర్నాచేయబడింది. ధర్నాచేసిన సందర్భంలో lock out ప్రకటించి నోటీసులేకుండా దాదాపు 15 రోజులు నెలరోజులు మూసివేసారు, ప్రభుత్వం వారు మానేజిమెంటుకలిసి కార్మికులలోను వారినాయకులలోను చీలికలు తీసుకువచ్చి అయిదువేలకార్మికుల జీవితాలతో చెలగాటం అడుతున్నారని మీకు మనవి చేస్తున్నాను. Lock out చేసినతరువాత దానినిస్పంది చేసి arbitration అన్నారు. కార్మికులకు తరతరాలుగా వచ్చేకోరికలు 10, 12 ఉన్నాయి, చదివి వినిపిస్తాను.

Mr Speaker :—Please pass it on to him.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :—కార్మిక నాయకులు, ex-M. L. A. అయిన బి. హెచ్. నాగభూషణరావుగారు నిరహారదీక్షకు పూనుకున్నారు లోకల్ నాయకుల హమీలెల్ల ఆయన విరమించుకున్నారు. ఈసందర్భంలో ప్రభుత్వం intervene అయి జోక్యం కలిగించుకోవాలని కోరుతున్నాను

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—బి.హెచ్. నాగభూషణరావుగారి fast సమస్య వెంటనే పరిష్కారం చేసుకోడానికి ప్రభుత్వానికి ఈ నోటీసు ఇచ్చాను. కాని అలస్యమైనది. వారు మానుకున్నారు. అంతవరకు సంతోషం. మానుకోడం సంతోషంకాదు. దానితోబాటు agreement కు వచ్చి ఏది పరిష్కారం చేస్తామని అన్నారో దానిని పరిష్కారంచేస్తే యధార్థం అవుతుంది. వారు ఉపశాసనం చేస్తున్నారు, ఏమి చేయాలని ప్రభుత్వం అంటారు. అక్కడ ఉండే నర్కర్లు కీచాలు ఇవ్వడం, retrenchment తగ్గించడం ఆవసరం, 650 మంది నర్కర్లు retrench అయినారు. వారికి ఉద్యోగాలు ఇప్పించే ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కొండా లక్ష్మణబాపూజీ :—అధ్యక్షా, 1965 వ సంవత్సరంలో బోనసు పేమెంటు విషయంలో చర్చలు జరిగిన సందర్భంలో ఒక ఒడంబడిక కార్మికసంఘానికి మానేజిమెంటుతో జరిగింది. ఫిబ్రవరి 1965 వ సంవత్సరమున ఆ ఒడంబడిక ప్రకారంగా "Expert Committee to go into the

re.: Retrenchment of 650 workers by the Azamjahi Mills, Warangal.

technical aspects and the existing work-loads in the mills with reference to the existing wages అనే చాని కొరకు వారు ఒప్పుకున్నారు ఆ విధముగా యెక్స్‌పర్టు కమిటీ నిర్ణయం చేయబడినది. ఎక్స్‌పర్టు కమిటీ రికమెండేషన్లు జూన్ 1968 లో అందినాయి. కొన్ని క్లారిఫికేషన్లు కోరినారు. క్లారిఫికేషన్లు వచ్చిన తరువాత యెక్స్‌పర్టు కమిటీ వారి రికమెండేషన్లను యింప్లెమెంట్ చేయాలని మానేజిమెంట్ కోరితే యూనియను ఒప్పుకోలేదు. దానివల్ల ఘర్షణలు పెరుగుతూ వచ్చాయి. ఆఖరున సమస్య కమిషనర్ ఆఫ్ లేబరు దగ్గరకు వచ్చిన తరువాత వారు అడ్వయజు చేసిన విధముగా యిద్దరు ఒప్పుకున్నారు. ఆర్బిఠ్రేషనుకు అప్పగించారు. శ్రీ ఎం. న జీ ముద్దీను, చైర్మన్ ఇండస్ట్రియలు ట్రేబునలును ఆర్బిఠ్రేటరుగా ఒప్పుకున్నారు. ఉభయములు. ఆ విధముగా ఆర్బిఠ్రేటరుగారు తమతీర్పును యిచ్చినారు. అతీర్పును గవర్నమెంట్ నోటిఫై చేసినది. తీర్పును యింప్లెమెంట్ చేసే సమస్య అన్న మాట. వారు పెట్టుకున్న ఆర్బిఠ్రేటరు తీర్పును యింప్లెమెంట్ చేయకూడదని రిట్రైంచిమెంట్‌లో కార్మికుల హక్కులు పోతాయని అందుచేత యింప్లెమెంట్ చేయకూడదని లేబరు పక్షం నుంచి కోరడం జరిగింది. లేబరు ఒప్పుకున్న ఆర్బిఠ్రేటరు నిర్ణయమును యింప్లెమెంట్ చేయాలని మానేజిమెంట్ కోరడం జరిగింది. ఈ లోగా పైటు గవర్నమెంట్ క్యాబినెట్ సబుకమిటీ అజంజాహి మిల్లు విషయంలో పరిస్థితి పరిశీలించారు. కమిటీవారు యీ విషయంలో పూనుకున్నారు. అయితే కాంగ్రెసువారు రెచ్చగొట్టే ప్రయత్నం చేస్తారని చెప్పాలనే దురుద్దేశ్యము శ్రీ జంగారెడ్డిగారికి కలిగింది గాని అందులో యదార్థంలేదు. ఏ విధముగా సహాయం చేయవచ్చు, అజంజాహి మిల్లు పయబలు యూనిటుగా చేయడానికి పూజిషను చాలా పీకుగా ఉంది. 50 లక్షల రూపాయలు రెండు మూడు మాసాల క్రితం దానికి అప్పులు యిచ్చినటువంటివి, వేతను పే చేయడానికి స్టోమకులేని పరిస్థితి ఎప్పటికప్పుడు మాలు అమ్మి యిచ్చే పరిస్థితి ఉంది. మార్కెట్టులో సరియైన ధర లేకుండా ఉంది. కాస్టు ఆఫ్ ప్రొడక్టును యెక్కువగా ఉంది అని చెప్పడం జరిగింది. వాటిని దృష్టిలో పెట్టుకుని యింకా ప్రభుత్వం డబ్బు సహాయం చేయాలని 50 లక్షల రూపాయలు అప్పు యివ్వడానికి మెషిన్ రీరెనావేటు చేయడానికి 80 లక్షల వరకు అదనంగా భారం ప్రభుత్వం వహించాలని ప్రొపోజలు ఉండినది. చాలా పెద్ద కమిట్మెంట్ వరుసగా చూస్తే గత మూడు సంతస్సరాలు 30 లక్షలు ఉంది, ఇంకా ఎక్కువ యివ్వవలసి ఉన్నట్లు. తెలుస్తున్నది. కావున యే విధముగా చేస్తే బాగుంటుందని ప్రభుత్వం సానుభూతితో ఆలోచించింది. కార్మికులు స్వయముగా ఒప్పుకున్న తీర్పును అమలు జరుపనియ్యక పోతే చిక్కులు వస్తూంటాయి. అయితే నాగభూషణంగారు స్ట్రీయికు చేసినారన్నారు అక్కడ రెండు యూనియనుల మధ్యతగాదా లున్నవి. ఒకరికి మించి ఒకరు యాజిలెషనులు మెథడ్సు ఆడాపు చేసినారు. అదీ గవర్నమెంట్ దగ్గర ఉన్న ఫోగట్టా.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :—531 నుండి కార్మికులను రిలీజ్ చేయమంటూ చేసి న విషయం గురించి హైకోర్టులో కేసు నడుస్తున్నది. కేసు ఫైనలుగా అయేవరకు వారిని ఉండనిస్తే సరిపోతుంది కదా.

శ్రీ కొండా లక్ష్మణబాపూజీ :—అర్బుత్రేటరు యిచ్చిన తీర్పును యింట్లో పెంట్ చేస్తున్నారు గరవ్ మెంటుకు అందులో జోక్యము లేదు.

re : NON-AVAILABILITY OF WATER UNDER BANTUMILLI CANAL IN BANDER TALUK

శ్రీ బి. నిరంజనరావు :—అధ్యక్షా, బందరు తాలూకా కృష్ణ ఆనకట్టకు 60 మైళ్ళదూరంలో ఉంది. మొట్టమొదటినుంచి కూడా యీ ఆనకట్ట చివర ఉన్న టువంటి బందరు తాలూకాలో నీరు అందక నాట్లు వెనుకపడి పాడడం బరుగు తున్నది. నాకు తెలిగ్రాము వచ్చినవి. ఇప్పటి పరిస్థితి యేమిటో తెలియలేదు. ఇప్పటివరకు నాట్లు పడకపోతే వంటకు చాలా నష్టం వస్తుంది. కాబట్టి యిప్పటి కయినా చర్యతీసుకుని తెయిల్ యెండ్ భూములకు నీరు యివ్వాలి. ఒక కాలువ గురించి నోటీసు యివ్వబడినది గాని బందరు తాలూకా మొత్తం మీద యీ సమస్య ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. గట్టి చర్య తీసుకోవాలి.

శ్రీ ఎస్. సిద్ధారెడ్డి :— ఈ వ్యవహారం వెంటనే ఫోనులో తెలుసుకోవడం జరిగింది. కృష్ణాజిల్లాలో 6,34,000 ఎకరాలు మొత్తం ఆయకట్టు 13 జులై కి 3,65,000 ట్రాన్స్ ఫార్మేషను అయిపోయింది. బంటుమిల్లి కెనాలు లో 63 690 యెకరాల ఆయకట్టులో 30,140 యెకరాలు ఉంది. దాదాపు సగము ట్రాన్స్ ఫార్మేషను అయిపోయింది. ఇప్పుడు నీరుతో బాగానే ఉన్నాయి. కాని వర్షము లేనందున నీరు పైకి పోవడానికి కెనాలు పై నుంచి వర్షం లేనందున యిబ్బంది ఉంది. ఈ నెల ఆఖరుకు పూరి ట్రాన్స్ ఫార్మేషను అవుతుందని ఆశిస్తున్నాను. ఇకముందు యిబ్బంది ఉండదనుకుంటాను.

Mr. Speaker :—There are two other matters, i.e., Nos. 7 and 8 in which the Minister for Education has to make a statement; he is not present here in the House. If the members have no objection they may be taken up towards the end. In the meanwhile we will take up discussion on the drought conditions. I think he is held up there in the Council. The House will now resume discussion on the drought conditions in the State.

DISCUSSION ON DROUGHT CONDITIONS

శ్రీ మతి టి. యన్. అనుసూయదేవి :—అధ్యక్షా, మన ఆంధ్రదేశంలో సస్యశ్యామలంగా సిరిసంపదలతో తులతాగుతూ కుబేరులలా కలకలలాడుతున్న కోస్తాజిల్లాలు ఒకవైపు, నిరంతరం కరువు కాటకాలతో కుచేలులలా కుమిలిపోతూ ఉన్న మా రాయలసీమ జిల్లాలు మరొకవైపు. మన అందమైన చంద్రబింబంలో నల్లని మచ్చమాదిరిగా ఆంధ్రదేశపు చరిత్రలో మా ఊను ప్రాంతాలిది ఒక కన్నీటి గాధ. ఈ కరువు పరిస్థితులను ప్రభుత్వ దృష్టికి తేవడానికి మీరు అంగీకరించినందున వినడానికి ముఖ్యమంత్రిగారు అంగీకరించినందున యీ బాధలలో కాస్త ఉపశమనంగా ఉంది పోయినసారి యిచ్చిన డ్రాఫ్ట్ వైపు యియరు ప్లాను టౌటలేతో

లాస్టు సెంచరీలో 12 సంవత్సరాలకు ఒకసారి కరువు సంభవించగా యీ సెంచరీలో 5 సంవత్సరాలకే ఒకసారి కరువు వస్తుందని అన్నారు. ఈ సెంచరీ వచ్చే వరికి 68 సంవత్సరాలు జరిగిన తరువాత రెండుసంవత్సరాలకు ఒకసారి కరువు వస్తున్నదని మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను, ఇంత తరుచుగా యింత విస్తీర్ణంలో కరువు రావడానికి కారణాలు విచారించవలసినదని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఇప్పుడు మా ప్రాంతాలలో త్రాగడానికి నీరు లేకుండా ఉండడానికి తిండి లేక పశువులకు గడ్డి లేకుండా నానా అవస్థలు పడుతున్నారు. గ్రామాలు వదిలి పరాయి గ్రామాలకు పోయే గతి పట్టింది. లోతు తక్కువయిన కారణాన యెండిపోయాయి, మా గ్రామంలో మా యింటిలో లోతుగా ఉన్న బావి నుండి నీరు తీసుకుంటున్నారని తెలిసినది. 20 సంవత్సరాల పరిపాలన తరువాత కనీసం త్రాగడానికి నీరు నోచుకొని మా జిల్లాలో తిమ్మా రెడ్డిగారు టూరుకు వచ్చినప్పుడు మా సమితి తరపున మెమోరాడం సమర్పించాము. 350 గ్రామాలకు త్రాగునీటి వసతి లేదని తెలుపుకొన్నాము. రాయలసీమ నాలుగు జిల్లాలలో మూడు జిల్లాలకు కొంచెమయినా నీటిసదుపాయము కనిపిస్తున్నది. చిత్తూరు జిల్లాకు అలాంటి వసతి కూడా లేదని తమతో తెలియ చేసుకుంటున్నాను. తుంగభద్ర ప్రైవేట్ ఛానల్, low level channel వల్ల అనంతపురం, కర్నూలు జిల్లాలలో కొన్ని parts కి కైనా కొంచెము సౌకర్యము కలుగుతున్నది. K. C. Canal వల్ల మొన్ననే ముఖ్యమంత్రిగారు foundation stone పేసిన పులివెందుల ఛానల్ వల్ల కడపలో కొంత భాగానికి నీటి వసతి కలుగుతున్నది. చిత్తూరు జిల్లాలో కూడ సముద్రమట్టానికి 2,500 అడుగుల ఎత్తులో వున్న up land taluks మదనపల్లి, వాయల్పాడు తాలూకాలకు ఏవిధమైన నీటి సౌకర్యము లేదని వదే వదే మనవి చేస్తున్నాము. మిగిలిన జిల్లాలలో ప్రభుత్వము ఎన్నో సదుపాయాలను కలుగజేసినది. మా చిత్తూరు జిల్లాలో ఏ ప్రాజెక్టులు లేనందువల్ల ఎంత లోతు అయినా సరే బావులు త్రవ్వినై రైతులు betterment tax ఇవ్వడానికి కూడ తయారుగా వున్నారు. Subsidy wells ఇచ్చారు. అది జూన్ 30 వ తేదీతో ఈ స్కీము అయిపోయింది అని చెప్పారు. జూన్ 30 వ తేదీలోపల చాలమంది రైతులు డబ్బు చాలక సగము, సగము బావులు త్రవ్వి ని:పివేశారు. అందువల్ల ఈ సబ్సిడీని ఇంకొక సంవత్సరము పొడిగించాలని మనవి చేస్తున్నాను. మదనపల్లి రగ్గర హార్ని లిహిల్స్ అనే హిల్స్ స్టేషన్ వుంది. కొంచెము develop చేశారు. ఆని summer resort గా తయారవుతుంది. రోడ్లు అవి వేస్తే పనులు దొరుకుతాయి. చిత్తూరు జిల్లాలోని 19 సమితులలోను మా ఒక్క సమితినే backward సమితిగా declare చేశారు. Declare చేసి lip sympathy చూపించడమే. కాని అలాంటి concessions, special facilities అందడము లేదు. Backward community పిల్లలకు విద్యా సౌకర్యాలు, scholarships, free hostel ఉద్యోగ అవకాశాలు ఇస్తారు కాని backward areas ని backward అని declare చేయడము తప్ప ఏవిధమైన Special facilities దొరకడము లేదని మనవి చేస్తున్నాను. Famine relief కి మా జిల్లాకు 27 లక్షలు యిచ్చారు. ప్రతి సంవత్సరముయిచ్చే ఓధముగానే maintenance of the tanks, roads కొరకు యిచ్చారు. అంతకంటె ఒక్క నయ్యమైన కూడ

ఎక్కువ ఇవ్వలేదు. ఈ grant కొంచెము ముందుగా పరిష్కార చైర్మన్‌కి
యిచ్చి కరువు పనుల క్రింద ఉపయోగించాలని చెప్పారు. కళ్ల నీళ్లు తుడువ
డానికి రోడ్డుపైన మట్టి పోస్తారేమో! దానివల్ల కడుపునొందే పనులు నిరగడము
లేను. రోడ్డుపైన మట్టిపోయడము కంటే బావులు త్రవ్వడము చెరువులు
రిపేరు చేయడము వంటి పెర్మనెంటు డివీల్ పనులు ఏర్పాటు చేయాలని కోరు
తున్నాను. మన రాష్ట్రము యొక్క డెవలప్ మెంటు ఎంతో అసమగ్రముగా
వుంది. ఈసారి 1000 గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తి ఇస్తామని మొన్న మొరాట్టిగారికి
యిచ్చిన స్వాగత పత్రములో సరసింహంగారు చెప్పివున్నారు. ఆ 1000 గ్రామాల
లోను ఊమప్రాంతములోని ఎన్ని గ్రామాలకు ఇస్తున్నారో తెలుసుకోవాలని
వుంది. స్టేటు మొత్తము మీద 2% electrification జరిగిందని అన్నారు.
కాని మా ప్రాంతముతో 2% కూడ లేదని విన్నవించుకొంటున్నాను. అందరూ
20 వ శతాబ్దములోకి వస్తే మా ప్రాంతము 19 వ శతాబ్దములోనే వున్నది.
మనిషికి సగము చేహానికి పెరాలిసిస్ వచ్చి పడిపోయివుంటే ఎంత ఆరోగ్యముగా
వుంటుందో అలాగే సగము రాష్ట్రము ఊమముతో వుంటే మన ఆంధ్రదేశ
అభివృద్ధి ఆ మాదిరిగానే వుంటుంది. లోక్ సభ స్పీకరు సజీవరెడ్డిగారు 5, 6
నెలల క్రితము వారి నియోజక వర్గములో tour చేశారు. వారు ఢిల్లీ వెళ్ళి ఒక
expert committee ని వారి పరియాకు పంపించారు. ఆ expert committee
ఆ నియోజక వర్గమంతా తిరిగి 2 కోట్లలో ఏదో సహాయము చేస్తున్నట్లు వినవస్తు
న్నది. అది ఎంత నిజమో నాకు తెలియదు. సజీవరెడ్డిగారి
నియోజక వర్గమునకు ఆ సహాయం నా నియోజక వర్గము వుంది.
ఆ expert committee ని మా నియోజక వర్గానికి రావాలని
మా డిల్లీ పరిషత్తు చైర్మన్ ఆహ్వానిస్తే తైము లేదని చెప్పారు.
అనంతపురం రావడానికి తైము వున్న expert committee మా నియోజక
వర్గము వచ్చి చూడడానికి తైము లేదని అనడము ఎంతో బాధాకరముగా
వుంది. ఒంట్లో ఒక అంగానికి cancer వస్తే వెంటనే చర్య తీసుకోకపోతే
ప్రాణానికి ముప్పు వస్తుంది అలాగే కరువు విషయములో వెంటనే ప్రభుత్వము
గట్టి చర్యలు తీసుకోకపోతే ప్రభుత్వ మనుగడకే ముప్పు వస్తుందనే భయముగా
వుంది. National Development Council meeting లో Central sponsored
schemes అనే దానిపైన ముఖ్యమంత్రిగారు ఇచ్చిన note నుంచి 2 వాక్యాలు
చదువుతాను. In the draft outline of the Fourth plan it is stated that
a sum of Rs. 40 crores would be available in the Central Sector for
the drought effected areas. In the papers now circulated, it is
proposed to treat the scheme as a Central Sponsored Scheme with
50% assistance and assistance indicated by the Centre is limited to
Rs. 10 crores. This would mean that inspite of the Rs. 40 crores
being available for this, there would only be Rs. 10 crores of which
Rs. 10 crores will have to be found by the State Government. The
provision of Rs. 40 crores originally contemplated in the draft out-
line should be retained at Centre's share as the need is much
greater." ముఖ్యమంత్రిగారు శ్రీ ఆశోక మెహతాకు వ్రాసిన letter లో
ఇలా వుంది. "I would request that you may kindly recommend the
matter and see that an early decision is taken since it would help a

great deal in the progress of the rural electrification programme." Rural electrification is 20% subsidy ఇవ్వాలని వుంది—In general and of energising of agricultural wells in particular.—In the Fourth Plan also Rs. 40 crores had been indicated for this purpose. It is very urgent problem and I need not again mention the various aspects of the programme. If even a meagre beginning has to be made during this plan period, it is necessary that the Central assistance is atleast of the order of Rs. 40 crores and if this is given 100% central assistance outside the State plan 40 కోట్ల రూపాయలు Central assistance తీసుకువచ్చి తాత్కాలిక రిలీఫ్ కంటే పర్యవేంతు రిలీఫ్ ఇస్తే మంచిదని మనవి చేస్తున్నాను. 10 రోజులలో డెప్యూటీ ప్రైమ్ మినిస్టరు మొరార్జీగారు మా ప్రాంతాలకు వస్తారని వినడము సంతోషము. 40 కోట్ల ఎట్లా అయినా grant చేయించుకొని permanent relief measure కలుగ చేయాలని కోరుచున్నాను. Under ground water కొరకు పరిశోధన చేయాలి. కొంత లోతు త్రవ్విన యెడల తప్పక నీరు వుంటుంది. కాని రైతులు స్వంతముగా త్రవ్వ కోవాలంటే వారి దగ్గర డబ్బు వుండదు. కనుక ప్రభుత్వము జావులు త్రవ్వించి ఇవ్వవలసిన అవసరము వుంది. వజ్ర కరూరులో వజ్రాలు కనిపిస్తాయని అనుకొంటూ వుంటారు. మేము అయితే ఎప్పుడూ చూడలేదు. మేము కోలారును అనుకొని వున్నాము. Traces of gold మా ఏరియాలోని కొండలలో అక్కడక్కడ వుంటాయని వల్లెవారు అనుకొంటూ వుంటారు ఇది ఎంత నిజమో పరిశీలించాలి. Electricity to be supplied for digging of wells and energising them ఉద్యోగ సౌకర్యాల కోసము ఏమైన పరిశ్రమలు మా ఏరియాలో start చేయాలని కోరుచున్నాను. తెలంగాణా రీజిన్ లో కమిటీని పెట్టి తెలంగాణా వరకు ఎన్నో ప్రత్యేక సౌకర్యాలు కలుగచేస్తున్నారు. కొన్ని సంవత్సరాల క్రితము రాయలసీమ డెవలప్ మెంటు బోర్డు వుండేది. అది ఇప్పుడు ఎందుకు పోయినదో అర్థము కావడము లేదు. స్పీకర్ గారి అధ్యక్షతన మా మంత్రిలైన విజయభాస్కరరెడ్డిగారు, తిమ్మారెడ్డిగారు, అన్ని పార్టీల నాయకులు సభ్యులుగా వుండి. రాయలసీమ డెవలప్ మెంటు బోర్డుగా form అయిదాని ద్వారా funds కోసము ముఖ్యమంత్రిగారితో గట్టిగా పోట్లాడుతారని ఆశిస్తున్నాను. ముఖ్యమంత్రి గారు చిత్తూరు జిల్లాకు ఎప్పుడు వచ్చినా మద్రాసునుంచి తిరుపతికి రావడము, అక్కడ నుంచి మద్రాసుకు వెళ్ళిపోవడమే కాని interior areas కి ఒక్కసారి కూడ రావడము లేదు. 2 రోజులైనా time తీసుకొని దయచేసి మా ప్రాంతాలను పర్యటన చేయాలని కోరుచున్నాను. 6 నెలల ముందు ఒకసారి నేను నా కాన్సిట్యుయన్స్ లో టూర్ చేసి అక్కడి ఫెయిర్ ఫ్రెయిన్ షాప్స్ లో గింజలు లేవని, త్రాగడానికి నీరులేదని వి.వి. రాజు గారికి జాబువ్రాశాను. మీరు చెప్పినంత అధ్వాన్నంగా పరిస్థితులు లేవని కలెక్టరు రిపోర్టులో వుందని వారు reply ఇచ్చారు. అటుల మంచి ఒట్ల చే ఎన్నుకోబడిన సభ్యులు చెప్పిన దానికన్నా కలెక్టరు రిపోర్టుకు ఎక్కువ ప్రాముఖ్యత ఇవ్వటం బాధాకరంగా వుంది.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— పూర్వజన్మలో మీరు కలెక్టరు అయివుంటారు.

శ్రీమతి టి. అనసూయదేవి :—రంగయ్యకెట్టిగారు చెప్పినట్లు శిస్తురెమిషన్ ఇచ్చినదోట కూడా excess tax కట్టాల్సి, జైళ్ళలో కూడా పెట్టారు. ఈ సందర్భంలో శ్రీనాథుడు వ్రాసిన పద్యం జ్ఞాపకం వస్తున్నది. ఆయన పలనాటి రెడ్ల గురించి చెబుతూ “యమచూతలైరి రాజులు శ్రమ మెరుగుని దున్నుతెరి కరచాలెల్లన్” అన్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు పలనాటి రెడ్లమో నాకు సరిగా తెలియదు కాని మా పరిస్థితి ఎలా వున్నదో మచ్చుకు ఒక ఉదాహరణ చెబుతాను. తల్లి తన బిడ్డకు మూకుట్లో గంజి ఇచ్చింది. ఉప్పు లేక ఆగంజి చప్పగా వుందని బిడ్డ అంటే ఆ తల్లి వలవలా ఏడ్చింది. ఆమె కన్నీళ్లు గంజిలోపడి ఉప్పుగా అవటంతో ఆ బిడ్డ అప్పుడు ఆగంజి త్రాగాట్ట. దరిద్రంలో వుండి కూడా మా ప్రజలు ప్రభుత్వంపై ఆగ్రహం చూపటంలేదు. ప్రభుత్వ అనుగ్రహం కోసం చూస్తున్నారు. 20 సంవత్సరాల నుండి వారికి ఎలాంటి సహాయం దొరకక పోయినా ప్రభుత్వం యింకా సహాయం చేస్తుంది, యింకా చేస్తుంది అని ఎంతో ఓపికతో, సహనంతో కాచుకొని వున్నారు. 20 సంవత్సరాల నుండి వారికి ఎలాంటి సహాయం చేయలేదు. ఇప్పుడు బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు ఏదైనా సహాయం చేస్తారని, వారు రాయలసీమవారు కాకపోయినా ఆ ప్రాంతంపై step motherly ప్రేమలేదని prove చేయడానికి తర్వాత సహాయం చేస్తారని అశిస్తున్నాను. వారు పేదవారిపట్ల పరామృఖలు-వాదవి, ప్రసన్నులేనని ప్రూవ్ చేసుకోవాలని మరీ మరీ కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—యింకా గంటానలభై ఆయిదు నిమిషాల సమయం, దాదాపు 45 మంది మాట్లాడవలసిన సభ్యులు వున్నారు. సాయంత్రం కూడా కూర్చుంటే అందరకూ అవకాశం ఇవ్వటానికి వీలుంటుంది.

శ్రీ వి. బి. రాజు :—సాయంత్రం కాన్సిల్ వుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఇక్కడ ఎవరో ఒకరు వుండవచ్చు. సాయంత్రం 8 నుండి 8 వరకు కూర్చుందాము.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—అధ్యక్షా స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన 20 సంవత్సరాల తరువాత రామరాజ్యం వచ్చిందనుకొన్నాము కాని రామరాజ్యంలో యింకా 72 శూర్పణకకు ఇచ్చిన తాలూకాలు వున్నాయని మనవిచేస్తున్నాను. వాటిని కూడా రామరాజ్యంలో చేర్చటానికి కృషి చేయాలి. వెనుక బడిన ప్రాంతాలకు, జేమానికి గురి అయ్యే ప్రాంతాలకు సంబంధించి శాశ్వత కరువు నివారణ పథకాలు వేయటంలో ముందంజ వేసినందుకు అభినందించవలసిందే. ఈ సంవత్సరం వచ్చిన కరువుకు ప్రభుత్వం దయదలచి మాకు కూడా 27 లక్షలు ఇచ్చింది. అది మంచిదే కాని కోరినంతగా ఆ సహాయం జరగలేదు. నూటికి 20, 30 జనాభాకు మాత్రమే సరిపోయే సహాయం చేస్తున్నది. మిగతా వారికి సహాయం దొరకని పరిస్థితులు వున్నాయని ప్రభుత్వం గమనించాలి. శాశ్వత కరువు నివారణ పథకాలను తయారు చేసేటప్పుడు ఆయా ప్రాంతాల ప్రతినిధులతో సంప్రదించి దీర్ఘకాలిక, స్వల్పకాలిక పథకాలు తయారుచేస్తే బాగుంటుంది. కరువు నివారణ పథకాల క్రింద తుంగభద్ర హైలెవెల్ కెనాల్, నాగార్జున సైల్ కెనాల్ అలాగే మా ప్రాంతానికి సంబంధించి విఘ్నకొండకు సంబంధించినవి

మొదలు పెట్టాలి. వాటివల్ల కరువువల్ల బాధపడే వందలాది ప్రజలకు ఉపయోగంగా వుంటుంది

[Mr. Deputy Speaker in the Chair]

పోయిన సంవత్సరం డిసెంబరు 1 వ తేదీ ముఖ్యమంత్రిగారు ఎంకూరు వచ్చినప్పుడు జేమనివారణ కార్యక్రమంలో నాగార్జున రైట్ కెనాల్ పూర్తిచేస్తామని చెప్పారు దానివల్ల రెండు విదాల లాభంకలుగుతుందని మనివిచేస్తున్నాను. అన్ని ప్రాంతాలను ఒక కట్టగా కట్టచద్దని కోరుతున్నాను. Take over estates క్రింద వచ్చినవి చాలా వున్నాయి. జమిందార్ల క్రింద వున్నప్పుడు జలగల మాదిరి రక్తం పీల్చి పిప్పిచేశారు. వారిని రైత్వారి ప్రాంతంలో మూడిరి సమానంగా తీసుకురావటానికి వారికి టాప్ ప్రయారిటీ ఇవ్వాలి. అందుకు ప్రభుత్వం ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహించాలి. కరువు నివారణ పథకాల క్రింద తోగడ అప్పులు ఇచ్చారు. ఫాడర్ లోన్స్ ఇచ్చారు. కాని దానికి పినల్ వడ్డీ వేసి వసూలు చేస్తున్నారు. అలా పినల్ వడ్డీ వసూలు చేసే పద్ధతిని తొలగించాలని కోరుతున్నాను శిస్తు రెమిషన్ ఈ ఫసలి ఆఖరివరకు అన్నారు. పంటలు చేతికి వస్తేకదా రైతు తృణమో ఫలమో సంపాదించుకొనేది. అందువల్ల ఈ సౌకర్యాలన్ని వచ్చే ఫసలికి కూడా వర్తింప చేయాలి. ఇంతవరకు పలనాడు తాలూకాలోకాని, దర్శి, వినుకొండ తాలూకాలోకాని గొర్రుదించిన పాపాన పోలేదు. పోయిన సంవత్సరం కంటే ఈ సంవత్సరం తీవ్రమైన కరువు ఏర్పడేటట్లు వుంది. ఈ సంవత్సరం ఇంతవరకు వైరు కూడా వేయలేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వం మనకు ఎక్కువ గ్రాంటు ఇచ్చేటట్లుగా మనం ప్రయత్నించాలి మనం ఎన్నో రాష్ట్రాలకు ఆహార ధాన్యాలు పంపుతున్నాము. తమకు వ్యతిరేకంగా వుండే states ను బుజ్జగించటానికి కేంద్రం వారికి ఎక్కువ గ్రాంట్స్ ఇస్తున్నట్లు కనిపిస్తున్నది. కనుక ఈ పరిస్థితులన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చి ఎక్కువ గ్రాంట్స్ సంపాదించి కార్యక్రమాలు కొనసాగించాలని కోరుతూ సెలవు తీసికొంటున్నాను.

శ్రీ ఎ. చంద్రశేఖరరెడ్డి (పీలేరు) :—అధ్యక్షా! ఈనాడు రాష్ట్రంలో చాలా ప్రాంతాలలో వర్షం రానందువలన చాలా ఆందోళన పరిస్థితి ఏర్పడినది. మనకందరికీ కూడా తెలిసినటువంటి విషయమే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కరువుతో బాధపడేటటువంటి ప్రాంతాలకు డబ్బును కేటాయించడం జరిగింది. ఈ డబ్బు కేటాయించడం విషయంలో యిదివరకు గౌరవసభ్యులు యిక్కడ చెప్పారు. ప్రతి సంవత్సరం మామూలుగా చెప్పేటటువంటి కార్యక్రమం క్రింద ఆ డబ్బు ఎట్లా యిస్తున్నారో ఆరకంగానే యిచ్చి దీనికి drought affected areas కు డబ్బు యిచ్చినట్లుగా వేరు పెట్టినారా అనేటటువంటి సందేహం ఈనాడు కలుగుతున్నది. దీనికి ముఖ్యంగా ఉదాహరణకు చిత్తూరు జిల్లాలోనే తీసుకుంటే 24 లక్షల రూపాయలు చిల్లర కరువు పనులకు యివ్వడం జరిగింది. ఈ 24 లక్షల రూపాయలు మామూలుగా ప్రతి సంవత్సరం జరిగేటటువంటి కార్యక్రమానికి, అంటే medium irrigation, Roads and Buildings Department ఆధ్వర్యం క్రింద వుండేటటువంటి రోడ్లకు, త్రాగు నీటి బావులకు, యివన్నీ కూడా కలిపి 24 లక్షల రూపాయలు కేటాయించడం జరిగింది.

ఇవి లెక్కలోకి తీసుకుంటే 6 లక్షల రూ. మాత్రం చిన్న నీటి వనరుల యొక్క repairs కు త్రాగు నీటి బావులలోను చేసుకోవడానికి యివ్వడం మాత్రమే జరిగింది. ఈ నాడు చిత్తూరు జిల్లాలో 11 పంచాయితీ సమీక్షలను drought affected areas క్రింద declare చేయడం జరిగింది. మిగతా 8 పంచాయితీ సమీక్షలలో drought లేకపోయినప్పటికీ 7 లక్షల 22 వేల రూపాయలు త్రాగునీటి గురించి కేటాయించడము జరిగింది. ఇది నిజంగానే కరువు కార్యక్రమాన్ని చేయడమా, లేకపోతే ఏదో ప్రతి జిల్లాకు కూడా ఆ జిల్లాలో కరువుతో బాధపడే ప్రాంతాలకుగాను డబ్బు యిచ్చినామని చెప్పుకొనే దానికొరకు యివ్వడమా అని నేను మీ ద్వారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. ఈ కరువు కార్యక్రమాలు ప్రారంభించేటప్పుడు చాలా యిబ్బందులుకూడా డబ్బు యివ్వడంలో కానీ, contract లు యివ్వడంలో కానీ, పని ప్రారంభించడంలో కానీ చాలా యిబ్బందులు కూడా వున్నాయి వాటినిన్నిటినీ కూడా యిదివరకే మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకురావడం జరిగింది. ఈ విషయంలో కొంత జోక్యం ఉన్నకొని చేయవలసినటువంటి కార్యక్రమాన్ని సత్వరంగా చేపట్టి చేయడానికి అక్కడ వుండేటటువంటి జిల్లా కలెక్టరులకు ఉత్తర్వులు యివ్వాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ సందర్భంలో ఇంకొక విషయం కూడా ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురావలసి వస్తున్నది. గత రెండు సంవత్సరముల క్రితం కరువు వచ్చినప్పుడు కొంత కార్యక్రమం అక్కడ జరిగింది. ఇచ్చిన డబ్బు కంటే ఎక్కువగా అక్కడ డబ్బు ఖర్చు కావడంవల్ల ఆ డబ్బుకు, ఎక్కువ ఖర్చు పెట్టిన వారిని contractors కు యివ్వడం జరగలేదు. వారు కోర్టుకు వెళ్ళేటటువంటి పరిస్థితికూడా ఈ నాడు వుంది. ఆ ఎక్కువగా ఖర్చు పెట్టినటువంటి సుమారు 6 లక్షల 22 వేల రూపాయలు యివ్వవలసినటువంటి ప్రమేయం వుంది. అది తప్పకుండా వెంటనే యిస్తారని నేను ఆశిస్తున్నాను. ఈ నాడు ఈ పరిస్థితిలో నున్నటువంటి రాయలసీమ 4 జిల్లాలు 13130 నుంచి 16490 సంవత్సరం వరకు విజయనగర సామ్రాజ్యం వున్నప్పుడు ఎంతో prosperous గా వుండేవని మనకు చరిత్ర తెలియజేస్తూవుంది. కానీ ఈ నాడు రాయలసీమలో వర్షపాతం తగ్గినందు వల్ల అచ్చటి రాయలసీమ జిల్లాలలో ప్రతి ప్రాంతంకూడా కరువుతో బాధ పడుతూండేటటువంటి ప్రాంతాలుగా తయారు కావడం మనకు బాగా తెలుసు. ఆ నాడు కవులు రాయలసీమను రత్నాలసీమ అని వర్ణించడం జరిగింది. ఈ నాడు రాయలసీమ రాజసీమగా మారిపోవడమే కాకుండా మరి ఎక్కడ చూచినా ఉండికి కొరత, పశు గ్రాసానికి కొరత ప్రతి విషయంలో కూడా కొరత, ప్రతి ప్రాంతంలో కూడా ప్రజలు చాలా బాధ పడడం మనకందరికీ కూడా తెలుసున్న విషయమే. ఈ సందర్భంలో ముఖ్యమంత్రిగారిని అభినందించక తప్పదు. మొట్టమొదటిసారిగా ప్రత్యేకంగా రాష్ట్ర Plan లో మనం ఈ ప్రాంతాల నన్నింటినీ అభివృద్ధి చేయాలనే ఉద్దేశ్యం, ఎవరికీ కల్గినప్పుడు, వారికి కల్గి తిరుపతిలో రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రుల conference పెట్టడమే కాకుండా కేంద్ర ప్రభుత్వంపైన రాయలసీమ ప్రాంతాల విషయమై ఒత్తిడి తీసుకువచ్చి నీటి అభివృద్ధికి తయారు చేసినటువంటి పథకం చాలా ప్రశంసించదగినటువంటిది. ఇప్పుడుకూడా ముఖ్యమంత్రిగారు కేంద్ర ప్రభుత్వంవారు

ఒత్తిడి తీసుకువచ్చి కనీసం ఈ 4వ పంచవర్ష ప్రణాళికలోనే నూరుకోట్ల రూపాయలైనా కూడా 100 percent Central Government assistance తో ఈ ప్రాంతాలను అభివృద్ధి చేయకపోతే రాళ్ళనీమ రాళ్ళనీమగానే వుండిపోవడమే కాకుండా అక్కడ వుండేటటువంటి ప్రజలంతాకూడా ఎక్కడికో వలస పోవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడుతుందని ప్రత్యేకంగా నేను వారికి మనవిచేస్తున్నాను. మరి కాలం తక్కువగా సున్నందువల్ల సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

(శ్రీ వి. వీరారెడ్డి (బద్వేలు) :—అధ్యక్షా, మా కడప జిల్లాలో యింత వరకు ఒక్క పదును వర్షంకూడా లేదు. సజ్జ, కొర్ర, శనక్కాయ మొదలైన విత్తనాలు వేయడానికి కావలసిన ఆదను పోయినది. బద్వేలు తాలూకాలో మార్చి నెలలో కొద్దిగా వర్షం పడింది, కాని యింతవరకు ఒక్క పదును వర్షం కూడా లేదు. మా బద్వేలు తాలూకాలో lower సగిలేరు ప్రాజెక్టుక్రింద 22 చెరువులున్నాయి. Upper సగిలేరు ప్రాజెక్టుక్రింద 8 చెరువులున్నాయి. ఇంత వరకు రెండు చెరువులకు మాత్రమే నీరు వచ్చింది. నల్లమల కొండలలో ఎక్కువగా వర్షంపడి, ఒకటి రాజుపాలెం చెరువు, రెండు అమ్మవారుపేట చెరువుకు, నీరు వచ్చింది. మిగతా 20 చెరువులకు నీరు రాలేదు. వరినారు వేసే time యిదివరకే అయిపోయినది. ఇంతవరకు వర్షాలు లేనందున ప్రజలు చాలా బాధ పడుతున్నారు. మా తాలూకాలో దిగువ, ఎగువ sagileru ప్రాజెక్టుక్రింద సున్న minor irrigation చెరువులక్రింద చాదాపు మూడువేల ఎకరాలలో చెరువు వేసినారు. ఇంతవరకు వర్షాలు లేనందున 2,500 ఎకరాలలో చెరువు పూర్తిగా చచ్చిపోయింది. ఇంకా వున్న చెరువుకూడా అంతంతగానే వున్నది. అదికూడా 10 రోజులలో వర్షం లేకపోతే పూర్తిగా చచ్చిపోవును. చెరువుల లోను, మంచినీళ్ళ బావులలోనూ, నీరు లేక గ్రామాల్లోని ప్రజలు చాలా బాధ పడుతున్నారు. మా తాలూకాలో సగిలేరుకు పడమటిదిశనున్న పలిగోనపల్లి ఫిర్రూలో సుమారు 30 గ్రామాలు అనేక సంవత్సరాలనుంచి కరువుకు గురియైనవి. సకాలంలో వర్షాలు లేక చాలా యిబ్బందులు కలుగుతున్నవి. అధ్యక్షా ! యింకొక చాలా ముఖ్యమైన విషయం. మా తాలూకాలో ఈమధ్య fire accident జరిగి వరుసగా ఆరు గ్రామాలు కాలిపోయినవి. ఒకటి వరి కుంట, రెండు చెంచయ్యగారిపల్లి, మూడు చౌదరివారిపల్లి, నాలుగు మద్దేటి పల్లి, అయిదు నర్సన్నవారిపల్లి, తంబళ్ళపల్లి మొదలైన గ్రామాలు కాలిపోయినవి. సుమారు 8 లక్షల రూపాయలు నష్టం వచ్చింది. పశువులు, ధాన్యం, ఒక ఆరు సంవత్సరాల పిల్లవాడు సహా కాలిపోయినాడు. ఇటువంటి పరిస్థితులలో ఒక దొంగ కరువు. ఈ పరిస్థితులతో ఆ ప్రజలు చాలా అందోళన చెందుతున్నారు. అందువల్ల అనేకవిధములైన బాధలలోనున్న ప్రజలకు ఏదైన సదుపాయం కలుగజేయాలని మనవిచేయుచున్నాను. తరువాత మా తాలూకాలో మూడు చెరువులు 1961వ సంవత్సరం నవంబరులో తెగిపోయినవి. సదరు చెరువులకు యింతవరకూ ఏమియూ మరమ్మత్తుపని చేయలేదు ఎవరూ. ఆ చెరువుల గురించి మా జిల్లా పరిషత్తు అధ్యక్షులవారికి చెప్పి వాటిగురించి ఏమైనా సహాయం చేయమని అడిగితే “మాదగ్గర ద్రవ్యంలేదని” అన్నారు. తరువాత మేము మన Irrigation శాఖామాత్యుల వారితో అడిగితే వారుకూడా ద్రవ్యం

లేదన్నారు. May నెలలో ముఖ్యమంత్రిగారిని కలుసుకొని ఆ చెరువులను ఏమైనా repair చేయించాలని కోరితే “సరే చేద్దామని” అన్నారు. ఇంతవరకు ఏమీ చేయలేదు. ఆ ప్రాంతపు ప్రజలు ఒకదిక్కు కరువు ఒకదిక్కు చెరువులు తెగిపోయి చాలా బాధపడుతున్నారు, ఆందోళన చెందుతున్నారు. తక్షణమే మా తాలూకాలో ఏవైనా కరువు పనులు మొదలుపెట్టి వారికి జీవనోపాధి కల్పించడానికి కూలిపనులు ఏర్పాటుచేయాలని మనవిచేయుచున్నాను.

శ్రీ ఆర్. రాజగోపాల్ రెడ్డి (అక్కిరెడ్డిపల్లి):—అధ్యక్షా, ఈ కరువు పరిస్థితి చాల పెద్దగాధ. దీనికి ఎన్నో సంవత్సరాల చరిత్ర వుంది. ప్రతి సంవత్సరం మేము రాయలసీమలోని కరువు గురించి చెబుతూనే ఉంటాం. అది మామూలు అయిపోయింది. పులి వస్తున్నది, పులివస్తున్నది అని అంటే ఆఖరికి పులిరా లేదు. అది ఎగతాళి అయిపోయింది. కాని ఈ సంవత్సరం నిజంగా పెద్దపులి వచ్చినట్లు ఉన్నది. మమ్మలను కబళించినట్లు ఉన్నది. అక్కడ పంటలు తనాటికీలేవు. రైతుల్లో కొద్దిపాటి రైర్యంకూడా లేదు. ఆత్మవిశ్వాసం నశించింది. ఈమధ్య అక్కడ తయారుచేసుకున్న విత్తనాలు కూడా పురుగుపట్టినట్లు నేను ఊరికిపోయి నప్పుడు చూచినట్లు. ఈ పరిస్థితులు ఎప్పుడు సంభవిస్తూనే వుంటాయి. దీనికి నివారణోపాయం మనం ఆలోచిస్తూనే ఉన్నాం. రాష్ట్ర ప్రభుత్వంకూడా ఎంతో ఆందోళన చెంది ఏదో సహాయం చేయాలనే ఉద్దేశంతో ఉన్న విషయం మనకు తెలుసు. కేంద్రాన్ని గట్టిగా అభ్యర్థించి ఏమైనా సహాయం పొందడానికి మనం అంతా గట్టిగా ప్రయత్నం చేయాలి. ముఖ్యమంత్రిగారు గట్టిగా ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. 4th plan లో ఏదో చేస్తున్నామన్నారు. ఇప్పుడు వచ్చిన కరువుకు మనం ఏమి చేయాలి? ఇంకో 10 రోజుల్లో వర్షాలు పడకపోతే పూర్తిగా ఊమంతో మాడిపోవలసిందే. ఇప్పుడు మన కార్యక్రమం ఏమిటి అనేది ఆలోచించాలి. మనం, కరువు పనులక్రింద, రోడ్లకు metal చేయించడం, labour incentive schemes అని పనిచేయించడంతోనే డబ్బు కొంత దుశ్చారా చేస్తున్నామనే మాట వాస్తవం. అట్లాకాకుండా ఈ డబ్బును productive activity లో ఖర్చుపెట్టాలి. రాయలసీమలో electricity schemes ను అక్కడక్కడ పెట్టుచున్నారు. వాటిని ఎక్కువగా విస్తృతంచేసి ఆ డబ్బును ఖర్చుపెట్టినట్లయితే labour incentive క్రింద బావులు క్రొత్తగా త్రవ్వించ వచ్చు. అక్కడక్కడ తెగిన చెరువులు పూడ్చవచ్చు. అటువంటి కార్యక్రమా లకు వినియోగించాలిగాని. ఏదో దుమ్ముకొట్టడంక్రింద ఈ డబ్బును దుర్వినియో గించ కూడదని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఎందుకేతనంటే ఇప్పుడు actual గా కరువువచ్చినట్లుగా నేను మాట్లాడుతున్నాను. ఈ కార్యక్రమం ఎట్లాగైతే నా చేపట్టవలసిన అగత్యం ఉన్నది. ఇవి తక్షణ సహాయ కార్యక్రమాలకు సంబం ధించినవి. మరి శాశ్వత కార్యక్రమాలకు సంబంధించి ఎన్నో కార్యక్రమాలు వేశామంటున్నారు. కేంద్రాన్ని సంప్రదిస్తున్నామంటున్నారు. అయితే ఎక్కడా పథకాలు తయారుచేసినట్లు మాకు కనుపించడంలేదు. కొన్ని పథ కాలు execute చేసినప్పటికీ రాయలసీమనుంచి ఈ కరువును పార్లమెంటులోక పోయాము. భైరవానితిప్ప అని, lower సీలేరు అని, K. C. Canal improvements అని చేసినప్పటికీకూడా మనం కరువును పార్లమెంటులోక

పోయింది. ఏ విధంగా అయినా సరే కృష్ణ నీటిని రాయలసీమకు మళ్ళించలేక పోతే—అందరు అంగీకరించిన నీటిని—తగాదా ఉన్నది అనుకోండి, అది వేరే విషయం—ఆ తగాదాలో కూడా మనం, మన భాగాన్ని పోగొట్టుకొనడానికి పీలు లేదు. కనుక—అది శాశ్వతంగా వెనుకబడిన ప్రాంతం, అప్పుడప్పుడు కరువు సంభవించే విషయం అందరికీ తెలుసు. కేంద్ర ప్రభుత్వానికి తెలుసు. కాబట్టి వంద సంవత్సరాలనుంచి బాధపడే ఈ ప్రాంతానికి కృష్ణనీటిని మళ్ళిస్తే నేగాని, రాయలసీమలో శాశ్వతంగా కరువును నివారించడానికి పీలులేదని, నేను ఈ సందర్భంలో మరీ మరీ స్పష్టం చేయవలచుకున్నాను. అది ముఖ్యమైన విషయం. దానిని మనం మరుగున పెట్టి, చిన్న చిన్నవి అక్కడక్కడ చేస్తే ఏదో కొంత సహాయం చేసినవారం అవుతాముగాని, ఈ విషయాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకోక పోతే చేసిన పని అంతా వ్యర్థం అవుతుంది. 200 T. M. C. లనీటిని యివ్వడానికి ఒకసారి ఒప్పుకున్నారు. ఆ 200 T. M. C. ని మనం మళ్ళించలేకపోతే, 7, 8 లక్షల ఎకరాలను కొత్తగా మనం సాగులోనికి తీసుకురాలేకపోతే మనం ఎన్నో పథకాలు వేసినా లాభంవుండదు. అంతేకాకుండా ఇప్పుడు మనకు అక్కడక్కడ మెట్ట ప్రాంతాలు ఉన్నాయి. వాటికి కొంత కార్యక్రమం వేయాలి. బావులు దండిగా త్రవ్వాలి. ఎంత లోతైనా త్రవ్వాలి. రాజ్ఘానం ఎడారికి బాక్రానంగల్ నుంచి నీరు యిస్తున్నప్పుడు, మనం రాయలసీమకు తప్పకుండా యివ్వగలుగుతాం. మొన్న paper లో చూచాను lift irrigation canal క్రింద రాజ్ఘాన్ లో ఒక లక్ష ఎకరాలకు ఒక scheme తయారుచేశారు. అంత గొప్ప బ్రహ్మాండమైన అభివృద్ధిని ఎడారిలోనే సాధించగలిగినప్పుడు, ఈ రాయల సీమలో మనం సాధించలేము అంటే మనం నమ్మడానికి పీలువుండదు. అందుచేత గట్టిగా శ్రద్ధతీసుకుని కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి సహాయం తీసుకోవాలని నేను పదే పదే చెబుతున్నాను. ఎందుచేతనంటే అక్కడ ప్రజలు బాధపడుతున్నారు. అవసరమైతే మనం ఒక resolution pass చేసి కేంద్రానికి పంపాలి, రాయల సీమకు తప్పకుండా షీడ్ నా సహాయం చేయాలి. నానికి కొన్ని కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెడితేగాని అక్కడ వారి జీవన పరిస్థితులు మెరుగుపడడానికి పీలు లేదు. అది శాశ్వతంగా వెనుకబడిపోతుంది. Regional imbalances ఇంకా ఎక్కువ అవుతాయి. ప్రజలలో నమ్మకం పోతుంది. ఎందుచేతనంటే 20 సంవత్సరాలనుంచి చెబుతూనే ఉన్నాం. ఏదో చేస్తామని చెబుతున్నాం. కాని చేయలేకపోతున్నాం. కనుక ప్రజల్లో నమ్మకం కల్గించడానికి, వారికి ధైర్యం కల్గించడానికి తక్షణమే ఏదో కార్యక్రమాన్ని చేపట్టవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఏదో మామూలు పద్ధతి క్రింద అభ్యుదయకర ప్రాంతాలకు యిచ్చినట్లుగా, రాయలసీమకు కూడా యిస్తే మనం నిజంగా వారి విశ్వాసాన్ని పోగొట్టుకున్నా వాళ్ళం అవుతాం. కాబట్టి తప్పకుండా ఈ కార్యక్రమాన్ని తొందరగా చేపట్టాలని నేను ముఖ్యమంత్రిగారిని అభ్యర్థిస్తున్నాను. కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని గట్టిగా అడగాలి. డబ్బును సత్వరంగా రాబట్టాలి. ఈ సంవత్సరం ఈ కార్యక్రమాని చేపట్టడానికి ప్రయత్నం చేయాలని నేను మరీ మరీ కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి. శివయ్య :—అధ్యక్షా! ఆంధ్ర రాష్ట్రం పేరుకుమాత్రమే అన్న పూర్ణ. కాని జనాభాలో, ప్రాంతాల్లో, అనేక ప్రాంతాలు కరువు కాటకాలకు

గురి అవుతున్నాయి. ఏ ప్రాంతం చూచినా ఏమీ ఉన్నది గర్వకారణం? కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం కరువు కాటకాల ప్రభుత్వం అనే అవత్తి 30 సంవత్సరాలనుంచి పొగొట్టుకోలేక పోయింది. ఈ విషయం జందరికి తెలుసు. కాని నాకు ఒక పదం జ్ఞాపకం వస్తున్నది. “ఎప్పటి కడ్యేది... .. తప్పించుకు తిరుగువాడ. ధన్యుడు సుమతీ” అన్నట్లుగా ప్రభుత్వంవారు యింకోవిధంగా దీనిని తీసుకుని ఎప్పుడూ ఈ కరువు కాటకాలపైన ఒకే సమాధానం చెబుతారు అధ్యక్షా! ఎప్పటికైతే present అప్పటికే ప్రాకులాడు అన్యుల మైండుల్, pain యివ్వక లాభింపక escape గా తిరుగువాడు expert సుమతీ అనే పద్ధతిలో ఈ సమస్య వచ్చినప్పుడు ఏదో చెప్పడమేగాని permanent గా ఒక కార్యక్రమం తీసుకోలేదు. గ్రామసీమ జనాభాలో దాదాపు సగంకన్నా ఎక్కువ, కూలీలు ఉన్నారే, వ్యవసాయం కనుక fail అయితే వారికి తిండికి కష్టం అవుతుంది, అనే విషయం తీవ్రంగా ఆలోచించి, ఆ ప్రాంతాలను అభివృద్ధి చేయలేకపోతున్నారు. ఈ విషయం మనకు స్పష్టంగా తెలుసు. మనకు బాగా తెలుసు. కేవలం రాయలసీమ కాదు. తెలంగాణాయే కాదు. శ్రీకాకుళం ప్రాంతమే కాదు, even Circar districts లో కూడా కొన్ని మెట్టప్రాంతాలు ఉన్నాయి. అక్కడ పైర్లు లేకుండా పోతున్నాయి. అటువంటి పరిస్థితుల్లో కనీసం under developed areas గురించి రాయలసీమ గురించి తీవ్రంగా ఆలోచించాలని నేను కోరుతున్నాను. నాకు కొన్ని విషయాలు స్పష్టంగా తెలుసు. చిత్తూరు జిల్లా ఉన్నది Western తాలూకాలో నదులు లేవు. కాలువలు లేవు. తాగడానికి నీరు లేదు. అయితే western తాలూకాలో rivers కొన్ని eastern taluk లో పారుతున్నాయి. వాటిని develop చేయడానికి, వీటిని నిలువడానికి చిన్న చిన్న vallies ఉన్నాయి. ఏ కొత్త scheme లైనా పెట్టారా ఈ ప్రాంతాలకోసం? నదులలో, లోపల గోడలు కట్టినట్లయితే under current of water నిల్పి చుట్టూ ప్రక్కల ప్రాంతాలకు బావులకు నీరు ఉబ్బడానికి అవకాశం వుంటుంది. కనీసం అటువంటి మా ప్రాంతాలలో ప్రవేశ పెట్టితే సాధ్యం అవుతుందిగాని లేక పోతే సాధ్యం కాదు. ఇప్పుడు pending projects వున్నాయి. అసలు వర్షాలే లేవు నీకు projects ఎందుకు అని ప్రభుత్వం అడగవచ్చు వర్షం కురిసినట్లయితే చిన్న చిన్న గుంటల్లో బావుల్లో నీరు వచ్చినట్లయితే కొంతవరకైనా మేలు కలుగుతుంది. వైరు చేసుకొనడానికి అవకాశం ఉంటుంది కనుక ఆ schemes ను త్వరగా finish చేస్తే బాగుంటుంది. అంతే కాకుండా ప్రభుత్వం ఒక విషయాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకోవచ్చు. Electricity schemes ఉన్నాయి. మా ప్రాంతాల్లో బావులు ఉన్నాయి. కాని current లేదు. 2,500 రూపాయలు యిస్తే నేగాని current యివ్వమని అని అంటున్నారు. As a special case, with special attitude why not they remove that clause and see that our areas are electrified for the agricultural purposes? అటువంటిది చేయవచ్చువా! 2,500 రూపాయలు అప్పు యివ్వమంటారు. అ లేకరువుతో చస్తూవుంటే అప్పు ఎట్లా యిస్తారు? లేకపోతే భూములే ప్రభుత్వం తీసుకోండి, తీసుకుని ఆ పని చేయండి. Where is the justification in this matter? We are in the drought condition and struggling for existence and still the Government want them to mortgage the land with the Land Mortgage Banks; where are the lands which have not been mortgaged so far? Mortgage

చేసి, చేసి complete గా exhaust అయిపోయాం. We are like a skelton. There is no possibility for us. Nobody on the face of the earth will give us loans in the drought effected areas. అందుకని ఇటువంటి విషయాలు దృష్టిలోపెట్టుకుని కొంచెం శీఘ్రంగా ప్రయత్నం చేస్తే సాధ్యం అవుతుంది. Now, I am not begging the Government nor asking the Government to do it. I demand this Government to take this matter seriously and do the needful. If they fail to do, the people will do it. I have no other way because my stomach makes me to hurry, makes me to cry, makes me to weep because we see the conditions in the areas. We know how the people are struggling even for the work. They are not able to get one rupee or two rupees in the area. To-day, we have no rains. We are not able to cultivate. The people in our areas are weeping. Therefore, I say we know how to deal with the Government. If they do not come to our aid in time, Mr. Speaker, Sir let this be a warning to take up the drought schemes and implement them as early as possible, perhaps within a few months. Thank you, Sir.

Sri P. Basi Reddy :—Mr Speaker, Sir. I propose to confine my remarks to the drought conditions in Rayalaseema in general and the drought conditions in Pulivendala constituency in particular. Rayalaseema is know as Kashama Seema. Not a year passes without some part or the other of Rayalaseema being affected by drought conditions. At times some parts of the area are affected continuously by drought conditions and then the hardship that the people undergo there are really appalling. Vhey do not have drinking water, they do not have fodder for the cattle and they do not have food for themselves. Very often, especially the small ryots and the labour class, they sell away their belongings, they release their cattle from their homes to find their fodder. And in the process they themselves leave their homes and migrate to other places in search of food and work. The Government have been spending large sums of money year after year to provide relief for the drought affected people. But the relief that can be provided this way Sir, cannot be adequate. Of-course they start road works here, tank repairs there and then supply a drilling set here and drilling set there. And it ends there. The facilities provided are very inadequate and the sufferings of the people cannot be relieved to any appreciable extent. This process of providing relief has been going on for the past many years. The problem still remains as it ever had been. Successive Governments have been only providing relief to the drought affected people but no Government has ever made any serious effort to ensure the area against famine. They have been dealing with the problem in a temporary way never on a permanent basis. So far as the irrigation facilities in the Rayalaseema are concerned, Tunga-bhadra canal is intended to irrigate parts of Anantapur, and Kurnool districts. And then K. C. Canal irrigates parts of Kurnool and Cuddapah districts. There is no scope for any major or medium irrigation works in other parts of the area. Construction of new tanks and repairs to old tanks and sinking of large number of wells to sufficient depths can be under aken in this area. Supply of electricity has also to be undertaken on a large scale and a next-work of minor industries have to be undertaken on a large scale in the area. And then there is a lot of muneral wealth in the area which has to be tapped, I submit Sir, that it is high time for the

Government to have a comprehensive scheme prepared on these lines. Of course any such scheme is likely to be very costly and the resources may not be sufficient to meet the cost. The Centre must be persuaded to finance the scheme. I earnestly hope Sir, that the Government will take up the task in right earnest and earn eternal gratitude of these unfortunate people of the drought stricken area.

Coming to the conditions currently obtaining in Rayalaseema it has to be noted that the rainfall in recent years has been very inadequate and there is acute water scarcity all over the area. This year, so far there has been no rainfall worth the name and the problem of water scarcity has become very acute. In a large number of villages where people had not known what water scarcity is, they are facing that difficulty. So far as my constituency Prativendala is concerned, Sir water scarcity is most acute there. For the last ten to fifteen years, people have sunk large number of wells and have raised Onion gardens to the extent of 10,000 acres. On account of incessant working of these pump-sets and inadequate rainfall the water table has gone down considerably. The deepening facilities have not been made available. So, I once again submit that the Government should undertake the task of preparing a comprehensive scheme for eradication of famine from this unfortunate area. I hope they will persuade the Centre to finance this scheme.

శ్రీ పి. గోవర్ధనరెడ్డి (మునుగోడు) :— అధ్యక్షా, నల్గొండ జిల్లాలో గత సంవత్సరాలుగా తీవ్రమైన కరువుతో బాధపడుతున్న విషయము సభవారికే గాక ఈ భారతదేశంలో ఉన్న ప్రతి ఒక్కరికి బాగా తెలుసు. కరువు రావడం నల్గొండ ప్రజల తలపైన తాండవమాడుతుంది. మధ్య తరగతి రైతులు IV class employees కంటే అధ్వాన్నంగా తయారైనారు. త్రాగడానికి మంచినీళ్ళు కూడా లేక ప్రజలు వలస పోవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. బావులలో నీళ్ళు లేక గడ్డి మొలచి, చివరకు కప్పలుకూడా వలస పోతున్నాయి; చాలా విచిత్రకరమైన విషయం, చాలా దీనాతిదీనమైన గాధ. గతసంవత్సరం పానలులేవని బాధ పడి నాము. కాని ఈ సంవత్సరం నల్లభూములే తడవలేదు. ఎర్ర భూములు అంతో ఇంతో తడిచినప్పటికీ, విత్తనాలు వేశారు. కొన్ని మొలచినాయి. కొన్ని మొలవలేదు. మొలచిన విత్తనాలుకూడా ఎండకు మలమల మాడిపోయినటు వంటి పరిస్థితులలో ప్రభుత్వానికి ఎన్నో విన్నపాలు చేసుకొన్నాము; co-operative sector లో ఉన్న loans వసూలుచేయవద్దని. చాలా అధ్వాన్నంగా వసూలు చేశారు, అధ్యక్షా. ప్రజలు తను కుండలు, గిన్నెలు, పశువులు ఇటువంటివన్నీ అమ్మి అప్పు తీర్చడం జరిగింది. తీర్చిన పదిరోజులలోనే ఇస్తాము అనిన అప్పు 2 నెలలు దాటినా ఇవ్వలేదు, అధ్యక్షా. ఇంత దౌర్భాగ్యమైన పరిస్థితి మన రాష్ట్రములో ఉత్పన్నం కావడం చాలా విచారకరము. అది ఒకటే, గాక ప్రజలకు బావులు లోతు చేయడానికి డబ్బు లభించడంలేదు, agricultural wells కు, దానివలన. బావులక్రింద పశువులకు మేత. తిండి తినడానికి అంతో యంతో వండించుకొనే అవకాశంకూడా లేదు. ఇటువంటి పరిస్థితులలో co-operative sector లో మనకు నష్టం ఉన్నది. Co-operative Land Mortgage Banks గాని, Co-operative Banks గాని ప్రజలకు deepening of wells కు loans ఇస్తారని ఆశించడం పొరపాటు. ఇదివరకే ప్రజలు over due గా ఉన్నారు. ఆ

విధంగా కాకుండా, ప్రజలకు Agriculture Department ద్వారా తక్కువ
loans లభించినట్లయితే చాలా బాగుంటుంది. కనీసం బావులనైనా కొంత
లోతు చేసుకొని అర ఎకరానో, ఎకరానో సాగుచేసుకోడానికి అవకాశం ఉంటుం
దని మనం చెప్పవచ్చు. అంతేగాక, ప్రభుత్వము కొన్ని famine works start
చేసింది మా నల్గొండ జిల్లా కలెక్టరు తీవ్రంగా తిరిగి ప్రజల సమస్యలు అర్థం
చేసుకొని 74 లక్షలకు ఒక scheme తయారు చేసినారు, అద్యక్షా. ఇప్పటికి
ప్రభుత్వము 25 లక్షలు ఇచ్చింది. దానిలో అప్పుడే 23లక్షలు ఖర్చు అయిపోయి
నాయి. Irrigation Department 46 లక్షలకు ఒక scheme తయారుచేసి,
పెద్దపెద్ద చెరువులన్నీ తెగిపోతే వాటిని restore చేయడం, repair చేయడం,
కనీసం చెరువులలో నీళ్లు ఉంటే, బావులకు ఆ నీళ్ళు లభ్యం అవుతుందని ఈ ఉద్దేశ
ంతో మన Irrigation మంత్రిగారు జిల్లాలో తీవ్రంగా పర్యటించి, జిల్లాలో
ప్రజలను కలిసి అన్ని tanks ను restore చేయవలెనని ఆదేశం ఇవ్వడం జరిగింది.
ఆ విధంగా కలెక్టరుగారు 46 లక్షలకు scheme తయారు చేశారు.
ఇప్పటికి 8 లక్షలు మాత్రమే ఇచ్చింది. ప్రతి నెలకు కనీసం 8 లక్షలు అయినా
ఇస్తే, ఆ పనులు చేయడానికి, ప్రజలకు పని కల్పించడానికి అవకాశం ఉంటుందని,
మా Collector గారు అభిప్రాయపడ్డారు. ప్రభుత్వము ప్రతి నెలకు 8 లక్షలు ఇవ్వ
వలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉన్నది. ఇంకా నల్గొండ జిల్లా విషయం చూస్తే
permanent arrangements చేయవలసి యుంటుంది. చూడండి, నల్గొండ,
దేవరకొండ, రాచకొండ. భువనగిరి, ఎక్కడచూచినా గిరులు, గుట్టలు ఈ కొండలే
గాని నల్గొండ జిల్లాలో మాత్రం ప్రజలు ఉండే పరిస్థితి లేదు. కాబట్టి వెంటనే
ప్రభుత్వము ఈ పరిస్థితిని తమ దృష్టిలోకి తీసుకోవలసినదిగా కోరుతున్నాను.
అంతేకాకుండా, ఈ రోజు నల్గొండ జిల్లాలో కరువు తాండవిస్తుంది ఎక్కడ
చూచినా, electricity చాలా తక్కువగా ఉన్నది. అటువంటి పరిస్థితులలో
Telangana Regional Committee నుంచి, backward classes కు, backward
జిల్లాలకు ఎక్కువ electricity ఇస్తామని అన్నారు. కాని మా జిల్లాకు 16
schemes మాత్రం ఇవ్వడం జరిగింది, చాలా అన్యాయం చాలా దురదృష్టకర
మైన విషయం. రాయలసీమ, ఇంకా వల్సాడు అటువంటి మెట్టప్రాంతాలే
కాకుండా తెలంగాణాలో చాలా మెట్టప్రాంతాలు ఉన్నాయి. వాటికికూడా
శాశ్వతమైన కరువునివారణకు చర్యలు తీసుకోవలసినదని నేను ప్రభుత్వానికి
మనవిచేస్తున్నాను. Food grains కూడా మన Collector గారు collect చేసి
పెట్టారు. వాటిని వెంటనే ప్రజలకు subsidy రూపంగా ఇవ్వవలసిన అవసరం
ఉన్నది కాబట్టి Revenue మంత్రిగారు ఈ విషయాన్ని బాగా ఆలోచించుకొని,
నల్గొండ జిల్లాకు శాశ్వత కరువు నివారణకుగాను ఏదైనా స్కీము
తయారు చేస్తారని ఆశిస్తూ వెంటనే funds release చేయవలసిందిగా, కరువు
పనులకు, నేను కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి.సి. వెంకన్న :—అద్యక్షా, ఇప్పుడు కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం పుట్టినప్పటి
నుంచి ఇప్పటివరకు అనంతపురం జిల్లా పరిస్థితులు చాలా అధ్వాన్నంగా ఉన్నప్పటికీ
ఈ సంవత్సరం చరిత్ర సృష్టించబడిందన్నమాట. ఏమిటంటే, బ్రహ్మాండమైన
పరిస్థితులు ఏర్పడినప్పుడుకూడా చేయకుండా ఉన్నటువంటి సహాయం ఈ సంవత్సరం

28 లక్షలు ఒక దఫా, 12 లక్షలు ఒక దఫా 10 లక్షలు ఒక దఫా ఈ విధంగా మూడు దఫాలు కేటాయించడం జరిగింది. ఇప్పటికి ఇంచుమించు 35 లక్షలు రూపాయలు ఖర్చుచేయడంకూడా జరిగింది. కాబట్టి ఈ విధంగా మొదటినుంచి చేసిఉంటు. ఈ జిల్లా క్షయవంటి పరిస్థితులలో ఉండేదికాదు. అయితే ముఖ్యంగా ఇప్పుడు శాశ్వతంగా కరువునివారణ గురించి మాట్లాడదలచుకొన్నాను. ఏ సంవత్సరానికి ఆ సంవత్సరం కరువు రావడం, దాన్ని గురించి మేము అడగడం, ప్రభుత్వము అప్పటికప్పుడు కన్నీళ్లు తుడచడం ఈ పద్ధతులలో జరుగుతూ ఉంటే మూర్ఖం ఇది తప్పించడానికి పీలులేదు. అయితే ముఖ్యంగా ఈ దినము Central Government ను సౌచర్యించ దలచుకొన్నాను, ఏమిటంటే స్వాతంత్ర్యం వచ్చి ఇప్పటికి 20 ఏళ్లు అయినా, శాశ్వతంగా కరువునివారణకు, State గాని, Centre గాని ఏ విధమైన ప్రయత్నం చేయకుండా, అక్కడ ఉండే ప్రజానీకాన్ని పశువులమాదిరిగా చూస్తున్నారు అని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఈ పరిస్థితి ఎలా ఉన్నదంటే, ఒకదఫా చావడం బాగుంటుందిగానీ, ఈ కరువులో ప్రతిసంవత్సరమూ కొద్దికొద్దిగా చచ్చి కొన్ని ఏళ్లకు చస్తున్నామన్నమాట. ప్రతిసంవత్సరం ఈ విధంగా చావడం కంటే ఒకేదఫాపూర్తిగా చంపితే బాగుంటుంది. ఒకే దఫా మనషిని నరికి వేస్తే బాధపడడు. కాని ముక్కలు ముక్కలుగా వాడిన అగ్గిలోవేసి కాలిస్తే, తుణ్ణము బాధపడవలసిన అవసరం వస్తుంది. కాని మన ముఖ్యమంత్రి బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు వచ్చిన తరువాత ఈ పరిస్థితులను కొంత మెరుగు పరచడం కోసం శాశ్వతంగా కరువు నివారణ చేసేదానికోసం, ఇది National Development committee లో 1962 సంవత్సరంలో మాట్లాడడం అది జరిగింది. ఏ 820 కోట్ల రూపాయలతో 2 ప్రణాళికలలోనైనా దానిని పరిష్కారం చేస్తే పోతుంది లేకపోతే లేదు. అని అయిన ఉద్ఘాటించినారు. దానికి తోడుగా, అటు తరువాత 1964 సంవత్సరంలో తిరుపతిలో సమావేశమై ఆంధ్ర ముఖ్యమంత్రిగారు మహారాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగారు, మద్రాసు ముఖ్యమంత్రిగారు వీళ్లందరూ కలిసి తీర్మానాలు చేశారు. ఆ తీర్మానం Central Government కు తీసుకు పోయాడు. దాని ఫలితం ఏమిటంటే, నాల్గవ ప్రణాళికలో 80 కోట్ల రూపాయలు కేటాయిస్తామని మొదట information వచ్చింది. అటు తరువాత 20 కోట్లకు మించారు. ఆ 20 కోట్లు ఏ విధంగా ఇస్తున్నారంటే 50 percent, 50 percent ఇచ్చే పద్ధతిలో ఈ allotment చేయడానికి ఆలోచన చేస్తున్నట్లు తెలుస్తున్నది. ఇది చూస్తే ఒక ఆంధ్ర రాష్ట్రానికి కాదు, భారతదేశములో శాశ్వతంగా కరువుకు గురిఅయిన అన్నిప్రాంతాలకు ఇది ఏ విధంగా ఉన్నదంటే, బ్రహ్మాండంగా నీళ్లు తప్పిక అయినటువంటివానికి ఒక చుక్క నీళ్లు ఇచ్చి దాహము తీర్చుకొమ్మని అన్నట్లు ఉన్నది. ఇక్కడ చూస్తే ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రిగారు ఏదో శాశ్వత కరువు నివారణకు ప్రయత్నం చేసినారు. ఇది పరిష్కారం అవుతుందనే భావనతో రాయలసీమ రైతాంగం అంతా చూస్తూ కూర్చున్నారు. కనుక నాల్గవ ప్రణాళికలో మాత్రం ప్రత్యేకంగా రాయల సీమకు కొన్ని కోట్ల రూపాయలు కేటాయించుచేసి రెండు ప్రణాళికలలోనైనా కనీసం దీనిని పరిష్కారం చేసేదానికి ప్రయత్నం చేయకపోతే ప్రజా ఉద్యమం

అప్పుక వస్తుందని నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఒకసారి ప్రజా ఉద్యమం వచ్చిందంటే, దానిని మాత్రం అరికట్టడానికి పీలులేని పరిస్థితులు వస్తున్నాయని మనవి చేస్తున్నాను. ఎందుకంటే, అక్కడ పరిస్థితులు భరించడానికి పీలులేకుండా ఉన్నాయి. Deputy Prime Minister గారు రాయలసీమ ప్రాంతములో ఊమ నివారణ కార్యక్రమం పైన వస్తున్నారు. కాబట్టి ఆంధ్రరాష్ట్రం మొత్తం మీద ఉండే కాంగ్రెసు Legislature కాంగ్రెసు వృద్ధ నాయకులు, అన్ని రాజకీయ పార్టీ నాయకులు అనంతపురానికి 11 వ తేదీన వచ్చి అయినా రాయలసీమ యొక్క పరిస్థితులు కుణ్ణంగా అర్థం అయ్యేటట్లు చేసి శాశ్వత కరువు నివారణకు వ్రయత్నం చేయడానికి ఆయనను ఎక్కువ demand చేయాలని నేను కోరుతున్నాను.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—అధ్యక్షా, ఈ కరువు కాటకాలపైన మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వము ఇప్పుడు చేసిన నిర్ధారణ ప్రకారంగా 72 తాలూకాలు కరువు ప్రాంతానికి ఆలవాతిమైందని చెప్పుతున్నాము. దానిలో 21 తాలూకాలకు మాత్రం ప్రణాళికలు తయారు చేయబడినాయని కొన్ని schemes అనంతపురం జిల్లాలో ప్రవ్రథమంగా start చేయబడినాయని వారు చెప్పారు. అయితే మిగిలిన తాలూకాలు గురించి ఇంతవరకు ఏ ప్రతిపాదనలుగాని, ఏ schemes గాని, plans గాని తయారు చేయకపోవడం చూస్తే చాలా శోచనీయంగా ఉంది. ఈ కరువు గురించి చెప్పాలంటే, చిత్తూరుజిల్లా రాయలసీమలో అన్నింటి కంటే కూడా వెనుక బడిఉన్నదనే విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాను. పైగా అనంతపురము, కడప కర్నూలుజిల్లాలకైతే K. C. canal లేకపోతే తుంగభద్ర high level canal ఇవన్నీ ఉన్నాయి. కాని చిత్తూరుజిల్లాలో ఈ పడమటి తాలూకాలకు ఏ ఒక్క సౌకర్యమూలేదు. అక్కడ ఉన్నటువంటి పాలారు నదిని కొంత develop చేయమంటే, మైసూరు గవర్నమెంటు, మద్రాసు గవర్నమెంటు అడ్డు తగులు తున్నాయి పాలారు basin schemes వస్తున్నాయి కాబట్టి దీనిని చేయడానికి పీలులేదని పదేపదే ఈ House లో చెప్పుతున్నారు. అధ్యక్షా, నా constituency లో ఎలా ఉన్నదంటే, It is just like Cape comorin in India. Kuppam is like Cape Comorin to Andhra Pradesh because I am surrounded on both sides, Madras on one side and Mysore on the other and is connected just like Khyber and Bolan pass to Andhra; అధ్యక్షా, ఇటువంటి పరిస్థితులలో, దాని యొక్క average rainfall లెక్కవేస్తే దాదాపు 20 inches కంటే ఎక్కువలేదు. అది దాదాపు 10 సంవత్సరములనుంచి 1956 నుంచి కరువు ప్రాంతముగా ప్రకటించబడింది గత నవంబరులో మన విట్టల్ రావుగారు Board Member గా వచ్చి అక్కడ పర్యటించి ఆ తాలూకాలను కరువు ప్రాంతముగా ప్రకటించడం జరిగింది. అధ్యక్షా, ఇప్పటికి కూడా అక్కడ వానలు బొత్తిగాలేవు. కనీసం దున్నడం అంటూ కూడా లేదు. నీటి కోసంగా ప్రభుత్వం చాలా గ్రామాలకు transportation of water కూడా చేస్తున్నారు. అయితే కరువు అని మేము అడిగితే, ఏదో కాస్తో గొప్పో, 10 లక్షలు, 20 లక్షలు, 2 లక్షలు జిల్లాలకు ఇచ్చి వేయడం, కరువు పనులు పెట్టమని చెప్పుతున్నారు. అయితే కరువు నివారణకు ఏ విధంగా చేయాలి, దానిని ప్రణాళిక ఏమిటి అనేటటువంటి విషయం కూడా లేదు. కాని అనంతపురం

జిల్లాలో మొన్న Planning Minister గారు పంపించిన statement చూస్తే ఏదో చెరువులు repair చేసినామని, ఇంకొకటి repair చేస్తున్నామని చెప్పారు. కాని కరువు శాశ్వతంగా పోవాలంటే, మనకు చేయవలసిన ప్రణాళిక ఏమిటి అనేటటువంటిది. వారు ఆలోచించలేదు. ముఖ్యంగా మేము చెప్పాము. అయ్యా, చెరువులలో tube wells వేయండి అని కాని tube wells కు రాయల సీమకు లేకుండా circular జిల్లాలకు tube wells పెట్టారు. తరువాత, ఈ bore wells అన్నారు. ఈ bore wells బొత్తిగా మా ప్రాంతములోలేదు. మీకు supply అన్నారు. అవి కూడా మాకు supply చేయలేదు. ఈ exploration of ground water survey చేయించండి అని చెప్పితే అది కూడా ఇంతవరకు ఏమీ జరిగలేదు. పైగా geological survey చేయించండి. వర్షం లేనంత మాత్రాన famine అనుకోనడం చాలా పొరబాటు ప్రభుత్వం వారు ఒక ఏర్పాట్లో ఆధారంగా తీసుకోకుండా, అక్కడి రైతుల గంగం యొక్క ఆర్థిక పరిస్థితులను కూడా దృష్టిలో ఉంచుకోవాలని, ఈ famine రావడానికి కారణం ఏమిటి, ఈ famine పోవడానికి ఏమి చేయాలి, అక్కడ ఉన్నటువంటి mineral wealth ఏమిటి, factories ఏమిటి, కనీసం కొన్ని factories అయినా అక్కడ ఉన్నటువంటి ప్రజా సీమానికి కలుగజేసేదానికి కొన్ని factories అయినా public sectorలో అక్కడ పెడితే తప్పకుండా అక్కడ ఉండి public కు కావలసిన పనులు దొరుకుతాయి. ఏదో famine works అని పెట్టి కాస్తా మట్టి వేసినంతమాత్రాన ఫిరియోడు కాబట్టి, famine అని చెప్పి 10 లక్షలు, 20 లక్షలు కొంత ఆ జిల్లాలకు ఇవ్వడం కంటే కరువునివారణకు ప్రప్రథమంగా నీళ్లకు subsidy ఇవ్వండి, తప్పనిసరిగా ప్రతి రైతుకు ఒక బావి ఉండేట్లు చూడండి. Extension of Electricity schemes గురించి చెబితే డబ్బు యివ్వడం తారు. డబ్బు యిస్తే స్కీములు యిస్తామంటారు. తిండికే లేని వారు డబ్బు ఎక్కడనుంచి తెచ్చి యివ్వగలుగుతారు? అది అక్కడి ప్రజలకు ఎట్లా సాధ్యం అవుతుంది? ఆ ప్రాంత పరిస్థితులను బట్టి ఉచితంగా మంజూరు చేయాలని కోరుతున్నాను. ప్రక్కన advanced and industrially developed areas లో ఉన్న progress చూస్తుంటే యీ ప్రాంతాలలో ప్రజలు బ్రతికే ఆశలు కూడా కనబడుతున్నాయి. వారికి తప్పకుండా సహాయం చేయాలని వినవిచేస్తున్నాను. వ్యవసాయానికి కావలసిన వసతి. పశువులకు త్రాగడానికి నీటి వసతి కలుగజేయాలని కోరుతున్నాను, buds పని అయినా ప్రారంభించి తినడానికి తిండిలేకపోయినా త్రాగడానికి నీరు అయినా కల్పించాలని కోరుతున్నాను. ఇంతవరకు వానలులేవు, ఇకముందు మార్చిన విత్తులునాటి, పంటలు పండుతాయనే ఆశలులేవు కాబట్టి యీ పనులు వెంటనే ఆపకుండా మరొక సంవత్సరం వరకు యీ స్కీములు పొడిగించి ఆ ప్రాంతం అభివృద్ధికి తోడ్పడాలని మనవిచేస్తూ సెలవుతీసుకుంటున్నాను.

Smt. B. Jayaprada (Vinukonda):—Mr. Speaker, Sir, just when I listened to the proceedings of the House I felt as if only Rayalaseema or Telengana is affected by drought and their voice is more reflected than others, (Interruption : . . . Speak in Telugu) It is my freedom. I can speak in any language I like and English is still the official language.

Smt. Anusuya Devi and Sri Sivayya while Speaking had said that Andhra Pradesh is the granary of the whole of India and further even the Andhra Pradesh Chief Minister is called Anna Datha by the Centre, but still the same district from where he hails is suffering from drought which the hon. members from other Districts, whether they be from Rayalaseema or Telengana, should not forget. That is my appeal, to all the members, through you, Sir, coming as I do from Guntur District.

Sri Venkata Reddy :—We are not objecting. . . .

Sri G. C. Venkanna :—We are concerned with famine areas and drought conditions.

Smt. B. Jayaprada :—I am talking only of drought, Sir. As I said, the very taluk where from the Chief Minister of Andhra Pradesh hails is also suffering from drought. We are his neighbours and we feel that the uplands of Guntur District also experience the worst drought conditions. Last year, the Board Member who is present here also toured our District and I think he has studied the extent of suffering to which our people are subjected to. So, it is no little suffering for the Guntur District people also and that must also be borne in mind.

Sri V. B. Raju :—The Minister also toured.

Smt. B. Jayaprada :—So, it is not enough if we advocate for the creation of a Rayalaseema Development only. It is not only the development of Rayalaseema that should be taken up, but it is the development of all the upland areas and backward areas and a Board should be constituted for the purpose not only for Rayalaseema (Hear, Hear), but for all scarcity areas.

I believe, the hon. Revenue Minister is convening a conference of the Collectors—and that is the statement he has made in the Council, if I am not mistaken—in the first week of next month.

Sri V. B. Raju :—The dates are changed to 12th and 13th.

Smt. B. Jayaprada :—Probably in that meeting, they may discuss only questions relating to remissions and things of that type, but if famine relief matters are to be taken up, I wish the Government also invite the peoples representatives in that meeting and take us also into confidence. It is not as if the Collectors are the monarchs of all that they survey. The representatives also feel that they should identify themselves with the people who face the sufferings.

Ofcourse, the Government are releasing these funds for famine relief works and all that, but there is lot of confusion in that process. Funds which are allotted from Parishads for deepening of wells and all that are allotted in the name of famine relief funds. If a Board for the drought affected areas is constituted as suggested by me, such anomalies would be avoided, and I would request the Revenue Minister to think seriously about the matter.

Above all, Sir, I would suggest to the Minister that for permanent relief the immediate need is to increase the purchasing power of the people who are affected by drought. People do not have the purchasing power to purchase food for them and also fodder for their Cattle.

Besides the lack of purchasing power to purchase food for them, they are more worried because their best friend, the cattle, do not have fodder. They are more sorry for their cattle than for themselves. I wish the Government would consider the question of subsidising the purchase of fodder in these drought affected areas. That is very urgent. Since our irrigation system is an integrated one, I do not suggest that the Government should effect minor irrigation schemes because the people would again say that because there are no rains the tanks or the wells could not have the necessary water. I wish the Government should somehow or the other enhance the purchasing power of the public and also take up famine relief works by taking up tube wells, lift irrigation schemes, rural electrifications schemes etc., which would go a long way to increase the agricultural productivity of the country. I am only sorry to say that what the Britishers said that the Indian agricultural is a gamble in the monsoon is still our fates and hangs on us. I hope the Government would take needy steps so that we forget that saying for ever. The other way I think is to increase the speed of the industrial development if we are to get over these drought conditions which are occurring intermittently. Further, Sir, as I have suggested, there should be a Development Board for the whole State, and not for one area or the other, to deal with the drought conditions in all the regions and the Government should have special funds for release wherever there is a drought which can be done only if there is a Development Board and there should be pooling of funds in the Central Government also.

Thank you.

శ్రీ సి. హెచ్. సుబ్బారాయుడు :— అధ్యక్షా, మిత్రులు చాలమంది ప్రస్తుతం ఉండే కరువు పరిస్థితులగురించి మాట్లాడారు. అంతే కాకుండా తరతరాలనుంచి ఆ కరువు ప్రాంతాలనుంచి వచ్చే రాయలసీమ సభ్యులు వారి భోష చెప్పారు: అనుసూయాదేవిగారు చెప్పినట్లుగా, యింకా కొంతమంది మిత్రులు చెప్పినట్లుగా భగవంతుడు మమ్ములను కనికరించక పోయినా, చిన్న చూపు చూసినా, తోటి మానవులైనా, యీ ప్రజాయుగంలో అందరి జేమం కొరకే కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం ఉన్న సమయంలో తమ మానవ ఆస్తిలో చేయగలిగినదైనా చేయలేకపోతుందంటే మా దురదృష్టమో, మా పెద్దలు చేసిన పాపమో తెలియుట లేదు. ప్రతి సంవత్సరం కరువు రావడం, రోడ్డు పనితో, కుంట పనితో, చెరువు పనితో యింత మట్టివేయడం జరుగుతుందిగాని, పర్మనెంటు మెజర్సు గురించి ఎన్ని రిపోర్టు ఉన్నా, జనాభాలో మూడోవంతు చచ్చారని రిపోర్టు ఉంటే దానిని గురించి శ్రద్ధ వహించి శాశ్వత కరువు నివారణ స్కిమ్ము take up చేయుటకు ప్లానింగ్ కమిషన్ గాని, సెంట్రల్ గవర్నమెంటు దృష్టి గాని పడకుండా ఉండటం దురదృష్టకరమే సమయం అయితే కరువు ప్రాంతాల గురించి ఆలోచనలు చేసినట్లు ఉన్నది, అంతవరకు సంతోషిద్దాము. అయితే మనప్రభుత్వంలో యింతవరకు చేసిఉండేటటువంటిది ఏమిటి? ఎందుకు ఈ కరువులు వస్తున్నాయి? వర్షపాతం ప్రతి సంవత్సరం తగ్గిపోతున్నదని ఆలోచించి ప్రకృతినంతా మార్చేటటువంటి చర్యలు తీసుకుంటే తప్ప అక్కడనుంచి కరువును ప్రాలదోలలేదు. ఈ ప్రభుత్వంకూడ

రక్షించలేదు ఈమధ్య geological survey వారు survey చేస్తూ a alarming opinion యిస్తున్నారు. Report కూడ యివ్వబోతున్నారు. ఇవేపరిస్థితులు continue అయినట్లయితే 50 సంవత్సరాల లోపుగా రాయలసీమ జిల్లాలు desert ఇవుతాయనే అభిప్రాయాలు వెలిబుచ్చుతున్నారు. మేము వింటూఉన్నాము. కనుక యిప్పటికే వా సెంట్రల్ ప్రభుత్వం కన్ను తెరిచేటట్లుగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వంచేసి permanent eradication కు ఏదైనా చేస్తే తప్ప మార్గంలేదు. లేదంటారా, ఈ ప్రణాళికలో మాకు అవకాశం లేకపోతే యితర ప్రాంతాలకు తరలిపోవడం లే తరలిపోవడం కాగా ఉంటుంది. తరలిపోవడానికి సిద్ధంగా కూడా ఉంటాము. ఇన్ని ప్రణాళికలు చేసి యిన్ని కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెడుతూ కొన్ని ప్రాంతాలు తరతరాలనుంచి కరువు బాధలు పడుతూ ఉండేటప్పుడు వాటిని నివారణ చేయడానికి ప్రణాళికలు లేకపోవడం, సెంట్రల్ ప్రభుత్వదృష్టి చడకుండా ఉండడం అనేది నిజంగా ఈ ప్రజాయుగంలో Socialism, welfare state అని చెప్పుకోవడం సిగ్గుచేటు. ఉంటేందని చెప్పక పోదు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ శక్తికి మించి వ్యవహారం కనుక సెంట్రల్ ప్రభుత్వం మీద ఒత్తిడి చేయాలి. అయితే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కూడా తప్పనిసరిగా ఒకటి చేయాల్సి న అవసరం ఉన్నది. Permanent measures గురించి ప్రభుత్వ ప్రణాళిక ఏమిటి? ఏ విధంగా ప్రణాళికలు తయారు చేశారు. Major sources of irrigation ఉన్నది తుంగభద్ర ఉన్నది, కృష్ణ ఉన్నది. ఆ ప్రాంతానికి relief యివ్వడానికి, permanent famine గా include చేయడానికి అవకాశాలు ఉండేటటువంటి ప్రాంతాలకు అంతా నీరు అందిస్తున్నారా? లేదు. మేము ఉమ్మడి రాష్ట్రం నుంచి అరణ్యరోదన చేస్తున్నాము. కృష్ణ నీటిని రాయలసీమకు అందివ్వాలి. కృష్ణ నీరు పారనటువంటి ప్రాంతాలకు తుంగభద్ర నీటిని అందిస్తే నేగాని చాలా ప్రాంతం రక్షించడానికి అవకాశాలు లేవు అని చెబుతూ వచ్చాము. సిద్ధేశ్వరం ప్రాంతాన్ని ప్రతిపంచవర్ష ప్రణాళికలో వేసుకోకపోవడం మనతప్పిదం, ఆంధ్రప్రదేశ్ నీకం తప్పిదం అని చెప్పక తప్పదు. మొదటి పంచవర్ష ప్రణాళికలో sanction కావలసినటువంటిది, allotment కావలసినటువంటిది, నందికొండకు priority యివ్వాలనే ఉద్దేశ్యంతో, మద్రాసుకు నీటిని తీసుకుపోతారు అనే అపోహతో అప్పుడు allotment లేకుండా చేశారు అని మన విచేస్తున్నాము. ఇప్పుడు శ్రీకైలం ప్రాంతాన్ని రాబోతున్నది. శ్రీకైలం ప్రాంతాన్ని నుండి, ఆనాడు సిద్ధేశ్వరం ప్రాంతాన్ని నుండి, కృష్ణా వెన్నాడు ప్రాంతాన్ని నుండి ఏ irrigation ప్రయోజనాలు ఉన్నాయో ఆ ప్రయోజనాలను ఆ ప్రాంతాలకు అందించి మిగతా నీరును, తుంగభద్ర నీరును వాటితో పారుదల కాగల ప్రాంతాలకు అందించినట్లయితే చాలా ప్రాంతం సాగు అవుతుంది. ఈ విధంగా major sources చేశాము అంటే మిగతా తాలుకాలో కొద్దిగా ఉంటాయి. Survey చేయించండి ఏ ఏ basin లో ఎంతవరకు నీరు ఉన్నది. ఎంతవరకు నై are కు relief యివ్వగలుగుతాము అనే దృష్టితో చేస్తే మిగతా ప్రాంతాలకు చేయవచ్చు. అంతే కాకుండా afforestation చేస్తే తప్ప, మొత్తం ప్రాంతం geological department వారు చెప్పినట్లు desert కాక తప్పదు. కనుక ప్రభుత్వ ప్రణాళికలు ఏ ఏ ఆవి ముందు వెట్టండి. కానన సంరక్షణను ప్రజా ప్రతినిధులుగా వారిపైన

విశ్వాసం ఉంచి వారి ముందర పెట్టి వారి లోపాలు తీసుకుని master plan తయారు చేసి central ప్రభుత్వం ముందు పెట్టి, రెండు, మూడు ప్రణాళికలలో ఆ ప్రాంతానంతా రక్షించడానికి శాశ్వతమైన చర్యలు తీసుకోవాలని మనవి చేస్తూ తాత్కాలికంగా 1, 2 సూచనలు చేయదలచుకొన్నాను. మంచినీటి కొరత విపరీతంగా ఉన్నది. మనకు ఉండేటటువంటి boring sets లో hand boring sets తప్ప మిగతావి మనదగ్గర లేవు అవి ఉపయోగపడవు. కోయంబత్తూరులో తయారు చేస్తున్నారు. Existing wells లోతు చేయడానికి, rock stone cut చేసి machin borings ఉన్నాయి. Private వాళ్ళ కూడ op rate చేస్తున్నారు. అయితే పంచాయతీలకు instructions ఉన్నాయి. Private sets ఎందుకు ఉపయోగించకూడదు. గవర్నమెంటుదగ్గర బావులకు ఉపయోగ పడుతుంటే hand boring sets తప్ప అటువంటి boring sets ఎందుకు లేవు? ఆ restrictions తీసివేయండి. లేకపోతే ఆ boring set అయినా తీసుకురండి. ఇంకా రెండు విషయాలు చెప్పదలచుకొన్నాను. ఇప్పుడు మనకు 4 rigs వచ్చాయని మేము వింటున్నాము. ఇంకో 4 rigs కావలసియంటే వాటి spare తెస్తాము అన్నారు. Drinking wells మాత్రమే కాకుండా రాయలసీమలో citron gardens ఎక్కువ ఉన్నాయి. ఈ మధ్య పులివెందులలో చెట్లు కొట్టివేయడం జరిగింది. అదే గతి మిగతా ప్రాంతాలకు జరగబోతుంది. ఎందుకంటే ఎఱ్ఱనేలలలో వర్షం వచ్చినా, అందులో ముఖ్యంగా అనంతపురం తాలూకాలో sandy soils పైరు వస్తుందనే నమ్మిక లేదు. జరగదుకనుక అటువంటి rigs తెప్పించి irrigation wells కు ఉపయోగపెట్టాలని నేను కోరుకున్నాను. పోలీసు బందోబస్తు లేకుండా Revenue collections జరగడంలేదు అనేది మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకురావలసిన అవసరం ఉన్నది. ఇప్పటికీ వర్షం లేనపుడు, 100 కి 4 రూపాయలు వడ్డీలు పెట్టినా డబ్బు ముట్టనటువంటి రోజులలో, పండించిన పంటకు ధరలు లేనటువంటి స్థితిలో పన్నులు సూలు చేయడం అనేది చాలా ఘోరంగా ఉంటుంది. రెవెన్యూ మంత్రి గారు యిప్పటికైనా ఆ ప్రాంతాలకు సంబంధించినంతవరకు ఉప్పుదల చేయాలని వారికి మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. సోమేశ్వరరావు (నిడుమోలు) :- అధ్యక్షా, కృష్ణా జిల్లాలో upland area గన్నవరం, నందిగామ, జగ్గయ్యపేట తాలూకాలలో కూడ కరువు పరిస్థితి ఏర్పడ్డది. అక్కడ తొలకరి విత్తనాలు వేసుకొన్నటువంటి రైతులు వర్షాలు లేక అలోలక్ష్యంగా అంటూ వర్షాలకోసం ఎదురు చూస్తున్నారు. అటువంటి పరిస్థితులలో ప్రభుత్వం వారు bore well scheme ఏర్పాటు చేసి, under-ground water పైకి తీయడానికి drilling machines supply చేసి అక్కడ ఉన్న రైతులకు subsidy basis మీద సహకారం యిస్తే బాగా ఉంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. Upland area లోనే కాకుండా డెల్టా area లో జూలై నెలాఖరువరకు నాట్లు ఉంటాయి. నాట్లు అయిపోయిన తరువాత నవంబరు, డిశంబరు first week వరకు అక్కడ ఉండే agricultural labourers అంతా నిరుద్యోగంతో యింట్లో కూర్చోవడం జరుగుతోంది. ఈ రెండు మాసాలు చేసినటువంటి కూలి 2 1/2, 3 రూపాయలు కూలి యిస్తే అది అప్పటికే సరిపోతుంది. తతివగా మూడు మాసాలు వారు కూలి లేకుండా జీవించాల్సివస్తున్నది. ధాన్యము కొనుక్కుందామంటే చీకటి బజారులో

అమ్మడుపోతున్నాయి. అక్కడ ధాన్యం పుష్కలంగా వండుతుందని చేశమంతా పేరు. ధాన్యం పండే ప్రాంతంలో black market 10 బస్తాలు 4 బస్తాలు చిన్న చిన్న rice mills లో ధాన్యం అడించి black markets లో అమ్మడం జరుగుతున్నది. నిన్న నే చాలమంది మిత్రులు యిక్కడికి వచ్చినప్పుడు వాళ్ళు అక్కడి విషయాలన్నీ చుట్టూగా చెప్పారు. అట్లా black market లో పోయే ధాన్యాన్నంతా రెవెన్యూ మంత్రిగారు తగిన బందోబస్తు చేసి అక్కడ తక్షణం చెవడపోలు పెట్టి వాటిద్వారా గ్రామాలలో ఉన్నటువంటి agricultural labourers కు మిగతా మైనారిటీ వర్గాలవారికి ఆహార ధాన్యాలు supply చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. నందిగామ, జగ్గయ్యపేట upland area. అక్కడ ఉండే రైతులు నీరులేక వర్షాధారమీద వ్యవసాయం చేయవలసిన పరిస్థితులలో వర్షం లేనందువల్ల ఇబ్బందిపడుతున్నారు. ఇప్పుడున్నటువంటి పరిస్థితులలో అక్కడ రైతులు సేద్యం చేసుకోవడానికి అవకాశం కలిగేటట్లుగా ప్రభుత్వం నుంచి కొంత subsidy ఇచ్చి, వారు స్వయంగా కొన్ని wells తీయించి వాటికి సహకారం చేయవలసిందని నేను మనవి చేస్తున్నాను. Delta area అయినంతమాత్రంతో అక్కడ కరువు లేదని మంత్రిగారిని భావించవద్దని మనవి చేస్తున్నాను. వర్షాలు లేకపోవడం అనేది విరివిగా అయిపోయింది. అది విచారణ చేసి అక్కడ ఉన్న ప్రజలందరికీ తగిన సదుపాయం చేయవలసిందిగా మనవిచేస్తూ శెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ మహమ్మదు రజబాలి :—అధ్యక్షా ఈ సంవత్సరం తొలకరి ప్రారంభించి నెలా పదిహేను రోజులు అయినప్పటికీ, ఆంధ్రరాష్ట్రమంతటా వర్షాలు పడడం మాత్రం ఆరంభం కాలేదు. ఎక్కడా వర్షంలేదు. మునుముందు ఆంధ్ర చేశమంతటా భీకరమైన కరువు వ్యాపించబోయే పరిస్థితి కనబడుతున్నది. ఖమ్మం జిల్లాలో తొలకరి ప్రారంభం కావడం ఆలస్యం కావడంవల్ల మెట్టపైర్లు వేయడం జరిగినది తడి పొడిగా వేసిన పంటలన్నీ సగం మొలిచి. సగం మొలన కుండా నాశనం అయిపోయినవి. మల మల మాడిపోయినవి. గ్రాండ్ నట్ పరిస్థితికూడా అలాగే తయారయినది. అణావంతుకూడా చేతికి రాలేదని రైతులు మొత్తుకుంటున్నారు. చాలా ఆందోళన పడుతున్నారు. ఇంక, చెరువులు, కుంటలు, లోతట్టు నీటి వనరులన్నీ ఎండిపోయి బీటలుపడిపోయినవి. ఖమ్మం జిల్లాలో పాలేరు, వైరా, సింగభూపాళం, బేతవల్లి, గంగారిం మొదలైన చోట్ల వేసిన నారుమళ్ళు నీరు సరిపోక నాశనమైపోయినాయి. పశువులు త్రాగడానికి కూడా నీళ్ళులేని పరిస్థితి అక్కడ కనబడుతున్నది. ఈ పరిస్థితి యిట్లావుండగా, తొలకరి కొరకు ఎదురుచూస్తున్న రైతాంగంవద్దవున్న ఎండు గడ్డి అయిపోయినది. వర్షాలు గనుక పడినట్లయితే పశుగ్రాసం వస్తుందిగదా అని ఆశపడ్డారు. ఆశలన్నీ అడియాసలయ్యాయి. గ్రామాలలో పశుగ్రాసం కనబడడంలేదు. వరిగడ్డి వందచొప్పు 10, 18 రూపాయలు అమ్ముతున్నది. ఇది చాలా చారుణమైన స్థితి, ఇంకా రానున్న భయంకరమైన పరిస్థితి అప్పుడే మొదలైనది.

ఇంక, బియ్యం సాధారణజనానికి అందుబాటులోలేవు. కిలో రూ. 1-25, 1-50 వైసలు అమ్ముతున్నది వ్యవసాయ కార్మికులు—గిరిజన ప్రాంతాలలో గిరిజనులు, సుగ్రామీల పరిస్థితి చెప్పలేనివిధంగా వున్నది. వారికి ఆస్తులులేవు.

వ్యక్తిగత హామీలపై విస్తృతంగా సహకార సంఘాలద్వారా అప్పులు యిప్పించక పోతే వారు బ్రతకడమే దుర్లభమవుతుంది. 1953 లో కరువు వచ్చినప్పుడు ఆకులు ఉడక బెట్టుకుని తిన్న పరిస్థితి మళ్లా రాబోతున్నది. అందువల్ల, కరువు నివారణకుగాను సబ్సిడీ రేటుతో కేంద్ర ప్రభుత్వం కొంత, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కొంత అయినా భరించేటట్లు బియ్యం 70 పైసలకు అమ్మిస్తే సాధారణ ప్రజలకు పరిస్థితి అందుబాటులోకి వస్తుంది. ఆరకమైన ఏర్పాట్లు ప్రభుత్వం వెంటనే చేయాలని చెబుతున్నాను. ఇంక, పంచాయితీ సమితులు, జిల్లాపరిషత్తులక్రింద మండలికీ బావులు ఆప్రోబ్ రోడ్స్ — తెలంగాణా వనరులతో ప్రారంభించినవి కొన్ని ఆగిపోయి వున్నవి. దానితోబాటుగా గండ్లుపడిన బావులు, చెరువులు వున్నవి, పెద్దకాల్వలున్నవి. ఆ వనరుల్ని చేపట్టి వేద రైతాంగాన్ని, వ్యవసాయ కార్మికులను ఆంకొనక పోయినట్లయితే వారు కరువువాత పడతారు. అకలియాత్రలు, పెద్ద పెద్ద ఊరేగింపులద్వారా ప్రజానీకం తమ స్థితినిగురించి ఎంత చెప్పుకున్నా యీ ప్రభుత్వానికి చిమ్రుట్టినట్లుకూడా వుండదు. ఇప్పుడైనా ప్రభుత్వం తనవద్దనున్న నిల్వలు బయటపెట్టితే గ్రామీణ ప్రాంతాలలో వారివద్ద వున్నదంతా అయిపోయినది. వారెన్నో యిబ్బందులను ఎదుర్కొనవలసి వస్తున్నది. ప్రభుత్వం తక్షణమే చర్యలను తీసుకుని వారు కరువువాత పడకుండా చూస్తారని ఆశిస్తూ విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— అదృష్టా. పూర్వం శాస్త్రం తెలిసినవారు— 'రాజు గనుక మంచివాడు కాకపోతే దేశంలో కరువు వస్తుంది' అన్నారు. ఇప్పుడు రాజ్యాధిపతులు చేతకానివారు అయితే కరువు వస్తుంది. నాలుగు ప్రణాళికలు అయినా, 40 కోట్ల రూపాయలైనా ఏర్పాటు చేయలేక పోయినారంటే, పరిస్థితిని కేంద్ర ప్రభుత్వం గ్రహించకపోయినదంటే— అది ఆ ప్రభుత్వంయొక్క అసమర్థత. ప్రజలు ఎటువంటి దుర్భరస్థితిలో వున్నారో అర్థం చేసుకోలేదని చెబుతున్నాను. తప్పకుండా కరువు నివారణకు తీవ్రమైన ప్రయత్నం చెయ్యాలి. ఆంధ్రదేశంలోని అన్ని ప్రాంతాలలోనూ వర్షం తేసేందువల్ల ఒక విపరీతమైన పరిస్థితి ఏర్పడినది. దీనివల్ల కొన్ని మంచి ప్రాంతాలుకూడా చెబ్బి తినడం జరిగింది. నేను యీ నెల రోజులలో స్వయంగా— విశాఖపట్నం, ఉభయ గోదావరులు, కృష్ణా, గుంటూరు, కడప, నెల్లూరు, కర్నూలు, హైదరాబాదు జిల్లాలు తాత్కాలికంగా చూడడం జరిగింది. వర్షం ఏ మాత్రం లేదు. ఎండలతో బీళ్లు వడ్డాయి. చాలా కష్టపడుతున్నారు. ఈ నాడు ప్రభుత్వం తలపెట్టిన కార్యక్రమాలుగాక— కేంద్రప్రభుత్వంపై వత్తిడి తీసుకొస్తే 4, 5 కోట్ల యిచ్చారు అంటున్నారు— కనీసం 15 కోట్లవరకైనా, డిశంబరు నెలాఖరువరకూ యీ డెవలప్ మెంట్ వర్క్స్, ఫామిన్ వర్క్స్ పై పెట్టి అమలుచెయ్యాలని నేను కోరుకున్నాను. గుంటూరు జిల్లాలో మిర్చి, పొగాకు అమ్ముడుపోక చేతిలో డబ్బులేక రైతాంగం చాలా బాధపడి, ప్రభుత్వం గుచ్చే పరపతిచాలక నెలకి, వందకి, అయిదు రూపాయల చొప్పున వడ్డీ యిచ్చి తీసుకొచ్చే పరిస్థితి వచ్చినది. అందువల్ల, దయచేసి శిస్తులు, రుణాలు యీ సంవత్సరం వసూలు చేయవద్దని మనవిజేస్తున్నాను.

ఇంక, మా తాలూకా గురించికూడా చెప్పాలి. నాగార్జునసాగర్ పరియోజనానికి వచ్చింది, నిజమే. కాని, దురదృష్టం, మొదటి పంట మెట్ట వెయ్యలేదు. పునానపోయింది. వరి వేదామంటే నీరు లేదు నిరుద్యోగం తాండవిస్తున్నది. డబ్బు లేక చైతాంగం, కూలిజనం అంతా చాలా బాధపడుతున్నారు. ఇదే పరిస్థితిగదా అని వ్యాపారస్తులు ధరలు పెంచేస్తున్నారు. ఇండాక జయప్రదా దేవిగారు చెప్పినట్లుగా, గడ్డిలేక పశువులు బాధపడుతున్నవి. కార్మికమానం వచ్చేటప్పటికి పరిస్థితి మరి ప్రమాదకరంగా తయారవుతుంది కాబట్టి, ప్రభుత్వం యిప్పటినుండి జాగ్రత్తపడి ధరలు పెరగకుండా నియంత్రించేసి, 50 పైసలకు వారికి ధాన్యం వచ్చేట్లుగా ఏర్పాట్లు చేయమని కోరుతున్నాను. ఈ పరిస్థితి చూస్తుంటే—యీ ఏడు, బహుశా, వర్షానికి మనపై కోపం వచ్చినట్లుగా అవు పడుతున్నది. ప్రభుత్వంకూడా కోపం వహించవద్దని చెబుతున్నాను. ప్రభుత్వ కోపానికి ప్రజలు గురికాకుండాను, ప్రజల కోపానికి ప్రభుత్వం గురికాకుండాను వుండేట్లుగా చూడమని చెబుతున్నాను. ఈ వసూళ్లను యీ సంవత్సరం ఆపమని డెవలప్ మెంటల్ వర్క్స్ డిశంబర్ వరకూ కొనసాగించమని, కరువు నివారణకు సంబంధించి ఒక కమిటీని నియమించమని కోరుతున్నాను. త్వరగా వర్షాలువస్తే, పంటలు పండితే ప్రభుత్వాన్ని బ్రతిమిలాడవలసిన పరిస్థితి వుండేది కాదు. అదువలన, నేను యంతకుముందు చెప్పినట్లుగా చేయవలసినదని, యీ బాధ్యతను ప్రభుత్వం వహించాలనికోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :—అధ్యక్షా, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో రాయలసీమ, సర్కారు జిల్లాలు, తెలంగాణా ప్రాంతములలో ఇంతకుముందు రాయలసీమ, తెలంగాణా ప్రాంతాలలోనే కరువు వుండేది. ఇప్పుడు మన సోదరులు వ్యక్తపరచిన అభిప్రాయాలను బట్టి సర్కారు జిల్లాలలో పంటకాలవలు వున్నప్పటికీ కూడ కరువు పరిస్థితి ఏర్పడిందని తెలుస్తోంది. ఇర దీనినిబట్టి రాయలసీమ, తెలంగాణాల పరిస్థితి వేరే చెప్పవలసిన పనిలేదు. తెలంగాణాగాని, రాయలసీమగాని వర్షాకాలం రోహిణి, మృగశిర వస్తే గాని వానాకాలం పంట చేతికి రాదు. ఇప్పుడు అన్ని కార్తులు వెళ్లిపోయాయి, ఇంక రెండు మూడు కార్తులే వున్నాయి. ఇంక వరకు వర్షాలు లేకపోవడం వల్ల ప్రజల భీతావలంబువుతున్నారు. విత్తనాలు — నారుమళ్లు పోశారు, తుట్టతుదకు ఆ నారు కూడ దక్కని పరిస్థితి ఏర్పడింది. గత సంవత్సరం మనం బీహారుకు విత్తనాలు పంపించాము. ఇప్పుడు వర్షాలు వడకపోవడంవల్ల మళ్లీ యీ సంవత్సరం వారు మనకు పంపించవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడుతోంది. మనం యిక్కడ నిన్ననే డిస్కషను మొదలుపెట్టాము, రాత్రి కొద్దీ గొప్పో వరంగల్లులో వర్షం పడినట్లు తెలిసింది. చాల సంతోషరాయకమైన విషయం. ఒక వారం రోజులముందర యీ గోడు భగవంతునికి చెప్పుకుంటే బాగుండేదేమో ....

శ్రీ వి. బి. రాజు :—నిన్న డిస్కషనువల్ల నే యీ వాన పడింది.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :—ఈ డిస్కషను పది రోజులు ముందు చేస్తే తొందరగా వర్షం పడేది. పల్లెటూళ్లలో కష్టతల ఆడితే ఆడిన రోజున తప్పకుండా వర్షం కురుస్తుంది.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—నాలుగు తుంపరలు పడటంతోనే ఫామిన్ లేదు అనుకోవడం ప్రభుత్వానికి పరిపాటి అయిపోయింది వర్షం ఎప్పుడు కురవాలి, ఎంత కాలం వుండాలి అనేది గమనించరు కాని వర్షం పడింది, ఫామిన్ లేదు అంటారు.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :—వరంగల్ జిల్లాలో మాచుకుంటే నర్సంజేట, పరకాల, ములుగు తాలూకాలలో—అక్కడ అడవి ప్రాంతం దగ్గరలోనే వుంది కాబట్టి—వర్షాలు పడేవి. అక్కడనే ఇప్పుడు వర్షాలు లేక—పునాస పంట రాత్రి వర్షం వల్ల కొద్దోగొప్పో రావచ్చు. వానకాలం నారుమళ్లు కూడ దక్కని పరిస్థితి వున్నది ప్రభుత్వం రోడ్ వర్క్స్ తీసుకోవాలి. ప్రభుత్వం మంచి విత్తనాలు తెప్పించి మళ్లా సప్లయ చేస్తే సేగాని పంట రావడానికి అవకాశంలేదు. ఇప్పుడు మనం చేయవలసింది ఏమిటి? వర్షం పడలేదంటే—అన్ని పనులు ఆపు చేసి విద్యుచ్ఛక్తి గురించి అతి తొందరగా తెలంగాణా బడ్జటునుంచి 5-6 కోట్లు యిచ్చి వ్యవసాయానికి బావులపై ఆధారపడివున్నవారికి సహాయం చేయాలి. రైతులు నీరు లేకపోయినా త్రవ్వుతున్నారు, పాతాళంలో కానికికూడ వెళ్లడానికి సిద్ధంగా వున్నారు. అయితే ఇంజన్స్ పెట్టుకునే పరిస్థితి లేదుకాని, ఇప్పుడు తెలంగాణా ఎక్స్‌ప్లె అమౌంటునుంచి 5 కోట్ల రూపాయలు యిచ్చి వెంటనే తెలంగాణా ప్రాంతములో ఎలక్ట్రిసిటీ యివ్వడానికి ఓర్వట్లు ఓరిపించాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. వరిగడ్డిగాని, చొప్పగాని లేక పశువులు బాధపడు తున్నాయి. నిజామాబాదు జిల్లాలోని గడ్డిని గడ్డిలేని ఇతర ప్రదేశాలకు పంపించే ఏర్పాటు చేయాలి. అడవులనుంచి ఫుల్లరీ లేకుండా రైతులు గడ్డి తెచ్చుకునే అవకాశం కల్పించాలి. ప్రభుత్వం 20 సం. ల పరిపాలన చేసిన తరువాతకూడ ఒక నెల రోజులు వానపడకపోతే ఓర్పుకోలేని స్థితిలో వున్నాము. దీనిని బట్టి మన ప్రభుత్వ పంచవర్ష ప్రణాళికలు ఏమైనాయని ప్రశ్నించుకోవలసి వుంటుంది, ప్రణాళికల మోజు మీదపడి ప్రభుత్వం వ్యవసాయంమీద అశ్రద్ధ చేయడం, మైనరు ఇరిగేషను మీద అశ్రద్ధ చేయడం, బావులకు విద్యుచ్ఛక్తి యివ్వడంలో అశ్రద్ధ చేయడం వల్లనే ఇప్పుడు ఒక నెల రోజులు వర్షం పడకపోతే కూడ ఏదుర్కొలేని పరిస్థితి వచ్చింది. వరంగల్ జిల్లాలో ములుగు తాలూకాలో కాకతీయుల కాలంలో నిర్మించిన చెరువుల క్రింద ఇప్పుడు నాట్లు వేస్తున్నారు. ఈ మధ్య 30—40 లక్షలుపెట్టి సలివాగు ప్రాజెక్టు కట్టుకుంటే దానివల్ల నాట్లు వేయలేకపోయామా? అందువల్ల మన ప్రణాళికలకు వెనుకటి ప్రణాళికలకు ఎంత తేడావుందో—మన ప్రభుత్వం ప్రణాళికలమీద మోజు వదలుకొని మైనరు ఇరిగేషనుమీద, విద్యుచ్ఛక్తిమీద ఎక్కువ డబ్బు వెచ్చించితే రెండు మూడు నెలలు వర్షాలు ఆలస్యమైనప్పటికీకూడ తట్టుకోడానికి వీలుగా, తెలంగాణా ఎక్స్‌ప్లె అమౌంటునుంచి విద్యుచ్ఛక్తికి ఉపయోగించాలని మనవిచేస్తూ విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ కె. అంజనరెడ్డి :—అధ్యక్షా, రాష్ట్ర మొత్తంమీద వర్షాలు లేక పోవడం వాస్తవమే. క్రితం సంవత్సరం, అంతకుముందు సంవత్సరంలో కూడ రాయలసీమలో ప్రత్యేకించి అనంతపురం జిల్లాలో వర్షాలు సడకపోవడం. మా ప్రాంతములోని హిందుపూర్ తాలూకాలోవున్న 284 మైనరు ఇరిగేషను చెరువులలో ఏ రెండుమూడింటిలోనో నీరు నిండడం. మేజరు ఇరిగేషను చెరువులలో

84 లోను రెండింటికీ మాత్రమే నీరు రావడం. ఆ ప్రాంతంలోవున్న మూడు వేల చిల్లర బావులలో నీరులేక - అన్ని బావులు ఎండిపోవడంవల్ల నీటి కొరత వచ్చింది. పరిస్థితులు చాలా అధ్వాన్నంగా వున్నాయి. అనంతపురం జిల్లాలో యీ మధ్య పర్యటించిన ఇద్దరు వ్యక్తులు యిచ్చిన అభిప్రాయాలు మాత్రం తమ దృష్టికి తెస్తున్నాను. మార్చి-ఏప్రిల్ నెలలలో హిందూలో ఒక ఆర్టికల్ వచ్చింది కృష్ణమూర్తి అనేవారు వ్రాశారు. అది తమరుకూడ చూచే వుంటారు. ఆయన వంద సంవత్సరాల వర్షపాతం లెక్కలన్నీ చూచిన తరువాత ఏవిధంగా ఋతువులు మార్చి వర్షం పడుతుందో, ఏవిధంగా వర్షపాతం తగ్గిపోతుందో లెక్కలు అందులో వ్రాస్తూ ఒక విషయం చెప్పారు. మనంకూడ పద్ధతులను నూర్చుకోవాలి. పార్టు డ్యూరేషను కలిగిన పంటలు వేయాలి కాలాన్ని మార్చి పంటలు పెట్టడంకూడ చేయాలి అన్నారు. కానీ, ఆయన చెప్పిన పద్ధతి ప్రకారం నే అంతములోగానీ, జూన్ ప్రారంభంలోగానీ వేయవలసినది జూన్ - జులైలలో వేయడం - తరువాత పరిస్థితులనుబట్టి అదికూడ మారే పరిస్థితి వుంది. ఈ మధ్య డాక్టర్ బాలిగా అనే జియో-ఫిజిసిస్టు అనంతపురం జిల్లాలో పర్యటించడం జరిగింది. ఇంకా కొంతమంది మైసూరు రాష్ట్రములోకూడ పర్యటించారు. అనంతపురం జిల్లాలో ఆయన పర్యటించిన తరువాత లెక్కలను కలుసుకొని అతను చెప్పిన అభిప్రాయాలు వింటే భయంకరమైన పరిస్థితి ఏర్పడేటట్లు వున్నది అనంతపురం జిల్లా 40 సం. లలో తప్పకుండా ఎడారిగా మారే పరిస్థితి వున్నది. ఆయన పర్యటనలో అక్కడక్కడ కొండ ప్రాంతాలలో ఎడారి వాతావరణానికీ తగిన మొలకలు పుట్టడం చూచినాడట. అక్కడ వున్న పరిస్థితులు, ఆ ప్రదేశం వెనుకటి చరిత్ర చూచిన తరువాత ఆయన ఆ అభిప్రాయానికి రావటం జరిగింది. ఆయన ఆ పరిస్థితి రాకుండా చేయడానికి కొన్ని సలహాలు కూడ యిచ్చారు. మనం అత్యధికంగా ఉత్పత్తి చేయాలనే పద్ధతులకు పోయి, ఉన్నటువంటి చెట్లను కొట్టి వేయడం, భూమిని అధికంగా సాగుకు తేవడానికి ప్రయత్నం చేయడం, బావులు శ్రవ్వడం, బావులు లోతుచేసి ఆ లెవలులో వున్న నీరు అంతా తోడేయడం వల్ల సరైన లెవలు తరువాత అసలు నీరు దొరకని పరిస్థితులు ఏర్పడి, పంటలు పోయి, ఎడారిగా ఏర్పడుతుందని చెప్పారు. అందువల్ల ఇప్పుడు చెట్లను సంరక్షించడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. తోటలనెక్కువగా పెంచాలి. తామాన్ని పరిష్కారం చేయాలని అన్నిప్రాంతాలను సాగుకు తేవడానికి ప్రయత్నం చేయడం కాకుండా, పరిశ్రమలను నెలకొల్పాలి ప్రజలకు పని కల్పించి నిరుద్యోగం సమస్యను పరిష్కరించడానికి అవకాశం వుంటుంది. అంతేగాని ఇప్పుడున్న పద్ధతులలోనే పోతే తప్పకుండా 40 సం. లలో అనంతపురం జిల్లా ఎడారిగా మారుతుందన్నారు. ఆ పరిస్థితులు రాకుండా వుండడానికి ప్రభుత్వం తగు చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఆ ప్రాంతములో ఎక్కువ పరిశ్రమలు నెలకొల్పడానికి, ఎక్కువ చెట్లు నాటి సంరక్షించడానికి, ప్రభుత్వం కఠినచర్యలై నాసరే తీసుకొని అడవులను పెంచాలి. అవసరమనుకుంటే మరో జియో-ఫిజిసిస్టునే ఆ ప్రాంతములో పర్యటన చేయమని, వెనుకటి చరిత్రను ఆధారంగా చేసుకొని చర్చ చేయించి ఆ ప్రాంతం ఎడారిగా మారకుండా చూడాలని కోరుతున్నాను. ఊమనివారణకోసం ఇప్పుడు తీసుకునే చర్యలు చాలవు ముందు అనుసరించవలసిన

వలసిన పద్ధతులు చాలా వున్నాయి. ఇప్పుడు డిప్యూటీ ప్రైమ్ మినిష్టరుగారు వస్తున్నారు. వారికి ప్రత్యేకంగా నచ్చచెప్పి శాశ్వత ఊమ నివారణకు కార్యక్రమం అమలు చేయడానికి ప్రయత్నం చేయాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి :—అధ్యక్షా, ఈ చర్చలో పాల్గొనాలా, లేదా అనే నిరాశాపూరితమైన వాతావరణంలో నేను ఉన్నాను. Famine conditions గురించి మన శాసనసభ చర్చించినంతగా బహుశా దేనిని గురించి చర్చించి ఉండము చాలా తెలివైన ప్రభుత్వం కనుక diversionary tactics గా చర్చకు మనలను అలవాటు చేస్తే చర్చించామనే ఆనందంలో సమస్యను ఆరు నెలలు పడుకో పెట్టవచ్చును: అది ఒక సైకలాజికల్.

శ్రీ వి. వి. రాజు :—ప్రభుల కోరికపైనే ఈ చర్చను పెట్టారు.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి :—దానిపైనే ప్రభుత్వం కూడా త్వరగా అంగీకరించింది, అన్నింటికీ అంగీకరిస్తుందా ప్రభుత్వం? ఇటువంటి diversionary tactics తగదని నేను చెబుతున్నాను, Famine conditions గురించి అనేక రిపోర్టులున్నాయి. లేవు అనుకోడానికి లేదు. క్రొత్త రిపోర్టులు అక్కరలేదు. Concentrated effort on the part of the Government is the most lacking thing. ఎన్నిసార్లు discuss చేస్తే లాభం ఏమీ ఉన్నది? ఎన్నిసార్లు మొస్తుకుంటే లాభం ఏమీ ఉన్నది? Famine గురించి చర్చించేటప్పుడు చాలా సానుభూతితో ఆలోచిస్తారు. పన్నువేయడానికి వచ్చినపుడు అది కనపడదు, Tank కట్టడానికి వచ్చినపుడు ఆ సానుభూతి కనపడదు, Electricity extension కు ఆ సానుభూతి కనపడదు. పులివెందుల కాలువకావాలంటే ముందే ఎంత డబ్బు ఇస్తావు అంటారు, వర్షము రాదు అని అంగీకరిస్తారు, అయినా ముందే ఎంత డబ్బు ఇస్తావు అంటారు, రాజాస్థాన్ తరువాత రాయలసీమ తక్కువ వర్షం వచ్చే ప్రాంతమని తెలుసుకుంటే గవర్నమెంటుకు డబ్బు లేదు కాబట్టి contribution ఎంత ఇస్తావు అంటారు. గవర్నమెంటుకు ఒక పాలసీ పద్ధతి లేదు. అటువైపు, ఇటువైపు చెబుతూంటారు. This is the mentality of what I say a kind of double dealing. ఈ సానుభూతి ఏదో విధంగా కళ్లు కుడవడానికి తప్ప కార్యాచరణకు సంబంధించిన సానుభూతి కాదని రాజుగారికి చెప్పదలచుకున్నాను, కరువు వచ్చింది; పంటలు పండలేదు. వనూళ్ళకు మాత్రం with all the force at their command పోతారు. Electricity విషయం లెక్కలు తీసి చూడండి. Development of electricity is taking place only in areas which are richest and not in areas which are the poorest. What is the policy of the Government and where is the necessity for this discussion? ఈ discussion పల్ల లాభం ఏమిటి? ఎన్ని సార్లు discuss చేసాము; ఎన్నిసార్లు చెప్పారు, ప్రతిసారి చెప్పిన పాయింటు చెప్పడం తప్ప మాటికి ఒక్క పాయింటు అయినా improvement జరిగిందని చెప్పడానికి వీలున్నదా? Therefore, I thought, there was no necessity to take part in this discussion at all. It was a matter of demoralization and disgust. ఒకటి మాత్రం కనిపిస్తోంది. 1952 లో బ్రహ్మాండమైన ప్రజా ఉద్యమం ఉన్నందువల్ల కరువు వస్తే మొత్తం ప్రభుత్వం కదిలింది, 1952 తరు

వాట దురదృష్టవశాత్తు ఆంధ్ర దేశంలో అటువంటి ఉధృతమైన ప్రజా ఉద్యమం లేదు కనుక రాయలసీమ ప్రాంతంలో దానికి మించిన కరువు వస్తే అడిగేదిక్కు లేకుండా ఉంది. The only thing that can be recognized out of these facts is Government's inability and a kind of diversionary tactics that it is adopting. The only way out as I see is so long as the people do not care to build up a movement of immense capacity and a movement which is capable of drowning the Government in its voice then alone the Government will move and not otherwise. Any number of discussions in this House, any number of appeals in this House. శనమూయమ్మగారు అప్పీలు చేశారు. నాకు తెలుసును—ఈ చెవిలోనుంచి దూరి ఆ చెవిలోనుంచి వెళ్ళిపోయింది. Therefore, no appeals are going to work. Such appeals have been made on numerous occasions and yet we stay in places where we were. ఎలక్ట్రిసిటీ డెవలప్ మెంటు విషయములో కాని wells డెవలప్ మెంటు విషయంలో కాని ఫులివెండల కాలువ విషయములో కాని మీరు ఏమి చేయాలన్నా ఒకటే మార్గం కనిపిస్తోంది. Huge immense and self-sustaining people's movement is the only thing that can drive the Government into action. So long as it is not there, these discussions are only matters of self-satisfaction to the members and a matter of diversionary tactics to the Government.

శ్రీ కె. మునిస్వామి :—అధ్యక్షా, కరువు, కరువు నివారణ పథకాలు గురించి చాలామంది సభ్యులు వివరంగా చెప్పారు. వాటి వర్తనకంటే ఏమి చేస్తే కరువు నివారణ అవుతుందనే విషయమై మూడు మాటలు చెప్పి ముగిస్తాను. రాయలసీమలో చాలా అట్టడుగున పడివున్న సత్యవీడుతాలూకా మాది. అక్కడ కరువుకు కారణం ఏమిటంటే water sources లేకపోవడం అన్నారు. Natural disability ఏమిటంటే అక్కడ ఉన్న ప్రాంతం కొండవాలు ప్రాంతం. అక్కడ వర్షం పడినా నీళ్ళు నిలబడడానికి ఏర్పడిన చెరువులు two monthsకంటే ఎక్కువ ఉండవు. నీళ్ళు జారిపోతాయి. తూర్పుతాలూకాలలో సత్యవీడు, కాళహస్తి ప్రాంతాలలో కొంతవరకు నీళ్ళు నిలబడడానికిలేదు. అవకాశాలు కలిగినప్పటికీ అవి ఎక్కువ కాలం ఉండే అవకాశం లేదు. బావులు త్రవ్వడానికి సబ్సిడీలు ఇస్తున్నారు. అందులో ఎంతో waste అవుతోంది రెండువేలు ఖర్చుచేసి బావి వ్రవ్వితే కొంత దూరం వెళ్ళి బండ పడుతుంది. Water రాదు. బావులు తొట్లుగా మాత్రమే ఉపయోగిస్తున్నారు. 10, 15 రోజులకు నింపుకుని సిమెంటు తొట్లు నూదిరి ఉపయోగపడుతున్నాయి. Water sources గా మాత్రం ఉపయోగపడడంలేదు. రైతులకు సబ్సిడీగా ఇచ్చి పాడుచేయడంకంటే water scarcity ఉన్నచోట 100 ఎకరాల పొరుదలకు పెద్ద బావిని power drills చేత గవర్నమెంటు స్వంతంగా త్రవ్వడానికి ప్రయత్నం చేస్తే కొంతవరకు నీటిని సేకరించడానికి అవకాశం ఉంటుంది. అన్ని ప్రాంతాలలోను వ్యవసాయాన్ని అభివృద్ధిచేసి కరువు మాపడం అనేది తీరని పని. ఎక్కడెక్కడ వ్యవసాయానికి అనుకూలంగా లేదో అక్కడ పరిశ్రమలను వృద్ధిచేసి ప్రజలకు జీవనోపాధి కల్పిస్తే పండేచోట వ్యవసాయం వృద్ధి చేయడానికి అవకాశాలు కల్పించి పండనిప్రాంతాలలో వేలకువేలు ఖర్చుచెయడంకంటే ఉన్న పరిస్థితులను అనుసరించి పరిశ్రమలను వృద్ధిచేసి జీవనభృతి కల్పించి పంట పండించి ఆహారం రారసచేస్తే permanent

drought conditions solve చేయగలము. వ్యవసాయాన్ని అభివృద్ధి చేసే పథకమే solution అనుకుంటే ఎప్పుడూ సాధించలేము. ఆ పరియాలలో ఎక్కడెక్కడ సరియైన పరిస్థితులు లేవో అక్కడ పరిశ్రమలు వృద్ధిచేసి వ్యవసాయానికి అనుకూలమైరచోట వ్యవసాయాన్ని వృద్ధిచేస్తే రెంటిని సమన్వయం చేసి కార్య నిర్వహణ చేయవచ్చును. అక్కడ ఉండే రైతులకు సబ్సిడీ ఇవ్వడంకంటే ప్రభుత్వమే వచర్ డ్రీల్సు చేత తోలైన బావులను త్రవ్వించడంమంచిది. సత్వరీకు తాలూకాకు వెడితే పిచాటూరు డామ్ కనిపిస్తుంది—ఆరణియార్ ప్రాజెక్టుకు సంబంధించి. అక్కడ ఒక village కి ఆ నీళ్లు సరఫరాకావడంలేదు. మద్రాసు రాష్ట్రం వారు అనుభవిస్తున్నారు. ఆ పరియాలసంబంధించిన సప్లయ్ బాకెట్సును ఏర్పాటుచేసి సరఫరా చేస్తే పంట పండడానికి అవకాశాలుంటాయి. వీటిని గుర్తించుకుని యీ సలహాలు పాటిస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

(శ్రీ జి. కృష్ణంనాయుడు (గోంప) :—అధ్యక్షా, మా రోంప ఫిర్యా, చోడవరం తాలూకా నరేసి పట్నం తాలూకాలకు రివెన్యూ మంత్రి, ఇరిగేషన్ శాఖా మాత్యులు పర్యటన చేశారు. చాలా కరువు ప్రాంతమని వారు చూసి declare చేశారు. ఆ మూడు తాలూకాలకు సంబంధించి శిస్తులు వసూళ్లు ఆపుజేయలేదు. రివిన్యూ ఇస్తామని చెప్పడం తప్ప పన్నులవసూళ్లు జరుగుతూనే ఉన్నవి. ఈ మూడు తాలూకాలకు సంబంధించి నా నియోజక వర్గం ఉండి, చాలా వెనుకబడిన ప్రాంతం. రోంపఫిర్యా జామీ నా నియోజక వర్గం,

“రసికుడు పోవని కొంపలు

ఎనగంగారంభయైన ఏకులెవడకున్

వసుధేశుడైన దున్నను

కుసుమాస్త్రుండైన జొన్నకూడె గుడుచున్”

ఈవిధంగా చెప్పబడిన ప్రాంతం, వర్షాలు లేక ప్రత్తి పంటలేదు; జొన్నపంట లేదు. ఇప్పుడు రేషనింగ్ సక్రమ మయిన పద్ధతులతో జరుగ లేదు, ఇప్పుడైనా జిల్లాలనుంచి తెచ్చుకునేటట్లు అర్థం ఇప్పించి తూర్పు గోదావరి నుంచి తెచ్చు కునేటట్లు ఏర్పాటుచేయాలని కోరుతున్నాము. రివెన్యూ మంత్రిగారు పర్యటన చేసి చూసారు. మంచి నీళ్లు లేవు, పశుగ్రాసంలేదు. పంటలు పోయాయి. అక్కడ నీటివనరులకు కట్టలు కట్టించి తగిన రిజర్వాయర్లు ఏర్పాటు చేయించాలని కోరుతున్నాము. విశాఖపట్నం జిల్లాకు కరువుపోవాలంటే గోదావరినీరు విశాఖ పట్నానికి సప్లయ్ చేయించి పంటలకు ఉపయోగపడేటట్లు ఏర్పాటు చేయించాలని కోరుతున్నాను. ఇప్పుడు ఈ పన్నులను డిసెంబరువరకు ఆపుచేయించాలని కోరుతూ విరమిస్తున్నాను.

Mr. Speaker :—We may as well sit till 2.30 P.M. and discuss once for all. There is no need for an evening sitting from 6 to 8 P.M. There may not be quorum also in the evening. I would request Members to be as brief as possible.

(శ్రీ ఎ. పున్నారెడ్డి (ఆలేరు) :—అధ్యక్షా. నల్లగొండ జిల్లాలో కరువు పరిస్థితి చూస్తే యెక్కడ చూచినప్పటికీ భయంకర పరిస్థితులు యేర్పడ్డాయి. పశువులకు మేత లేకుండా బాధపడుతూ రైతులు యే విధముగా పన్నులు కట్ట

లన్నా కట్టలేని పరిస్థితులున్నాయి. చెరువులు, కుంటలు పరమృతులు చేయాలని ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చినాము. ఇప్పుడు కరువులో కుంటలు చెరువులు మాత్రం ప్రభుత్వం మంజూరు చేసి ఆ విధముగా రి లక్షల రూపాయలు మాత్రమే యిచ్చింది. దానిని పూర్తి చేసే పరిస్థితిలో లేరు. ప్రజలు బావులలో నీరు తీసుకోవాలన్నా కూడా బావులు పూడికలు తీయాలంటే డబ్బులేని పరిస్థితి ఉంది. దానికి రివెన్యూ మినిస్టరు గారు కొంత డబ్బు మంజూరు చేస్తే బాగుంటుందని నేను పదేపదే కోరుతున్నాను. అదే విధముగా కొన్ని ఊర్లలో మంచినీటి బావులలో నీరు లేదు. తురకపల్లి యెరియాలో లంబాడిలు ఉన్నారు. వారు యితర ప్రాంతాలకు వలస పోతున్నారు. ఆ విషయం మంత్రి గారి దృష్టికి తెచ్చాను. కరువు నివారణగురించి కొన్ని చెరువులు మూడు పంచవర్ష ప్రణాళికలు అయినప్పటికీ చాలా చెరువులు గండ్లు పడి ఉన్నాయి. కరువు నివారణ కోసం మల్లాపురం, కూరారం చెరువు, రెడ్డి చెరువు, సింగారం చెరువు మూడు ప్రణాళికలు పూర్తి అయినప్పటికీ యంతవరకు యెస్టిమేట్ మంజూరు కాలేదు. అటువంటి చెరువులు చేయించితే శాశ్వత కరువు నివారణ కాగలదు. అదే విధముగా ఎలక్ట్రిసిటీ చూస్తే మా నల్లగొండ జిల్లాలో కొన్ని గ్రామాలకు ఇచ్చినారు. ఇచ్చినప్పటికీ పూర్తి కాలేదు. మోట బావుల మీద ఆధారపడి చేసుకునే పరిస్థితి ఉంది. ఇంజనూ పెట్టినప్పటికీ రివెన్యూ మినిస్టరు గారు వచ్చినప్పుడు రైతులు చెప్పుకున్నారు. గాను నూనె కూడా దొరికే పరిస్థితి లేదు. 150 రూపాయలకు ఒక బ్యారెలు దొరుకుతుంది. దానికి చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఆర్. రామసుబ్బారెడ్డి (ప్రొద్దుటూరు):—అధ్యక్షా, నీటి పారుదల సౌకర్యం ఉన్న కొన్ని ప్రాంతాలు మినహా రాయలసీమలో ఊమం ప్రత్యేకమైన సంగతి సర్వత్రా అంగీకరించ బడినది. ప్రత్యేకంగా కడప జిల్లాలో యెక్కువ భాగం మెట్ట ప్రాంతం నీటిపారుదల సౌకర్యం లేకపోవడం మరింత తీవ్రంగా కడప జిల్లాలో ప్రత్యేకంగా కనిపిస్తున్నది. అందులో కడప జిల్లాలో మెట్ట ప్రాంతంలో కరువు రావడానికి బాధ్యత కేవలం దేవునికంటే మానవుడే అని భావించడానికి అవకాశములు యెక్కువగా ఉన్నాయి. ఎందుకంటే జమ్మల మడుగు, ప్రొద్దుటూరు, కమలాపురం తాలూకాలలో నీటి పారుదల సౌకర్యం అవసరం అని బ్రిటిషుపరిపాలనలో వంద సంవత్సరాల క్రితం గండికోట ప్రాజెక్టు తయారు చేసి అమలు పరచాల్సిన అవసరం ఉందని ఆక్కడ శాశ్వతంగా కరువు నివారణ జరగాలంటే అది అమలు జరిగితే గాని శాశ్వతంగా కరువు నివారించడానికి వీలుండవని చెప్పడం జరిగింది. అయినప్పటికీ అప్పటినుంచి యంతవరకు యీ మధ్య కాలంలో ఎన్నో సార్లు కరువు రావడం, యెంతో డబ్బు వెచ్చించడం, గవర్నమెంటు బొక్కసము నుండి కొన్ని కోట్లు సహాయ రూపంగా రిమిషను రూపంగా వెచ్చించడం జరిగింది. అందులో 10% అయినా 5% అయినా వెచ్చించి ఉంటే యంత నష్టం ప్రభుత్వానికి గాని ప్రజలకు గాని కలిగేది కాదు. అందువల్ల ఆ ప్రాంతము ప్రజలు ప్రభుత్వంలో వంద సంవత్సరాల నుంచి పెత్తనం వహించిన పెద్దలందరిని నిందించవలసిన అవసరం ఉంది. గండి కోట ప్రాజెక్టు యిప్పుడు కుదిరేది కాదు, పెద్ద స్కీము అవుతుంది, దానికి అవసరమైన

నీరు దొరకదు అందువల్ల ఆ స్కీము కుదించి మల్లవరం ప్రాజెక్టు మరొక స్కీము తయారు చేశాము, త్వరగా అమలు పరుస్తామని ఒక దశాబ్దం ప్రజలకు చెప్పడం జరిగింది. ఇటీవల ముఖ్యమంత్రి గారి తరపున సహకార శాఖామూర్తులు మల్లవరం రావడం అక్కడ మరొకంత ఆశ కల్పించడం జరిగింది. కాని యిప్పుడు చూస్తే అది కేవలం యిన్వెస్టిగేషనుకు తోకను స్తాపు మాత్రం ఉంచడం చారికి శీతాలు యివ్వడానికి తగుమైన శాంక్షను యిచ్చినట్లు కనిపిస్తున్నది. ఇటువంటి చర్యలు యింకా కొంతకాలం సాగితే యీ ప్రాజెక్టుకు వెచ్చించే డబ్బు కంటే యెక్కువభాగం నివారణ సదుపాయాలు కల్పించాల్సిన అవసరం ఉంటుందేమో ఆలోచించాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇవి కాక కరువు నివారించడానికి కొన్ని తక్షణ చర్యలు, కొన్ని శాశ్వత చర్యలు జరిపించాలని ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్న దన్నారు. శాశ్వత చర్యలలో భాగంగానే కొన్ని తక్షణ చర్యలు యెందుకు గైకొన కూడదని ప్రభుత్వాన్ని ప్రశ్నిస్తున్నాను. శాశ్వత కరువు నివారణకు మల్లవరం ప్రాజెక్టు ప్రారంభిస్తే తక్షణం కొన్ని పనులు కల్పించడానికి వీలవు తుంది. జమ్మలమడుగు తాలూకాలో పెద్దమండె ఫిర్రాలో ఒక గ్రామములో చాటరు పంపింగు స్కీము ప్రభుత్వం వారు ఆలోచించి కూడా అది అమలు పరచలేదు. అక్కడ ఒక నదికి ఎంతో ధనము వెచ్చించి పంటన కట్టించినారు. ఇంతవరకు అప్రోచి రోడ్డు లేవు. చాటిని వేయాలి. పంపింగు స్కీమును అమలుజరపాలి. పన్నులను వెంటనే నసూలు చేయడం ఆపాలి. ఈ విధమైన తక్షణచర్యలు తీసుకొని ప్రభుత్వం సహాయపడాలని ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :— అధ్యక్షా, ముఖ్యంగా నేను వచ్చిన తాలూకాలనంగడి నిజామాబాదు మొత్తం ఎల్లారెడ్డి, బోదన్ యివన్నీకూడా బొత్తిగా చెరువులలో నీరులేదు. బావులులేవు. ఈ విధముగా బాధపడుతు రున్నారు. త్రాగేనీరు లేకుండా ఆడవారు ఎక్కడనుంచో నీరు యెత్తుకుని రావడానికి చేతకాకుండా చచ్చిపోతున్నారు. త్రాగడానికి నీరులేక బాధపడు తున్నారు. పశువులకు మేత మొక్కడనుంచి వస్తుంది? బీదరైతులు కష్టపడి సేద్యం చేసుకుంటేనే కడుపునిండా తినడానికి లేదు. కరువు కాటకాలతో త్రాగడానికి నీరు దొర్లకడంలేదు. పశువులకు మేత యేమి దొరుకుతుంది? కాబట్టి నేను ఒక సజ్జేషను యివ్వదలచుకున్నాను. తెలంగాణా రీజయనలు ఫండు లెకి కొట్ట రూపాయలు ఉంది. తెలంగాణాలోనే కాకుండా మొత్తం ఆంధ్రప్రదేశ్ లో కరువుకాటకాలు రాకుండా ఆ లెకి కొట్టరూపాయలను వినియో గించి కరువురానీయకుండా ఆపినట్లయితే బాగా ఉంటుంది. స్వరాజ్యము మనకు వచ్చి 20 సంవత్సరాలైనది. రైతులు పంటపండిస్తే అందరికీ ఇస్తున్నాము. సేద్యము చేసుకొని బ్రతికే రాజ్యముమనది. ఇక్కడ కరువుకాటకాలువస్తే వేరేవారికి ఏమి సహాయము చేయగలుగుతాము. రైతులకు electricity ని సప్లైచేస్తే అదికముగా పంటలు పండిస్తారు. తెలంగాణాకు surplus funds వున్నప్పుడు తెలంగాణా రైతాంగము ఎందుకు బాధ పడాలి. తినడానికి తిండి త్రాగడానికి నీరు, పశువులకు మేతలేక కష్టపడుతున్నారు. ఎండిపోయిన బావులను ప్రభుత్వమే తమడిపార్టుమెంటుద్వారా శ్రద్ధించి నీటిని సరఫరా చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. పిచ్చయ్య :—అధ్యక్షా, కొత్త గూడెం చుట్టుప్రక్కల గ్రామాలలో చాలమంది కోయలు నివసిస్తున్నారు. వారు దేవదారుకూర, బొద్దికూర చెట్ల చిగుళ్లు, అడవులలో దొరికే గడ్డలు వండుకొని, తిని, జీవిస్తున్నారు. ఈ సంవత్సరము భగవంతుని దయలేదేమో, చెట్ల చిగుళ్లు అన్ని చీడపురుగులు తినివేస్తున్నవి. గడ్డలు శ్రవ్యకొందామంటే వర్షాలులేక భూమి గట్టగావుండి, తెగక అట్లా బాధపడుతున్నారు. భగవంతుని సంకల్పమో ఏమో కాని మొత్తం మీద ఈ సంవత్సరము విపరీతమైన బాధ tribal area కు కలుగుతున్నది. కొత్త గూడెంలో లక్షలనాభా లేబరువుండి ప్రతి సంవత్సరము ఈ లేబరు అంతకూ ఆ కంటెనీ మేనేజిమెంటు ఆహారమును సరఫరా చేస్తూ వుండేది. అటువంటిది లేబరు వారానికి 2 రోజులు తగ్గించాలని, కొంతమందిని తినివేయాలనే ఉద్దేశ్యముతో వున్నట్లు తెలుస్తున్నది. మేనేజిమెంటు దొరలకు పెద్ద పెద్ద జీతాలు ఇస్తారు వారికే పంచదార దొరుకుతుంది, రకరకాల భోగాలు అనుభవిస్తూవుంటారు. రాత్రివిగిల్లు బొగ్గుబావులలో దిగి పనిచేస్తూన్న ప్రజలకు తగిన సౌకర్యాలు లేవు. ముఖ్యమంత్రి గారు, కార్మిక శాఖ మంత్రిగారు తగిన శ్రద్ధ తీసుకొని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి చెప్పి తగిన ఏర్పాట్లు చేయాలని కోరుచున్నాను. Power House పాల్వంచ గ్రామములోనే తయారై వుంది. కిన్నెరసాని, ముర్రేరు నది వున్నవి. గోదావరి అక్కడకు 10 మైళ్ళ దూరములో వుంది. దగ్గర గ్రామాలకు కరెంటు సరఫరా చేస్తే అనేక నీటి సదుపాయాలు కలుగుతాయి. మా పీరియాలో ఈదుల వాగు, తల్లవాగు, గిలక తొంగిండి, నల్లగుండు, కుందేటిపోగు, కరగ వాగు ప్రాజెక్టులు sanction అయివున్నవి. వీటికి మట్టి పనులు ప్రారంభిస్తే కొంత సరకు కోయలకు పనులు దొరుకుతాయి. కరువు నివారణకు తోడ్పడినట్లు అవుతుంది. అందువల్ల తగిన సహాయము చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ డి. వెంకటసుబ్బయ్య :— అధ్యక్షా, కొన్ని ప్రాంతాలు కరువు ప్రాంతాలు అని, తక్కిన ప్రాంతాలు కరువు ప్రాంతాలు కావనేది ప్రభుత్వ దృష్టిలో వుంచుకొన్నదని చెప్పలేను కాని కొన్ని వసతులు కల్పించే విషయములో చాటిని వేరుగా చూస్తున్నారు. ఉదాహరణకు నెల్లూరు జిల్లా తీసుకొన్నట్లయితే కనిగిరి, దర్శి, పొదిలి ప్రాంతాలుతప్ప తక్కిన తాలూకాలన్నీ సుఖముగా వున్నవనే ఉద్దేశ్యము వుంది. వెంకటగిరి, రావూరు, నూళ్లూరు పేట తాలూకాలలో కూడ కనిగిరి, దర్శి, పొదిలి తాలూకాలలో ఏ విధంగా బాధపడుతున్నారో అదే విధముగా అగచాట్ల పడుతున్నారని మనవిచేస్తున్నాను. మా తాలూకాను మాత్రము కొంత వేరుగా చూడడానికి కారణము వుంది. మా తాలూకాలో కయ్యూరు చెఱువు అని ఒకటి వున్నది. రోడ్డుపైన మంత్రులుగాని లేక అధికారులుగాని పోయావుంటే ఆ 4, 5 గ్రామాలలో వచ్చగా వండుతున్నట్లు కనిపిస్తుంది. కాని తాలూకా అంతా ఇదే మాదిరి వచ్చగా పంటలు పండుతాయని అందరూ అనుకొంటున్నారు. ఈ 4 గ్రామాలుతప్ప తక్కిన పీరియా అంతా చాల వెనుకపడ్డ ప్రదేశమని ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాను. మా తాలూకా ఎక్కువగా బావులపైన ఆధారపడి వుంది. మా తాలూకాలో 11 గ్రామాలకు మాత్రమే విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా వున్నది. ఈ విషయములో

ముఖ్యమంత్రిగారు శ్రద్ధ వహించి ఎక్కువ గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. మా సమితికి Pilot Project ఇచ్చారు. ముందు రూ. 1,000 లు ఇచ్చారు. బావులు సగము త్రవ్వారు. ఇంకా పూర్తి కాలేదు. కేంద్రముతో చర్చలు జరుపుతున్నామని మన ప్రభుత్వము అంటున్నారు. ఒక సంవత్సరము నుంచి రైతులకు ఇవ్వవలసిన ధనాన్ని ఇవ్వడము లేదు. వెంటనే రాష్ట్ర ప్రభుత్వము చర్య తీసుకొని తగిన డబ్బు ఇవ్వవలసినదిగా కోరుచున్నాను. రైతులు పండించే పంటకు కూడ insurance పెడితే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ జె. మల్లారెడ్డి :—అధ్యక్షా, చాలమంది పెద్దలు, రైతులు నాతో ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాజకీయాల గురించి మాట్లాడితే ఆంధ్ర రాష్ట్రమంతా వర్షాలు పడితే ఇక్కడ సమస్యలు చాల తక్కువ అని నేను అంటాను. కాస్తో కూస్తో social injustice అని కొందరు అంటారు మరి కొన్ని విషయాలు వుండవచ్చు లేదనను కాని దురదృష్టముల కొద్ది 2, 3 సంవత్సరాల నుంచి వర్షాలు తక్కువగా వున్నవి. వర్షాలు కురిసినప్పటికీ తెలంగాణా, రాయలసీమ పరిస్థితులు వేరు ఇక్కడ సంవత్సరం పొడుగునా నీటిని నిలుపుకోలేము. చిన్న చిన్న కుంటలు కాబట్టి ఇక్కడ పరిస్థితులు వేరుగా వున్నవి. ఈ ప్రాంతాలకు electricity ని ఇవ్వాలి uplands కి electricity schemes రావాలి ఎక్కడైతే నీటివనరులు బాగావున్నవో అక్కడ electricity schemes వస్తున్నవి. ఆ పద్ధతి పోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. విద్యుచ్ఛక్తి ఒక పద్ధతి ప్రకారం ప్రాంతాలకు ఎక్కువ అవసరం వున్నదో ఆ ప్రాంతాలకు ఇవ్వాలి కాని రైతులకు నీటివనరులు బాగా వున్న చోట కూడా ఇస్తుంటే చాలా కష్టం అవుతుంది. కరీంనగర్ జిల్లా పరిస్థితి మరి హీనంగా వుంది. ఎవరిపరిస్థితి వారు చెబుతున్నారు కనుక మా ప్రాంత పరిస్థితి నేను కూడా చెప్పాలి. మంతెన, మాజూర్ తాలూకాలో పండినపంట కొనుక్కొంటున్నట్లు గడ్డికొనుక్కొంటున్నారు. పోచంపాడు వస్తుందన్న కొంత దానికి ఆశ కన్పించటంలేదు. పోచంపాడు అందంగా Construct చేయిస్తే కాని ఈ బాదపోదు. అది పూర్తిచేస్తే 5 సంవత్సరాల్లో కరువు అనేది వుండదు. రాయలసీమలో ప్రతి గ్రామానికి బోరింగులు వేసి, కుంటలు మరమ్మత్తు చేసి ప్రతి గ్రామానికి విద్యుచ్ఛక్తి ఇస్తే పరిస్థితులు బాగుపడతాయి. ముఖ్యమంత్రిగారు దయదలచి పోచంపాడును ఎలాగైనా 5, 6 సంవత్సరాల్లో పూర్తి చేయటానికి ప్రతి సంవత్సరం 2, 3 కోట్లు గాక సంవత్సరానికి 10 కోట్లు అయినా కేటాయించి పూర్తి చేయించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. సి. రంగయ్యసెట్టి :—అధ్యక్షా, రాయలసీమ అనేది పూర్వము మహారాజులు పోషించినది. ఒకప్పుడు రత్నాల సీమగా వెలసిన సీమ అని ఆంధ్రదేశ చరిత్రలో లిఖింపబడిన సీమ. అటువంటి సీమకు ఈనాడు వచ్చిన కష్టాలు చెప్పటానికి ఎంతో బాధగా వుంది. రాయలసీమ అభివృద్ధికి ఒక డెవలప్ మెంట్ బోర్డు ఏర్పాటు చేస్తేకాని అది బాగుపడదు. వట్టి మాలతో బాగుచేస్తాం అభివృద్ధి చేస్తాం అంటే కుదరదు. దానికి ఒక బోర్డు ఏర్పాటు చేసి బడ్జెట్ లో కొంత ఖర్చు చేయాలి. మున్న మంత్రిగారు చెబుతూ కేంద్ర ప్రభుత్వానికి 16 కోట్ల స్కీము పంపామని చెప్పారు. వారినుండి ఆ అంచనాలు రావాలంటే కొన్ని సంవత్సరాలు పడుతుంది. కనీసం రాయలసీమ డెవలప్ మెంట్

బోర్డు అనే దీనిని ఏర్పాటుచేసి కొన్నికోట్లు దానికి ప్రత్యేకంగా allot చేస్తే దాని ఆ ప్రాంతం develop కాదు. ఇక—నా నియోజకవర్గం 192 గ్రామాలు వున్నాయి. కనీసం మంత్రిగారి కారు 2, 3 గ్రామాలకు తప్ప మిగిలిన గ్రామాలకు వెళ్ళే అవకాశమేలేదు. అక్కడ త్రాగటానికి నీరులేదు. అటువంటి ప్రాంతాలకు అన్ని సౌకర్యాలు కలుగ చేయాలని, ముందు వెంటనే రాయలసీమ డెవలప్ మెంట్ బోర్డు ఏర్పాటు చేయటానికి ముఖ్యమంత్రి గారు సత్వర చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

(శ్రీ గంగ సుబ్బరామిరెడ్డి (కాళహస్తి):—అధ్యక్షా, రాయలసీమలో కరువు వుందని నేను కొత్తగా చెప్పవలసిందిలేదు. ప్రతి వారికి తెలుసు. అది వెనుక బడిన ప్రాంతం. భగవంతుడు నాచురల్ గా సృష్టించిన ప్రాంతం. దానిని తాత్కాలికంగా కాకుండా పర్మనెంట్ గా కరువు నివారణ చేయడానికి ప్రయత్నించాలి. అందుకు K. C, Canal, తుంగభద్ర హైలెస్ట్ కెనాల్ ను చిత్తూరు జిల్లాకు కూడా తీసుకురావలసిందిగా కోరుతున్నాను. అవి రాని పక్షంలో సోమశిల ప్రాజెక్టు నుండి నీరైనా తక్షణం తీసుకురావాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ సంవత్సరం సకాలంలో వర్షాలు లేకపోవటం వల్ల బావులు ఎండి పోయాయి. విద్యుచ్ఛక్తి వున్నా బావులలో నీరు లేకపోవటం వల్ల వైర్లు పండటానికి పిలువకుండా పోయింది. కొన్ని ప్రాంతాల్లో త్రాగటానికి నీరు కూడా లేని, అటువంటిచోట్ల under ground water survey చేయించి ప్రతి గ్రామానికి త్రాగేనీటి బావులు త్రవ్వించాలి. కుప్పం, మదనపల్లి, వాయిల్పాడు తాలూకాల్లో 2, 3 అవకట్టలు కట్టినా చెరువులు నిండినప్పుడే అక్టోబరు, డిసెంబరు నెలలో నీరు వస్తుంది. లేకపోతే లేదు కనుక స్వర్ణముఖ ప్రాజెక్టును రిజర్వాయరుగా మార్చాలని మనవి చేస్తున్నాను. రిజర్వాయరుగా చేస్తే వర్షం ఎప్పుడు వడినా నీరు నిల్వ వుంటుంది కనుక దానిని రిజర్వాయర్ గా మార్చాలని కోరుతున్నాను. అలాగే స్వర్ణముఖకి రేణిగుంట మధ్యలో ఒక ప్రాజెక్టు కడితే right cannal, left canal పూర్తిచేస్తే మా తాలూకా కంత నీరు సప్లయ అవుతుంది కనుక పశుత్వం తక్షణం చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతూ నెలపు తీసుకుంటున్నాను.

(శ్రీ కె. నారాయణస్వామి (పొదిలి):—అధ్యక్షా, పోయిన సంవత్సరం నెల్లూరు జిల్లాలో పొదిలి, దర్శి, కనిగిరి తాలూకాలు కరువు కాటకాలకు గురి అయినందువల్ల ప్రభుత్వం వాటిని కరువు ప్రాంతాలుగా ప్రకటించి కొన్ని పనులు చేయించడం జరుగుతున్నది. ఈ సంవత్సరం కూడా జూలై 15 అయినప్పటికీ ఏ మాత్రం వర్షం పడని కారణంచేత పశువులకు మేత రైతులకు తిండిగింజలు లేక ఇబ్బంది పడవలసి వస్తున్నది. కేవలం రాయలసీమ ఒక్కటే కరువు ప్రాంతం మిగిలినవన్నీ సుఖితుంగా వున్నాయనే ఆభిప్రాయం కొందరిలో వుంటే వుండవచ్చును. కాని నెల్లూరు జిల్లాలోని మెట్ట తాలూకాలు రాయలసీమ కన్నా వెనుకబడి వున్నాయి. పొదిలి, కనిగిరి తాలూకా 15 నుండి 20 రైన్ ఫాల్ వున్నా అక్కడ ప్రభుత్వం సీర్పించిన ప్రాజెక్టులు లేకపోవటం వల్ల ఏమీ ఉపయోగం లేకుండావుంది. ప్రతి వారు మా ప్రాంతం కరువు మా ప్రాంతం కరువు అంటున్నారు. ప్రభుత్వం ఒక కమిటీవేసి ఏప జిల్లాలో ఏప ప్రాంతాలో కరువు వున్నదో, ఏప ఇబ్బందులు వున్నాయో విచారింప చేయాలని

కోరుతున్నాను. పొదిలిలో కరువు ఏర్పడితే ఒంగోలులో వర్షం పడి వర్షానియా పొగాకు బాగా పండుతుంది. మీ ప్రక్క ఒంగోలులో బాగా పండింది. మీ పరిస్థితి మాకు తెలియదా అని అంటారు. కనుక దానికొక కమిటీని వేసి అన్ని ప్రాంతాలలో విచారింప చేయాలి. నా గార్జున సాగర్ రాయలసీమ ప్రాంతాలకు ఉపయోగపడేట్లు పూర్తి ప్రాజెక్టు నిర్మిస్తారనుకోవటం జరిగింది కనుక దీనినికూడ దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి. నెల్లూరు జిల్లాకు ఆ నీరువచ్చే అవకాశం కన్పించటంలేదు. గుంటూరు జిల్లాలో వర్షానియా పొగాకు ఎడి బాగా ఫారిన్ ఎక్స్‌చేంజ్ వస్తుందనే దృష్టితో కొన్ని మినహాయింపులు ఇచ్చారు. నాగార్జునసాగర్ పనులేజ్ నెల్లూరు జిల్లాలోని మన్నేరువరకు అయినా పొడిగిస్తే ఆ ప్రాంతంలో కరువు నివారించటానికి అవకాశం వుంటుంది. కనుక వీటినిన్నిటి గురించి ఆలోచించి సత్వరమే చర్యలు తీసుకోవాలని, ఎక్కువ గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తి సప్లయ చేయించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—అధ్యక్ష మహాశయా! అదేమిటో కాని ఈ కరువుతో మన కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం నిశ్చయించుకున్నట్లు వున్నది. ఈ విషయంలో మన కాంగ్రెసు ప్రభుత్వాన్ని ఈ చెలిమినుండి విముక్తి చేయడానికి...

శ్రీ జి. శివయ్య :—మన కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం అందు వాస్తవం.
When did he join Congress?

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—మన కాంగ్రెసు అంటే యిక్కడ వున్నది కదండి. ఏమి చేస్తాం, అందుచేత గప్పుకోడానికి నీలులేదుకదా.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—“Loyal we” కింద వచ్చేస్తుందండి.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—అందుచేత ఈ చెలిమినుంచి ఈ ప్రభుత్వాన్ని విడదీసేటట్లుయితే ప్రజలకు సేవచేసినటువంటి వాళ్లం అవుతాం. ఈ కరువును, ఈ నాడు సృష్టిలో వచ్చేటటువంటి వైపరీత్యాన్ని ఎదుర్కోవడంలో పరిపాలనా వ్యవస్థ సంపూర్ణమైనటువంటి బాధ్యత వహించవలసివుంటుంది. దురదృష్టవశాత్తూ రాయలసీమ కరువుగా ఎక్కువగా నిలియమై పోయింది. ఒక వంద సంవత్సరములలో మనము లెక్కలోకి తీసుకొనేటట్లుయితే 20 సంవత్సరాల కోసం అసలు కావలసినటువంటి వర్షాలు పడని కారణంచేత ఈ విపరీతమైన టువంటి కరువుకు గురైపోయామంటే మనుషులేకాకుండా పశువులయొక్క స్థితికూడా చాలా హీనంగా వున్నది. ఆ ప్రాంతాలలో మనుష్యులయొక్క వాతావరణ మంతా దుర్భిక్షమైపోయింది, అందుచేత దీనిని చాలా ఎక్కువ శక్తివంతంగా ప్రభుత్వ యంత్రాంగం అంతా కూడా ఉపయోగించుకొని పనిచేయవలసినటువంటి బాధ్యత వున్నది. అయితే యిక్కడ ఈ సంవత్సరంలో నేనొకటి ప్రశ్నించాలి. 5 కోట్ల రూపాయలలోను గత సంవత్సరంలో కరువు నివారణకు యిచ్చినప్పుడు 8 కోట్ల రూపాయలు మాత్రమే ఖర్చుపెట్టారు. ఒక మూల కరువు సృష్టించిన వచ్చేతే తెలివితక్కువవలన యింకా కరువును ఎక్కువ చేసేటట్లు ఈ ప్రభుత్వం యింకా పూనుకుంటూవుంది. గతంలో యిచ్చినటువంటి 5 కోట్ల రూపాయలు

ఖర్చు పెట్టకుండా ఏ కోట్ల ఖర్చు పెట్టిన కారణంచేత ఈ నాడు ప్రజలకు జరగ వలసిన సదుపాయాలకు మీరు బాధ్యులు కాదా? అని నేను వారిని ప్రశ్నిస్తున్నాను. అదేరీతిగా యిప్పుడు Central Government ను 8 కోట్ల రూపాయలు కరువు గురించి అడిగామంటున్నారు. కనుక ఈ విధంగా ప్రవర్తించే టప్పుడు Central Government కు ఈ ప్రభుత్వం పైన విశ్వాసం వుంటుందా? ఏ విధంగా సహాయం చేస్తుంది? ఇటువంటి చేతకాని పనులు మానివేయాలని నేను కోరుతున్నాను. ఇప్పుడు ఈ పరిస్థితులలో వర్షాలనుబట్టిచూచినట్లయితే 58 తాలూకాలకు నీరు లేకుండా పోయింది. 11 జిల్లాలు ఈ నాడు దుర్భిణానికి గురై పోయినాయి. East Godavary surplus district అయినప్పటికీ కూడా ఈ నాడు ఆ జిల్లాలోని చాలా ప్రాంతాలవారు కరువుకు గురై పోయారు. ఈ విధంగా ధరలు పెరిగిపోతున్నాయి. East Godavary జిల్లాలో పూర్తి చేయవలసినది ఏలేరు ప్రాజెక్టును పూర్తి చేయలేదు. దానివలన కొంత అక్కడ వున్నటువంటి కరువు ప్రాంతానికి సహాయపడెది. కనుక ఈ ప్రభుత్వం ఈ పద్ధతిగా ఎందుకూ నాకు అర్థం కాలేదు. ఈ సమస్య చర్చకు వచ్చి First Famine Commission ఏర్పడినప్పటికీ 1953 లో Famine Board కూడా ఏర్పడింది— దరిమిలాని స్వతంత్రం వచ్చిన 20 సంవత్సరాలైనప్పటికీ డబ్బు ఖర్చు పెట్టడం అవుతోంది, చేతకాని పనులు చేయడం అవుతూ వుంది. కాని కరువు మనలను వెంటాడుతూనే వున్నది. రాజుగారికి ఉపన్యాసాలంటే చాలా సరదా— అందువల్ల నిజానికి ఈ సమస్య చర్చకు వచ్చినప్పుడు రాజుగారు దీనిపైన ఒక సమగ్రమైనటువంటి...

శ్రీమతి బి. జయప్రద:— 8 కోట్లు తీసుకువచ్చారు మన ప్రభుత్వం అని చెప్తూ అది చేతకాని పని అంటున్నారు. 8 కోట్లు తీసుకోవడం చేతకాని పనా? లేకపోతే వాళ్లు యివ్వడం చేతకాని పనాండి?

మిస్టర్ స్పీకర్:—8 కోట్లు చాలవు కాబట్టి 20 కోట్లు తీసుకురావాలని వారి కోరిక.

Sri C. V. K. Rao:— With due respect, Sir, the lady member is also an advocate but she does not hear the other side of the argument that is the difficulty. మంత్రి గారు చెప్పినమాటేనండి “5 కోట్లు మొత్తం రాయలసీమలో ఖర్చు పెట్టడానికి వుచ్చుకున్నాం. ఖర్చు పెట్టినది 8 కోట్లు” అని ఆ సభలో ఆయన చెప్పారు. 8 కోట్లు యిప్పుడు అడుగుతున్నారు. ఈ 8 కోట్లు యిప్పుడు అడుగుతున్నామని చెప్తున్నారు. కనుక ఆమె విండం పొరపాటు. జ్ఞాపకం చేశాను, నిజంగానే ఎక్కువ డబ్బు వుచ్చుకోండి. దానికి అందరమూ అందోళన చేద్దాం, ఏ పార్టీ అయినా సరే, పార్టీలతో నిమిత్తం లేకుండా కాంగ్రెస్ పార్టీ అని, ఆ పార్టీ అని, స్త్రీ పురుషులు అనే బేధం లేకుండా అందోళన చేసి Central Government పైన ఒత్తిడితీసుకువచ్చి ఎక్కువ డబ్బు తీసుకువచ్చి ఈ కరువును ఎదుర్కోడానికి ప్రయత్నించేదానికి ప్రభుత్వం తప్పకుండా పూనుకోవాలి.

శ్రీ జి. సత్యనారాయణరావు (ఎల్లందు):— తమరి దృష్టికి ఖమ్మం జిల్లా పరిస్థితిని తిసుకురావలచుకున్నాను. మొన్ననే పేపర్లో వచ్చింది: అక్కడ పునాన పైరులు చాలా late గా వేయడం జరిగింది. కాని వర్షం చాకపోవుట వల్ల పెరులు, పేరుకనగ పైరులు పూర్తిగా ఎండిపోతున్నాయని పేపర్లో నిన్ననో మొన్ననో ఒక వార్త వచ్చింది. ఖమ్మంజిల్లాలో ప్రత్యేకంగా constituencies ప్రకారం చూసుకొన్నప్పుడు మా ఇల్లెందు నియోజక వర్గం అనేది అంతా ఏజన్సీ ఏరియా. చాలా వెనుకబడ్డ ప్రాంతం. అందులో అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు ఎప్పుడూ, ఏమీ జరుగలేదు. ఖమ్మంజిల్లాలో దానిని ప్రత్యేకంగా చూడవలసిన అవసరం వున్నది. ప్రత్యేకంగా కొన్ని విషయాలు చూసుకున్నప్పుడు నిజంగా మన ప్రభుత్వంవారు a heavy వేయకుండా వుండి వుంటే ఈవేళ రైతువద్ద కొంచెం ధనం మిగిలివుండేది దాని compulsory levy అనే పద్ధతి తీసుకువచ్చి రైతాంగం నుంచి కొంత ధాన్యం తీసుకోవడం జరిగింది. అవే కనుక వుండి వుంటే ఈనాడు వర్షములు లేని పరిస్థితులలో రైతుల వద్ద కొద్దిగా ధనం. ధాన్యం వుండేది, అలాంటిది వున్నట్లయితే రైతుల శ్రేయస్సుకు ఆస్కారం వుంటుంది. కనుక ప్రభుత్వంవారు compulsory levy పద్ధతినితీసేస్తే రైతాంగం యొక్క శ్రేయస్సుకు చాలా మంచివని చేసినవారవుతారని నేను భావిస్తున్నాను. ఈరోజు బీద ప్రజానీకం కొన్నిచోట్ల ఎన్నో సంవత్సరాల నుంచి అడవి ప్రాంతాన్ని కొట్టుకొని దున్నుకుంటుంటే ఈరోజు ఒక general order pass చేయకుండా వారిని ఆ భూముల నుంచి తొలగించడానికి ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. అది తక్షణమే విరమింపజేసి వాటిని దున్నుకునేటటువంటి అవకాశం యిచ్చి బావులు అలాంటి వాటికి బుర్రాలు యిప్పించి దున్నుకోడానికి ఆస్కారం కల్పించవలసినదని కోరుతున్నాను. ఇప్పటివరకు కూడా మన land revenue ప్రకారం ఆస్టాన్ తరీఖ శిస్తును వలెనే మెట్టప్రాంతాలతో యితర ఘనరులతో జరుగుచున్నప్పటికీ కూడా మెట్టప్రాంతాలలో కొన్నిచోట్ల విధించడం జరుగుతున్నది. అలాంటిది పరిగణింపబడకుండా యింకా ఈనాడు శిస్తును మాగాణి వలెనే వసూలు చేస్తున్నారు. ఇంకా కొన్ని చెరువుల యొక్క పరిస్థితి చూసుకుంటే 4, 5 పర్యాయాలు వర్షాలు పడితేనే అక్కడ పంటలు పండేదానికి ఆస్కారం వుంది. కనుక వాటిని రెవెన్యూ మంత్రిగారు తక్షణమే సర్వే చేయించి వాటిని కూడా ఆస్టాన్ తరీఖలకు ఎలాగైతే సౌకర్యాలు కలుగ చేస్తారో ఆ పద్ధతిలో తీసుకొనే పక్షంలో రైతాంగానికి చాలామంచి అవకాశాలను కల్పించినవారవుతారని అనుకుంటున్నాను. నా constituency లో ఈ సంవత్సరం కిక్కిరింపులు జరిగినవి. అందుచేత ఆయా గ్రామాలలోని ప్రజానీకం చాలా చెబ్బితిని వున్నారు. కనుక ఆ ప్రాంతంలో చాలా ముఖ్యమైన schemes ను ప్రభుత్వంవారు చేపట్టి చేయవలసినదని నేను కోరుతున్నాను. ప్రత్యేకంగా ఖమ్మంజిల్లాలో పాలేరు constituency, ఖమ్మం constituency, మధిర constituency లకు నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు నీరు వస్తుంది. కాని ఈ ఇల్లెందు constituency ప్రాంతానికి మాత్రం నాగార్జునసాగర్ నుంచి నీటి సరఫరా కావడం లేదని ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. కనుక lift irrigation schemes ను మూడింటిని యంతకుమునుపు నేను సర్వే చేయించినాను.

అవి గార్ల ప్రాంతంలోని రామాపురం, పెంజలమడుగు, ముచ్చేరి గ్రామాలకు సంబంధించిన 3 lift irrigation schemes ఈ మూడు స్కీములను ప్రభుత్వముచారు వెంటనే take up చేయవలసివదిగా ముఖ్యంగా నేను వారిని కోరుతున్నాను. ఈలాంటిది చేయకుండా వుండే పక్షంలో imbalance, ప్రత్యేకంగా ఖమ్మంలో ఎక్కువగా వుండడానికి ఆస్కారం వుంటుంది ఇల్లెండు ప్రజానీకం, రైతాంగం అభివృద్ధి కాజాలరని ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకునస్తున్నాను. ప్రత్యేకంగా agency areas లో interior roads ఎక్కడా లేవు. ఇల్లెండు నుంచి చీమలపాడు గ్రామానికి interior road వేస్తే అక్కడ కూలీలకు డబ్బు రావడానికి అవకాశం వుంటుంది. జీవన భృతి కలగటానికి అవకాశం వుంటుంది. అందుచేత ఆ road ను తక్షణం చేయాలని కోరుతున్నాను, ప్రత్యేకంగా electricity గురించి చెప్పాలంటే మా ప్రాంతంలో 3 గ్రామాలకు electricity యిచ్చారు. ఇంకో 3 గ్రామాలకు ఈ సంవత్సరం యివ్వాలని కోరుతున్నాను. మన భారతదేశంలో, ముఖ్యంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ లో crop insurance scheme ప్రవేశపెట్టాలని కాకినాడ కాంగ్రెస్ లో ఒక resolution pass చేశారు. ప్రభుత్వంవారు ఒప్పుకున్నా, ఇంతవరకు crop insurance scheme తీసుకురాలేదు. పంటలు ఎక్కువగా వర్షాలమీద ఆధారపడిఉన్నాయి. అందుచేత వర్షాలమీద ఆధారపడేవాటికి crop insurance scheme తీసుకువస్తే చాలా బాగుంటుంది. ఇతర దేశాల్లో artificial rains ను కురుపిస్తున్నారు. ప్రపంచం scientific గా advance అవుతున్నది. అలాంటి పద్ధతిని కనిపెట్టవలసిందిగా కోరుతూ కలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పి. శేషావతారం (పాలకొల్లు):—అధ్యక్షా! రాష్ట్రం మొత్తం మీద కరువు, కాటకం, ఊమం ఉన్నదని మన అందరికీ తెలుసు. అయితే ముఖ్యంగా రాయలసీమ, తెలంగాణా, విశాఖపట్టణం, శ్రీకాకుళం జిల్లాల్లో కరువు కాటకాలు విపరీతంగా ఉన్నట్లు. అక్కడ ప్రజలకు, త్రాగడానికి నీరు గాని, పశుగ్రాసంగాని లేనట్లుగా చాలమంది శ్రావణ సభ్యులు వ్యక్తం చేశారు. దానికి శాశ్వతంగా పరిష్కార మార్గాన్ని ఆలోచించి, ప్రభుత్వం తగినచర్య తీసుకోకపోతే ఈ ప్రమాదానికి గురికావలసి వస్తుందని నేను మనవిచేస్తున్నాను. మా పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో కూడా కొవ్వూరు, చింతలపూడి, ఈ ప్రాంతాలు మెట్ట ప్రాంతాలు అని ప్రభుత్వానికి తెలుసు. ఆ ప్రాంతాల్లో lift irrigation లేక పోవడంవల్ల మెట్ట ప్రాంతాల్లో వర్షాలు లేకపోవడంవల్ల ఆ ప్రాంతాల్లో పంటలు లేవు. నర్సాపురం తాలూకాలో కూడా శివార్లలో ఉన్న భూముల్లో saline భూముల్లో, ఉప్పు పండుతుంది కాని పంటలు పండవు. ఆ ప్రాంతాల్లో lift irrigation తీసుకువచ్చి water సరఫరా చేసే ప్రయత్నం ప్రభుత్వం చేస్తే ఆ ప్రాంతాల కరువు నివారణకు ఉపయోగపడుతుంది. మా పాఠంలో మృగశిరలో వర్షంపడి నార్లు పడుతూవుంటాయి. కాని ఈ సంవత్సరం వర్షాలు లేకపోవడంవల్ల చాలా బాధాకరంగా ఉన్నది. అయితే వర్షం పడనందువల్ల ఊడ్పులు ఇప్పుడే మొదలుపెడుతున్నారు. ఇప్పుడు విపరీతంగా వర్షం పడితే మా ప్రాంతం మునిగిపోతుంది. నగం పంట నాశనం అయిపోతుంది. అందుచేత శివార్ల వరకు drains త్రవ్వ వాటి ద్వారా ఆ నీటిని సముద్రంలోకి పోయేట్లు

చేసినట్లయితే ఆ ప్రాంతాలు బాగుపడుతాయని నేను మనవి చేస్తున్నాను. కూలి ఉద్యోగుల రోజుకు 2-50; 3-00 రూపాయల చొప్పున ఒక నెలవరకు కూలికి కిట్టుతుంది. కాని ఆ తరువాత నగంబరు వరకు వారికి ఏ విధమైన పనులు వుండవు. అందుచేత వారికి తగిన పనులు కల్పించాలని కోరుతున్నాను. ప్రజలు అధిక ధరలవల్ల చాల కష్టానికి గురిఅవుతున్నారు. ఇప్పుడు కిలో బియ్యం రూ. 1-30 పైసలు అమ్ముతున్నారు. అందుచేత గ్రామాల్లోను, పట్టణాల్లోను చౌక డిపోలు పెట్టి పేద ప్రజలకు న్యాయమైన ధరలకు అవసర ధాన్యాలను supply చేయాలని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఉక్కిరి బుర్రలు, land improvement బుర్రలకు penal వడ్డీ వసూలుచేస్తున్నారు. ఈ penal వడ్డీతో రైతులు సతమతమవుతున్నారు. అందుచేత penal వడ్డీ లేకుండా మారిబోరియం ప్రకారం కొంత time యిచ్చి రైతులకు బుర్రలు societies ద్వారా యిచ్చి ఈ ఖామ నివారణకు తోడ్పడాలని కోరుతూ నేను శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి :—ఆధ్యక్షా. ఈనాడు దేశంలో అనండి, రాష్ట్రంలో అనండి ఈ వర్షాల పరిస్థితి పరిశీలిస్తే అసలు ప్రకృతిలోనే కొంతవరకు మార్పు వచ్చినట్లు కనిపిస్తున్నది. దాదాపు 100 సంవత్సరాల క్రితంగానీ, 50 సంవత్సరాల క్రితంగానీ పెద్దలు చెప్పించి ఏమంటే అసలు వర్షాలు కురవడం మొదలు పెడితే 15 రోజులు, 20 రోజులు మూకుమ్మడిగా కురిసేవని. ఇప్పుడు తుంపర, తుంపరగా వర్షాలు పడుతున్నాయి. అందుచేత ప్రకృతిలోనే మార్పు వచ్చినట్లు అభిప్రాయపడవలసి వస్తున్నది. ఈ సంవత్సరం వరుణచేపుడు మనమీద సీతకన్ను వేసినట్లు కలుగుతున్నది. ఈ పరిస్థితుల్లో కరువునివారణ కార్యక్రమాలకు చేపట్టడంలో ఎందుకు ఆలస్యం అవుతున్నదో మనం ఆలోచించాలి. దాదాపు మనకు స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 20 సంవత్సరాలు అయిపోయింది. ఇప్పటికీ కరువు వున్నది. స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత projects అనండి, projects లేని ప్రాంతాల్లో under ground water కు survey చేసి, drinking water survey చేసి, ఏ ఏ ప్రాంతాల్లో drinking water కావాలో survey చేసి అవసరాలు తీర్చేబదులు—కోట్లు ఖర్చుపెడుతున్నారుగాని—హృదయవిదారకమైన పరిస్థితి ఏమంటే—ఆ ప్రాంతాలకు మంచినీరుకూడా supply చేయలేని పరిస్థితిలో ప్రభుత్వాలు ఉన్నాయంటే అది చాలా విచారించవలసిన విషయం. ఇప్పటికైనా ప్రభుత్వం కనీసం drinking water నైనా supply చేయాలి. ఈనాడు జాగ్రత్తగా ఆలోచించి ఒక బృహత్ పథకాన్ని తయారుచేసి మంచినీటి సౌకర్యాలు యేర్పాటుచేయాలని నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఈ విషయంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ లో అంతా మూకుమ్మడిగా Central Government పైన ఒక ఉద్యమాన్ని లేవదీసి అయినాసరే “Drinking water—supply first preference” అని ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. రెండవదేమంటే under ground water కు survey చేయవలసిన అవసరం ఎంతో ఉన్నది. రాయలసీమలో High level Canal అని, K.C. canal అని కట్టారుగాని, ఇప్పటివరకే మంచినీరుగాని, పశుగ్రామంగాని, మాగాణిపైర్లుగాని ఏమీలేవు. అందుచేత ఈనాడు మనకు under ground water తప్పితే గత్యంతరంలేదు. కాబట్టి ఈ under ground water కు survey చేయించి

సక్రమంగా utilise చేయడానికి ప్రభుత్వం సత్వర చర్యతీసుకోవాలని నేను కోరుతున్నాను. ఇప్పుడు electricity schemes ఉన్నాయి. నేను సునపించేనేదేమిటే గ్రామాల్లో under ground water ఉన్నదో లేదో, boring పేస్తే వస్తుందో రాదో water వస్తే కొన్ని ఎకరాలకు సాగుకు అవకాశం వుంటుందో వుండదో అనేది అలోచించి ఉపయోగంగా ఉండేవాటికి electricity schemes పెట్టాలిగాని, Electricity Board కు నష్టం వస్తున్నదని, remuneration schemes ను తీసుకోవడం మంచి పద్ధతిగా మనవిచేస్తున్నాను. ఇంకో విషయమేమిటే రాయలసీమవారు వెనుకబడ్డ సీమ అంటున్నారు. తెలంగాణావారు దారుణమైన పరిస్థితులు ఉన్నాయంటున్నారు. వ్యవసాయంలో discrimination కాదుగాని వ్యవసాయంలో రాయలసీమకు, తెలంగాణాకు, సర్కారుజిల్లాలకు తేడా ఉన్నది. సర్కారుజిల్లాలో వారు intensive cultivation చేస్తారు. ఖర్చు పెడతారు. వ్యవసాయం చేసుకుంటారు. సుధృతరగతి రైతాంగం సర్కారుజిల్లాలో ఎక్కువమంది ఉన్నారు. రాయలసీమలో అనుకోండి, తెలంగాణాలో అనుకోండి పెద్ద, పెద్ద భూస్వాములు ఉన్నారు. పంగల ఎకరాలు వారికి ఉన్నది. కాని వారికి intensive cultivation తెలియదు. అందువల్ల ఎక్కువ yield తీసుకురావడానికి అవకాశంలేకుండావుంది. Water facilities కూడా ఉండాలని కోండి. ఒకరిమీన బాధపడి లాభంలేకుండా అందుకోవడం అంద్రప్రదేశ్ మొత్తంమీద వెనుకబడ్డ ప్రాంతాలను కలిపి సక్రమమైన సౌకర్యాలను తయారుచేసి అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు తోడ్పడాలని కోరుతూ సెలవుతీసుకుంటున్నాను.

Sri T. C. Mareppa (Kalyandur) :—Sir, at the outset I have to congratulate the hon. Revenue Minister and the Chief Minister who have evinced great interest and visited our district. The Government was kind enough to allot Rs 35 lakhs for undertaking famine relief works in Anantapur district. That is not enough. The district requires more than that. And this sort of help should be timely given and also utilized for beneficial purposes. To this end, planning in its real sense, viz. men, material and money, should be utilized to the fullest extent possible, and under any circumstances that should not be spent on wrong methods, unsuccessful plans or unproductive schemes. Rayalaseema has been stated to be Rayalaseema; it has a rocky soil, poor in fertility, and subjected to the vagaries of monsoons and with no perennial sources of water supply, either major or minor projects. All the projects constructed by the Planning Department after Independence are dependent on rains—all the projects, nallas, canals and tanks are dependent on the rainfall. And Anantapur district in particular and Rayalaseema in general are dependent on rainfall, and for the last 100 years it is ranging from 18" to 20 or 22" every year; and these figures can be verified from the statistical data given in the district gazette. In such a case, the Planning Commission has to think of setting up a regular department if this famine is to be faced and eradicated; then only the Planning Commission will be able to deal with the famine and drought conditions. I am not here speaking of only Rayalaseema or any particular region. Wherever there is drought, it is a fact that people are the victims. There should be no discrimination between the people of one region and another. The plan should be

prepared to suit the local requirements. This aspect should be borne in mind by the planners or the makers of the plan, and the State Government has to bring a lot of pressure on the Planning Commission as well as the central Government to allocate requisite funds to this state to help remove the chronic drought conditions; drought has become rather a disease in this part of our State. I would like to stress, with all the emphasis at my command, on the floor of the House and impress on the State and Central Governments that unless and until sufficient funds are allocated for meeting this drought condition in this part of the State, it is not possible. In our area, the labour is only agricultural labour; 90 percent of them are agricultural labourers. If the agricultural activity goes on, they will be engaged in agricultural activities and thus they will get some livelihood every day. But when agriculture as a whole fails, as it is now, due to failure of monsoons, people will become idle and workless, and naturally they will have no purchasing power. Recently, the Central Expert Team visited Anantapur district and conducted a survey. That team has suggested certain measures; a pilot plan has been prepared for about Rs. 17 crores and odd and it has been sent to the Central Government. If this scheme is put through with the aid of the Central Government, the difficulties of the people living in this famine and drought-stricken area will be somewhat mitigated. As a secular and welfare State it is our duty to take care of the weaker sections, the poorer and the poverty-stricken people of the areas. So, I request the Government to take all the necessary steps to better the living conditions of these people. Thank you, Sir.

శ్రీ పి. వెంకటేశన్ (ధర్మవరం) :—అధ్యక్షా! 1443 లో రజాక్ అనే పర్షియన్ అంబాసిడర్ విజయనగర సామ్రాజ్యమునకు విచ్చేసినపుడు వారు యీ మాదిరి రిపోర్టు ఇచ్చినారు:—“Abdul Razaak who visited the Kingdom of Vijayanagar in 1443 said that it was extremely large and thickly populated and that it was for the most part well cultivated and very fertile in that period. The present districts of Bellary, Anantapur, Cuddapah and Kurnool appear to have very well irrigated.” ఈ మాదిరిగా వారు 1443 లో రిపోర్టు ఇచ్చినారు. ఇప్పుడు ఈ పరిస్థితులు చూసుకోగా యీ 500 సంవత్సరాలలో రాయలసీమ యీ దుస్థితికి ఎందుకు వచ్చింది అని ఆలోచించి చూడగా ఒక Expert Development Commissioner సుబ్బారావుగారు ఏమి తెలిపిచ్చినారంటే, అడవులు కొట్టడంచేతనే వర్ష పాతం సగ్గి ఈ మాదిరి దుస్థితికి రాయలసీమ వచ్చింది అని వారు చెప్పారు. నార్మల్ గా పంట పండాళంటే 30 అంగుళముల వర్షం రావాలనీ, అంతకు తక్కువ వచ్చిన యెడల జామము వచ్చునని వారు రిపోర్టు ఇచ్చినారు. ఇప్పుడు 40 సంవత్సరముల తేక్కలు చూడగా అనంతపురంజిల్లాలో ధర్మవరం తాలూకా 11 సార్లు జామానికి గురైంది. కళ్యాణదుర్గము, మడకనిర 8, 9 సార్లు గురి అయినవి. ఇతర తాలూకాలుకూడా ఆరేడుసార్లు గురి అయినవి. ఈ మాదిరి గురి అగుటకు కారణము వర్ష పాతము తక్కువ అగుటవలన, నీటి పారుదల సదుపాయములు లేకుండుటవలన గురి అయినదని మన ప్రభుత్వమునకు తెలుసు; అట్లా రిపోర్టులు కూడా వ్రాయబడినవి. ప్రణాళికలుకూడా వ్రాయబడినవి. అయితే యీ జామ నివారణకుగాను ప్రణాళికలు చేయబడినవిగాని, ఏ విధంగా నివారణ

చేయాలి అనే విషయాలు మన ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తున్నది. అయితే కేంద్రంపై ఎక్కువ ఒత్తిడి తీసుకొనివచ్చి మనకు కావలసిన డబ్బును తీసుకుని అనంతపురం, యితర జిల్లాలకు ఊమ నివారణకు తగిన ప్రయత్నం చేయాలని నేను కోరుతున్నాను. ధర్మవరం తాలూకాలో గతసంవత్సరం ఊమ నివారణకు గాను కొంత డబ్బు కేటాయించబడినది. అనంతపురంజిల్లాకు యిచ్చిన డబ్బు చాలా తక్కువగా వున్నదని నేను చెబుతున్నాను. ఈ సంవత్సరంకూడా యీ దృష్టి ఉన్నది కాబట్టి, వర్షములు రాలేదు కాబట్టి, విత్తనములు వేయలేదు కాబట్టి, ఎక్కువ డబ్బుకు యీ సంవత్సరం కేటాయించి తాత్కాలిక ఊమ నివారణ పనులు తలపెట్టవలెనని కోరుతున్నాను. ఈ ఊమ నివారణకు విద్యుద్విస్తరణ కార్యక్రమాలు ఎక్కువగా చేయవలెను. Under ground water survey చేయించవలెను; బావులు లోతు చేయించవలెను. ఈ విధముగా చేసినయెడల కొంతవరకు ఊమనివారణ అవుతుందని ప్రభుత్వానికి తెలుపుతున్నాను. అయితే జులై నెలలో కొంత తెలంగాణాలో కొన్ని జిల్లాలలో, తరువాత ఏప్రిల్ మోగుంటూరు, East Godavari, West Godavari, Kurnool, పీ టి లో కొంత satisfactory గా ఉన్నది., first week లో మళ్ళి second week లో పోయింది ఈ June July లో ఈవిధమైన disappointment రావడం, ఇది dry area అన్నింటికీ చెడ్డదెబ్బ. హరీష్ పంటలకు ఇది పెద్దదెబ్బ. క్రిందటి సంవత్సరం అట్లాకాదు. June, July లో బాగా ఉంది. చివరకు August, September October లో మనలను మోసగించింది. అందుకని North East Monsoon చెబుకోట్టింది. ఇప్పుడు South West Monsoon ఇ బ్బంది కలిగించింది. ఇప్పుడు మరీ మెరక పంటలు ముఖ్యముగా జొన్నలు లేక సజ్జలు ముఖ్యంగా ఈ ఆహారధాన్యాలు ఒకవేళ ఇప్పుడు పడుతున్నవర్షం కొంతవేరేవిధంగా ఉపయోగపడినా, అది ఇప్పుడు పంటకు ఉపయోగపడదని తెలుస్తుంది. కాని హరీష్ పంటలలో, కొంత ఇప్పుడు మనము జొన్న మొదలైనవి వేసినాము. నెల్లూరు ప్రాంతములో దాట్లో కొంత అలస్యంగా వ్యవసాయము చేయడానికి వీలున్నది. అక్కడివరకు ఇంకా ఆశ ఉన్నవనుకొండి. ముఖ్యంగా తెలంగాణాలో రాయలసీమలో ఈ హరీష్ పంటలకు, జొన్న సజ్జలకు, అలస్యం అయిపోయింది. కాబట్టి మొదట రాష్ట్ర ప్రభుత్వము దృష్టిలో ఉంచుకోవలసింది, ఈ ఆహారసరఫరా దాని విషయములో జాగ్రత్తపడిందనుకొండి, ఇక జరుగబోయే export ను గురించికూడా rethinking చేయవలసియుంటుంది.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి :—అనంతపురంలో జూన్ లో పడినటువంటి వర్షాలకు ఎన్ని ఎకరాలలో పంటవేశారు? ఎన్ని చెరువులకు నీళ్లువచ్చాయో నెలవిస్తారా?

శ్రీ వి. వి. రాజు :—ఇప్పుడు అదే report అడిగామండి. ఇప్పుడు పడిన వర్షానికి ఎన్ని చోట్ల చెరువులలో నీళ్లువచ్చాయి, ఎన్ని ఎన్ని ఎకరాలు dry areas లో పంటవేశారు. ఆరిపోయిన నెలలఖరలో వస్తుంది.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి :—అదిరాకుండానే, ప్రస్తుతము మెరుగా ఉన్నదని ఎట్లా చెప్పగలరు?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—Relative గా, ఇప్పుడు నేను మీతో మనవి చేయాలంటే, if I will give you statistical data. . . . .

శ్రీ టి. నాగి రెడ్డి :—ఒక చెరువుకు కూడా నీళ్లు రాలేదని నాకు తెలుసు. మీ కేమైనా చెరువులకు నీళ్లు వచ్చినట్లు వార్తలు వచ్చినాయా అని.

Sri V. B. Raju :—All the districts in the Andhra regions excepting Srikakulam, Chittoor and Anantapur recorded some rainfall ranging from 48 to 94 mm. The worst district that has suffered in the month of June is West Godavari.

Sri T. Nagi Reddy :—The point is this. Percentage కు వస్తే అసలు అక్కడ వచ్చే వర్షము 24 inches for the whole year అయినప్పుడు, ఆ percentage ప్రకారము తీసుకొని 50 percent అనంతపురంలో పడినది కాగుందనుకొంటే ప్రభుత్వము, నేను ఏమనుకోవాలో తెలియదు.

Sri T. Nagi Reddy :—24 inches for the whole year. How does the Government say that in Anantapur the rainfall has been satisfactory?

Sri V. B. Raju :—In the month of June, we go by the normal rainfall.

Sri T. Nagi Reddy :—Exactly; that normal rainfall must give some water so that the wells may get filled to some extent. Neither the tanks nor the wells have received any water; there has not been any new spring in the wells. How did the Government get the information?

Sri V. B. Raju :—I am only making a statement that Anantapur district has received the normal rainfall that it would normally receive. This year it has received its normal rainfall in June. That is a fact.

Sri T. Nagi Reddy :—Without getting any tanks filled, without any subsoil water in the wells.

Sri V. B. Raju :—If the tanks are to be filled by rainfall, there must be a down-pour; if the same quantum of rain is spread over a longer period, the water may get percolate into the soil.

Sri T. Nagi Reddy :—Is there at least an inch of water in a tank?

Sri V. B. Raju :—I am giving you the true figure.

Sri C. V. K. Rao :—Don't give such information. Give such information which is correct.

Sri V. B. Raju :—June as a crucial month. I will give the information:

In Srikakulam, normally it was 133 m. ms. The rainfall is 136 m. ms. It is satisfactory.

In Visakhapatnam, normally it was 127 m. ms. The district got 63 m. ms.

In East Godavari, normal it was 134 m. ms. average. It got only 22.7 m. ms.

West Godavari is the worst hit district; its average is 139 m. ms. It got only 8.5 m. ms.

In Krishna, it is about 110 m. ms. average. It got 31 m. ms.

In Guntur, the average was 78 m. ms. and it got only 13 m. ms.

In Nellore, its average is 43 m. ms. It does not get much rain in June. The rainfall is 17 m. ms.

In Kurnool, the average is 71 m. ms. It got only 19 m. ms.

In Anantapur, the average is 47 m. ms. in the month of June. In that month it got 43.4 m. ms. It is nearly normal.

Srikakulam is better and Anantapur is nearly good.

In Cuddapah, the average is 58 m. ms. It got 36 m. ms. It is not so bad.

In Chittoor, the normal rainfall is 57''- It got 76 m. ms.

Sri T. Nagi Reddy :— Where it is normal, even that normal is not reached in those districts, I see that the percentage is a wrong method of calculation.

Sri V. B. Raju :— Let me complete the districts. I will now come to Telangana districts.

In Hyderabad district, the normal rainfall is 105 m. ms. It got 78 m. ms. in June.

In Nizamabad, the normal rainfall is 143 m. ms. It got 102 m. ms.

In Medak, the normal rainfall is 151 m. ms. It got 89 m. ms.

In Mahbubnagar, the normal rainfall is 101 m. ms. It got 52 m. ms.

In Nalgonda, the normal rainfall is 103 m. ms. It got 70 m. ms.

In Warangal, the normal rainfall is 146 m. ms. It got 64 m. ms.

In Khammam, the normal rainfall is 173 m. ms. It got 43.5 m. ms.

In Karimnagar, the normal rainfall is 128 m. ms. It got 71 m. ms.

In Adilabad, the normal rainfall is 151 m. ms. It received 124.5 m. ms. It is not so bad.

Sir, to judge whether an area is actually exposed to any severity of drought or famine, one of the items that is taken into consideration is rainfall. And that rainfall sometimes may be widespread or concentrated at certain points.

Sri D. Venkatesam :— I wanted to know how the average is being calculated by the department, because last night there was rain at Hyderabad and there was no rain at Secunderabad. If so, I would like to know how this average is being calculated by the department.

Sri V. B. Raju :— We cannot measure it as per the gauge every inch. We can only know the trend. In some of the districts, second week has disappointed us. Let us hope that at least third and fourth weeks will come to our rescue. Let me not go into details of the drought relief programmes and much is known to Assembly Members. ఇప్పుడే మీకు information యిస్తున్నాను. ఈ ప్రయత్నాలన్నీ జరిగినవరకు pilot programme అవన్నీ అయినవరకు వాతావరణం మార్చినంతా ఒక కమిటీవచ్చి కొన్ని రికమెండేషన్లు యిచ్చిపోయారు. ముందుకొద్దిగా పని మొదలుపెట్టుటకు 30 లక్షల వరకు స్కీము సజెస్టు చేశారు. Famine and drought area క్రింద ముందు అనంతపూర్ తీసుకోమని ఆ స్కీము సజెస్టు చేసి డిటేల్స్ పంపారు. అది ప్లానింగ్ కమిషన్ కు వారు రికమెండ్ చేస్తున్నారు. Long range plan లో భాగంగా యీమధ్య స్టడీ చేసినవరకు వాతావరణం మారాయి. ఇదివరకు 71 తాలూకాలు famine and drought affected areas గా ఉన్నవి—అనంతపురంలో 11 తాలూకాలు, చిత్తూరులో 7, కడపలో 9, కర్నూలులో సబ్ తాలూకాలు కూడ కలిపి 13, నెల్లూరు 5, గుంటూరు 4, హైదరాబాదు 4, మహబూబ్ నగర్ 9, పరంగల్ 1—మొత్తం నల్లగొండ - 7 ఈ విధంగా 71 తాలూకాలు. కాని గత 3 సంవత్సరాల చరిత్ర తీసుకొంటే పరిస్థితి వేరుగా ఉన్నది—కొత్తపరియా వచ్చింది—శ్రీకాకుళం, విశాఖపట్టణం and upland areas of Godavari and Krishna ఆస్టరీస్ లో గత 30 సంవత్సరాలు rainfall study తీసుకుంటే ఆ 71 తాలూకాలకేగాని ఉత్తర ప్రాంతానికి అట్లా ఉన్నట్లుగా అప్పుడు కనబడలేదు. ఇప్పుడు రెవిన్యూ డివిజన్ స్టడీ ప్రకారం ఏర్పడ్డ పరిస్థితులు గత 3 సంవత్సరాలలో 65-66, 66-67, 67-68 లో స్టడీ చేస్తే 18 తాలూకాలు యీ మూడు సంవత్సరాలూ drought effected గా కనబడుతోంది. ఇది యీ మధ్య ప్రభుత్వం గుర్తించింది. అందువల్ల ఎక్కువ శ్రద్ధ ఉంచబడుతున్నది. కనుక drought and famine affected అంటే అనంతపురమే కాదు — some districts are also falling in line. Drought అనేది ఒక్క జిల్లాకే పరిమితమై లేదు. మొత్తం 20 జిల్లాలలో pockets లా ఏర్పడి ఉన్నది. ఇది గుర్తించాలి. రాయలసీమవరకే పరిమితం చేయకూడదు. కేంద్రప్రభుత్వంతో మాట్లాడినప్పుడుగాని ఎప్పుడైనాగాని ఆంధ్రప్రదేశ్ అన్ని జిల్లాలలో drought pockets ఉన్నవనేది ప్రత్యేకంగా దృష్టిలో ఉంచుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఈ పరిస్థితి మాస్తే శ్రీకాకుళం జిల్లాలో తెక్కలి, చీపురుపల్లి, నర్సంపేట, సాలూరు— యీ మూడు సంవత్సరాలుగా drought affected అయి ఉన్నవి. తూర్పు గోదావరిలో రాజమండ్రి, ప్రత్తిపాడు, పెద్దాపురం, తుని, ఎల్లవరం తాలూకాలలో drought ఉన్నది. ఇవి నల్గొండ, అనంతపురం ప్రాంతాలతో పోల్చడానికి విలువ్నది. అక్కడ 7 తాలూకాలు drought condition లో ఉంటూ వచ్చాయి. Therefore, the problem

itself is very serious. As some Members correctly said by merely giving some assistance this problem cannot be solved. Fourth Plan must give priority to this and first of all famine relief and drought relief must be given top priority. ఆ ప్రాధాన్యతను ఇవ్వడం ఉన్నది.

Drought relief పేరుతో grants పంచాయితీ సమితివారు యిస్తున్నారంటున్నారు పంచాయితీ సమితి ఆర్గనైజేషన్ జిల్లాపరిషత్తు ఆర్గనైజేషన్ instrument గా ఉపయోగించబడిందేగాని ఆ కార్యక్రమాలు తెచ్చి దానిక్రింద పెట్టడంకాదు.

Productive works చేయలేకపోయినప్పుడు విధిలేక రోడ్లకు వచ్చుకున్నారు. But the emphasis for the first time has been for productive works under drought relief, famine relief and employment oriented ones. దీనితో

figures యిస్తున్నారు. మన ప్రభుత్వం రు. 416 లక్షలు మంజూరు చేసింది - relief works క్రింద 11 జిల్లాలకు. ఈ సంవత్సరం ఎంత నష్టపడ్డామంటే

53 తాలూకాలలో 11 జిల్లాలలో ఉన్న 53 తాలూకాలలో 5527 గ్రామాలలో దెబ్బ తగిలింది. 120 కోట్ల రూపాయల వంట నష్టం కలిగింది. Relief గా

దానికి సంబంధించి 1 కోటి 50 లక్షలు, Cesses postponement ద్వారా 58 లక్షలు relief యిచ్చారు. Works implementation కోసం 4 కోట్ల 16 లక్షలు

శాంక్షన్ చేశారు. ఇంకా 20 లక్షల రూపాయలు రెవిన్యూ బోర్డు వద్ద ఉంచబడింది. Drinking Water కోసం, వాటికోసం, వీటికోసం 3 కోట్లు జాన్

అభివృద్ధికి జిల్లా అడ్మినిస్ట్రేషను ఖర్చుపెట్టింది. We must congratulate the district administration for having given record performance. We were not actually hopeful that even half of the sanctions would be spent

3 కోట్ల 25 లక్షలు శాంక్షన్ చేస్తే 3 కోట్లు ఖర్చు పెట్టారు. ఒక అంచనా వేయబడింది 1,35,43,000 మందికి mandays employment కల్పించబడింది.

మైనర్ ఇరిగేషన్ కోసం 70 లక్షలు ఖర్చు అవుతోంది. Afforestation roads, counter-binding, drinking water supply, - యంతకంటే ఎక్కువ చేయడానికి అవకాశం ఉన్నది అవసరంకూడా వున్నది. Planning Commi-

ssion సలహాదారు వచ్చినప్పుడు చర్చించడం జరిగింది. (Interruption) Revenue Board అంచనా ప్రకారం 8 కోట్లు అయినా సీసం ఖర్చు

పెట్టాలి. Tempo, అక్టోబరువరకు maintain చేయాలనే వత్తిడి చేస్తున్నారు. ఇప్పుడు యిచ్చినదిగాక యింకా రెండు కోట్లు యివ్వాలని

రెవిన్యూ బోర్డు కోరుతున్నారు. భారత ప్రభుత్వాన్ని అర్థించడం జరుగుతోంది డిప్యూటీ తక్కావీలుకూడ - విత్తనాలకోసం, దేనికైనాగాని.

యిప్పుడున్న లిమిట్ పెంచాలని, రానువరెడ్డిగారు నల్లగొండజిల్లా విషయంలో పెంచాలనేది దృష్టిలో ఉంచుకొని ఆలోచన జరుగుతోంది. రు. 200 ల నుండి

రూ. 500 లకు పెంచాలని కోరారు. Deepening of irrigation wells కు యివ్వాలని కోరారు. ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉన్నది. తొందరలోనే నిర్ణయం

జరుగుతుంది. ఆహారం కోసం Government is taking care for and I do not think there need be any fear for the availability of food. The Government is having stocks with it; and what we need is deep well borings now. Drinking water విషయంలో కూడ యిదివరకు నేను మరని

చేసిఉన్నాను. What we need is deep well borings now. రానులసీమలో కూడ 4 rigs వని చెప్తున్నాయి. The report is that each rig is giving one well

everyday. ఈ రకంగా ఉన్నది. పెద్ద ప్లానులు కూడ తరువాత వస్తే వస్తాయి. కాని మనకు heavy machinery for rigs deep well boring కావాలి. That very is important. అది ఎక్కడెక్కడ దొరుకుతుందో, UNICEF వారితో ప్రయత్నం చేస్తున్నాము బీహార్ నుండి కూడ యిస్తాము అన్నారు. చివరకు బీహారు ప్రభుత్వం అక్కడ ఉండాలని కోరడంవల్ల రాలేదు. కేవలం U. P. లో ఉన్నటువంటి 4 rigs తీసుకువచ్చి లక్ష రూపాయలు పెట్టి బాగుచేయించి అనంత పూర్ కు priority ఇచ్చి పంపించి ఉన్నాము. Drinking water కొరకేకాదు. Irrigation wells కు కూడ కావాలి.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి (నక్రెకల్) :—నల్లగొండకు కూడ అవసరం ఉన్నాయి.

శ్రీ వి. బి. రాజు :—నల్లగొండకే కాదు. What we need more than tractors today are rigs. We have to tap underground water. తరువాత up land areas లో పోచంపాడు ప్రాజెక్టు వస్తుంది యి.కో ప్రాజెక్టు వస్తుంది, అని ప్రాజెక్టుల వైపు చూస్తూ కూర్చునేటట్లయితే, availability of water will not be there. We have to tap the underground water first, underground water, substand water ను tap చేయకుండా surface water మీద ఆధారపడేటట్లయితే లాభంలేదు. Project may disappoint us. These rigs have been discovered long ago. కనుక ప్రభుత్వం కూడ తీవ్రంగా అలోచిస్తున్నది. Resorces అన్నీ ఒకదిక్కు తీసుకురావాలి. ముఖ్యంగా heavy rigs ను provide చేయాలి. The members will be happy to know that the Agro-Development Corporation which was constituted is seized of the matter. అవసరమైతే గారు ఉపన్యాసం చేస్తూ శెలవిచ్చారు. Subridy-wells విషయంలో 80—85 నాటికి అయిపోయింది. That is the present position వాటికి కాలం పొడిగించవలసిందిగా ముఖ్యమంత్రి గారిని నేను ఇప్పుడే అడిగినాను. ఇటువంటి ఇబ్బంది పరిస్థితులలో ఒక సంవత్సరం వరకు పొడిగించ వచ్చునని వారు కూడ ఒప్పుకున్నారు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—దానిమీద పెనాల్టీ వసూలు చేస్తున్నారు అది కూడ ఆపాలి.

శ్రీ వి. బి. రాజు :—అది వెంటనే ఇప్పుడు సమాధానం చెప్పలేను. We have to think about it.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—భూ తనఖా బ్యాంకులో నిరుడు శ్రవ్యింప వాటికి రెండవ కిస్తు డబ్బు ఇవ్వడంలేదు.

శ్రీ వి. బి. రాజు :—ఇంతే మనవి చేస్తున్నాను. ప్రభుత్వ ముక్తం కూడ ఈ విషయంలో ఎక్కువ vigilant గా ఉన్నది. గౌరవ సభ్యుల వారి వారి constituencies లో వారి వారి ప్రాంతములో ఏదైన విపరీతమైన పరిస్థితి ఏర్పడినట్లయితే కలెక్టరు దృష్టికి తీసుకురావడమే కాకుండా ప్రభుత్వ దృష్టికి కూడ తీసుకువచ్చినట్లయితే రెవెన్యూ బోర్డు ద్వారా emergent bases వైన priority ఇస్తూ దానికి చర్య తీసుకోబడుతుందని విశ్లేషిస్తూ నేను ముగిస్తున్నాను.

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

re :—OPENING OF VIII AND IX CLASSES IN
ZILLA PARISHAD HIGH SCHOOLS.

Mr. Speaker :—There are two call attention motions pending. One is regarding opening of 8th classes in Zilla Parishad High Schools. I request the Members to be here for about 5 minutes and finish off the business.

Sri T. V. Raghavulu :—Yes, Sir. The Director of Public Instruction has sent proposals for opening of next higher classes during 1968-69 in some of the Schools in the State. They will include opening of 9th and 10th classes as well as additional sections in some of higher classes. Several representations have been received by the Government from Zilla Parishad and aided managements seeking permission to upgrade the existing upper primary schools into that of High schools by starting 8th classes during 1968-69. The opening of 8th class during the current year to carry with it a commitment to open a next higher class next year. In view of the stringent financial position it will not be in a position to meet the payment. It is not considered admissible to allow the management to open a next higher class without grant because invariably they find it difficult to pay the salaries to teachers and at that stage there is bound to be a crisis which would lead to the Government being forced with a huge financial commitment of unforeseen grants to these institutions. From this point of view and from the point of financial difficulties of the State, the Government have considered the problem of opening of higher classes and decided that no new classes shall be opened except 9th and 10th classes, where classes upto 8th and 9th respectively are already being run. In classes where 9th class is opened, only one teacher will be employed by way of additional staff in schools and where 10th class is opened, the additional staff will be limited to one L. T. Assistant and one Telugu Pandit and the post of one existing L. T. Assistant will be upgraded to that of Head-Master. Accordingly orders have been issued in G.O. Ms. No. 1455, Education Department, dated 15-7-1968 Sir.

re : NECESSITY OF ESTABLISHING A NEW ARTS. AND
SCIENCE COLLEGE IN THE CITY.

Mr. Speaker :—Next Call attention notice regarding the necessity of establishment of a new Arts and Science College in the City.

Sri T. V. Raghavulu :—Mr. Speaker, Sir, the Colleges in the Twin Cities of Hyderabad and Secunderabad had fixed different dates for receipt of applications for admission to Colleges. The receipt of applications to the Colleges have since been completed and the particulars of candidates seeking admission into various Colleges in Twin Cities are being collected. It is likely that some of the candidates may apply for different courses in different Colleges. Therefore, on receipt of full particulars, the additional facilities for admission will be examined; and the question of either granting permission to private management to start new colleges or introducing shift system in the existing colleges will be considered.

MESSAGES FROM THE COUNCIL

Mr. Speaker:—I am to announce that I have received the following messages from the hon'ble Chairman, Legislative Council.

1. To
The Speaker,
Andhra Pradesh Legislative Assembly,
Hyderabad.
Sir,

re :—NOMINATIONS TO THE SUBORDINATE LEGISLATION COMMITTEE

MESSAGE

I am to inform the Legislative Assembly that formal motion has been adopted by the Andhra Pradesh Legislative Council at its sitting held on 11th July, 1968. Concurring with the recommendation of the Assembly that the Legislative Council do agree to nominate 4 members of the Council to Subordinate Legislation Committee of the Assembly for a period of one year.

MOTION

“That this House concurs in recommending to the Andhra Pradesh Legislative Assembly that the Andhra Pradesh Legislative Council do agree to nominate 4 members of the Council to serve on the Subordinate Legislation Committee in the Assembly for a period of one year and do proceed to elect in such manner as the Chairman may direct 4 members from among the Members of the Council to serve on the said Committee.

Yours faithfully,
P. Ranga Reddy,
Chairman.

I am further to inform the Assembly that at the sitting of the Legislative Council on 16th July, 1968, I declared the following Members duly elected to the Subordinate Legislation Committee of the Legislative Assembly for a period of one year :

1. Sri A. Chengal Reddy
2. Sri M. Azamuddin
3. Sri J. Mutha Reddy
4. Sri Y. C. Ranga Reddy

Yours faithfully,
P. Ranga Reddy,
Chairman.

re : THE ANDHRA PRADESH KRISHNA AND GODAVARI DELTA
AREA DRAINAGE CESS BILL, 1969.

2. In accordance with rule 174 of the Andhra Pradesh Legislative Council Rules, I return herewith the Andhra Pradesh Krishna and Godavary Delta Area Drainage Cess Bill, 1968 i.e. L.A. Bill 22 of 1968

592 18th July, 1968.

Announcement ;
re : Statistics for the meeting from
25-6-68 to 18-7-68.

which was passed by the Legislative Assembly at its sitting held on 10th July, 1968 and transmitted to the Legislative Council for its recommendation, duly signed by me and state that this House have no recommendation to make to the Legislative Assembly in regard to the said Bill.

Yours faithfully,

P. Ranga Reddy,
Chairman,
Andhra Pradesh Legislative
Council.

ANNOUNCEMENT

re : STATISTICS FOR MEETING FROM 25-6-1968 TO 18-7-1968

Mr. Speaker :—I am to announce the following details of the Business transacted during this meeting.

1. No. of days for which the Assembly sat	21
2. No. of hours for which the Assembly worked	111
3. No. of questions answered orally	516
4. No. of Short Notice questions	26
5. No. of Supplementaries	989
6. No. of Speeches made by the Ministers	87
7. No. of Speeches made by the Members	424
8. Call Attention Notices admitted and statements made	67
9. No. of Bills passed	20
10. Composition of the House as on 18-7-1968 (Besides Hon Speaker)	
Congress	198
Democratic Front	37
Peoples' Democratic Group	8
Communist Party of India	10
Communist Party of India (Marxists)	8
Janasangh	3
Republican Party	2
Samyuktha Socialist Party	2
Independents	15
Nominated	1
Vacant	1
Total ..	287

I now adjourn the House *sine die*.

[The House then adjourned *sine die*.]

INDEX TO
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES.

Volume XIII (Nos. 1 to 5)

CONTENTS.

<i>Vol. XIII No. 1</i>	PAGES
Oral Answers to Questions	1
Short-Notice Questions and Answers	36
Written Answers to Questions	40
Ruling by the Chair—	
On the Privilege question raised by Sri Sultan Salahuddin Owaisi, M.L.A., against Sri Kalyan Rao, Commissioner of Police, Hyderabad ..	49
Business of the House	50
Announcement :	
re : Leader of the Communist Party of India (Marxists) Legislature Party	58
Business of the House	58
Calling attention to matters of urgent public importance :	
re : Urgent need to widen the Chaderghat Bridge in Hyderabad	56
re : Retrenchment of N.M.Rs. at Srisailem Project	58
re : Stationing of armed Police on the tank bund of Dharmasagar tank in Warangal taluk to prevent the ryots from drawing water from the tank for cultivation	59
re : Dismissal of employees working in M.G. Brothers, Kurnool	60
re : Refusal to recruit persons from Andhra Pradesh by the Management of Cement Factory, Palakurthi, Peddapalli taluk	68
re : Dismissal of 27 workers by the Management of Venkatachalapathi Cotton Mills, Tirupathi ..	69

Papers laid on the Table :

PAGES

Notifications issued under section 3 of the Andhra Pradesh District Collectors (Powers) Delegation Act, 1961	71
Amendments to the Andhra Pradesh Industrial Disputes Rules, 1958	71
Housing Programmes for 1968-69, Budget Estimates for 1968-69, and Schedule of staff of the Andhra Pradesh Housing Board	71

Government Bills :

The Andhra Pradesh (Telangana Area) Tenancy and Agricultural Lands (Second Amendment) Bill, 1968. (Introduced)	73
The Andhra Pradesh Housing Board (Amendment) Bill, 1968. (Introduced)	75
The Andhra Pradesh Excise Bill, 1968. (Discussion not concluded)	75

Vol. XIII—No 2.

Business of the House	107
Oral Answers to Questions	107
Short-Notice Questions and Answers	135
Written Answers to Questions	152
Adjournment Motion :	
re : Strike by the Railway Firemen. (Disallowed)..	169
Business of the House	173
Calling attention to matters of urgent public importance :	
re : Glut in the market for groundnut and cotton in Rayalaseema	180
re : Non-passing of bills by the Audit Department in respect of non-recognised schools	185
re : Retrenchment of teachers in the State	186
re : Raising of donations and collections, of exorbitant fees in private schools in the twin cities at the time of admission	195

re : Drying up of seed beds and the difficulties experienced by ryots of certain villages in Tenali taluk	PAGES 199
re : The decision of the Government to black-list some news papers	200
Announcement :	
Messages from the Council :	
re : The Andhra Pradesh (Andhra Area) Prohibition (Amendment) Bill, 1968	220
re : The Andhra Pradesh Civil Services (Disciplinary Proceedings Tribunal) Amendment Bill, 1968	220
re : The Andhra Pradesh Medical Practitioners Registration Bill, 1968	220
re : The Payment of Wages (Andhra Pradesh) Amendment Bill, 1968	220
re : The Industrial Disputes (Andhra Pradesh) Amendment Bill, 1968	220
re : The Andhra Pradesh Land Encroachment (Amendment) Bill, 1968	221
re : The Andhra Pradesh Splitting up of joint Pattas (Amendment) Bill, 1968	221
re : The Andhra Pradesh Public Premises (Eviction of unauthorised occupants) Bill, 1968	221
re : The Andhra Pradesh Objectionable Performances Prohibition (Amendment) Bill, 1968	221
re : The Andhra Pradesh Payment of Salaries and Removal of Disqualifications (Amendment) Bill, 1968	221
re : The Industrial Employment (Standing Orders) Andhra Pradesh Amendment Bill, 1968	221
re : The Andhra Pradesh Municipalities (Amendment) Bill, 1968	221
re : The Andhra Pradesh Shops and Establishments (Amendment) Bill, 1968	222
re : The Andhra Pradesh Electricity Duty (Extension and Amendment) Bill, 1968	222
re : The Andhra Pradesh Outports Landing and Shipping Fees (Amendment) Bill, 1968	222

	PAGES
re : The Indian Ports Andhra Pradesh (Amendment) Bill, 1968	222
Government Bill :	
.. The Andhra Pradesh Excise Bill, 1968. (Passed) ..	222
Announcement :	
re : Decision of the Business Advisory Committee ..	273
<i>Vol. XIII—No. 3.</i>	
Oral Answers to Questions	275
Short-Notice Questions and Answers	305
Written Answers to Questions	314
Business of the House	323
Calling attention to matters of urgent public importance :	
re : River-water dispute between Andhra Pradesh Maharashtra and Mysore States	336
re : Alleged encroachment by the Orissa Government with administrative machinery in Kotia group of villages in Srikakulam district	341
Papers laid on the Table :	
Amendments to the Andhra Pradesh Motor Vehicles Rules, 1964	346
Amendment to the Andhra Pradesh Irrigation (Levy of Betterment Contribution and Advance Betterment Contribution) Rules, 1956 ..	346
Annual Report for the year ended 31-3-1967 on the Working and affairs of the Banana and Fruit Development Corporation Limited, Madras ..	346
Amendment to Rule 41 (2) of the Andhra Pradesh Co-operative Societies Rules, 1964	346
Amendment to Rule 48 (2) of the Andhra Pradesh Co-operative Societies Rules, 1964	346
Government Bills :	
The Andhra Pradesh Special Powers (Press) Bill, 1968. (Introduced)	347

The Andhra Pradesh (Telangana Area) Tenancy and Agricultural Lands (Second Amendment) Bill, 1968. (Passed)	PAGES 347
Business of the House ..	358
Discussion on Backward Classes ..	358

Vol. XIII—No. 4

Oral Answers to Questions ..	397
Business of the House ..	422
Government Bill :	
The Andhra Pradesh Special Powers (Press) Bill, 1968. (Discussion not concluded)	427

Announcement :

re : Decisions of the Business Advisory Committee	431
Business of the House	431

Government Bill :

The Andhra Pradesh Special Powers (Press) Bill, 1968. (Referred to Joint Select Committee) ..	434
Discussion on Drought conditions (Discussion not concluded)	460

Half-an-hour discussion on Question No. 2715

re : Banjar lands in Rebaka village ..	471
--	-----

Vol. XIII—No. 5.

Oral Answers to Questions .. .	483
Short Notice Questions and Answers ..	511

Point of Information :

re : Interview with the Minister for Janasambandha Sramika Sakha by a representative of 'Patriot' and 'Link' ..	513
---	-----

Business of the House ..	515
--------------------------	-----

Point of Information :

re : Arrest of Sri B. Narsimha Reddy, M.L.A. on 27-3-1968 ..	515
---	-----

	PAGES
re : Conviction of certain persons who partook in the agitation for V Steel Plant	518
re : Missing of waggons carrying coal from Singareni	518
re : Formation of new districts	519
re : Collection of land revenue arrears, etc.	519
Constitution of the Committee on Subordinate Legislation for 1968-69	520
Short discussion on a matter of urgent public importance :	
re : Conduct of Sub-Inspector of Police, Yellanur, Tadpatri taluk	520
Papers laid on the Table :	
Amendments to the Schedule to the Andhra Pradesh Sugarcane (Regulation of Supply and Purchase) Act, 1961	527
Business of the House	527
Calling attention to matters of urgent public importance :	
re : Goondaism in certain villages in Khammam district	528
re : Death of a person due to clashes in Secunderabad on 14-7-1968	531
re : Fire accident in Siragaripalli village, Narasapur taluk in the last week of June, 1968	533
re : Results of the M.B.B.S., Examination	534
re : Threatened strike by the Andhra Pradesh Medical Employees Association at Visakhapatnam	535
re : Retrenchment of staff in the Revenue Department	535
re : Allotment of lands to rich ryots even though the Harijans, Yekubas, etc., are cultivating those lands in Garikapodu village, Vinukonda taluk	536
re : Alleged wrongful appropriation of distress takkavi loans by the Tahsildar S. Kota	538
re : Non-payment of salaries to operators of Audio-Visual Equipment working in Blocks from 1-8-1967	539

	PAGES
re : Retrenchment of 650 workers by the Azam Jahi Mills, Warangal	540
re : Non-availability of water under Bantumilli canal in Bandar taluk	548
Discussion on drought conditions. (Concluded) ..	548
Calling attention to matters of urgent public importance :	
re : Opening of VIII and IX classes in Zilla Parishad High Schools	590
re : Necessity of establishing a new Arts and Science College in the City	590
Messages from the Council :	
re : Nominations to the Subordinate Legislation : Committee	591
re : The Andhra Pradesh (Krishna and Godavari Delta Area) Drainage Cess Bill, 1968 ..	591
Announcement :	
re : Statistics for the meeting from 25-6-1968 to 18-7-1968	592

GENERAL INDEX

A.

ABRAHAM, SRI B.

Calling attention to matters of urgent public importance :	
Stationing of Armed Police on the Tank Bund of Dharma Sagar Tank in Warangal taluk to prevent the ryots from drawing water from the tank for cultivation	59-60
Qn. re : Komuravelli Mallikarjuna Devasthanam ..	155-156

Adjournment Motion re :

Strike by the Railway Firemen	169-173
---------------------------------------	---------

Disallowed :

AHMED HUSSAIN, SRI.

Qn. re : Creeches in Rural areas	287-290
Issue of Pattas	314-315
Kidnapping of a Girl	36-38
Removal of Railings from Hussain'sagar	397-398
Short discussion on a matter of urgent public importance re :	
Conduct of Sub-Inspector of Police, Yellanur, Tadpatri taluk	525

ANASUYADEVI, SMT. T.N.

Discussion re :

Drought Conditions	543-547
----------------------------	---------

ANJANA REDDY, SRI K.

Calling attention to matters of urgent public importance re :	
Retrenchment of teachers in the State	190-191
Discussion re :	
Backward Classes	377-379
Drought Conditions	567-569

Qn. re : Agreement between Mysore and Andhra Pradesh for supply of Electricity	497-498
Announcement re :	
Decision of the Business Advisory Committee ..	278
Leader of the Communist Party of India(Marxists) Legislature Party	58
Statistics for Meeting from 25-6-1968 to 18-7-1968..	592
APPA RAO, SRI G.B.	
Bills (Government):	
The Andhra Pradesh Special Powers (Press) Bill, 1968	455-457
Calling attention to a matter of urgent public importance re :	
Alleged wrongful appropriation of Distress Taccavi loans by the Tahsildar, S. Kota	538-539
B.	
EASI REDDY, SRI P.	
Discussion re :	
Drought Conditions	554-555
Short discussion on a matter of urgent public importance re :	
Conduct of Sub-Inspector of Police, Yellanur, Tadpatri taluk	524
BHASKAR RAO, SRI.	
Bills (Government):	
The Andhra Pradesh Excise Bill 1968. ..	105-104
Calling attention to matters of urgent public importance re:	
Retrenchment of teachers in the State. ..	195
BHIM REDDY, SRI M.	
Q re: Gajwel Daulatabad Road.	153-154
BHUPATHI, SRI G.	
Q re: Supply of power Boring Machines ..	157
Bills (Government):	
The Andhra Pradesh Excise Bill, 1968. ..	75-106
(First Reading)	222-248
440-2	

The Andhra Pradesh Excise Bill, 1968.	..	
(Second Reading)	.. ..	243-268
The Andhra Pradesh Excise Bill, 1968. (Passed)		268-273
The Andhra Pradesh Housing Board (Amendment) Bill, 1968. (Introduction)		75
The Andhra Pradesh Special Powers (Press) Bill, 1968. (Introduction)	.. ..	347-352
The Andhra Pradesh Special Powers (Press) Bill, 1968. (First Reading)	.. ..	427-431,
Referred to Joint Select Committee..	..	434-460
The Andhra Pradesh (Telangana Area) Tenancy and Agricultural Lands (Second Amendment) Bill, 1968. (Introduction)	.. ..	78-75
The Andhra Pradesh (Telangana Area) Tenancy and Agricultural Lands (Second Amendment) Bill, 1968. (First Reading)	.. ..	353-357
The Andhra Pradesh (Telangana Area) Tenancy and Agricultural Lands (Second Amendment) Bill, 1968. (Second Reading)	.. ..	357-358
The Andhra Pradesh (Telangana Area) Tenancy and Agricultural Lands (Second Amendment) Bill, 1968. (Passed)	.. ..	358
BRAHMANANTH REDDY, SRI K.		
Adjournment Motion re :		
Strike by the Railway Firemen	.. ..	171-172,
Disallowed	.. ..	173
Bills (Government) :		
The Andhra Pradesh Special Powers (Press) Bill 1968	.. ..	427-428, 429-430, 431, 457- 459, 460
Calling attention to matters of urgent public importance re :		
Alleged encroachment by the Orissa Government with administrative machinery in Kotia Group of villages in Srikakulam district.	.. ..	343, 344
River, water dispute between Andhra Pradesh, Maharashtra and Mysore States.	.. ..	340-344

The decision of the Government to black list some Newspapers	..214, 215-219
--	----------------

Discussion re :

Backward Classes	386-395
--------------------------	---------

Point of Information re :

Arrest of Sri B. Narasimha Reddy, M.L.A. on 27-3-1968	517, 518
---	----------

Collection of Land Revenue arrears ..	520
---------------------------------------	-----

Conviction of certain persons who partook in the agitation for V Steel Plant	418
--	-----

Formation of New Districts	519
------------------------------------	-----

Interview with the Minister for Janasambandha Sramika Sakha by a Representative of 'Patriot' and 'Link'	514, 515
---	----------

Missing of waggons carrying coal from Singareni ..	518, 519
--	----------

Short discussion on a matter of urgent public importance re :

Conduct of Sub-Inspector of Police, Yellanur, Tadpatri taluk	522, 523
--	----------

Business of the House	50-53, 53-56, 107, 173-179, 323-333, 358-361, 422-427, 512-513, 515-516, 527-528.
-------------------------------	---

BUTCHIRAYUDU, SRI K.

Bills (Government) :

The Andhra Pradesh Excise Bill, 1968 ..	98-99
---	-------

re : Contract for Slum Clearance in Hyderabad ..	17-28
--	-------

Investments by Tirupati Devasthanam ..	164-168
--	---------

Transfer of Teachers in Zilla Parishad, West Godavari	126-128
---	---------

C.

Calling attention to matters of urgent public importance re :

Alleged encroachment by the Orissa Government with administrative machinery in Kotia Group of villages in Srikakulam districts	341-345
--	---------

Alleged wrongful appropriation of Distress Taccavi loans by the Tahsildar, S. Kota	538-539
Allotment of lands to rich ryots even though the Harijans, Yerukulas, etc, are cultivating those lands in Garikapadu village, Vinukonda taluk. ..	536-533
Death of person due to clashes in Secunderabad on 14-7-1968.	531-533
Dismissal of Employees working in M.G.Brothers, Kurnool.	60-68
Dismissal of 27 working by the management of Venkatachalapathi Cotton Mills, Tirupathi ..	69-71
Drying up the the seed beds and the Difficulties expsienced by the ryots of certain villages in Tenali taluk. - - - ..	199-200
Fire accident in Siragauipalli, Narsapur taluk in the last week of June, 1968. ..	533-534
Glut in the Market for Groundnut and Cotton in Rayalaseema.	180-184
Goondaism in certain villages in Khammam district	528-531
Necessity of Establishing a New Arts and Science College in the city	590
Non-availability of Water under Bantumilli Canal in Bander taluk	543
Non-Passing of bills by the Audit Department in respect of non-recognised schools ..	185-186
Non-payment of salaries to the Operators of Audio Visual Equipment Working in Block from 1-8-1967	539
Opening of VIII and IX classes in Zilla Parishad High Schools	590
Rising of donations and collection of exhorbitant fees in private schools in the twin cities at the time of admission	195-199
Refusal to recruit per ons from Andhra Pradesh by the Management of Cement Factory Palakurthi, Peddapalli taluk	

Results of the M.B.B.S., Examination ..	534-535
Retrenchment of N.M.Rs. at Srisailem Project ..	58
Retrenchment of Staff in the Revenue Department ..	535-536
Retrenchment of teachers in the State ..	186-195
Retrenchment of 650 workers by the Azzamjahi Mills, Warangal ..	540-543
River water dispute between Andhra Pradesh, Maharashtra and Mysore States ..	338-341
Stationing of Armed Police on the Tank Bund of Dharma Sagar Tank in Warangal taluk to prevent the ryots from drawing water from the tank for cultivation ..	59-60
The decision of the Government to black list some Newspapers ..	200-219
Threatened strike by the Andhra Pradesh Medical Employees Union at Visakhapatnam ..	535
Urgent Need to widen the Chadarghat Bridge in Hyderabad ..	56-58
CHALAPATI RAO, DR. T.V.S.	
Bills (Government) :	
The Andhra Pradesh Special Powers (Press) Bill, 1968 ..	450-452
Calling attention to matters of urgent public importance re :	
Raising of donations and collection of exorbitant fees in private schools in the twin cities at the time of admission ..	197
River water dispute between Andhra Pradesh, Maharashtra and Mysore States ..	341
Q. re : Repairs to National Highway No. 5 ..	408-409
CHANDRASHEKAR REDDY, SRI A.	
Discussion re :	
Drought Conditions ..	548-550
CHENCHURAMA NAIDU, SRI M.	
Bills (Government) :	
The Andhra Pradesh Housing Board (Amendment) Bill, 1968. (Introduction) ..	75

CHINA NAGAIAH, SRI M.

Discussion re :

Drought Conditions 470-471

CHITTI NAIDU, SRI T.

Q. re : Electricity to Agency areas 47-48

Promotion of S.T. Candidates in Co-operative Service 164

Committees :

Constitution of Committee on Subordinate Legislation for 1968-69 520

D.

DEPUTY SPEAKER, MR.

Adjournment Motion re : (Disallowed).

Strike by the Railway Firemen 170, 171, 173

Announcement re :

Decision of the Business Advisory Committee .. 273

Bills (Government) :

The Andhra Pradesh Housing Board (Amendment) Bill, 1968. (Introduction) 75

The Andhra Pradesh Special Powers (Press) Bill, 1968 .. .. 347, 348, 349, 350, 351, 352, 427

The Andhra Pradesh (Telangana Area) Tenancy and Agricultural Lands (Second Amendment) Bill, 1968 .. .. 73, 74, 75

Calling attention to matters of urgent public importance re :

Alleged encroachment by the Orissa Government with administrative machinery in Kotia Group of villages in Srikakulam district 344, 345

Dismissal of Employees working in M.G. Brothers, Kurnool 66

Goondaism in certain villages in Khammam district 529

Discussion re :

Backward Classes 361-395, 460-471

Banjar lands in Rebaka village 471-481

Drought Conditions 543-589

E.

EASWARA REDDY, SRI A.

Discussion re :

Drought Conditions	461-468
Q. re : Chittoor—Tirupati Road	406-407
Misappropriation of Revenue collections	282-285
Murders in Kurnool taluk	509-510
Over bridge near Tirupati	410-411
Remuneration of Stamp Venders	299-300
Small Car Project	486-488
Tirupati Co-operative Town Bank	152

ESHWARA REDDY, SRI K.

Calling attention to matters of urgent public importance re :

Dismissal of Employees working in M.G. Brothers, Kurnool	60-62
--	-------

ESWARA BAI, SMT. J.

Bills (Government) :

The Andhra Pradesh Excise Bill, 1968	89-90
The Andhra Pradesh Special Powers (Press) Bill, 1968.	448

Calling attention to matter of urgent public importance re :

Death of a person due to clashes in Secunderabad on 14th July 1968.	532
---	-----

Dismissal of Employees working in M.G. Brothers Kurnool.	63
--	----

The decision of the Government to black list some Newspapers.	208-209
---	---------

Discussion re :

Backward Classes	382-384
Drought Conditions	573

Q. re : Aid to the Harijan family of Kauchikacherla 483-485

Bed Strength in Fever Hospital	277-278
Filaria	316-317
Murder of Yusuf Nawab	485-486
Rift in I.N.T.U.C.	35-36

GOPALAKRISHNAYYA, SRI VAVILALA.

Adjournment Motion re : (Disallowed).

Strike by the Railway Firemen 169-170

Bills (Government) :

The Andhra Pradesh Excise Bill, 1968 .. .. 87-88, 88-89,
245

The Andhra Pradesh Special Powers (Press) Bill,
1968. ' ' 427, 448-
449.

The Andhra Pradesh (Telangana area) Tenancy a
and Agricultural Lands (Second Amendment)
Bill, 1968. .. .. 74. 356,
357.

Calling attention to matters of urgent public impor-
tance re :

Alleged encroachment by the Orissa Government
with administrative machinery in Kotia Group of
villages in Srikakulam district. 341-342

Dismissal of Employees working in M. G. Brothers
Kurnool. 60, 66

Retrenchment of 650 workers by the Azamjahi
Mills, Warangal. 451

River water dispute between Andhra Pradesh, Maha-
rashtra and Mysore States. 3383-39

The decision of the Government to black list some
Newspapers. 210-211

Backward Classes 381-382

Banjar Lands in Rebaka village : 475-476, 480

Drought Conditions 565-566

Point of Information re :

Conviction of certain persons who partook in the
agitation for V Steel Plant. 518

Q.re : Acquisition of lands in Jawahar Autonagar.. .. 44

Borrowings of the State. 143-144

Death of Smt. Poluru Laxmi in Ongole Government
Hospital. 312-313

Enhancement of fares of stage carriages ..	144-150
Licences for Dyes and Colours	15-17
Ousting of Teachers in Zilla Parishads ..	121-126
Pension of Non-Teaching Staff of Aided Schools ..	130-131
Short discussion on matters of urgent public importance re :	
Conduct of Sub-Inspector of Police, Yellanur, Tad-patri taluk.	522
GOVERDHAN REDDY, SRI P.	
Discussion re :	
Drought Conditions.	555-556
GOVINNDA RAO, SRI K.	
Bills (Government) :	
The Andhra Pradesh Excise Bill, 1968 ..	244-245,
Calling attention to matters of urgent public importance re :	
Retrenchment of teachers in the State ..	195
Discussion re :	
Banjar lands in Rebaka village	471-473 474-475, 480-481
Q. re : Age limit for Superannuation of Teachers ..	511-512
Banjar land in Rebaka village	300-305
Collection of N.D.F.	156-157
Electricity arrears	3-7
Loss of cement in Lower Sileru Project ..	498-499
Pension of Non-Teaching Staff of Aided Schools ..	180-181
Sub-way at Railway level crossing at Anakapally	417-419
J.	
JAGANNATHAM SRI, S.	
Q. re : Delimitation of Mandasa and Itchapuram Samithis	116-21
440-3	

JANGA REDDY, SRI C.

Bills (Government) :

The Andhra Pradesh Excise Bill, 1968 .. 85-87

The Andhra Pradesh Special Powers (Press) Bill,
1968 .. 452-453

The Andhra Pradesh (Telangana area) Tenancy
and Agricultural lands (Second Amendment)
Bill, 1968 .. 355

Calling attention to matters of urgent public
importance re :

Alleged encroachment by the Orissa Government
with administrative machinery in Kotia Group
of villages in Srikakulam district .. 344, 345

Retrenchment of teachers in the State .. 189

Retrenchment of 650 workers by the Azamjahi
Mills, Warangal .. 540-541,
543

The decision of the Government to black list
some Newspapers .. 206-207

Discussion re :

Drought Conditions .. 566-567

Q. re: Interest on loans for submerged lands .. 285-287

Short discussion on a matter of uegent public
importance re :

Conduct of Sub-Inspector of Police, Yellanur,
Tadpatri taluk .. 524-525

JAYAPRADA, SMT. B.

Discussion re :

Drought Conditions .. 559-561

K.

ESAVA RAO, SRI V.C.

Bills (Government):

The Andhra Pradesh Excise Bill, 1968. .. 93-95

KONDALA RAO, Sri, D.

Q re: Promotion of S.T. Candidates in Co-operative
Service. .. 164

KOTAIAH, Sri PRAGADA

Bills (Government):

The Andhra Pradesh Excise Bill, 1968. 225-228

The Andhra Pradesh Special Powers (Press) Bill, 1968, 438-440

Calling attention to matters of urgent public importance re:

Drying up of seed beds and difficulties experienced by the ryots of certain villages in Tenali taluk. 200

Glut in the market for Groundnut and Cotton in Rayalaseema. 184

Discussion re:

Backward Classes. 369-374
374-376

KRISHNAM NAIDU, Sri G.

Discussion re :

Drought Conditions 571

KURMAYYA, Sri V.

Q:re : Anti-Untouchability day 319-323

L.

LAKSHMA REDDY, Sri T.

Bills (Government) :

The Andhra Pradesh (Telangana area) Tenancy and Agricultural Lands (Second Amendment) Bill, 1968. 74

LAKSHMAN BAPUJI, Sri KONDA.

Calling attention to matters of urgent public importance re:

Dismissal of Employees working in M.G. Brothers Kurnool. .. .. 63-66, 67.

Dismissal of 27 workers by then agent of Venkatachalapathi Cotton Mills, Tirupathi. .. 70-71

Non-payment of salaries to the operators of Audio Visual Equipment Working in Block from 1st August 1967. 540

Refusal to recruit persons from Andhra Pradesh by the Management of Cement Factory Palakurthi, Peddapalli taluk 68-69

Retrenchment of 650 workers by the Azambahi Mills, Warangal 541-542, 543

Discussion re :			
Backward Classes	..	..	362
LATCHANNA, SRI G.			
Adjournment Motion re : (Disallowed)			
Strike by the Railway Firemen	..	..	171, 173
Bills (Government) :			
The Andhra Pradesh Excise Bill, 1968	..		228-236, 237, 239, 240, 241, 242, 268-269, 271, 272
The Andhra Pradesh Special Powers (Press) Bill, 1968	..	..	430, 434-438
Calling attention to matters of urgent public importance re :			
Alleged encroachment by the Orissa Government with administrative machinery in Kotia Group of villages in Srikakulam district	..	..	343-344, 345
The decision of the Government to black list some Newspapers	..	..	202-203, 219
Discussion re :			
Backward Classes	..	..	361, 361-369
Q. re : Delimitation of Mandasa and Itchapuram Samithis	..	..	116-121
Wages to Kolagaris	..	..	39-40
LINGA REDDY, SRI V.			
Discussion re :			
Drought Conditions	..	..	460-461
M.			
MADHAYA RAO, SRI A.			
Q. re : Electricity to Annasamudram Darga	..		504
Tractor Project	..	..	488-490
MAHANANDA, SRI R.			
Calling attention to matters of urgent public impor- tance re :			
Retrenchment of teachers in the State	..		186-188, 194

Discussion re :

Banjar lands in Rebaka village	476-477
Drought Conditions	547-548
Q. re : Aid to Nagarjuna Khadi Industries Society ..	41-42
Allotment for Bridges and Roads	412-417
Complaints against Sarpanch of Darsi ..	131-132
Confirmation of Overseers and Supervisors ..	153
Heavy Earthmoving machinery at Nagarjuna- sagar Project	45-46
National Integration Conference	138-143
Purchase of concrete mixers by C.E. (R & B) ..	400
T.B. Units with X-Ray Plant	319
Tenali-Nandivelugu Road	407-408
Wages to Kolagaris	39-40

MAHENDRANATH, SRI P.

Q. re : Conversion of Hamlets into villages ..	318-319
Cultivation of Forest lands	47
Protected Water Supply Scheme for Achampeta ..	159

MALLAREDDY SRI J.

Calling attention to matters of urgent public importance re :

Refusal to recruit persons from Andhra Pradesh by the Management of Cement Factory Palakurthi, Peddapalli taluk	68
--	----

Discussion re :

Drought Conditions	575
--------------------------	-----

MALLIKARJUN, SRI Ch.

Q. re : Promotion of S.T. Candidates in Co-operative Service	164
---	-----

MAREPPA, SRI T.C.

Discussion re :

Drought Conditions	582-583
--------------------------	---------

Message from the Council re :

Nominations to the Subordinate Legislation Committee	591
The Andhra Pradesh Krishna and Godavari Delta Area Drainage Cess Bill, 1969	591-592

MOHD. RAJAB ALI SRI

Calling attention to matters of urgent public importance re :

Goondaism in certain villages in Khanmam district	528-529 529-530 530-531
---	-------------------------------

Discussion re :

Drought Conditions	564-565
----------------------------	---------

MUNISWAMAPPA, SRI V.

Q. re : Non-completion of electricity works	508-509
---	---------

MUNISWAMY, SRI K.

Calling attention to matters of urgent public importance re :

Retrenchment of teachers in the State	191-192
---	---------

Discussion re :

Drought Conditions	570-571
----------------------------	---------

Q. re : Maintenance Grants to Aided Schools	152
---	-----

Schools for Blind, Deaf and Dumb	163
--	-----

Tanning Centre	507
------------------------	-----

MURTHY, DR. T.S.

Bills (Government) :

The Andhra Pradesh Excise Bill, 1968	78-81
--	-------

The Andhra Pradesh Special Powers (Press) Bill, 1968	445-446
--	---------

Calling attention to matters of urgent public importance re :

Alleged encroachment by the Orissa Government with administrative machinery in Kotia Group of villages in Srikakulam district	345
---	-----

Q. re : Joint venture with the collaboration of U.S.S.R.	491-492
--	---------

Raising the age of marriage	1-3
-------------------------------------	-----

N.

NAGAI AH, SRI M.CH

Q. re : Sale of Electricity to other States	..	40
---	----	----

NAGANNA, DR. K.

Discussion re :		
Drought Conditions	.. ..	466-467
Q. re : Chillies production	.. ..	107-110
Over bridge near Mangalagiri	.. ..	411
Turneric production	.. ..	110-114

NAGI REDDY, SRI T.

Adjournment Motion re : (Disallowed)	..	
Strike by the Railway Firemen	.. ..	169,172-173

Calling attention to matters of urgent public importance re :

Goondaism in certain villages in Khammam district		529
The decision of the Government to black list some Newspapers	.. ..	218-214

Discussion re :

Drought Conditions	.. ..	569-570
Q. re : enquiry against the Director of Fisheries	..	305-312
Enquiry against the former I.G.P.	.. ..	135-138
Pension of Non Teaching staff of Aided Schools	..	130-131
Short discussion on a matter of urgent public importance re:	.. ..	
Conduct of Sub Inspector of Police, Yellanur, Tadipatri taluk.	.. ..	425 525, 526

NARASIMHAM, SRI DHANENKULA.

Q.re : Applied Nutrition Programme	.. ..	157-158
Moratorium on the payment of interest by Electricity Board,	.. ..	502-503
Private Industrial Estates.	.. ..	510-511
Reduction of Return on electricity Schemes in famine areas.	.. ..	509

Rest House at Farahabad	490-491
Roads in Nellore District.	162
Sale of Electricity to other States.	40
School Buildings	154
Supply of Electricity to Rajahmundry paper Mills	7-10
NARASIMHA RAMAIAH, SRI R.	
Q.re : Inclusion of Lambadas in Tribes	44
NARASIMHA RAO, SRI P. V.	
Calling attention to a matter of urgent public importance re	
Results of the M.B.B.S. Examination	543
Threatened strike by the Andhra Pradesh Medical Employees Union at Visakhapatnam	535
NARASIMHAREDDY SRI B.	
Bills (Government) :	
The Andhra Pradesh Excise Bill, 1968	270-271
NARSING RAO, SRI J. V.	
Calling attention to matters of urgent public importance re :	
Urgent need to widen the Chadarghat Bridge in Hyderabad.	57-58
NARAYANAMURTHY, SRI V.	
Bills (Government) :	
The Andhra Pradesh Excise Bill, 1968	82-85
NARAYANASWAMY, SRI K.	
Discussion re :	
Drought Conditions	576-577
NARAYANA, SRI K. S.	
Calling attention to a matter of urgent public importance re :	
Death of a person due to clashes in Secunderabad on 14th July 1968.	531-532
Raising of donations and collection of exorbitant fees in private schools in the twin cities at the time of admission.	195-197
Urgent need to widen the Chadarghat Bridge in Hyderabad	56-57

NIRANJANA RAO, SRI B.

Bills (Government):

The Andhra Pradesh Excise Bill, 1968 ..	81-82
Calling attention to a matter of urgent public importance re: Non-availability of water under Bantumilli Canal in Bander taluk ..	548
Q. re: Development of Machilipatnam Port ..	398-400
Loss due to pilferage of power ..	30-32
Over Bridge near Mangalagiri ..	411
Small Car Project ..	486-488

P.

PALAVELLI, SRI V.

Calling attention to a matter of urgent public importance re:

Results of the M.B., B.S., Examination ..	534
Q. re: Wages to Kolagaris ..	39-40

PAPARAO, SRI T.

Calling attention to matters of urgent public importance, re:

Alleged encroachment by the Orissa Government with administrative machinery in Kotia Group of villages in Srikakulam district. ..	344
---	-----

PAPERS LAID ON THE TABLE, re:

Amendment of Rule 41 (2) of the Andhra Pradesh Co-operative Societies Rules, 1964 ..	346-347
Amendment to Rule 48 (2) of the Andhra Pradesh Co-operative Societies Rules, 1964 ..	347
Amendments to the Andhra Pradesh Industrial Disputes Rules, 1958 ..	71
Amendments to the Andhra Pradesh Irrigation (levy of Betterment Continuation and Advance Betterment Continuation) Rules, 1956 ..	348
Amendments to the Andhra Pradesh Motor Vehicles Rules, 1964 ..	346
Amendments to the Schedule to the Andhra Pradesh Sugarcane (Regulation of Supply and Purchase) Act, 1961 ..	527

Annual Report for the year ended 31-3-1967 on the working and affairs of the Banana and Fruit Development Corporation Ltd., Madras	348
Annual Report of the Andhra Pradesh Housing Board for 1966-67	346
Housing Programmes for 1968-69, Budget Estimates for 1968, 1969 and schedule of staff of the Andhra Pradesh Housing Board	71-72
Notifications issued under section 3 of the Andhra Pradesh District Collectors (Powers) Delegation Act, 1961.	71
PARI REDDY, SRI B.	
Bills (Government):	
The Andhra Pradesh Excise Bill, 1968	92-98
Calling attention to matters of urgent public importance, re :	
The decision of the Government to black list some Newspapers	207
PICHAIAN, SRI P.	
Discussion, re :	
Drought conditions	574
Q. re : Cultivation of forest lands:	501-502
Land taken by Singareni Coalmines	42
PITTI, SRI BADRIVISHAL	
Bills (Government):	
The Andhra Pradesh Special Powers (Press) Bill, 1968. 349, 350, 351 352, 446-448	
Calling attention to matters of urgent public importance, re :	
The decision of the Government to black list some Newspapers	207-208
Discussion, re :	
Backward Classes	380-381
Q. re :	
Contract for Slum Clearance in Hyderabad	17-23
Creches in Rural areas	287-290

English Teaching Institutes	162
H.S.D. Oil for Generating Electricity ..	46
Investments by Tirupati Devasthanam ..	164-168
I.R.-8 Paddy	152-153
Pension of Non-Teaching Staff of Aided Schools ..	139-131
Percentage of passes in S.S.L.C., P.U.C., etc. ..	133-135
Pump Storage Scheme at Nagarjunasagar ..	42-43
Sramadan Scheme for Electricity	48-49
Training centre for Small Scale Industries ..	499-500
 Point of Information, re :	
Arrest of Sri B. Narasimha Reddy, M.L.A. on 27-3-1968	517-518
Collection of Land Revenue arrears, etc. ..	519-520
Conviction of certain persons who partook in the Agitation of V Steel Plant	518
Formation of New Districts	519
Interview with the Minister for Janasambandha, Sramika Sakha by a Representative of 'Patriot' and 'Link'	513-515
Missing of waggons carrying coal from Singareni	518-519
 PRABHAKARA COUDARY, SRI C.	
Calling attention to matters of urgent public impor- tance, re:	
Dismissal of employees working in M.G. Brothers, Kurnool	66
Retrenchment of N.M.Rs. at Srisailem Project ..	58
 PUNNA REDDY, SRI A:	
Discussion, re.:	
Drought Conditions	571-572

PURUSHOTHAM RAO, Sri T.

Bills (Government) :

The Andhra Pradesh Telangana area) Tenancy and Agricultural Lands Second Amendment) Bill, 1968	74
--	----

Q.

Questions re.:

Acquisition of lands in Jawahar Autonagar ..	44
Age limit for Superannuation of Teachers ..	511-512
Agreement between Mysore and Andhra Pradesh for supply of Electricity.	497-498
Aid to Nagarjuna Khadi Industries Society. ..	41-42
Aid to the Harijan family of Kanchikacherla ..	483-485
Air Compressors	500-501
Allotment for Bridges and Roads	412-417
Anti-Untouchability day	319-323
Applied Nutrition Programme	157-159
Arrears of water charges	419-422
Banjar land in Rebaka village.	300-305
Bapatla Rural Water Supply Scheme	159-161
Bed strength in Fever Hospital	277-278
Borrowings of the State	143-144
Chillies productions	107-110
Chittoor-Tirupathy Road	406-407
Collection of N.D.F.	156-157
Committees for preparing house Nos.	42
Complaints against Sarpanch of Darsi	131-132
Condition of the building of the Pittapuram High School	150-151
Confirmation of Overseers and Supervisors	153
Contract for Slum Clearance in Hyderabad	17-28

Conversion of Hamlets into villages	318-319
Conversion of Vizag as free port	409-410
Creches in Rural areas	287-290
Cultivation of Forest lands	47,501-502
Dearness Allowance to Non-Gazetted Officers ..	36
Death of Smt. Poluru Laxmi in Ongole Government Hospital	312-313
Delimitation of Mandasa and Itchapuram Samithis	116-121
Destruction of crop due to hail storm	319
Development of Machilipatnam	398-409
Electricity arrears	3-7
Electricity to Agency areas	47-48
Electricity to Annasamudram Darga	504
Electrification of villages in Singanamala Constituency	48
Employees Consumer Stores, Khammam ..	154-155
English Teaching Institutes	162
Enhancement of fares of stage carriages ..	144-150
Enquiry against the Director of Fisheries ..	305-312
Enquiry against the former I.G.P.	135-138
Exports from the State	402-406
Extension of Electricity Supply	45
Eilaria	316-317
Film Studios	12-15
Fire accident at yelleru	318
Formation of Yemmiganur taluk	278-282
Funds to Film Industry	12
Gajwel Daulatabad Road	153-154
Government Saint Annes Hospital, Madugula ..	278

Heavy Earthmoving machinery at Nagarjunasagar Project	45-46
H.S.D. Oil for Generating Electricity	46
Improvement of dry irrigation . ..	400-402
Incentives to Small Scale Industries	505-506
Inclusion of Lambadas in Tribals	44
Interest on loans for submerged lands	285-287
Investments by Tirupati Devasthanam ..	164-168
I. R. 8 Paddy	152-153
Irrigation under Nagarjunasagar Dam	38-39
Issue of Pattas	314-315
Joint venture with the collaboration of U.S.S.R. ..	491-492
Kidnapping of a girl	36-38
Komuravelli Mallikarjuna Devasthanam ..	155-156
Land for Autonagar at Vijayawada	44
Land taken by Singareni Collieries	42
Licences for Dyes and Colours	15-17
Loss due to Pilferage of Power	30-32
Loss of cement in Lower Sileru Project ..	498-499
Maintenance Grants to Aided Schools	152
Misappropriation of funds in Srikakulam Municipality	492-493
Misappropriation of Revenue collections ..	282-285
Mobile Soil Testing Units	153
Modern Bakery Unit at Hyderabad	41
Moratorium on the payment of interest by Electricity Board	502-503
Murder of Yusuf Nawab	485-486
Murders in Kurnool taluk	509-510

National Integration Conference	133-143
Nationalisation of Bus Transport	493-497
Non-completion of electricity works	508-509
Old age Pension in Chittoor district	317-318
One Labour Union for each industry	43
Ousting of Teachers in Zilla Parishads	121-126
Over bridge near Mangalagiri	411
Over bridge near Tirupati	410-411
Pension of Non-Teaching Staff of Aided Schools	130-131
Percentage of passes in S.S.L.C., P.U.C., etc.	133-135
P.H.C. at Nellimarla	313-314
Physical verification of Ramagundam stores	28-30
Powers to Srisailem Temple Board	131
Private Industrial Estates	510-511
Promotion of S.T. Candidates in Co-operative Service	164
Protected Water Supply Scheme for Achampeta	159
Public Health Employyes Union	315
Pump Storage Scheme at Nagarjunasagar	42-43
Purchase of concrete mixers by C.E. (R. & B.)	400
Purchase of Tractors on Hire Purchase	144-116
Quantity of Timber extracted from the Forest	507-508
Raising the age of marriage	1-3
Recadjustment of isolate villages	298-299
Reduction of Return on electricity schemes in the areas	509
Removal of Railings from Hussainsagar	397-398
Remuneration of stamp vendros	299-300

Repairs to National Highway No. 5	408-409
Rest House at Farahabad	490-491
Rift in I.N.T.U.C.	35-36
Roads in Nellore district	162
Sale of Electricity to other States	40
School Buildings.. ..	154
Schools for Blind, Deaf and Dumb	163
Small Car Project	486-488
Sramadan Scheme for electricity	48-49
Sub-way at Railway level crossing at Anakapally ..	417-419
Supply of electricity to Rajahmundry Paper Mills ..	7-10
Supply of Molasses to Distilleries	290-298
Supply of Power Boring Machines	157
Suspension of Doctors for not serving in defence services	275-277
Suspension of Headmaster, Malakpet School ..	128-130
Tanning centre	507
T.B. Units with X-Ray plant	319
Tempos	43
Tenali-Nandivelugu road	407-408
Tenders for Woolen Socks, etc.	10-12
Tirupati Co-operative Town Bank	152
Tractor Project	488-490
Training centre for Small Scale Industries ..	499-500
Transfer of Teachers in Zilla Parishad, West Godavari	126-128
Transformer Alaram Panels	504-505
Turmeric production	110-114
Wages to Kolagaris	39-40

R.

RAGHAVAREDDY, SRI N.

Bills (Government) :

The Andhra Pradesh Excise Bill, 1968 ..	249, 252, 265-266
The Andhra Pradesh (Telangana Area) Tenancy and Agricultural Lands (Second Amendment) Bill, 1968	353, 355
Calling attention to matters of urgent public importance re :	
Dismissal of employees working in M.G. Brothers, Kurnool	67
Retrenchment of teachers in the State ..	188
The decision of the Government to black list some Newspapers	204-205

Discussion re :

Drought Conditions	465-466
----------------------------	---------

RAGHAVULU, SRI T.V.

Calling attention to matters of urgent public
importance re :

Necessity of establishing a new Arts and Science College in the city	590
Non-passing of bills by the Audit department in respect of non-recognised schools	185-186
Opening of VIII and IX classes in Zilla Parishad High Schools	590
Raising of donations and collection of exorbitant fees in private schools in the twin cities at the time of admission	197, 198
Retrenchment of teachers in the State	189, ~~192-194~~ 195

RAJAGOPAL REDDY, SRI R.

Discussion re :

Drought Conditions	551-552
----------------------------	---------

RAJAMALLU, SRI K.

Q. re : Tenders for Woolen Socks, etc.	10-12
--	-------

RAJAN, SRI T.C.

Calling attention to a matter of urgent public importance re :

Retrenchment of Staff in the Revenue department 535

Q. re : Air Compressors 500-501

Applied Nutrition Programme 157-158

Murders in Kurnool taluk. 509-510

Purchase of Tractors on Hire Purchase .. . 114-116

Readjustment of isolate villages .. . 298-299

RAJESWARA RAO, SRI CH.

Bills (Government) :

The Andhra Pradesh Excise Bill, 1968 .. . 258-254,
268-264
269-270,

The Andhra Pradesh Special Powers (Press) Bill, 1968 350,
440-442

The Andhra Pradesh (Telangana area) Tenancy and Agricultural Lands (Second Amendment) Bill, 1968 .. .. . 354, 356

Point of information re :

Arrest of Sri B. Narasimha Reddy, M.L.A. on 27-8-1968 518

Interview with the Minister for Janasambandha Sramika Sakha by a Representative of 'Patriot, and 'Link' 518

Q. re : Incentives to Small Scale Industries .. . 505-506

RAJU, SRI V.B.

Bills (Government) :

The Andhra Pradesh Special Powers (Press) Bill, 1968 .. .. . 347, 348

The Andhra Pradesh (Telangana area) Tenancy and Agricultural Lands (Second Amendment) Bill, 1968 78-74,
358, 356,
357, 358

Calling attention to a matter of urgent public importance re :

Alleged wrongful appropriation of Distress Taccavi loans by the Tahsildar, S. Kota	589
Allotment of lands to rich ryots even though the Harijans, yerukulas, etc., are cultivating those lands in Garikapadu village, Vinukonda taluk.	537-538
Death of a person due to clashes in Secunderabad on 14-7-1968	532-533
Fire accident in Siragaripalli, Narasapur taluk in the last week of June, 1968	533-534
Goondaism in certain villages in Khammam district	531
Retrenchment of N.M.Rs. at Srisailem Project ..	58
Retrenchment of Staff in the Revenue department	536
Stationing of Armed Police on the Tank Bund of Dharma Sagar Tank in Warangal taluk to prevent the ryots from drawing water from the tank for cultivation	59,60

Discussion re :

Banjar lands in Rebaka village	473,477, 480, 481
Drought Conditions	585,586, 587-589

Point of Information re :

Collection of Land Revenue arrears etc. ..	519-520
Formation of New districts	519
Short discussion on a matter of urgent public importance re :	...

Conduct of Sub-Inspector of Police, yellanur, Tadpatri taluk	526-527
--	---------

RAMANADHAM, SRI K.

Bills (Government) :

The Andhra Pradesh Excise Bill, 1968	222,223-225
Q. 16 : Electricity arrears	3-7

Government Saint Annes Hospitals, Madugula ..	278
Loss of cement in Lower Sileru Project ..	498-499
Physical verification of Ramagundam stores ..	28-30
Public Health Employees Union	315
Supply of electricity to Rajahmundry Paper Mills ..	7-10
Transformer Alaram Panels	504-505
RAMANAYYA, SRI B.V.	
Q. re : Creches in Rural areas	287-290
RAMASUBBA REDDY, SRI R.	
Discussion re :	
Drought Conditions	572-573
RAMULU, SRI N.	
Q. re : Extension of electricity supply ..	45
Wages to Kolagaris	39-40
RANGAIAHSETTY, SRI K.C.	
Discussion re :	
Drought Conditions	575-576
Point of Information re :	
Collection of Land Revenue arrears etc. ..	519
Q. re : Electrification of villages in Singanamala Constituency	48
Short discussion on matter of urgent public importance re :	
Conduct of Sub Inspector of Police, Yellanur, Tadipatri taluk.	522, 524.
RAO, SRI C.V.K.	
Adjournment Motion re : (Disallowed).	
Strike by the Railway Firemen	170
Bills (Government) :	
The Andhra Pradesh Excise Bill, 1968	102-103
The Andhra Pradesh Special Power Press) Bill, 1968.	347, 348, 349, 429, 451-455

Calling attention to matters of urgent public importance re :

Dismissal of Employees working in M.G. Brothers Kurnool. 62, 63, 66

Raising of donations and collection of exorbitant fees in private schools in the twin cities at time of admission. 197, £98

Results of the M.B.B.S. Examination 534, 535

The decision of the Government to black list some Newspapers. 211 212, 214, 215

Discussion re :

Backward Classes. 379-380

Drought Conditions 577-578

Q.re : Dearness Allowance to Non Gazetted Officers. 36

Enquiry against the former I.G.P. 135-138

Film Studios 12-15

Funds to Film Industry 12

Percentage of passes in S.S.L.C., P.U.C., etc. 183-185

Suspension of Headmaster, Malakpet School 128-130

RATNASABHAPATHI, SRI B.

Bills (Government) :

The Andhra Pradesh Special Powers (Press) Bill, 1968 352

Calling attention to a matter of urgent public importance re :

Allotment of lands to rich ryots even though the Harijans, Yerukulas, etc., are cultivating those lands in Garikapadu village, Vinukonda taluk 586-587

Dismissal of employees working in M.G. Brothers, Kurnool. 66-67

The decision of the Government to black list some newspapers 200-202

Discussion re :

Backward Classes 354-386

Point of information re :

Interview with the Minister for Janasambandha
Sramika Sakha by a Representative of 'Patriot'
and 'Link' 513, 514,
"15

S

SAMBASIVA RAJU, SRI P.

Question re : One Labour Union for each Industry.. 43

P.H.C. at Nellimarla 313-314

SANTHOSH CHAKRAVARTHY, SRI.

Question re : Inclusion of Lambadas in Tribals .. 44

SATYANARAYANA, SRI T.

Calling attentions to matters of urgent public import-
ance re :

Stationing of Armed Police on the Tank Bund of
Dharma Sagar Tank in Warangal taluk to prevent
the ryots from drawing water from the tank for
cultivation 59

Question re : Misappropriation of funds in Srikaku-
lam Municipality 492-493

SATYANARAYANA RAJU, SRI P.O.

Question re : Conversion of Vizag as free port .. 409-410

Formation of Yemmiganur taluk 278-282

Improvement of dry irrigation 400-402

I.R. 8 Paddy 152-153

Mobile Soil Testing Units 153

Modern Bakery Unit at Hyderabad 41

Nationalisation of Bus Transport 493-497

Powers to Srisailam Temple Board 131

Quantity of timber extracted from the forest .. 507-508

Small Car Project .. .. . ~~486~~ 488

Tractor Project .. .. . ~~488~~ 490

SATYANARAYANA RAJU, SRI R.

Adjournment Motion re : (Disallowed).

Strike by the Railway Firemen 170

Bills (Government):

The Andhra Pradesh Special Powers (Press) Bill,
1968 444-445

Calling attention to matters of urgent public importance re :

Dismissal of employees working in M.G. Brothers,
Kurnool 68

Fire accident in Siragaripalli, Narsapur taluk in
the last week of June, 1968 533

Discussion re :

Backward Classes 376-377

Point of information re :

Arrest of Sri B. Narasimha Reddy, M.L.A. on 27th
March 1968 517

Question re : Enquiry against the Director of Fish-
eries 305-312

Enquiry against the former I.G.P. 185-188

Schools for Blind, Deaf and Dumb 163

SATYANARAYANA RAO, SRI G.

Discussion re :

Drought Conditions 579-580

Question re: Employees Consumer Stores, Khammam 154-155

SATYANARAYANA RAO, SRI V.

Bills (Government):

The Andhra Pradesh Excise Bill, 1968 .. 237-239,
239-240,
241, 242,
243, 254,
255, 264,
271, 272

SESHAVATARAM, SRI P.

Discussion re :

Drought Conditions 580-581

Short discussion on a matter of urgent public importance re :

Conduct of Sub-Inspector of Police, Yellanur,
Tadpatri taluk 520-527

SIDDA REDDY, SRI S.

Calling attention to matters of urgent public importance re :

Drying up of seed beds and the difficulties experienced by ryots of certain villages in Tenali taluk .. 199-200

Non-availability of water under Bantumilli Canal in Bander taluk 543

SIVAJIAH, SRI G.

Bills (Government) :

The Andhra Pradesh Special Powers (Press) Bill, 1968 428-429

Calling attention to matters of urgent public importance re :

Dismissal of 27 workers by the management of Venkatachalapathi Cotton Mills, Tirupathi .. 69-70

Non-passing of bills by the Audit Department in respect of non-recognised schools 185

Discussion re :

Drought Conditions 552-554

Point of information re :

Arrest of Sri B. Narasimha Reddy, M.L.A. on 27th March 1968 517

Question re : Irrigation under Nagarjunasagar Dam. 88-89

Percentage of passes in S.S.L.C., P.U.C., etc. .. 133-135

Short discussion on a matter of urgent public importance re :

Conduct of Sub-Inspector of Police, Yellanur, Tadpatri taluk 522-523

SOMESWARA RAO, SRI K.

Bills (Government) :

The Andhra Pradesh Excise Bill, 1968 105-106

Discussion re :

Drought Conditions 553-554

SPEAKER, MR.

Announcement re :

Leader of the Communist Party of India (Marxists) Legislature Party	53
Statistics for Meeting from 25th June 1968 to 18th July 1968	592

Bills (Government) :

The Andhra Pradesh Excise Bill, 1968	103
The Andhra Pradesh Special Powers (Press) Bill, 1968	459, 460
Business of the House	422, 423, 424, 425, 426

Calling attention to a matter of urgent public importance re :

Alleged wrongful appropriation of Distress Taccavi loans by the Tahsildar, S. Kota	539
Goondaism to certain villages in Khammam district	530, 531
Necessity of establishing a new Arts and Science College in the city	590
Non-availability of water under Bantumilli Canal in Bandar taluk	543
Non-payment of salaries to the Operators of Audio Visual Equipment Working in Block from 1st August 1967	540
Opening of VIII and IX Classes in Zilla Parishad High Schools	590
Threatened strike by the Andhra Pradesh Medical Employees Union at Visakhapatnam	535

Message from the Council re :

The Andhra Pradesh Civil Services (Disciplinary Proceedings Tribunal) Amendment Bill, 1968	220
The Andhra Pradesh Electricity Duty (Extension and Amendment) Bill, 1968	222
The Andhra Pradesh Krishna and Godavari Delta Area Drainage Cess Bill, 1969	591-592
The Andhra Pradesh Land Encroachment (Amend- ment) Bill, 1968	221

The Andhra Pradesh Medical Practitioners Registration Bill, 1968	..	..	..
The Andhra Pradesh Municipalities (Amendment) Bill, 1968	..	..	..
The Andhra Pradesh Objectionable Performances Prohibition (Amendment) Bill, 1968	..		..
The Andhra Pradesh Outports Landing and Shipping Fees (Amendment) Bill, 1968	..		..
The Andhra Pradesh Payment of Salaries and Removal of Disqualifications (Amendment) Bill, 1968	..	..	..
The Andhra Pradesh (Andhra Area) Prohibition (Amendment) Bill, 1968	..	..	..
The Andhra Pradesh Public Premises (Eviction of unauthorised occupants) Bill, 1968	..		..
The Andhra Pradesh Shops and Establishments (Amendment) Bill, 1968	..	..	..
The Andhra Pradesh Splitting up of Joint Pattas (Amendment) Bill, 1968	..	..	..
The Indian Ports (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1968	..	..	..
The Industrial Disputes (Andhra Pradesh) Amendment Bill, 1968	..	..	..
The Industrial Employment (Standing Orders), Andhra Pradesh Amendment Bill, 1968			..
Nominations to the Subordinate Legislation Committee	..	..	..
The Payment of Wages (Andhra Pradesh) Amendment Bill, 1968	..	..	..

Point of information re :

Collection of Land Revenue arrears, etc.	..
Formation of new district	..
Interview with the Minister for Janasambandha Sramika Sakha by a Representative of 'Patriot' and 'Link'	..
Missing of wagons carrying coal from Singareni	..

Rulings :

Privilege Motion :

Sri Sultan Salauddin Owaisi said that in the detention order served on him the Commissioner of Police had mentioned "that at a meeting of Opposition Parties and Trade Union in the Opposition Leader's Room in the Assembly, he said that disturbances should be created during the ensuring session of the Legislature and that the Speaker should be caught hold of and thrown out of the Assembly".

The Speaker disallowed the privilege motion on the ground that the alleged statement was made in the Party Room and not in his capacity as a Member on a matter arising in the actual transaction of business in the House .. .. .

49-50

Short discussion on a matter of urgent public importance re :

Conduct of Sub-Inspector of Police, Yellanur, Tadpatri taluk .. .. .

520-521,
521-522,
523, 525, 526

SUBBAIAH, SRI P.

Calling attention to matters of urgent public importance re :

Glut in the market for Groundnut and Cotton in Rayalaseema .. .. .

180, 183

Retrenchment of teachers in the State .. .. .

188

River water dispute between Andhra Pradesh, Maharashtra and Mysore States .. .. .

339-340

The decision of the Government to black list some newspapers .. .. .

203-204

Discussion re :

Drought Conditions .. .. .

467-470

Point of information re :

Missing of wagons carrying coal from Singareni .. .. .

518

Short discussion on a matter of urgent public importance re :

Conduct of Sub-Inspector of Police, Yellanur, Tadpatri taluk .. .. .

526

SUBBANNA, SRI M.—

Question re : Promotion of S. T. Candidates in Co-operative Service .. .. .

164

SUBBARAMI REDDY, SRI GANGA

Discussion re :

Drought Conditions 576

SUBBARAYUDU, SRI CH.

Discussion re :

Drought Conditions 561-563

Short discussion on a matter of urgent public importance re :

Conduct of Sub-Inspector of Police, Yellanur,
Tadpatri taluk .. .. . 521, 523**SULTAN SALAHUDDIN OWAISI, SRI**

Bills (Government) :

The Andhra Pradesh Special Powers (Press) Bill,
1968 449-450

Calling attention to matters of urgent public importance re :

The decision of the Government to black list some
newspapers .. .. . 209-210**SURYANARAYANAMURTHY, SRI Y.**

Discussion re :

Drought Conditions 463-465

Question re : Condition of the Building of the Pitta-
puram High School .. .. . 150-151**SURYANARAYANA RAJU, SRI SAGI.**

Discussion re :

Banjar lands in Rebaka village 471, 477-
478, 481**T.****THIMMA REDDY, SRI P.**

Calling attention to matters of urgent public importance re :

Glut in the Market for Groundnut and Cotton in
Rayalaseema 181-183,
184

Paper laid on the Table re:

Amendments to the Schedule to the Andhra Pradesh
Sugarcane (Regulation of Supply and Purchase)
Act, 1961 .. .. . 527**VENKA REDDY, SRI B.**

Discussion re :

Drought Conditions 550-551

V.

VEMAYYA, SRI S.—

Discussion re :	
Banjar lands in Rebaka village ..	481
Question re : Arrears of water charges ..	419-422
Chillies production ..	107-110
Committees for preparing House Nos. ..	42
Destruction of crop due to hail storm ..	319
Exports from the State ..	402-406
Fire accident at Yekuru ..	318
Loss due to Pilferage of Power ..	30-92
Percentage of passes in S.S.L.C., P.U.C., etc. ..	133-135
Suspension of Doctors for not serving in Defence Services ..	275-277

VENGAIAH, SRI CH.

Bills (Government):	
The Andhra Pradesh Excise Bill, 1968 ..	99-100
Point of information re :	
Formation of new districts ..	519

VENKANNA, Sri G.C.

Discussion re:	
Drought condition. ..	556-558
Short discussion on a matter of urgent public importance re: Conduct of Sub-Inspector of Police, Yellatur, Tadparti taluk. ..	522

VENKATANARAYANA, Sri M.

Bills (Government):	
The Andhra Pradesh Excise Bill, 1968. ..	95-9696-97
The Andhra Pradesh Special Powers (Press) Bill, 1968. ..	442-444
Calling attention to matters urgent public importance re:	
Alleged encroachment by the Orissa Government with administrative machinery in Kotia Group of village in Srikakulam district. ..	342-343
Q Ye: Temps	43

VENKATARAO, Sri Y.

Bills (Government)

The Andhra Pradesh Excise Bill, 1968. .. 90-92

Calling attention to matters of urgent public importance re: ..

Drying up of seed beds and the difficulties experienced by ryots of certain villages in Tenali taluk. 199

Q. re: Aid Nagarjuna Khadi Industries Society. .. 41-42

Land for Autonagar at at Vijayawada. .. 44

VENKATAREDDY, Sri G

Bills (Government):

The Andhra Pradesh Excise Bill, 1968 .. 101-102

Discussion re :

Drought Conditions 581-582

Q. re : Bapatla Rural Water Supply Scheme .. 159-161

VENKATESHAM, Sri D.

Bills (Government) :

The Andhra Pradesh Excise Bill, 1968 .. 75-78

The Andhra Pradesh Special Powers (Press) Bill, 1968 457

Calling attention to a matter of urgent public importance re :

Non-payment of salaries to the Operators of Audio Visual Equipment Working in Block from 1st August 1967 539-540

Retrenchment of staff in the Revenue Department 535-536

Discussion re :

Drought Conditions 558-559

Question re : Old Age Pensions in Chittoor district.. 317-318

Supply of Molasses to Distilleries 290-298

VENKATESHAM, Sri P.

Bills (Government) :

The Andhra Pradesh Excise Bill, 1968 .. 97-98

Discussion re :

Drought Conditions 583-584

VENKATASUBBAIAH, Sri D.

Discussion re :

Drought Conditions 574-575

